



၂၀၀၉ ခုနှစ် စာပေဗိမာန်စာမူဆု
 ဝတ္ထုရှည် ဒုတိယဆုရ
ဂန္ထဝင် ချစ်ကြည်စတမ်းနဲ့ လွမ်းရတဲ့မြို့သူ
 ရေးသူ - ကိုယော (ဘောဂဗေဒ)

အဖ ဦးကျော်စိန်၊ အမိ ဒေါ်ထွန်းတို့မှ ၁၉၅၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၃ ရက်နေ့တွင် မိတ္ထီလာ မြို့၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။

၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် သိပ္ပံဘွဲ့ (ရူပဗေဒ) ရရှိပြီး ၁၉၈၀ ခုနှစ်တွင် မှတ်ပုံတင်ရေးနေ့ သင်တန်း အောင်မြင်သည်။

၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်မှ ၁၉၈၈ ခုနှစ်အထိ ပြန်ကြားရေး ဝန်ကြီးဌာန စာပေဗိမာန်တွင် ဘွဲ့ရ အလုပ်သင်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

၁၉၇၇ ခုနှစ်မှစ၍ စာပေနယ်သို့ စတင်ရောက်ရှိသည်။ ဆုပြည့် ကလောင်အမည်ဖြင့်လည်း လူငယ်ပညာပေး ဇာတ်လမ်း၊ ဝတ္ထုရှည်၊ ဝတ္ထုတိုနှင့် ဆောင်းပါးများ ရေးသားခဲ့သည်။

၁၉၉၆ ခုနှစ် ပခုက္ကူဦးအုံးစာပေဆုပြိုင်ပွဲတွင် ဝတ္ထုရှည် တတိယဆု၊ ၂၀၀၇ ခုနှစ် စာပေဗိမာန်စာမူဆုပြိုင်ပွဲတွင် ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ် ဒုတိယဆုနှင့် ၂၀၀၈ ခုနှစ် စာပေဗိမာန်စာမူဆုပြိုင်ပွဲတွင် လူငယ်စာပေ ပထမဆုတို့ ရရှိခဲ့သည်။

ယခုအခါ မဂ္ဂဇင်းစာစောင်အသီးသီးတွင် ကဗျာ၊ ဝတ္ထုရှည်၊ ဝတ္ထုတိုနှင့်ဆောင်းပါးများ ဆက်လက် ရေးသားလျက်ရှိသည်။

အမည်ရင်း ဒေါ်ခင်အေးမူ ဖြစ်သည်။
 နေရပ်လိပ်စာ - အမှတ် ၉၇ (ဘီ)၊ ပထမထပ်၊
 ၅၂ လမ်း၊ ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်၊
 ရန်ကုန်မြို့။



စာပေဗိမာန်စာမူဆုရ

ဂန္ထဝင် ချစ်ကြည်စတမ်းနဲ့ လွမ်းရတဲ့မြို့သူ

၁၀၉၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ရေးသားခဲ့သည်။



ကိုယော
 |ဘောဂဗေဒ|

၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ စာပေဗိမာန် စာမူဆု
ဝတ္ထုရှည် ဒုတိယဆုရ

၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ပထမအကြိမ်၊ အုပ်ရေး - ၁၅၀၀

ဂန္ထဝင်ချစ်ကြည်စတမ်းနဲ့ လွမ်းရတဲ့မြို့သူ

ကိုယော (ဘောဂဗေဒ)

တန်ဖိုး (၆၀၀) ကျပ်

စီစဉ်တည်းဖြတ်သူ - ဒေါ်နုနုယဉ် (နန်းညွန့်ယဉ်ခမ်း)
စာတည်း

မျက်နှာဖုံးပန်းချီ - ဝေမွန်လင်း



စာပေဗိမာန်ထုတ် ပြည်သူ့လက်စွဲစာစဉ်

ပုံနှိပ်ရေးနှင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးလုပ်ငန်း
စာပေဗိမာန် စာတည်းမှူးချုပ်က
မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၇၄၉၂ ဖြင့် ပုံနှိပ်၍
မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၃၉၁၁ ဖြင့်ထုတ်ဝေသည်။
ဂျီတီစီပုံနှိပ်စက်ရုံတွင် ပုံနှိပ်သည်။

ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါး

- * ပြည်ထောင်စု မပြိုကွဲရေး ဒို့အရေး
- * တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေး ဒို့အရေး
- * အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး ဒို့အရေး

နိုင်ငံရေးဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- * နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်ရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး။
- * အမျိုးသား စည်းလုံးညီညွတ်မှု ခိုင်မာရေး။
- * စည်းကမ်းပြည့်ဝသော ဒီမိုကရေစီစနစ် ရှင်သန်ခိုင်မာအောင် တည်ဆောက်ရေး။
- * ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်သော နိုင်ငံတော်သစ် တည်ဆောက်ရေး။

စီးပွားရေးဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- * စိုက်ပျိုးရေးကို ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ပြီး ခေတ်မီစက်မှု နိုင်ငံထူထောင်ရေးနှင့် အခြားစီးပွားရေးကဏ္ဍများကိုလည်း ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး။
- * ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် ပီပြင်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာရေး။
- * ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အတတ်ပညာနှင့် အရင်းအနှီးများ ဖိတ်ခေါ်၍ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး။
- * နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေးတစ်ရပ်လုံးကို ဖန်တီးနိုင်မှုစွမ်းအားသည် နိုင်ငံတော်နှင့်တိုင်းရင်းသားပြည်သူတို့၏ လက်ဝယ်တွင်ရှိရေး။

လူမှုရေးဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- * တစ်မျိုးသားလုံး၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့်စာရိတ္တမြင့်မားရေး။
- * အမျိုးဂုဏ်၊ ဇာတိဂုဏ် မြင့်မားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ၊ အမျိုးသားရေးလက္ခဏာများ မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး။
- * စစ်မှန်သော မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်ဖြစ်သည့် ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ် ရှင်သန်ထက်မြက်ရေး။
- * တစ်မျိုးသားလုံး ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ပညာရည်မြင့်မားရေး။

စဉ်	ဝတ္ထုရှည်အစုဖွဲ့စည်းမှုများ	စာမျက်နှာ
*	သမိုင်းတွင်တဲ့ မြို့လေးဆီ	၁
*	လက်ဝဲသုန္ဒရနှင့် မတူသော ယောမဲဇာမြိုင်ခရီးသည်	၁၂
*	အတိတ်ကအရိပ်လိုပါလာခဲ့	၂၁
*	သူရဲမြို့ ခေါ် ထီးလင်းမြို့	၂၈
*	မထင်မှတ်ဘဲ ရောက်လို့လာသူ	၃၉
*	ချင်း-ဗမာ ဂန္ထဝင်ချစ်ကြည်ရေးမြို့လေးနှင့် သမီးပျို မေကြည်လွင်ချို	၅၅
*	“ပျူ” ဆိုတာသူတို့ပဲလားနှင့် သဘာဝကျောက်နဂါးကြီးဆီ	၇၄
*	တွန်းအားဖြင့် ရွှေ့ခဲ့ရသော စေတနာရှင်ဆရာဘဝ	၉၆
*	တာဝန်တွေကြားက ဂုဏ်မြင့်သူ	၁၂၃
*	မြန်မာ့သမိုင်းစာမျက်နှာပေါ်က “ဆင်စွယ်ရွာလူသတ်ကွင်း” ဆီ	၁၃၃
*	ရှေးဟောင်းသမိုင်းဝင် ရွှေကွန်အုပ် စေတီတော်မြတ်ထံပါးဝယ်	၁၄၃
*	မြန်မာနိုင်ငံပြည်ထောင်စုအလံကို ကိုင်ဆောင် သယ်ယူခွင့်ရရှိခဲ့သော စော်ဘွားအနွယ်	၁၆၁
*	မြို့သူကြီးမ ဖွားဖွားလေး၏ အတွေးစများနှင့်	၁၇၅
*	ရတက်ကယ်အဖြာဖြာ နေ့ရက်များမှာလ	၁၉၂
*	လွမ်းရတဲ့မြို့သူ	၂၀၇

ဂန္ထဝင်ချစ်ကြည်စတမ်းနဲ့ လွမ်းရတဲ့မြို့သူ

သမိုင်းတွင်တဲ့ မြို့လေးဆီ

“သည်ဆီသည်မြို့ သည်သို့စေတီ” ဟု မကြာသေးမီကမှ တွေ့ဆုံလာခဲ့ရသော သူ့အပြောတို့ကို စိတ်အာရုံတွင် မြင်ယောင် လျက်နှင့် ကျွန်တော်တစ်ယောက်ဝန်ထမ်းဘဝ တစ်ကိုယ်တော် ခရီး နှင်ခဲ့သည်။ ရန်ကုန်-မကွေး နေ့စဉ်အချိန်မှန်ခရီးသည်တင် ဘတ်စ်ကား “ထိပ်တန်း” ကြီးကို စီးခဲ့သည်။ ဝန်ကြီးများရုံးရှိ မိခင်ဌာန (ရုံးချုပ်) မှ နယ်ပြောင်းခရီးပင် ဖြစ်သည်။

နယ်အပြောင်းအရွှေ့မှုအရ ရန်ကုန်မြို့တော်မှသည် သက် ဆိုင်ရာတိုင်းနှင့် ပြည်နယ်ရုံးသို့ ဝင်ရောက်သတင်းပို့ကြရသေး သည်။ ပြီးတော့မှ မိမိတာဝန်ထမ်းဆောင်ရမည့် မြို့သို့ခရီးဆက် ကြရသည်။ သည်မှုအရ ကျွန်တော်တာဝန်ထမ်းရွက်ရမည့် မြို့လေး နှင့် သက်ဆိုင်သော တိုင်းမြို့တော် “မကွေးမြို့” တွင် တစ်ရက်တာ ရပ်နားကာ မကွေးတိုင်း စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးဦးစီးဌာန (တိုင်းစီမံ

၂ ကိန်းရုံး)၌ တိုင်းဦးစီးမှူးနှင့် တွေ့ဆုံရလျက် တိုင်းမှူး၏ဩဝါဒကို ခံယူခဲ့ရသေးသည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် မကွေးမြို့ အနောက်ဘက်ခြမ်း စရာ အနောက်မြို့တော်အမည်ရ ပခုက္ကူမြို့သို့ ကုန်းလမ်းပို့ဆောင် (က. ပ. ရ) လိုင်းကားဖြင့် ခရီးဆက်ခဲ့ရပြန်ကာ ပခုက္ကူမြို့ကို ရောက်ခဲ့ရသည်။ ပခုက္ကူမြို့တွင် ညအိပ်ရပ်နားခဲ့သည်။

မြို့နယ်ဦးစီးမှူး တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော ပခုက္ကူမြို့နေ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် သူငယ်ချင်းကြောင့် သူ့အသိမိတ်ဆွေ၏ ကုန် လည်းတင် ခရီးသည်လည်းစီး ဒုတိယကမ္ဘာစစ်လက်ကျန် ချက် ပလက်ကားကြီးဖြင့် ကျွန်တော် ဆက်လက်ခရီးနှင့်ခဲ့ရပြန်ပါပြီ။

ကျွန်တော်သည် ပုံတောင် ပုံညာရပ်ဝန်း ယောတို့ဌာနေက “ထီးလင်း” ဆိုသောမြို့လေးသို့ ပခုက္ကူ- ပေါက်- ထီးလင်း လမ်း အားဖြင့် အဆိုပါကားကြီးကို စီးနင်းလိုက်ပါခဲ့ပါသည်။ ထိုခရီးကား လူစီးဘတ်စ်ကားဟူ၍မရှိ၊ ပုံမှန်ပြေးဆွဲပေးသော လိုင်းကားဟူ၍ မရှိဟု သိထားသည်။ ထို့ကြောင့် ခရီးသွားပြည်သူ သူသူငါငါတို့ အားထားရသော ထိုအချစ်တော်ကားကြီးကား ပစ္စည်းအပြည့် လူ တွေအများကြီးနှင့် ဖြစ်လေသည်။

ဒီဇင်ဘာ အညာဆောင်းအေးအေး နံနက် (၆) နာရီတွင် ပခုက္ကူမြို့မှ စတင်ထွက်ခဲ့သည်။ သူငယ်ချင်းဖြစ်သူ၏ ဖေးမမှု ကြောင့် ကားကြီးရှေ့ခန်း (ခေါင်းခန်း) မှာ ကျွန်တော်စီးခွင့်ရခဲ့ သည်။ ပခုက္ကူ-ပေါက်-ထီးလင်း မော်တော်ကားလမ်းသည်ကား နယ်ချဲ့ဗြိတိသျှတို့ခေတ်က စစ်ရေး၊ စီးပွားရေးအရ ဖောက်လုပ်ခဲ့ သော လမ်းပေတည်း အကွာအဝေးခရီးမိုင်အားဖြင့် (၉၆) မိုင်သည်

မြေပြန့်ဒေသများတွင်တော့ ခဏကလေးနှင့် ရောက်ရှိသွားနိုင် သည်။ ပခုက္ကူ-ပေါက်-ထီးလင်းသွား ကားလမ်းကတော့ တစ်နေ့ ကုန်နီးပါး မောင်းနှင်ရသည်ဟု ဆိုလေသည်။ တစ်ဖန်သည် လမ်း ခရီးသည် ဆောင်းနှင့် နွေရာသီတွင်သာ သွားလာ၍ရသော မြေ လမ်းဖြစ်ကာ မိုးကျလာပြီဆိုလျှင် သွား၍မရတော့။

ပေါက်မြို့သည် ပခုက္ကူ-ပေါက်-ထီးလင်းလမ်း၏ အလယ် ဗဟိုလည်း ဖြစ်သည်။ ပခုက္ကူမှ ပေါက်သို့ (၄၇) မိုင်ရှိသည်။ ပေါက် မြို့မှ ထီးလင်းမြို့သို့ (၄၉) မိုင်ခန့်ရှိသည်။ ပခုက္ကူမှ ပေါက်အထိ လမ်းခရီးကား မြေပြန့်များသည်။ ပေါက်မြို့မှ အနောက်ဘက်သို့ ထွက်သည်နှင့် တောတန်းနှင့် တောင်စဉ်တို့က တဖြည်းဖြည်းမြင့်၍ သွားသည့် “ပုံတောင်” တောင်တန်းကြီး၏ တောင်စဉ်အသွယ်သွယ် များကို ကျော်ဖြတ်လာရတော့သည်ဟု ပြောကြသည်။

(၁၈) မိုင်ခန့်မောင်းနှင်ခဲ့ပြီး “ကံမ” ဆိုသော အုန်းပင်များ နှင့် အုပ်အုပ်ဆိုင်းဆိုင်းရှိလှသည့် ရွာကြီးကိုရောက်လာသည်။ ပခုက္ကူဒေသ ပူပြင်းခြောက်သွေ့လှသော နယ်ပယ်တုန်းက “အိုအေ စစ်” ရွာဟုခေါ်ကြသည်။ ထိုရွာတွင် ကားကိုရပ်သည်။ နံနက် အစောစော လက်ဖက်ရည်သောက် မုန့်စားကြရန်ဖြစ်သည်။

ကားရပ်နားစဉ် တစ်နှစ်သားအရွယ် ကလေးငယ်နှင့် အမေ တို့ ကားကြီးပေါ်မှဆင်းရန် ကြိုးစားနေသည်ကို ကျွန်တော်မြင်နေ ရသည်။ ခရီးသွားတစ်ဦးက ကူညီဟန်ပြင်သည်။ ခလေးကို ကမ်း လင့်သည်။ ခလေးက မလိုက်ချင်၊ ငိုလေတော့သည်။ ဇွတ်အတင်း နှင့်ပင် မိခင်ဖြစ်သူက ကားကြီးပေါ်မှဆင်းရသည်။ မိခင်ဖြစ်သူ ကားပေါ်မှ မြေကြီးပြင်သို့ ရောက်ပြီးနောက် ခလေးကိုပြန်ယူ၏။

မိခင်ဖြစ်သူတံ ရောက်သွားခဲ့ရသည်ဟုဆိုပေမယ့် ငိုသံကမတိတ်သေး။ မိခင်ဖြစ်သူက သားပိုးစောင် (ချည်စောင်) နှင့် နွေးထွေးစေလိုက်တော့မှ အငိုရပ်သည်။ အမှန်တော့ စောစောစီးစီးဆောင်းတွင်းကြီးမှာ အမိုးကိုင်းဖွင့်ကားကြီးပေါ် လေတဟူးဟူးနှင့် ကားစီးလာရာ နွေးအောင်ထွေးပေ့ စောင်ကြီးကိုခြုံထားသည်မှ ကင်းလွတ်သွားသဖြင့် ချမ်းအေးသောကြောင့် ငိုပုံရသည်ဟု ကျွန်တော်ယူဆမိသည်။

မော်တော်ကားကြီးတစ်စီးလုံး ယာဉ်မောင်း၊ ယာဉ်နောက်လိုက်အပါအဝင် စုစုပေါင်း (၂၅) ဦးရှိသည်။ ကံမရွာမှ စတင်ထွက်တော့မည်ဆိုတော့ ကားဆရာကိုပြော၍ သားအမိကို ကားရှေ့ခန်းမှ လိုက်ပါစီးနင်းစေရန် စာနာစိတ်ဖြင့် ကျွန်တော်ပြောဆိုစီစဉ်ပေးခဲ့ဖြစ်သည်။ သားသည်မိခင်မှာ အသက် (၂၀) စွန်းစွန်းခန့်သာရှိဦးမည်ဟုမှန်းဆမိသည်။

“ကျေးဇူးအထူးတင်ပါတယ်ဆရာ . . . နှစ်ရက်သုံးရက်နေမှ ကားအသွားအလာရှိတဲ့ ဒီလမ်းခရီးမှာ သည်ကားကို စီးခွင့်ရတာကိုဘဲ ကားဆရာကိုကျေးဇူးတင်နေကြရတာပါ။ ဒီထက် ဒီလမ်းခရီးမျိုးမှာ ကားရှေ့ခန်းက လုံလုံခြုံခြုံနဲ့ စီးဖြစ်ရအောင် ကရုဏာတရားနဲ့ နားလည်စာနာတတ်စွာ နေရာပေးလာခဲ့တဲ့ ဒီကဆရာအတွက်လဲ ကျွန်မအများကြီး ကျေးဇူးတင်မိရပါပြီ။ ဟန်ဆောင်စကား မဟုတ်ရပါဘူးရှင် တကယ်ပါ . . .”

သားသည်မိခင်ပြောလာခဲ့သော စကားများကြောင့် ကျွန်တော့်စိတ်တွင် ပီတိဖြစ်ခဲ့မိရပါသည်။ ဟာလာဟင်းလင်းဖွင့်ကုန်တင်ကားကြီး၏ ကားဘော်ဒီအမိုးကိုင်း သံကိုင်းကြီးအား လက်

နှစ်ဖက်ဖြင့်ကိုင်လျက် ကားစီးရသည်ကိုပင် ကျွန်တော်ကျေနပ်ရပြန်သေးသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်အလှအပ ရှုခင်းတို့အားကြည့်ရှုရင်း မြင်ကွင်းကျယ်ပန်းချီကားကြီးကို အားပါးတရမြင်လာနေရ၍လည်း သူတို့သားအမိကိုပင် ကျွန်တော်ကပြန်လည်၍ စိတ်ထဲက ကျေးဇူးတင်နေမိရသည်ဟု ဆိုရမည်ပင်ဖြစ်ချေသည်။

မိုးနည်းရပ်ဝန်းဒေသလည်းဖြစ် ပူပြင်းခြောက်သွေ့သော အရပ်လည်းဖြစ်၍ ကံမ မှ ပေါက်မြို့ ၁ ရီးကား တောင်ကုန်းငယ်ဟင်တိုင်းတောများနှင့် သစ်ပင်တို့ကျုံးစွာသာ ရှိနေသည်။ တောင်ကတုံးတွေဟုသာ ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ လမ်းခရီးတွင် ကား တစ်စီးနှင့်တစ်စီး ရှောင်တိမ်းရစဉ်အခါ ဖုန်လုံးကြီးတွေ တလိပ်လိပ်ကြား ဖုန်မုန်တိုင်းတိုက်ခတ်ဘိသည့်အလား လွမ်းမိုးဖုံးအုပ်သွားကြရတော့သည်။ ကျွန်တော့်မှာ လက်ကိုင်ပုဝါကို နှာခေါင်းစည်းအဖြစ် စည်းထားရသည်။

ပေါက်မြို့သို့ရောက်ခါနီး “ကမ်းမဖြူ” ချောင်းကြီးကဆိုးလှသည်ဟုပြောကြသည်။ သဲချောင်းကျယ်ကြီးဖြစ်သည်။ ပုံတောင်ပုံညာတောင်တန်းကြီးတို့မှ ချောင်းဖျားခံ၍ စတင်စီးဆင်းလာကြသော ချောင်းငယ်များတွင်ပါဝင်နေသော ကမ်းမဖြူချောင်းက မိုးဥတုကာလဝယ် ချောင်းရေကျသဖြင့် သည်မှာဘက်ကမ်းတွင် နှစ်ညသုံးညစသည်ဖြင့် ထမင်းဆိုင်ကလေးများမှာ အဆင်ပြေသလို အိပ်ကြရ စားကြရသည်များကိုလည်း ကြုံရတတ်သည်။ ချောင်းက အတားအဆီးသဖွယ်ဖြစ်ရကာ ခရီးလမ်းမသာမယာရှိကြရသည်ဟု ပြောကြသည်ကို သိခွင့်ရခဲ့ရသည်။ အမှန်တော့ ပခုက္ကူနှင့် ပေါက်မြို့တို့မှာ မြေပြန့်ပိုင်းဒေသများတွင် မိုးနည်းပါးမှုရှိသောကြောင့်

နွေမိုးဆောင်း သုံးရာသီစလုံးပင် သွားလာမှုရှိကြသည်။ ကား အဆက်အသွယ်နေ့တိုင်းလိုလို ရှိတတ်ကြောင်းဆိုသည်။ ပေါက်မှ ထီးလင်းမြို့သို့ ကားမိုးကျပြီဆိုသည်နှင့် မသွားကြတော့။ သွားလာ ၍မရတော့ဟုသိရပေသည်။

ပေါက်မြို့မှအလွန် “လူသားအစ ပုံတောင်က” ဟု ကမ္မည်း တင်ခဲ့ရာ ပုံတောင်တောင်တန်းမြင့်ကြီး၏ တောင်စဉ်အသွယ်သွယ် တို့က မြင့်၍မြင့်၍လာပြီဖြစ်သည်။ တောတောင်အထပ်ထပ်ဖြတ် ကျော်ရသော ခရီးလမ်းကား မြေလိန်မြေကောက်ရှိလှချေ၏။ တောင်တန်းတောင်စွယ်တစ်ခု၏ အနိမ့်ဆုံးအပိုင်းကို ရွေးချယ်ဖြတ် သန်းရင်း ဖြတ်သန်းရင်းကဆင့်၍ဆင့်၍ မြင့်မားလာရင်း တောင် ၏အမြင့်ဆုံးအပိုင်းကို ကျော်ဖြတ်ရသည်။ တစ်တောင်တက်ဆင်း တစ်တောနင်းလျက် ခရီးဆက်ကြရသော သဘောဖြစ်ပါသည်။

သည်ဂန္ထဝင်ပုံညာတောင်တန်းဒေသ ယောနယ်မြေရပ်ဝန်း ဆီ မလာမီကပင်လျှင် ပခုက္ကူမြို့ဇာတိ စာရေးဆရာ၊ ဆရာ မြသန်းတင် ရေးသားတင်ပြခဲ့သော “ပုံတောင် ပုံညာသွား တောလား” ကို ဖတ်ရှုခဲ့ပြီးပြီ စိတ်ဝင်တစားလည်းရှိရသည်။

ပုံတောင်နှင့် ပုံညာတောင်တန်း မြင့်ညီနောင်တို့ကား ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် ပျမ်းမျှအမြင့်ပေ (၃၀၀၀) ကျော် စီရှိကြသည်။ တောင်မြောက်အပြိုင် သွယ်တန်းလျက်ရှိသည်။ အနောက်ဘက်ရှိ ပျမ်းမျှအမြင့်ပေ (၇၀၀၀) ကျော် ချင်းရိုးမတောင် တန်းကြီးနှင့် အပြိုင်လည်းဖြစ်သည်။

မြေပြန့်ဒေသမှအလာ ပေါက်မြို့အနောက်ဘက်မှ အစ ပြုကာ ပုံတောင်တောင်တန်းမြင့်ကြီးကို မြင်ရတွေ့ရဖြတ်ကျော်ကြ

ရသည်။ တဖြည်းဖြည်းနှင့် သစ်တောသစ်ပင်တို့က စိပ်၍လာသည်။ စိမ်း၍လာသည်။ ပုံတောင်တောင်တန်းကြီး၏ အရှေ့ဘက်သည် အနောက်ဘက်လောက် သစ်ပင်၊ သစ်တော ထူထပ်စွာမရှိလှ။ အနောက်ဘက်ခြမ်းကို မမီဟုပြောကြသည်။ မှန်ပါလေသည်။

ပုံတောင် ပုံညာမှာ စတင်စီးဆင်းလာသော ကျောချောင်း၊ ကမ်းမဖြူချောင်းတို့ကို အမှီပြု၍ကား လမ်းဘေးကျေးရွာလေးများ ကို မြင်ရတွေ့ရရင်းမှ တောအထပ်ထပ်တောင်စဉ်တန်းတို့ကို ဖြတ် ကျော်ကာ တောင်၏အမြင့်ဆုံးအပိုင်းကို ရောက်လာခဲ့ရသည်။ “ထီးလင်းမြို့နယ်မှ လှိုက်လှဲစွာကြိုဆိုပါ၏” ဟူသော ဆိုင်းဘုတ် ကြီးကို တောင်ထိပ်မှာတွေ့လိုက်ရသည်။ တောင်ထိပ်မှ အနောက် အရပ်သို့ဆင်းခဲ့တော့မှ သစ်တောဝါးတောကြီးများက ပို၍ထူထပ် လာသသည်။ စိမ့်စမ်းရေပေါက်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။ ကျွန်း၊ ပျဉ်းကတိုး၊ ပိတောက်၊ သစ်ယာ၊ အင်ကြင်း၊ ယမနေ၊ နှော အစ ရှိသည့် နိုင်ငံအဖိုးတန် သဘာဝသစ်တောကြီးများ၊ သစ်ပင်ကြီးများ၊ ဝါးတောကြီးများတို့မှာ စိမ်းကြီးမြိုင်ကြီးဖြစ်၍နေအောင် အုပ်မိုး ထားလျက်ရှိနေသည်ကိုတွေ့ရသည်။

ကားစီးရင်းလေတိုက်ခတ်နှုန်းအပြင် ဆောင်း၏အအေး ဒဏ်ကို (Navy) ရေတပ်အနွေးထည် ဂျာကင်အထူကြီးကို ဝတ်ဆင်ကာ ကာကွယ်ထားရသည်။ ခေါင်းစွပ်၊ လက်အိတ်၊ ခြေအိတ်တို့ကလည်း ဝတ်ဆင်ထားရသေးသည်။ တောင်ပေါ်ကား လမ်း ယောရပ်မဲဇာမြိုင်ကား အေးလှသည်။ သစ်ပင်ဝါးပင်ကြီးများ ပေါ်မှ နှင်းခက်နှင်းပေါက်တို့ကြောင့် ကားလမ်းသည် ရေဖျန်းထား သကဲ့သို့ ရွဲစိုနေဘိသည်။

တောင်စဉ်ရေမရ၊ တောအထပ်ထပ်တို့ကို မြင်နေရရင်း ရေသစ်၊ မြေသစ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်အသစ်ကို ကျွန်တော်သည် တကြီးမြင်တွေ့ခံစားနေရခြင်းအတွက်လည်း များစွာသဘောကျနေမိရသည်။ တစ်ဖက်က တောင်၏နံရံ၊ အခြားတစ်ဖက်မှာက ချောက်နက်ကမ်းပါးတို့ဝယ် အသည်းတယားယား ရင်တဖိုဖိုဖြင့် ကားကြီးကိုစီးရသည်ကား ကြောက်စရာကောင်းလှသည်။ ဆင်ကြီးတစ်ကောင်ပမာ တလှုပ်လှုပ်တအိအိနှင့် ဘယ်ယိမ်းညာနွဲ့ဖြင့် နေ့လည် (၁၂) နာရီကျော်ကျော်ခန့်တွင် “ကျင်း” ဆိုသည့်ရွာကြီးကို ရောက်လာခဲ့ရသည်။

အရှေ့ဘက်ပုံတောင်တောင်တန်းကြီးနှင့် အနောက်ဘက်ပုံညာတောင်တန်းကြီးတို့အကြား ကျင်းရွာတွင် နံနက်စာစားရန် ကားကိုရပ်နားခဲ့သည်။ “မိဘမေတ္တာ” အမည်ရ ဦးဘသိန်း၏ ထမင်းဆိုင်တွင်ဖြစ်သည်။ ပခုက္ကူမှ သူငယ်ချင်း၏ကျေးဇူးကြောင့် ကားဒရိုင်ဘာ၊ စပယ်ယာနှင့်အတူ ကျွန်တော်သည် တစ်ဝိုင်းတည်းတွင် စားရသည်။

အတူလာခရီးသွားများလည်း အသီးသီးစားကြသည်။ သားအမိကိုကျွန်တော်ရံဖန်ရံခါ ကြည့်မိရသည်။ သားကိုထမင်းခွံ၍ ကျွေးလိုက်၊ အမေကစားလိုက်နှင့်ကို ကျွန်တော်တွေ့ရသည်။ ကလေးမှာ ကြည်ကြည်လင်လင်နှင့် ရှိနေသည်။

ထမင်းစားပြီး၍ ကျွန်တော်တို့ဝိုင်းအတွက် ကျွန်တော်က ထမင်းဖိုးကျသင့်ငွေပေးချေရန်ပြုတော့ ထမင်းဆိုင်ပိုင်ရှင်အမကြီးက ကားဆရာကရှင်းပေးပြီးသွားပြီဟု ပြောလာခဲ့သည်။ “တိုးက သားအမိအတွက် ထမင်းဖိုးဟင်းဖိုးကို ရှင်းပေးပါရစေ” ဟု

ကျွန်တော်က ထမင်းဆိုင်ပိုင်ရှင် ဧည့်ဝတ်ပြုတည်ခင်းပေးလာသော မေတ္တာစေတနာ ရေနှေးကြမ်း၊ လက်ဖက်နှင့် မြေပဲဆံကြော်၊ ထန်းလျက်ခဲတို့ကို သုံးဆောင်ရသည်။

“ဆရာ. . . ဆရာက ကျွန်မတို့သားအမိအတွက် ကျသင့်ထမင်းဖိုးကို ရှင်းပေးခဲ့တယ်လို့ ဆိုင်ရှင်ကပြောပြလို့ သိခဲ့ရတယ် ဆရာ။ အားနာစရာဆရာရယ်၊ ပေးခဲ့တဲ့ငွေအတွက် ဒီကငွေကို ပြန်ပေးပါရစေ ကျမတို့သားအမိအတွက် လမ်းခရီးမှာ ကူညီပေးလာခဲ့တဲ့ ဆရာ့စေတနာတွေကို ကျမတကယ်လေးစားမိပါတယ် ဆရာ၊ ဘယ်တော့မှလဲ မမေ့ပါဘူးဆရာ. . .”

သားသည် မိခင်က သားငယ်ကို ချီမလျက်နှင့် ကျွန်တော့်ထံရောက်လာခဲ့၊ စကားပြောခဲ့၊ ထမင်းစားစရိတ်အတွက် ပိုက်ဆံကို ပေးလာခဲ့သည်။ ကျွန်တော်လက်ကပြလျက် မယူခဲ့ပါ။ စကားအနည်းငယ်ပြောမိရပါသည်။

“ဒီလိုကူညီဖို့အခွင့်ကြုံလာ ကူညီပေးရတာကိုပဲ ကျွန်တော်ကဝမ်းသာမိရပါတယ်။ သည်ယောနယ်ဒေသအတွက် ကျွန်တော်ဟာလာခြင်းကောင်းတဲ့ ခရီးသည်တစ်ဦးဖြစ်ရပါစေ. . . လို့ စိတ်ရင်းစေတနာမှန်နဲ့ ကုသိုလ်ပြုဖြစ်ရတာလဲပါပါတယ်ဗျာ. . .”

“ဪ. . . ဒါနဲ့ ဆရာက ဌာနဆိုင်ရာအရာရှိတစ်ယောက်လို့ ကားဆရာကပြောပြတာကို သိရပါတယ်။ အရာရှိဆိုလို့သာ ယုံလိုက်ရတယ်။ အသက်အရွယ်ကလဲငယ်ငယ် လူပုံကလဲချောချောနော်. . . ကျွန်မတို့သားအမိကို ခုလိုစေတနာများစွာနဲ့ ကူညီပေးခဲ့တဲ့အတွက်လဲ ကျေးဇူးတင်မှုတစ်ခုအဖြစ် လူကြီးမိဘတွေက ဆုပေးသလို ဆုပေးပါရစေ. . . ဆရာ့ဘဝတစ်လျှောက် သွားလေ

ရာ ရောက်လေရာအရပ်မှာ မျက်နှာမြင်ချစ်ခင်ပါစေ၊ အသံကြား သနားပါစေ၊ သူ့ယုတ်မာနဲ့လွဲလို့ သူ့တော်ကောင်းများ လူကောင်း များနဲ့ တွေ့ရပါစေ... လို့သာ ကျွန်မဆုတောင်းပေးပါရစေတော့ နော် ဆရာ... ”

“ဪ... ဪ... ဟုတ်ကဲ့... ဟုတ်ကဲ့... ” ဟုသာ ကျွန်တော်ဆိုလိုက်မိတော့သည်။

ကားစပယ်ယာ၏ နှိုးဆော်သံနှင့်အတူ ကျွန်တော်လည်း ကားကြီးပေါ်သို့တွယ်၍ တင်လိုက်ကများ၍လာသည်။ အချိန်ကုန် သက်သာ လမ်းကြိုစီးတစ်ရွာနှင့် တစ်ရွာခရီးသွားများပါတကားဟု ကျွန်တော်သဘောပေါက်လာခဲ့မိရပါလေသည်။

ထမင်းဆိုင်ကထွက် လမ်းဘေးဝဲယာတွင်မြင်ရသည်မှာ တွဲဖက်အထက်တန်းကျောင်း၊ ကျန်းမာရေးဆေးခန်း၊ ပြည်သူ့ရဲတပ် ဖွဲ့စန့်တို့ရှိသည်ကို ဆိုင်းဘုတ်ကြီးများအရ သိရသည်။ တလှုပ်လှုပ် နှင့် မောင်းနှင်ရင်းခရီးဆက်နေစဉ် သဘာဝတောတောင်ရေမြေကို ကျွန်တော်သည်အားပါးတရ မြင်ရှုခွင့်ရနေသည်။ သစ်ပင်မြင့်ကြီး များတွင် သဇင်ပန်းတို့ကိုမြင်ရသည်။ သဘာဝတောပန်းတောင်ပန်း ရနံ့တို့ကိုရသည်။ လတ်ဆတ်အေးမြသောလေကို ရှုရှိုက်ရသည်။ ကြည့်နူးချမ်းမြေ့စရာမြင်ကွင်း အဖြာဖြာကိုကြည့်ရှုရင်း တောထိပ် ပိုင်းကိုရောက်ခဲ့ ကျော်ဖြတ်ခဲ့ ဆင်းခဲ့တော့ တစ်နေရာဝယ် စမ်းရေ ပေါက်ကိုမြင်တွေ့ရပြန်သည်။

အိပဲ့ အိပဲ့နှင့်ပင် တောင်ခြေအဆင်းတွင် အညာဘန်း၊ အလယ်ဘန်းဆိုသော ရွာတို့ကိုဖြတ်ကျော်ရင်း အကြည်ဘန်းဆို သော ရွာကိုရောက်လာသည်။ ကျယ်ပြန့်သည့် ရွှေဝါရောင်စပါးခင်း

တို့ဝယ်ကောက်ရိတ်သိမ်းနေကြသည်ကို မြင်ရသည်မှာ ပျော်စရာ အသွင်ဖြစ်ရသည်။ ရွာကိုလွန်ပြီးသော် တောင်စဉ်တန်းတစ်ခုကို တက်ခဲ့သည်။ တောတန်းဝယ်ကားကြီးက ပြေးလွှာနေသည်။ နေမင်းကြီးက ထွက်လာသယောင်ယောင်ရှိလိုက် ဆောင်းတိမ်တို့က ဖုံးလွှမ်းသွားလိုက်နှင့် နေကိုမြင်ရသည်မရှိလှ။

သည်လိုနှင့် တောင်စွယ်တစ်ခုကို ချိုးကွေ့လိုက်တော့ “ထီး လင်းမြို့မှ လှိုက်လှဲစွာကြိုဆိုပါ၏” ဟူသော မြို့တဝင်ဆိုင်းဘုတ် ကြီးကို ဘွားခနဲမြင်လိုက်ရသည်မို့ ကျွန်တော်သည်များစွာအံ့အား သင့်သွားမိခဲ့ရပါလေတော့သည်။ လက်မှနာရီကို ကြည့်မိလိုက်တော့ ညနေ (၄) နာရီထိုးခါနီးပြီဖြစ်လေသည်။ လာခဲ့ရသည့်ခရီးကို တွက်ဆကြည့်လိုက်မိသည်။ (၁၀) နာရီသာခရီးတွင် သည်မိုး ဆရာ မြသန်းတင့်၏ “ပုံတောင်ပုံညာသွားတောလား” ကား ကျွန်တော့် အတွက် မဟာခရီးရှည်ကြီးပါတကားဟုသာ ဆိုလိုက်ရပေတော့ သည်။

တစ်ဖန်လည်း မြန်မာနိုင်ငံသည် ပုံတောင်ပုံညာသမိုင်း၊ ကျောက်ခေတ်သမိုင်း၊ တကောင်းမှ ကုန်းဘောင်အထိ ကိုယ့်ထီး ကိုယ့်ကြဌာန်းနှင့်နေခဲ့ တိုးတက်ခဲ့သောသမိုင်း၊ လွတ်လပ်ရေး အတွက် ပြည်ထောင်စုသွေး၊ ဇာတိသွေး၊ ဇာတိမာန်ဖြင့် ပြောင် မြောက်စွာပြန်လည်ရယူခဲ့သော သမိုင်း၊ လွတ်လပ်ရေးကို ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ခဲ့သော သမိုင်းကြောင်းထွန်းပြောင်သည့် နိုင်ငံဖြစ် သည်။ ရေမြေဩဇာကောင်း၊ ဥတုကောင်း၊ သယံဇာတကောင်းများ ပြည့်စုံလင်ဂုဏ်တင်နိုင်သော နိုင်ငံဖြစ်သည်။ သည်သို့သော နိုင်ငံ တွင်းက ရန်ကုန်သားကျွန်တော်သည် ပုံတောင်ပုံညာသမိုင်းနှင့်

ပုံတောင်ပုံညာရပ်ဝန်းဒေသရှိ မြန်မာ့သမိုင်းတွင် အလွန်စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ ကောင်းလှသည့် “ထီးလင်း” ဆိုသော မြို့လေးဆီ ရောက်လို့လာခဲ့ရပါပြီ။

မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုသမိုင်းတွင် အရေးပါသည့် အခန်းကဏ္ဍတစ်ခုအနေဖြင့် ထာဝစဉ်ရှင်သန်အောင် ကြိုးပမ်းကြရမည့် ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်မွေးဖွားနိုင်ခဲ့ရာလည်းဖြစ် တဖြည်းဖြည်းနှင့် တိမ်မြုပ်ပျောက်ကွယ်မသွားနိုင်ရလေအောင်ရော လူသိနည်းလှသေးသော်လည်း ဂန္ထဝင်မြို့လေးတစ်မြို့ ဖြစ်ကြောင်းကို ဖော်ထုတ်ပေးလိုလှသော သမိုင်းချစ်သူ၊ နိုင်ငံချစ်သူ ကျွန်တော်သည် ထီးလင်းမြို့ကို ရောက်ရှိလာခဲ့ရပါလေသည်။

လက်ဝဲသူနုရနှင့် မတူသော ယောမဲဇာမြိုင်ခရီးသည်

ကျွန်တော်တို့စီးလာခဲ့သော ခရီးသည်နှင့် ကုန်စည်တင်ဆောင်သည့် ချက်ပလက်ကားကြီးက မြို့၏အလယ် ထမင်းဆိုင်တန်းတွင် ဝိတ်ဆုံးသည်။ ခရီးသည်များနှင့် ကားစပယ်ယာတို့ ကားစီးနင်းလိုက်ပါလာကြသည့် ခရီးအတွက်ကားခကျသင့်ငွေများ ရှင်းနေကြသည်။

“ရန်ကုန်မြို့က ပြောင်းရွှေ့လာတဲ့ ဦးရဲမြင့်လှိုင်ဆိုတာပါလားရှင် . . .” ဟူသောအသံနှင့် မိန်းကလေးနှင့် ထောင်ထောင်မောင်းမောင်းအမျိုးသားတစ်ဦးတို့က ကျွန်တော့်ထံရောက်လာသည်။ သူတို့ကို အသေအချာအကဲခတ် ကြည့်မိလိုက်တော့ ကျွန်တော့်ဝန်ထမ်းတွေမှန်း သိရသည်။ အကြောင်းမှာ သူတို့၏ အင်္ကျီဘယ်ဘက် ရင်ဘတ်ပေါ်ဝယ် ကျွန်တော်တို့ရုံးဌာန၏ ရုံးတံဆိပ်အမှတ်အသားရင်ထိုးကို မြင်လိုက်ရ၍ဖြစ်လေသည်။

“ဟုတ်ပါတယ်. . . ကျွန်တော် ရဲမြင့်လှိုင်ပါ” ဟုဆိုလိုက်သည်နှင့် သူတို့က မိတ်ဆက်လာခဲ့ကြတော့သည်။ အမျိုးသားဖြစ်သူက “ကိုဝေလင်း”၊ အမျိုးသမီးအမည်က “မရီရီမေ” ဟူ၍ သိရှိခဲ့ရလေသည်။

သူတို့နှစ်ဦးက “ဘာကြောင့်များ ကျွန်တော်အားလာရောက်ကြိုလှင့်နေခဲ့ပါလိမ့်” ဟု ကျွန်တော်အထပ်ထပ်အခါခါ စဉ်းစားနေမိရသေးသည်။ အပြောင်းအရွှေ့ အမိန့်စာထွက်ပြီးသည်နှင့် ယင်းအမိန့်စာကို ကျွန်တော်ယူဆောင်လာခဲ့သည်။ ညွှန်ကြားရေးမှူး (စီမံ)က ကျွန်တော်နှင့် သက်ဆိုင်သော မကွေးတိုင်း၊ တိုင်းရုံးအတွက်ရော ကျွန်တော်ထမ်းဆောင်ရမည့် မြို့နယ်၊ ကျွန်တော်နှင့် လဲလှယ်တာဝန်ထမ်းဆောင်ရမည့် မြို့နယ်မှူးအပြောင်းအရွှေ့အတွက်ပါ စာများကို ကျွန်တော်သာယူဆောင်သွားပါရန် ပေးအပ်ခဲ့သည်ကား ကျွန်တော်သာလျှင်သိပါသည်။ သို့စဉ်လျက် ဘယ်လိုဖြစ်ရပါလိမ့်ဟု တွေးနေမိသည်။

“ဆရာ ရောက်လာလိမ့်မယ်ဆိုတာကို ရန်ကုန်ရုံးချုပ်က မမ “ဒေါ်မေကြည်လွင်ချို” က ရုံးကိုသံကြိုးစာပေးဖို့ထားလို့ အခုလို လာကြိုနေရတာပါရှင်”

“ဪ . . . ဟုတ်ပါပြီ . . .”

ဒေါ်မေကြည်လွင်ချို . . . မမေကြည်လွင်ချို . . . မေကြည်လွင်ချို . . . ဟူ၍ အမှတ်တရမြည်တမ်းရင်းမှာပင် တစ်ခရီးထဲလာခဲ့ကြသူ သားသည်မိခင်က ကျွန်တော့်အားလာရောက်ကာ နှုတ်ဆက်ခဲ့သည်။ သူတို့မှာ ထီးလင်းမြို့၌ တစ်ညတာအိပ်စက်ပြီး နောက်နေ့တွင် သူတို့ရွာ (ဆင်စွယ်ရွာ) ကို ခြေလျင်ကုန်းကြောင်း

ခရီးဆက်ရန်ရှိသေးကြောင်း၊ နောက်မှ ကျွန်တော့်ထံလာရောက် တွေ့ဆုံဦးမည်ဖြစ်ကြောင်းပြောလာသည်။ ကျွန်တော့်အနီးရှိ “ရီရီမေ” နှင့်လည်း သားသည်မိခင်က တီးတိုးစကားတွေပြောနေ ကြသေးသည်။ သူတို့တွေက အသိအကျွမ်းတွေဖြစ်နေကြတာကိုးဟု လည်း ကျွန်တော်ကောက်ချက်ချမိရလေသည်။

သံသေတ္တာကြီးတစ်လုံး ခရီးဆောင် (Hand Ba) လက်ဆွဲ အိတ်ကြီးတစ်ခု နှင့် ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်း အမြတ်တနိုးသယ်ဆောင် လာခဲ့သော “ဒုံမင်း” (လက်စွဲအိတ်သဏ္ဍာန် အထပ်သားဖြင့်ပြုလုပ် ထားသည်) တို့ကို ကျွန်တော့်ဝန်ထမ်းနှစ်ဦးတို့က ယူဆောင်ကြ သည်။ ကျွန်တော်က ကားဆရာနှင့် စပယ်ယာတို့အား နှုတ်ဆက် သည်။ လိပ်စာပါအတိုင်း ကျွန်တော်တည်းခိုနေထိုင်ရမည့်အိမ်သို့ ကျွန်တော့်ရုံးဝန်ထမ်းဖြစ်သူတို့နှင့်အတူ ခြေလျင်လျှောက်ကာလာခဲ့ တော့သည်။

လိပ်စာပါအရ ဦးမြင့်သိန်း+ဒေါ်ဝင်းဝင်းလှိုင် ဟုသိရ သည်။ ကျွန်တော့်ဆွေမျိုးမဟုတ်။ ကျွန်တော့်ဖေဖေနှင့် တက္ကသိုလ် အတူတစ်ဖက် အစိုးရဘက်ကြီးတစ်ခုမှ ညွှန်ကြားရေးမှူးဖြစ်သူက ညီတော်စပ်သူ ဦးမြင့်သိန်းမိသားစုထံ စာရေးပေးလိုက်သည်။ တည်းခိုနေထိုင်ရန်နှင့် အစစအရာရာကူညီစောင့်ရှောက်ပေးစေ ရန် အိတ်ဖွင့်ပေးစာကို ကျွန်တော်ယူဆောင်လာခဲ့သည်။ ထိုအိမ် ကိုရောက်ခဲ့တော့ သူတို့မိသားစုကို ယူဆောင်လာသည့်စာကိုပေး သည်။ သူတို့ဖတ်ရှုပြီးတော့ ကျွန်တော့်အားလည်း ဖက်လှဲတကင်း ဖြင့် ကြိုဆိုခဲ့ကြပါသည်။

“ဆရာကတော့ စံနန်းတော်ကိုရောက်လာခဲ့ရပြီ။ ပူပန်စရာ

ဘာမှမလိုတော့ဘူးနော်၊ စိတ်ချလက်ချ အေးအေးချမ်းချမ်းသာ နေပေတော့ဆရာ. . .” ဟု ရယ်ကျဲကျဲနှင့် တပည့်မရီရီမေက ဆိုလာသည်။

“ဘာပါလိမ့်. . .” ဟု ကျွန်တော်စဉ်းစားခိုက်

“ဒီလိုဆရာရဲ့. . . ဦးလေးဦးမြင့် သိန်းနဲ့ ဒေါ်လေး ဒေါ်ဝင်းဝင်းလှိုင်တို့ကို ကျွန်မတို့က ဘကြီးသိန်းလှိုင်ပဲ အများက ခေါ်ကြတာ. . . ဆရာမကြီးလှိုင်လှိုင်ခေါ်ကြတာပါ. . . ဒီက သမီး သုံးယောက်နဲ့ဆိုတော့ မိသားစုငါးယောက်ပေါ့ဆရာ၊ ပျော်ရွှင်ရတဲ့ မိသားစုပါပဲရှင်. . .”

. . . ပြီးတော့ ဒီက သမီးချောလေးတွေ သုံးယောက်တို့ရဲ့ အမည်တွေကလဲ ထူးထူးခြားခြားဖြစ်နေတယ် ဆရာ၊ . . . အကြီး ဖြစ်သူက နန်းမြင့်လှိုင်၊ အလတ်က နန်းမြင့်ခိုင်၊ အငယ်ဆုံးသမီး လေးက နန်းမြင့်ကြိုင်. . . တဲ့. .

အဲဒါကြောင့် ဆရာ့ကို စံနန်းတော်ပေါ်ရောက်ရပြီ၊ နန်းတော်ပေါ်စံရပြီလို့ စောစောကပြောခဲ့ဖြစ်တာပါ။ သူတို့ညီအစ်မ တွေကို ကောင်းကောင်းသာ ခိုင်းစားပေတော့. . .”

ဟု ရီရီမေက “နောက်” နေသည်။

“အိုး. . . ဒါကြောင့်ကိုး. . .” ဟု သဘောပေါက်လာရ သည်။ သူတို့တွေအားလုံးမှာလည်း ရီရီမေစကားကြောင့် တဟား ဟားနှင့် ဖြစ်နေခဲ့ရလေသည်။

သည်အထဲ ကိုဝေလင်းက

“ဆရာမကြီးလှိုင်ရေး. . . ဒီကဆရာ၊ ကျွန်တော်တို့ဆရာ အမည်ကလဲ “ဦးရဲမြင့်လှိုင်”. . . လို့ခေါ်တယ်ဗျ. . .” ဟုပြောလာ

ခဲ့ပြန်သည်။

“ဟေ့ . . . ဟုတ်လား . . . ” ဟု သူတို့မိသားစုက သံပြိုင် ထွက်သွားကြရ ပိုမို၍ ရယ်မောဖြစ်ခဲ့ကြရသေးလေသည်။

ကျွန်တော်သည် စာရေးဆရာ တက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်၏ နာမည်ကျော်ဝတ္ထုကြီးဖြစ်သော “သူငယ်ချင်းလိုပဲဆက်၍ ခေါ်မည် ခိုင်” စာအုပ်ကြီးကို အမှတ်ရလာမိရသေးသည်။ သူ့ဝတ္ထုကြီးထဲမှာ တော့ မြိုင်ရယ်၊ ကြိုင်ရယ်၊ ခိုင်ရယ်၊ လှိုင်ရယ်နှင့် ဇာတ်အိမ်ဖွဲ့ထား သော ကျွန်တော့်အသဲ(သည်း)စွဲ မေတ္တာဘွဲ့ဝတ္ထုရှည်ကြီးပဲဖြစ် သည်။ ယခု သည်မှာကတော့ ကလေးအရွယ်လေးတွေပဲရှိနေသေး သည်။

ညပိုင်းတွင် သူတို့ထပ်မံလာခဲ့ကြဦးမည်။ တာဝန်လွှဲပြောင်း ရမည့် မြို့နယ်ဦးစီးမှူးကိုပါ ခေါ်လာကြမည်။ မြို့နယ်မှူးကလည်း ရန်ကုန်မှ သံကြိုးစာလာကတည်းက မြေပြန့်ဒေသသို့ပြောင်းရွှေ့ ရမည့်အတွက် ဝမ်းသာနေခဲ့သည်။ ယခုကျွန်တော်ရောက်ရှိလို့လာ ပြီဆိုသည်နှင့် ပို၍ပင်ပျော်ရွှင်နေမည်မှာ သေချာသည်ဟုပြောရင်း ရီရီမေ၊ ကိုဝေလင်းတို့ ရုံးသို့ပြန်သွားကြသည်။

သူတို့ပြန်သွားခဲ့ပြီးနောက် ညီအစ်မများထဲမှ အကြီးဖြစ်သူ နန်းမြင့်လှိုင်က လမ်းပြအဖြစ်လိုက်ပါလျက် သူမနှင့် အတူ ကျွန်တော်သည် မောချောင်းထဲရေဆင်းချိုးခဲ့သည်။

“အား . . . ပါး . . . ပါ . . . ” နေမင်းကြီးကို ယနေ့တစ်နေ့ လုံးမမြင်ခဲ့ရသည့်အဖြစ်မှ ခု . . . ဝင်လုပ်ဆဲဆဲလေးတွင် မှိန်ပြပြ လေးသာမြင်လိုက်ရသည်။ အနောက်ဘက်ချင်းရိုးမတောင်တန်းမြင့် ကြီးကား နီးနီးလေးဖြစ်၍ နေသည်မို့ အတိုင်းသားမြင်နေရလေ

သည်။

သူတို့ဆီကမလေ့အရ မောချောင်းတွင်ရေချိုးကြသဖြင့် မြို့သူမြို့သားအချို့ကို မောချောင်းတစ်လျှောက် ကျွန်တော်မြင် တွေ့နေရသည်။ အထက်ဖက် မောချောင်း၏ဟိုမှာဖက်ကမ်း ကုန်းမြေတစ်နေရာက စေတီတော်တစ်ဆူကိုလည်း လှမ်းမြင်ရ သည်။ နှစ်မိုင်ခန့်တော့ရှိလိမ့်မည်ဟု အကွာအဝေးကိုမှန်းဆမိရ သည်။ နာမည်ကျော် ရှေးဟောင်းသမိုင်းဝင် ရွှေကွန်အုပ်စေတီ တော်ဟု အမည်တွင်ကြောင်း မိလှိုင်ပြောပြ၍ သိခွင့်ရခဲ့သည်။

ချင်းတောင်တန်းကြီးမှ ချောင်းဖျားခံစီးဆင်းလာခဲ့သော မောချောင်းရေက စိမ့်စိမ့်အေးလှသည်။ အမှန်တကယ်တမ်း ဝန်ခံ ပါရလျှင် ရက်ရက်စက်စက်ကို အေးနေသည်ဟုကျွန်တော်ပြောကို ပြောချင်သည်။ မောချောင်းရေကြည်ကြည်ဝယ် ကျောက်တုံး ကျောက်ခဲ၊ ကျောက်စရစ်၊ သဲ၊ ယောက်သွား၊ ခရုနှင့် ငါးငယ်လေး များတို့ကို အတိုင်းသားမြင်နေရသည်။ လူကြီးခါးလည်ခန့် ရေအနက်တွင် ကျွန်တော်သည် ခဏတဖြုတ်သာ ခေါင်းငုပ်ရေချိုး နိုင်သည်။ ချေးအမြန်တွန်း ခေါင်းမြန်မြန်လျှော် ဆပ်ပြာအမြန် လူးကာကိစ္စကို ပြီးစီးစေရသည်။ ချိုးနေရင်းမှာပင် ခိုက်ခိုက်တုန် နေအောင်ချမ်းနေသည်။ မျက်နှာသုတ်တဘက်စောင်ကြီးကို ခန္ဓာ ကိုယ်အားပတ်ခြုံကာ အိမ်သို့ပြန်ခဲ့ရလေသည်။

ညစာစားပြီးချိန် လသာမှန်အိမ်မီးအလင်းရောင်အောက် ဝယ် ဦးလေးသိန်းမိသားစုနှင့် ကျွန်တော်အလ္လာပသလ္လာပစကားတို့ ပြောနေကြသည့်အခိုက် တာဝန်လွှဲပြောင်းမည့်မြို့နယ်မှူးနှင့် နေ့လည်ကတပည့်နှစ်ယောက်တို့ ရောက်လာခဲ့ကြသည်။

သည်လမ်းခရီးနှင့် သည်အသဲ (သည်း) စွဲချက်ပလက် ကားလေးစီးခန့်က ထီးလင်းမြို့လေး၏ လက်သုံးတော်ကြီးများဖြစ် ကြောင်း၊ တချို့သောလူပုဂ္ဂိုလ်တွေအကြောင်း၊ သောင်းပြောင်းတွေ လာ တဝါးဝါးနှင့်ပွဲကျကာ ဗူးသီးပေါင်းကြော်၊ လက်ဖက်သုပ်စား ကြ၊ ရေနွေးကြမ်းသောက်ကြရင်း ရောက်တတ်ရာရာတွေ ပြောနေ ခဲ့ကြသည်။ သူတို့တစ်တွေပြောနေကြလေသော အကြောင်းအရာ များ၊ ယောသံဝဲဝဲနှင့် ယောစကားတို့ကို နားဆင်ရင်း လှမ်းခဲ့မြန်းခဲ့ ရသည့် ယနေ့ခရီးကြမ်းကို မေ့ပျောက်ကာ အပန်းများပြေရပေ တော့သည်။

“ဟို. . . တုန်းက ရှေးဘုရင်များ စော်ဘွားများလက်ထက်က သစ်တောကြီးလေးရပ်ရှိခဲ့တယ်ဆိုရာမှာ ခု. . . ဆရာရောက်ရှိလို့ လာခဲ့ရတာကတော့ “ယောမဲဇာမြိုင်” ပဲဆရာရေ၊ ပြည်မမြေပြန့် ဒေသက ညီနောင်တိုင်းရင်းသားတို့ အရောက်အပေါက်အထိ အတွေ့နည်းနေသေးတဲ့ ယောနယ်မြေရပ်ဝန်း ယောတို့ဌာနီက မဲဇာမြိုင် မြို့လေးတစ်မြို့ပါပဲခင်ဗျာ၊ ရန်ကုန်မြို့ကြီးမှန်နေထိုင်ပြီး တမင်တကာသည်မြို့လေးကိုမှ ရွေးချယ်ကာပြောင်းရွှေ့ရောက်ရှိ လာခဲ့တဲ့ဆရာကိုတော့ အံ့ဩမဆုံးပေါင်ဆရာရယ်. . .

မဲဇာရွှေလီဆီအပြစ်ရှိလို့ နယ်နှင့်ဒက်ခံခဲ့ရတဲ့ အမတ်ကြီး လက်ဝဲသုန္ဒရသာရှိနေခဲ့သေးရင်ဖြင့် အမတ်ကြီးကစကားဆိုလိမ့် မယ်။ ဦးရဲမြင့်လှိုင်ဟာ ယောရပ်ဌာနေ ထီးလင်းဆိုတဲ့ မဲဇာမြိုင်ဆီ ရည်ရွယ်ချက်လဲရှိ အချစ်လဲငြိပြီး လျှောက်လှမ်းခဲ့လေသည်လား မတူကွဲပြားတဲ့သဘောထားကိုတော့ အမတ်ကြီးက အံ့ဩမိမှာဗျ. . .

ကိုဝေလင်းအပြောက ဇာတ်ထဲအငြိမ့်ထဲက စကားသို့နှယ်

တန်ဆာဆင်လျက်ပြောလာနေရင်းက မပြီးဆုံးသေး၊ နောက်ဆက် တွဲစကားတစ်ချို့ကို ဆက်လက်ပြောလာခဲ့ပြန်သည်။

“ကြေးနန်းစာတစ်စောင်က ကြိုတင်လို့တောင်ရောက်လာခဲ့ ရတာဆိုတော့ အကြောင်းတော့ဧကန်ရှိလိမ့်မယ်ထင်ပါရဲ့. . .”

ကျွန်တော့်အားတာဝန်လွှဲပြောင်းပေးသွားမည့် ဦးကျော်ကျော် ကိုကြည့်လျက် ရယ်စရာလိုလိုနှင့် စကားစ၊ လာခဲ့ခြင်းလည်းဖြစ် သည်။

“ဟေ. . .” ဟု ဆရာကျော်ကပြော

“ဟာ. . .” ဟု ကျွန်တော်ကဖြစ်ရလျက်နှင့်. . .

ယောမဲဇာမြိုင်ခရီးသည် ကျွန်တော် ဘာကိုမှပြန်မပြောပြ ဖြစ်လိုက်တော့။

တကယ်တမ်းအားဖြင့် လက်ဝဲသုန္ဒရအမတ်ကြီးနှင့် ကျွန်တော်သည်တောကြီးမြက်မည်း မဲဇာဆိုသည့်အရပ်ဒေသများ ဆီ ရောက်လာကြရပုံခြင်းလည်းမတူ။

မဲဇာရွှေလီရောက်အမတ်ကြီးက ရာဇာအဖြစ်ဒဏ်သင့်ခဲ့ လေ၍ မဲဇာမြိုင်ဆီရောက်ရသည်။

ကျွန်တော်ရဲမြင့်လှိုင်ကတော့ ဌာနဆိုင်ရာပြစ်မှုတစ်စုံ တစ်ရာလည်း မရှိခဲ့သလို နှလုံးသားနှင့် စပ်လျဉ်း၍လည်း အချစ် ဘေးဒဏ် အချစ်ရန်စွယ်တို့လည်း မသင့်ခဲ့။

တစ်ခုတော့ ကျွန်တော်ပြောရမည်ထင်သည်။ လက်ဝဲသုန္ဒရ အမတ်ကြီးက မဲဇာရွှေလီမှာမပျော်ပိုက်ခဲ့။

ကျွန်တော်ကတော့မူ ဂန္ထဝင်မှတ်တမ်းရှိပေမင့် အသွား အလာခက်ခဲလွန်းသဖြင့် မြန်မာ့သမိုင်းတွင် တန်ဖိုးလည်းကြီးလှ

ကာ ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသား ပြည်သူပြည်သားအပေါင်းတို့ အရေးမရှိမဖြစ်လိုအပ်လှသော “တိုင်းရင်းသားအားလုံး သွေးစည်း ညီညွတ်ရေး” အတွက် နာမည်ကျော်ကြားထင်ရှားသင့်ပါလျက် မထင်မရှားဖြစ်ကာလူ သိလည်း အလွန်နည်းနေသေးသည့် “ထီးလင်း” မြို့လေးအား အသေးထားထင်ရှားလာစေရအောင် ဖော်ထုတ်ပေးရန်ကိုသာ အဓိကထားသည်ကိုတော့ လောလော ဆယ်၌ သူတို့တွေ့သိနိုင်ကြလိမ့်ဦးမည် မထင်ပေ။ သမိုင်းရေးအမြင် ဖြင့်လည်း ကျွန်တော်မှန်းဆကာ ပျော်နေမိသည်ကတော့ အမှန်။

ထို့ထက်... ဂန္ထဝင်မြို့သူ မေကြည်လွင်ချိုက ကျွန်တော် ရောက်ရှိလာမည့်အကြောင်း ကြိုတင်၍ ကြေးနန်းစာတစ်စောင် ပို့ထားခဲ့သည်ဆိုပြန်တော့... .

စဉ်းစားစရာတွေက အများကြီး... . နှင့်... .

ဪ... . နယ်နှင့်အပြစ်ဒဏ်ကြောင့် မဲဇာရွှေလီဆီရောက် ခဲ့ရလေသော လက်ဝဲသုန္ဒရအမတ်ကြီးနှင့် မတူညီသော ယောမဲဇာ မြိုင်ခရီးသည် ကျွန်တော်ရဲမြင့်လှိုင်ပါပေ။

အတိတ်က အရိပ်လိုပါလာခဲ့

သူတို့တစ်တွေအိမ်သို့ ပြန်သွားခဲ့ကြပြီး၍ ကျွန်တော်ဘုရား ဝတ်ပြုဖြစ်ခဲ့သည်။ ကြေးစည်ရိုက် အမျှတွေဝေပြီးချိန် ကျွန်တော် အိပ်ယာဝင်တော့ ည (၁၀) နာရီထိုးပြီးခဲ့ပြီ။ ။

နှစ်ထပ်တိုက်ခံအိမ်ကြီးပေါ်ဝယ် ကျွန်တော်တစ်ယောက် တည်းအိပ်ရသည်။ ဦးလေးသိန်းတို့မိသားစု ကားအောက်ထပ်တွင်

သူတို့အခန်းနှင့် သူတို့ဖြစ်ကြသည်။ ညအိပ်ညနေ ဧည့်သည်များ ရောက်လာတည်းခိုကြလျှင် အိမ်အပေါ်ထပ်မှာပင် နေရာပေးမြဲ ဟုပြောခဲ့သည်။ ဦးလေးသိန်းတို့မိသားစုက ဤသို့ပင်အိပ်နေကျဟု ဆိုခဲ့သည်။ ရပ်ဝေးက ဧည့်သည်များ လာရောက်မှသာလျှင် အိမ် အပေါ်ထပ်ကို အသုံးပြုသလိုမျိုးဖြစ်ရသည်။ အပေါ်ထပ်၌ ဘုရားခန်း၊ ဘုရားကျောင်းဆောင်တော်ထားရှိသည်။ ပြီးတော့ အိပ်ခန်းသုံးခန်းထားရှိလေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဆရာမကြီးလှိုင်ပြောပြ ချက်အရ မြတ်စွာဘုရားသခင်အား ဆွမ်း၊ ပန်း၊ ရေချမ်း၊ ဆီမီးကိစ္စ နှင့် ညအခါဘုရားဝတ်ပြုကြသော အချိန်များမှတစ်ပါး အိမ်အပေါ် ထပ်သည် ပြုတင်းတံခါးများကို ဖွင့်လှစ်ထားလေ့မရှိ။ သို့ပေမယ့် နေ့စဉ်တော့ တံမျက်စည်းလှဲ ကြမ်းတိုက်ခြင်းတော့ ဝတ္တရားမပျက် ဟုဆိုပါသည်။

အရှေ့အရပ်ကိုခေါင်းပြု၍ အိပ်ရာကုတင်ကို စီစဉ်ထား သည်။ လက်ဝဲဘက်ထောင့်တွင်ဖြစ်သည်။ ခေါင်းရင်းဘက်နှင့် ဘေးဘက်တွင် လွယ်လွယ်ကူကူ တံခါးဖွင့်၍ရသည်။ ခေါင်းရင်း ဘက် ပြုတင်းတံခါးကိုဖွင့်လိုက်တော့ ပြာသိုလပြည့်ခါနီး လ၏ အလင်းရောင်က ရွန်းလက်သာယာနေသည်။ အိမ်ခြံဝိုင်းသို့အဝင် ခြံဝိုင်းတံခါးကြီးအနီးက အုန်းပင်တို့ရှိ အုန်းသီးများနှင့် အုန်းခိုင် များကို လရောင်ဖြင့် ထင်ထင်ရှားရှားမြင်နေရသည်။ နှင်းရည်တို့ ဖျန်းထားသော အုန်းလက်၊ အုန်းရွက်တို့များ ရွှေစက်ရွှေပြောက် ရွှေရည်ငွေရည်သောက်နေသလို ဖြစ်နေသည်။

အိပ်ရာကုတင်ဘေးဘက် ပြုတင်းတံခါးကို ဖွင့်လိုက်သော အခါ ဟိုး... . အနောက်ဘက်ရှိ ပြာရည်မှိုင်းမှိုင်း အနောက်ရိုးမ

တံတိုင်း ချင်းတောင်တန်းမြင့်ကြီးကို လရောင်ဖြင့်မြင်တွေ့ရသည်။ အနီးရှိ သရက်ပင်မှ သစ်ရွက်တို့ကလည်း တလက်လက်နှင့် အရောင်တွေက ရွှေရောင်ဖြစ်လိုက် ငွေရောင်ဖြစ်လိုက်နှင့် ဖြစ်ရသည်။ နှင်းရည်တို့ ကျဆင်းခဲ့၍ဖြစ်သည်။

“သာယာလှပလိုက်တာ” ဟု ကျွန်တော့်နှုတ်မှ တီးတိုး ရေရွတ်မိလာရသည်အထိ ဖြစ်ရသည်နှင့် သည်လိုရှုခင်းမျိုးကို ယခုမှသာ ထူးထူးခြားခြား မြင်မိဖူးရခြင်းလည်းဖြစ်ရသည်မို့ အိပ်ရမည်ကို နှမြောသလိုဖြစ်နေမိသည်။ နေဝင်မျိုးချုပ်သည်နှင့် အိမ်တိုင်း လိုလိုတံခါးတွေပိတ်ထားကြသည်။ အေးလွန်း၍ဟု ဆိုသည်။ ယခုလည်း ဝန်းကျင်ကိုကြည့်နေရင်းမှာပင် အအေးဓာတ်က ရိုက်ခတ်လွှမ်းမိုးလာသည်ကြောင့် ပြုတင်းတံခါးတို့ကိုပိတ်ခါ အိပ်တော့မည်ဟု အိပ်ရာကတင်ပေါ်ဝယ် လှဲလိုက်မိတော့သည်။

ရေနံဆီလသာမှန် မီးအိမ်ကိုငြိမ်းကာ အိပ်ယာဝင်ခဲ့ပြီ။ တော်တော်နှင့် အိပ်မပျော်ခဲ့။ လာခဲ့ပြီးသော ရန်ကုန်မှ ထီးလင်းမြို့သို့ ခရီးအားစဉ်းစားမိရတာကြောင့်လည်းပါသည်။ ဖြတ်ကျော်ခဲ့ရသည့် အန္တရာယ်ကြီးမားသော ပုံတောင်ပုံညာတောင်တန်းမြင့်ကြီးတို့ကို မြင်ယောင်နေမိသည်။ ကျွန်တော်ရုံးအဖွဲ့ဝန်ထမ်းတို့က ပြောခဲ့ကြသော စကားတို့ကိုလည်း ပြန်လည်ကြားယောင်လာမိရပြန်သည်။

“ကြေးနန်းစာတစ်စောင်က ကြိုတင်လို့တောင် ရောက်လာခဲ့ရတာဆိုတော့ အကြောင်းတော့ဧကန်ရှိလိမ့်မယ်ထင်ပါရဲ့. . . ”

“အင်း. . . ခက်တော့လဲ ခက်သား. . . လေ”

ရန်ကုန် (ရုံးချုပ်)က ထီးလင်းမြို့သို့ “မေကြည်လွင်ချို” ကို မြင်ယောင်ထင်ယောင်လာမိရပြန်တော့သည်။

ညွှန်ကြားရေးမှူး (စီမံ) မှ ဆရာဦးသန်းဖေသည် အပြောင်းအရွှေ့ကိစ္စ၌ အခက်အခဲမဖြစ်စေရေးအလို့ငှာ အတတ်နိုင်ဆုံး စီစဉ်ပေးခဲ့သည်။ စေတနာများစွာထားတတ်သော ဆရာက မေကြည်လွင်ချိုနှင့် ကျွန်တော့်ကို သူ့ရုံးခန်း၌တွေ့ဆုံပေးခဲ့သည်။ အမှန်က ဆရာသည်ဝန်ထမ်းရေးရာနှင့် ပတ်သက်လာလျှင် မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးရှိ ဖွင့်လှစ်ပြီး စီမံကိန်းဦးစီးရုံးများ၊ ဖွင့်လှစ်ရန် ကျန်များ၊ မြို့နယ်စီမံကိန်းမှူးများ၊ ဒု-မြို့နယ်စီမံကိန်းမှူးများတို့အား မြို့နယ်အမည်နှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်အမည်ကိုပါ မလွဲနိုင်လောက်အောင် သိထားသည်ဟုပြော၍ရသည့် အကြီးအကဲတစ်ဦးပါပေ။

ဆရာဦးသန်းဖေသည် စေတနာရော သဘောထားပါကောင်းသည့်အပြင် ရိုးသားတည်ကြည်လှသည်။ လိုအပ်သည်များလိုအပ်မည်များကို ကူညီပေးတတ်လေ့လည်းရှိသည်။ အစိုးရဌာနကြီးတစ်ခုတွင် အကြီးဆုံးညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ကြီးကို ဝန်ထမ်းတိုင်း သိရှိထားတတ်ကြသကဲ့သို့ ဆရာဦးသန်းဖေအားလည်း သိနေကြသည်။ ဆရာဦးသန်းဖေသည် ဝန်ထမ်းများကို သာမန်အချိန်များတွင် ဦး၊ ဒေါ်တပ်၍ ခေါ်လေ့မရှိဘဲ ခင်မင်ရင်းနှီးသောသဘော၊ လူတန်းစားမခွဲခြားတတ်သော သဘောမျိုးဖြင့် ကို၊ မ ဘယ်သူ ဘယ်ဝါဟူ၍ ချိုသာကြည်အေးသောအသံဖြင့် ပဋိသန္ဓာရပြုကာ ခေါ်ဆိုတတ်သည့် ခင်မင်စရာ ချစ်စရာလေးစားစရာ ဆရာပါပေ။

“ကဲ မေကြည်လွင်ချို၊ ဒီက ကိုရဲမြင့်လှိုင်တဲ့၊ လူအင်အားစီမံကိန်းရေးဆွဲရေးကဏ္ဍ (Man Power Planning Section) ကပေါ့ကိုရဲက ရည်ရွယ်ချက်ရှိတယ်၊ သူ့ဆန္ဒအရ မေကြည်လွင်ချိုရဲ့ ထီးလင်းမြို့ကို အပြောင်းအရွှေ့ (Transfer) ယူတဲ့သူ၊ သမီးက

သူ့ကိုတတ်နိုင်သမျှ ပြောပြကူညီပေးစေလိုပါတယ်။ ကိုရဲက လူတော် တစ်ဦးပါပဲ။ ဒီလိုခေါ်တွေ့ပြောပြရတာကလဲ ဆရာတို့ရဲ့ စီမံကိန်း ရေးဆွဲရေးဌာနဆိုတာက အတတ်နိုင်ဆုံးချိန်ညှိပြီး ဖွင့်လှစ်ဆဲပဲပေါ့။ ဌာနပိုင်အဆောက်အဦး၊ မြို့နယ်ဦးစီးအရာရှိနေအိမ်ဆိုတာ တို့ ကလဲဆိုတော့ မြို့နယ်တွေမှာ နေရေးထိုင်ရေးကိစ္စ အခက်အခဲ တစ်ချို့ရှိနေရတယ်။

လက်ရေတပြင်စီးဆိုတာလို ညီအစ်ကိုမောင်နှမသဖွယ် စည်းစည်းလုံးလုံး သဘောအနေနဲ့ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ယိုင်းပင်းအကူ အညီပေးနိုင်ကြစေလိုပါပဲကွယ်။

ဟု အထက်ပါအတိုင်း ဆရာကပြောပေးခဲ့သည်။

သို့နှင့် မေကြည်လွင်ချိုကို ပထမဦးဆုံး အနီးကပ်တွေ့သိခွင့် ရခဲ့သည်။

“မေကြည်လွင်ချို” . . . တဲ့။ နာမည်လေးနှင့် လိုက်လျော ညီထွေစွာ အဆိုပါ မိန်းကလေးသည် ကြည်ကြည်သာသာ စိတ် သဘောထား၊ လှပချစ်ကြည်ချင်စရာ အပြုံးပိုင်ရှင်၊ ချိုသာသော စကားပြောသံလေးနှင့် ကိုက်ညီလှသည်။

ခင်မင်ရင်းနှီးရမှုအစ သဘောအနေဖြင့် သူမနှင့်ကျွန်တော် သည် ဘားလမ်း (မဟာပဇ္ဇာလ ပန်းခြံလမ်း) ရှိ “ရွှေမင်းသမီး” လက်ဖက်ရည်ဆိုင်သို့ သွားရောက်ခဲ့ကြကာ နှစ်ဦးသားစကားတွေ ပြောဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ လက်ဖက်ရည်သောက် မုန့်စားရင်း၊ ရင်းနှီး သွားကြရပါသည်။

“ကိုရဲမြင့်လှိုင်” ဟု တစ်လုံးချင်း၊ ဖြည်းဖြည်းချင်းခေါ်ဆို လာခဲ့သည့် သူ့အသံကို ကျွန်တော်ကပင်စတင်၍ အခေါ်အဝေါ်ကို

ပြင်ပေးဖြစ်သည်။ ဌာနတိုင်း ဝန်ထမ်းအချင်းချင်းလည်းဖြစ်ကာ သူစိမ်းများလည်း မဟုတ်ကြသဖြင့် မစိမ်းကြလေသည့်သဘောနှင့် “ကိုရဲလှိုင်ခေါ်နိုင်ပါတယ်၊ အများကတော့ ကိုရဲလှိုင်ခေါ်ဝေါ်နေကြ တာ ကြာခဲ့ပြီပေါ့” ဟု ရင်းနှီးမှုပြုခဲ့ဖြစ်ပါသည်။

သူမကလည်း “ဟုတ်ကဲ့ပါရှင်” ဟု ဆိုခဲ့ပါ၏။

အမှန်တော့ သူမနှင့် ကျွန်တော်သည် မြကျွန်းညိုညို၊ ရန်ကုန်စီးပွားရေးတက္ကသိုလ်ကြီးတွင် တက်ရောက်ပညာသင်ယူခဲ့ ဖူးကြသူတို့လည်း ဖြစ်ခဲ့ကြပါလျက် မဆုံဆည်းဖြစ်ခဲ့ကြ။ ကျွန်တော် က သူမထက် (၃) နှစ်စောကာ ဘွဲ့ရခဲ့သူဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်က (Day) နေ့ ကျောင်းသား ခေါ် ရန်ကုန်ကျောင်းသားဖြစ်ကာ သူမ မှာနယ်မှကျောင်းသူဖြစ်၍ အဆောင်နေခွင့်ရသူဖြစ်ရသည်။ တစ်ဖန် အတန်းချင်း နှစ်ချင်းမတူသဖြင့်လည်း မသိမကျွမ်းဖြစ်ခဲ့ ကြရခြင်းလည်းဖြစ်သည်။ တွေ့ဆုံကြရန် ဆုံနိုင်ခွင့်ရှိပါလျက် ကံ ကြမ္မာကမပေးသေးခဲ့ဟန်တူသည်။ မြင်ပင်မမြင်ဖူးခဲ့ဖြစ်ကြ။

ကျောင်းတော်ကြီးက ဘွဲ့ရခဲ့ပြီးနောက် မြန်မာနိုင်ငံ ဝန်ထမ်းရွေးချယ်လေ့ကျင့်ရေးအဖွဲ့က ခေါ်ယူခဲ့သော ရာထူးဝင် အင်တာဗျူးများကို ရေးဖြေ၊ နှုတ်ဖြေ ဖြေဆိုအောင်မြင်ခဲ့ပြီး အလုပ် ခန့်ထားတော့လည်း ကျွန်တော်က သူမထက်စောကာ ဝန်ထမ်းဖြစ် ခဲ့ရသည်။ ဝန်ကြီးများရုံးရှိ စီမံ/ဘဏ္ဍာဝန်ကြီးဌာနလက်အောက် စီမံကိန်းရေးဆွဲရေး ဦးစီးဌာန (ရုံးချုပ်) တွင် အလုပ်ဝင်တော့လည်း ကျွန်တော်က သူမထက် (၃) နှစ်စော၍နေသည်။

သည်အထဲ ဝန်ကြီးများရုံးကြီးအတွင်းရှိ ကျွန်တော်တို့ရုံးချုပ် ဆိုသည်ကလည်း ကဏ္ဍတွေကများ၊ အခန်းတွေက များလှသည်။

မြေညီထပ်မှာလည်း ရှိသည်။ အပေါ်ထပ်မှာလည်း ရှိသည်။ သည် သို့နှယ်ဖြစ်ရသည်သာမက ဖြစ်ချင်တော့ သူမကအပေါ်ထပ်တွင် ရှိ ကဏ္ဍများမှာ တာဝန်ကျသည်မို့ မြေညီထပ်မှာ တာဝန်ကျော့သော ကျွန်တော်နှင့် ကတော်တော်နှင့် မဆုံတွေ့ဖြစ်သလို ဖြစ်ကြရလေ သည်။

ရုံးချုပ်မှာ (၅) နှစ်ပင် ရှိခဲ့ရပြီဖြစ်သော ကျွန်တော့်အား လည်း ကျွန်တော့်ဘော်ဒါ အပေါင်းအသင်းတစ်ချို့၏ ပြောသံကို တော့ ကျွန်တော်ကြားဖူးခဲ့သလိုလိုတော့ရှိသည်။ အသစ်ခန့်အပ် လာခဲ့သော ဒုတိယ-စီမံကိန်းမှူး မိန်းကလေးတွေထဲမှာတော့ “ယောမင်းသမီး ထီးလင်းဧကရီ” လေးက ဆံကေသာရှည်ရှည် မြန်မာဆန်ဆန်လေးနှင့် အင်မတန်ချောလှသည်ဟု ပြောကြသည် ကို ကြားမိသည်။

သို့ပေမယ့် သူမ နှင့် ကျွန်တော်သည် တော့တော့ဆိုင်ဆိုင် ကွဲကွဲပြားပြား မှတ်မှတ်သားသားတော့ မတွေ့ဖြစ်ခဲ့မိဟု ကျွန်တော် ထင်သည်။ ပြောလိုကပြောစေတော့ဟုသာ ပြောရတော့မည့် အကြောင်းသာဖြစ်တော့သည်။ ကျွန်တော့်မှာလည်း ရုံးကဆင်းလျှင် နိုင်ငံခြားဘာသာတက္ကသိုလ်ကို ညပိုင်းအချိန်ပိုင်း ကျောင်းတက်ခွင့် ရရှိနိုင်ခဲ့သူဖြစ်သောကြောင့် ကျောင်းသားဖြစ်ရပြန်သည်။ ဂျပန် ဘာသာရပ်ကိုယူကာ တက်ရောက်ပညာသင်ယူနေသူ တစ်ဦးလည်း ဖြစ်နေခြင်းကြောင့်လည်း ဖြစ်ရပါသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ခုတော့ ကံကြမ္မာအရ ဆုံလာကြရပါပြီ။ ဆုံစည်းခွင့်ဖန်လာခဲ့၊ တွေ့မြင်လာခဲ့ရ၍ ယောသူအချောအလှလေး

ကို ကျွန်တော့်စိတ်က တိမ်းညွတ်ခါစရှိသေးသည့် ရက်ပိုင်းကလေး မှာပင်လျှင် သူမနှင့် ကျွန်တော်ခွဲခွာခဲ့ကြရသလို ဖြစ်လာခဲ့ရပြန် လေပြီ။

သည်သို့သော လောလောလတ်လတ် မကြာသေးမီက အတိတ်အကြောင်းကို ပြန်ပြောင်း၍ သတိရလာမိခြင်းကလည်း စောစောကရုံးဝန်ထမ်းတစ်ဦးဖြစ်သူ ကိုဝေလင်းပြောလာခဲ့သည့် ရန်ကုန်မှ ကြေးနန်းစာအကြောင်းခံ စကားသံအား အမှတ်ရကာ ကျွန်တော်ပြုံးမိရသေးတော့သည်။

ပြီးတော့---ရီရီမေ့ စကားသံ---

“ဘာတဲ့. . . ဆရာရောက်လာလိမ့်မယ်ဆိုတာကို ရန်ကုန် (ရုံးချုပ်)က မေမေကြည်လွင်ချိုက ရုံးကိုသံကြိုးစာပေးပို့ထားခဲ့လို့ အခုလိုလာကြိုနေရပါတယ်ရှင်. . .” တဲ့။

“ဪ. . . ပုံတောင်ပုံညာရပ်ဝန်း ယောတို့ဌာနေ ထီးလင်း မြေက အလှမဖုရားလေး ယောမင်းသမီး ထီးလင်းဧကရီ မေကြည် လွင်ချိုရယ်. . .”

ဟု ကျွန်တော်မြင်ယောင်တမ်းတမိရင်းက တစ်နေ့တာလုံး မောပန်းနွမ်းနယ်လာခဲ့ရသမျှ ဖြေသိမ့်ရလျက် အိပ်ပျော်အောင် ကြိုးစားကာအိပ်ရပါဦးမယ်။ ရန်ကုန် (ရုံးချုပ်) သို့ ရုံးကိစ္စဖြင့် သွားရောက်ရသည့်အခါမျိုးတွင် မေကြည်လွင်ချိုနှင့် တွေ့ရဖို့အရေး ချဉ်းကပ်လမ်းကြောင်းတွေကို ရှာဖွေရပေဦးမည်ဟု စိတ်ကရယ် လျက် ကြိုးစားကာလျှင် အိပ်ပါတော့မည်။ အနာဂတ်နေ့ရက်များ အတွက် အိပ်မက်လှလှမက်နိုင်ပါစေဟု ဆုတောင်းရင်းက မကြာမီ မှာပင် ကျွန်တော်အိပ်ပျော်သွားခဲ့ရလေတော့သည်။

သူရဲမြို့ (ခေါ်) ထီးလင်းမြို့

နံနက်အိပ်ရာကနိုးတော့ (၇) နာရီပင်ကျော်ခဲ့ပြီ။ ခန္ဓာကိုယ်က နွမ်းလှသည်။ ကိုယ်လက်တွေကိုက်ခဲ့၍ မထချင်ခဲ့။ (၉၆) မိုင်ခရီးက (၉၆) ပါးသော ရောဂါတွေကို စုပြုံခံစားနေရသည်သို့သာ ပြောချင်တော့သည်။ မထ၍လည်း မဖြစ်။ ကိုယ့်မိဘကိုယ်အိမ်ကိုယ့်ယာမဟုတ်ဟူသော အသိစိတ်က နိုးဆွသဖြင့် လူးလဲကာထ ဖြစ်ခဲ့ရသည်နှင့် မိဘတို့ကျေးဇူးကို အောက်မေ့လာမိရသေးသည်။ မိဘမေတ္တာကိုပို၍ သိနားလည်လာမိရသည်။

အိမ်အပေါ်ထပ်ကြမ်းပြင်၊ အောက်ထပ်သို့အဆင်းလှေခါး၊ အိမ်မကြီးနှင့် တွဲစပ်လျက် မီးဖိုဆောင်၊ ထမင်းစားခန်း၊ သုံးရေအိုး တို့ထားရှိရာ လက်သန်းလုံးခန့် ခပ်စိပ်စိပ်ပျဉ်ခင်းလသာကြမ်းပြင် တို့ကို နင်းမိရတိုင်း မနင်းရဲရလောက်အောင် အေးစက်နေသည်ဟု ပြောချင်သည်။

“နိုးလာပြီလား... မင်္ဂလာနံနက်ခင်းပါ” ဟု ဆရာမကြီးလှိုင်က နှုတ်ခွန်းဆက်လာခဲ့ခြင်းနှင့်အတူ မိလှိုင်က ကျွန်တော်မျက်နှာသစ်စေရန်အလို့ငှာ ရေနွေးနှင့် ရေအေးတို့ ရောစပ်ထားသည့် ငွေဖလားကြီးကိုပေးလာသည်။ မျက်နှာသစ် သွားတိုက် သန့်စင်နေဆဲဝယ် ပတ်ဝန်းကျင်ကိုကြည့်မိတော့ ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံးသည် နှင်းမြူတွေနှင့် မှောင်နေသည်။ ဆောင်းနှင့်မှန်တို့က ခန္ဓာကိုယ်ကို လာထိသည်။ မကြုံစဖူး ထူးထူးခြားခြား ဖြစ်လို့နေပေသည်။

အိမ်အပေါ်ထပ်သို့ ပြန်တက်ခဲ့။ ခေါင်းဖြိုးခဲ့။ ခြေအိတ်လက်အိတ်ဝတ်ထားလျက်နှင့် အောက်ထပ်သို့ ပြန်ဆင်းကာရေအိမ်ဝင်ခဲ့သည်။ နောက် ဧည့်ခန်းမရှိရာသို့အလာ ဦးလေးသိန်းနှင့်အတူ

အမျိုးသားကြီးတစ်ဦးတို့ ဆက်တီထိုင်ခုံတို့ဝယ် ထိုင်နေကြသည်ကို ကျွန်တော်တွေ့ရသည်။

“ကိုရဲ ရေ... ဒီက ဆရာနဲ့ ဆရာမတို့က ကိုရဲကိုတွေ့ဖို့ လာကြသူတွေ”

“ဪ... ဟုတ်ကဲ့ ဟုတ်ကဲ့ပါခင်ဗျာ”... ဟု ကျွန်တော် ခေါင်းညိတ်မိသည်။

“ဒီလို... ကိုရဲရေ... ဒီက ဦးကြည်တင့်၊ ဇနီးဖြစ်သူက ဒေါ်မေလွင်မြင့်တဲ့၊ အလယ်တန်းပြဆရာနဲ့ ဆရာမတို့ပေါ့။ သူတို့မှာ သမီးလေးတစ်ယောက် ထွန်းကားတယ်။ အဲဒီ သမီးလေးက ရန်ကုန်မှာအရာရှိမလေးဆိုပါတော့၊ ညတုန်းက ကိုရဲတပည့်တွေ ပြောကြတဲ့စကားထဲမှာလဲပါပြီးသား၊ ကိုရဲ ဒီမြို့ကိုပြောင်းရွှေ့ရောက်ရှိလာမယ့်အကြောင်း သံကြိုးစာကို ကြိုတင်ပေးပို့ခဲ့သူဟာ ဒီက ဆရာ၊ ဆရာမတို့ရဲ့ သမီးပဲပေါ့...”

“ဪ... ဪ... ” ဟုသာ အသိအမှတ်ပြုမိရင်း လေးစားသမှုပြုရာသဘောနှင့်လည်း ကျွန်တော်ခေါင်းညိတ်ကာ ရှိနေမိခဲ့သည်။

“ကိုရဲရေ... ဒီက ဆတ်ထမင်း (ဆတ်ဆန်နှင့် ကောက်ညှင်းဆန်အဖြူရောနှော၍ ပေါင်းထား)၊ ဘယာကြော်၊ ဗူးသီးပေါင်းကြော်တို့က ဆရာဆရာမတို့က ကိုရဲစားဖို့ယူလာပေးကြတာကွဲ့။ ဒီက ထမင်းကြော်ပူလေးနဲ့ ယုန်သားကြော်က ဦးလေးသိန်းတို့ အိမ်က စီစဉ်ထားတာ အေးအေးဆေးဆေးစား ဖြည်းဖြည်းစား၊ မိတ်ဆက်စကားတွေပြောဆိုကြရင်းပေါ့ကွယ်... ” ဟူသော ဦးလေးသိန်း၏ စကားသံ။

“ကျေးဇူးတင်ရပါတယ်ဗျာ. . . ဖော်ရွေတဲ့အသိစိတ်နဲ့ ခုလို တကူးတကယူဆောင်ကာ ရောက်လာကြတာကိုပဲ ကျွန်တော်က ထပ်မံကျေးဇူးတင်ကြောင်း စကားဆိုပါရစေ. . . ” ဟု ဆိုမိသည်။ မတ်တပ်ရပ်နေကြရင်းမှ အားလုံးထိုင်ဖြစ်ကြသည်။

“ခဏနော်. . . ဦးနဲ့ ဒေါ်ဒေါ်တို့” ဟုပြောကာ အိမ်အပေါ် ထပ်ရှိရာတက်ခဲ့ အထုပ်တစ်ထုပ်ကိုဆွဲကာ ပြန်ဆင်းခဲ့သည်။

“ဒါက ရန်ကုန်လက်ဆောင်ပါ. . . ပုစွန်ခြောက်ပါခင်ဗျာ. . . ဦးနဲ့ ဒေါ်ဒေါ်တို့မိသားစုအတွက် မိတ်ဆက်လက်ဆောင်ဆိုပါတော့ ညကလဲ ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေနဲ့ ကျွန်တော့်ဝန်ထမ်းတွေကို ပေးပြီးပါပြီ. . . ဒီမှာက ပုစွန်ခြောက်က ရှားတယ်၊ ဈေးကြီးတယ်ဆိုလို့. . . ”

အထက်ပါကဲ့သို့ပြောရင်းက ကျွန်တော်သည် သူတို့အား ပုစွန်ခြောက်ထုပ်ကို လက်ဆောင်အဖြစ်ပေးအပ်ခဲ့သည်။

“အားနားစရာကွယ်. . . အဝေးကြီးက သယ်လာရတယ်လို့. . . ” ဟု ယောက်ျားဖြစ်သူကပြောဆဲမှာပင် ဇနီးဖြစ်သူကလည်း

“အန်း. . . ဒီဘက်မှာတော့ ပုစွန်ခြောက်ကရှားတာအမှန်ပဲ၊ ဈေးလဲမြင့်တယ်။ ဆရာပေးတဲ့ ပုစွန်ခြောက်ကို ဗာလချောင်ကြော်လုပ်ပြီး ဦးဦးဖျားဖျား ဆရာတော်ကြီးကျောင်းကို ဆွမ်းဟင်းပို့ရမယ်. . . ” ဟု ပြောခဲ့သေးသည်။

“ဪ. . . ဆရာ ဆရာမတို့ခင်ဗျာ. . . ကျွန်တော့်ကို ဆရာလို့မခေါ်ဘဲ ကိုရဲလို့ဘဲခေါ်နိုင်ပါတယ်။ နာမည်အပြည့်အစုံကတော့ “ရဲမြင့်လှိုင်” ပါ။ ဖေဖေ ဦးရဲခေါင်မြင့်နဲ့ မေမေဒေါ်ညွန့်ညွန့်လှိုင်တို့ရဲ့သားတစ်ဦးပါ။ ဖေဖေ မေမေတို့က ငယ်ငယ်ကတည်းက ဒီနေ့တိုင်အောင် ကျွန်တော့်ကို “ကိုရဲ” လို့ပဲခေါ်ကြတာ။

ကျောင်းနေစကျောင်းအပ်တော့မှ ရဲမြင့်လှိုင်လို့မည်ခေါ်ခဲ့ကြတာပါ။ ကျွန်တော်နဲ့ သိကြခင်မင်ကြသူတွေကလဲ “ကိုရဲ” လို့ပဲခေါ်ဝေါ်ကြတာများပါတယ်. . . ”

သည်သို့ ကျွန်တော်ကပြော. . . သူတို့ကလည်း “ဝင်ပါ၊ ထွက်ပါ၊ လာလည်ပါ၊ လိုအပ်တာရှိရင်လဲပြောပြပါ. . . တတ်စွမ်းသမျှ ကူညီပေးပါမယ်. . . ” ဟု အပြန်အလှန်ပြောဆိုကြရင်းက နံနက်အိပ်ယာထ အစောစာကို ကျွန်တော်စားသည်။ သူတို့ဇနီးမောင်နှံသည်လည်း ဦးလေးသိန်းတို့နှင့် စကားစမြည်ပြော ရေခွေးကြမ်းသောက်ရင်း စကားလက်ဆုံတွေ ကျခဲ့ကြသေးသည်။

သူတို့ဇနီးမောင်နှံသည် သူတို့အိမ်သို့ ပြန်ခါနီးတွင် စာအုပ်တစ်အုပ်လက်ဆောင်ပေးသည်။ နှုတ်ဆက်စကားဆိုရင်း. . .

“ကိုရဲ. . . ခုလို ရောက်လာတဲ့တစ်ခိုက် ထီးလင်းဆိုတဲ့ ရှေးဟောင်းမြို့လေး၊ ရာဇဝင်ထဲက မြို့လေးအကြောင်းကို သိစေချင်လို့ ဦးကယူလာခဲ့တာ. . . အေးအေးဆေးဆေး ဖတ်ကြည့်ပါဦး. . . ”

“ဪ. . . ဟုတ်ကဲ့ပါ ခင်ဗျာ. . . ကျေးဇူးတင်ပါတယ်. . . ကျွန်တော်ကလဲ သိချင်နေတာ ကြာပါပြီ တကယ့်ကို ကျေးဇူးတင်ရပါတယ်ခင်ဗျာ. . . ”

သူတို့ဇနီးမောင်နှံ ပြန်သွားခဲ့ကြတော့ အိမ်၏မီးဖိုဆောင်ရှိရာမှ ညီအစ်မသုံးဖော်တို့ ကျွန်တော့်ထံရောက်လာခဲ့ကြသည်။

“ဆရာ ဦးရဲ ရှင့်. . . သူတို့သမီး မမမေကြည်လွင်ချိုက အတော်ချောတာ လှတာနော်. . . ဦးဦးဆရာနဲ့ ကောင်းကောင်း သိလား. . . ခင်လား၊ မမမေချိုရဲ့ မိဘနှစ်ပါးဆိုတာက သမီးတို့ရဲ့

ဆရာ၊ ဆရာမတွေလေ စာအသင်အပြုလဲတော်ကြတယ်။ သဘော စေတနာလဲကောင်းကြတယ်ရှင်”

အကြီးမ နန်းမြင့်လှိုင်က ဤသို့နွယ်စကားဆိုလာခဲ့သည် နှင့်. . .

“ကဲ. . . စုန်းကဝေမရေ. . . ဦးကို ဆရာလို့မခေါ်နဲ့တော့။ ဦးရဲလို့ခေါ်ချင်ခေါ် အကိုလေးလို့ ခေါ်ချင်ခေါ် ဟုတ်ဖူးလား. . . ”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ အကိုလေး ရှင့်” တဲ့

“အေး. . . အေး. . . အစ်ကိုမရှိတဲ့သူလေးတွေမို့ ဦးရဲက အကိုလေးဖြစ်ရတာ ဝမ်းသာတယ်။ နန်းပထမ၊ နန်းဒုတိယ၊ နန်း တတိယ တို့ရေ. . . ”

သူတို့လည်းပြုံး ကျွန်တော်လည်းပြုံးရွှင်စွာ ရှိနေခဲ့ကြရလေ သည်။ ပြီးတော့ မေကြည်လွင်ချိုနှင့်ကလည်း သည်ကိုလာခါနီးမှ တွေ့ခဲ့ရ ခင်မင်ခဲ့ရသည့်အကြောင်းကို ပြောပြပေးလိုက်ရပေသည်။

ထိုနေ့က စနေရုံးပိတ်ရက်ဖြစ်၍တစ်ကြောင်း၊ ကားစီးခဲ့ရ သော နွမ်းနယ်မှုဒဏ်ကြောင့်တစ်ကြောင်းကြောင့် ကျွန်တော်သည် နေအိမ်မှတခြားသို့ မသွားဖြစ်ခဲ့၊ မနက်ဖန်ရောက်တော့မှ ညီအစ်မ သုံးဖော်နှင့်အတူ ထီးလင်းတစ်မြို့လုံးကို လှည့်ပတ်လေ့လာတော့ မည်ဟု သူတို့တွေကိုပြောထားသည်။ ရေဇွေးကြမ်းသောက်ရင်းက စောစောကပေးထားခဲ့သော စာအုပ်ကိုစတင်ကာ ဖတ်ဖြစ်သည်။

‘ထီးလင်းမြို့ ရွှေကွန်အုပ်ဘုရားသမိုင်း’ ဟု အမည်တပ် ကာ ဘုရားကြီးဂေါပကအဖွဲ့ အကျိုးတော်ဆောင်ချုပ် ဦးထွန်းကြီး က ပြုစုရေးသားထား၏။ နိဒါန်းမှာပင် “ထီးလင်းမြို့သမိုင်း ရေးပြန်လျှင်လည်း ရွှေကွန်အုပ်ဘုရားသမိုင်းမပါလျှင်မပြီး အမြဲ

ဒွန်တွဲလျက်ရှိပြန်ရကား” ဟု ဖော်ပြထားလေ၏။ မြန်မာတို့မှာ “မြန်မာနှင့် ပုဂံ” ခွဲခြား၍မရသလို “ထီးလင်းနှင့် ရွှေကွန်ရုပ်စေတီ တော်” သည် ခွဲခြား၍မဖြစ်ဟု ဆိုထားပေ၏။

ထီးလင်းမြို့လေး၏ ရာဇဝင်အရ မူလအခေါ်မှာ (သူရဲမြို့) ဟုဆို၏။ မြို့တည်သည့်ခုနှစ်မှာ ကောဇာသက္ကရာဇ် (၁၁၀) ခု၊ သာသနာသက္ကရာဇ် (၁၂၉၂) ခုဟုသိရ၏။ ရှေးက ကလေးကျေး တောင်ညိုအရပ် အရိမည (ယခု ရာဇဂြိုဟ်)မှ လာရောက်တည်ခဲ့ သည်ဟု ဆို၏။ ပုဂံပြည် ရွှေလောင်းမင်းလက်ထက် နန်းသက် လေးနှစ်မြောက်သော် “စော်ဘွားမင်း နန္ဒရာဇာ” အမည်ရှိ စော်ဘွားကြီးတည်သည့်မြို့ဟု ဆိုထားလေ၏။ ယခုမျက်မှောက် ထီးလင်းမြို့၏ အနောက်တောင်ဘက် (၂ မိုင်ခွဲ)ခန့်အကွာ မောချောင်း၏ အရှေ့ဘက်တွင်ဖြစ်၏။ ကြာသော်မောချောင်း ရေလမ်းကြောင်းပြောင်းခဲ့သဖြင့် ယခုအခါ မောချောင်း၏ အနောက်ဘက်ကုန်းမြင့်မို့တွင်ဟုဆို၏။

သက္ကရာဇ် (၄၅၃) ခုနှစ်တွင် ပုဂံပြည့်ရှင် အလောင်းစည်သူ မင်းတိုင်းခန်းလှည့်လည်တော်မူလာစဉ် ယောမြေအရပ်ဒေသသို့ ရောက်လာခဲ့၏။ မောချောင်းအတိုင်း ဖောင်တော်စင်္ကြာဖြင့် ဆန် တက်ခဲ့၏။ ထိုအရပ်ဒေသသို့ရောက်ရှိ ကွန်းထောက်နားနေခိုက် ဖောင်စင်္ကြာဦးရှိ ကမ္မုထီးဖြူတော် အလိုလိုပွင့်လင်းလာတော်မူ သည်နှင့် အဆိုပါဒေသကို “ထီးလင်း” ဟုခေါ်တွင်သမုတ်စေခဲ့၏။ မောချောင်းရေအလျဉ် ဖောင်တော်ဦးဝယ် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ဓာတ်တော်မွေတော်များက ရွှေငါးကြင်းယောင်တူစွာဆောင်၍ ကွန်မြူးသည်ကို ရိုးရိုးကွန်ဖြင့်ဖမ်းသော်မရခဲ့။ ပုဏ္ဏားဖြူ၊ ပုဏ္ဏားညို

ဟူးရားပညာရှင်တို့တွက်ချက်မှုအရ ရွှေကွန်နှင့် အုပ်ဖမ်းစေတော့ မှရခဲ့၏။ မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ဓာတ်တော်မေ့တော်တို့အား ဌာပနာ၍ သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီး တည်ထားခဲ့သော စေတီ ဟောင်းနေရာ၌ပင် ဌာပနာသွင်းပြီးလျှင် စေတီတော်တည်စေခဲ့၏။ ရွှေကွန်နှင့် အုပ်ဖမ်းမှရသည့်ဓာတ်တော် မေ့တော်တို့ကို ဌာပနာ ခြင်းကြောင့် “ရွှေကွန်အုပ်စေတီတော်” ဟု ကမ္မည်းထိုးမှတ် ထီးလင်းမြို့အရပ် သမုတိပညတ်တော်မူခဲ့စေ၏။

ဒုတိယထီးလင်းမြို့သည် ပုဂံနေပြည်တော် သိန်းခွင်မင်း၏ သားတော်ရွှေလောင်းမင်း (ပုဂံမင်းဆက် (၅၅) ဆက်တွင် (၂၈) ဆက်မြောက်) နန်းတက်ပြီး လေးနှစ်အကြာ ကောဇောသက္ကရာဇ် (၁၁၀) နှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၅) ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့၌ ဖော်ဘွား နန္ဒရာဇာတည်ခဲ့သော ထီးလင်းမြို့အား ဖော်ဘွားအဆက်ဆက် ဆက်ခံခဲ့၏။ သားတော်သမန္တရာဇာ၊ နောက်ပုညစည်သူ စသည် ဖြင့်ဆက်ခံ၏။ ထို့နောက် ဖော်ဘွားမင်းဆက်မှာ နှစ်ပေါင်း (၃၀၀) ကျော်ဖြတ်နေခဲ့သည်ဟုဆို၏။ ပုဂံနေပြည် ပုဂံနိုင်ငံတော်ကြီး ပျက်ပြီးနောက် ခန်းပတ်ဖော်ဘွားအုပ်ချုပ်ခဲ့သော ထီးလင်းမြို့ကား ဖော်ဘွားဆက်ပြတ်ပြန်ခဲ့၏။

ဟံသာဝတီ ဘုရင့်နောင်မင်းတရားကြီးလက်ထက် သက္က ရာဇ် (၉၃၃) ခုနှစ်၌ မိုးကောင်းဖော်ဘွားကြီး၏သား ဦးစောနံကို ထီးလင်းဖော်ဘွားခန့်အပ်ခဲ့သည်မှ သက္ကရာဇ် (၁၁၁၉) ခုနှစ်တွင် တောင်တွင်းစားဘွဲ့ခံ ဖော်ဘွားဦးကျံအထိ ဖော်ဘွား (၈) ဆက် အုပ်ချုပ်ခဲ့၏။

“အလောင်းမင်းတရားကြီး ဦးအောင်ဇေယျလက်ထက် သက္ကရာဇ် (၁၁၂၀) ခုနှစ်တွင် ယခုထီးလင်းမြို့နေရာသို့ ပြောင်း ရွှေ့ခဲ့၏။ ဦးကျံသည် ၎င်းညီအရင်း သီရိစည်သူကျော်ထင်ဘွဲ့ရ အတွင်းဝန်ဦးဖြိုး၊ ဝိုဏ်းအုပ်ဆရာတော် အသျှင်ဇောတယန္တစသော ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် တိုင်ပင်၍ ပုဏ္ဏားပညာရှိတို့၏ တွက်ချက်ပေး သောအခါအရ သက္ကရာဇ် (၁၁၂၀) ခုနှစ်၊ ဒီဃ-၁၂၂၊ ရဿ၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁) ရက်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ နေဝင်ကျော်အချိန်၌ စီရင်ဖွယ်အလုံးစုံနှင့်တကွ တာပေါင်း ၂၇၃၊ တောင်ပေါင်း ၁၉၅၃၊ မိုက်ပေါင်း ၅၈၅၉၊ လက်သစ်ပေါင်း ၄၆၈၇၂၊ အကျယ်အဝန်းရှိ ၍ တနင်္ဂနွေထောင့် နာရီတိုင်၊ ရာဟုထောင့် နရီတိုင်များနှင့် အရှေ့ မျက်နှာတွင် နွားတံခါး၊ တောင်မျက်နှာတွင် ကုန်းမြင့်တံခါး၊ အနောက်မျက်နှာတွင် ဇေယျာတံခါး၊ မြောက်မျက်နှာတွင် ဝံသာ တံခါး၊ ၎င်း (၈) ဌာနတို့ကို (မြို့) ဟုခေါ်ဆို၏။ ဌာနတစ်ခုအဖြစ် သတ်မှတ်၍ ကျောင်း၊ သိမ်၊ ရုံး၊ အိမ်၊ နတ်ကွန်း ၎င်း (၅) ဌာနတို့ကို တစ်ပြိုင်နက်တည်း တည်ဆောက်၍ပြီးလေသည်. . .” ဟု ထီးလင်းမြို့တည် သမိုင်းတွင်ဖော်ပြထားလေ၏။

ထို့ကြောင့် ယခုမျက်မှောက်၌တည်ရှိနေသော ဤထီးလင်း မြို့သည် ယခင်မြို့ဟောင်းနေရာမှ ပြောင်းရွှေ့၍ မြို့ဟောင်း၏ အမည်ဖြစ်သည့် (ထီးလင်း) မြို့ကိုပင် ထပ်ဆင့်ခံယူပြီးလျှင် နာမ ပညတ်သတ်မှတ်ကာ တည်ထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဒုတိယ ထီးလင်းမြို့ပင် ဖြစ်ပေတော့၏။

ပထမထီးလင်းမြို့အကြောင်း ပုဂံပြည့်ရှင်အလောင်းစည်သူ မင်းကြီးကကျောက်စာ ရေးထိုးထားစေခဲ့သော ကျောက်စာမူရင်း သည် ကုန်းဘောင်ခေတ် အလောင်းမင်းတရားကြီးလက်ထက်သို့

ရောက်လာခဲ့၏။ ထီးလင်းမြို့တည် စော်ဘွားဦးကျံ၏သား မြို့သူကြီးဦးမြတ်စံက အလောင်းဘုရားဦးအောင်ဇေယျ၏ သားတော်အငယ်ဘိုးတော်ဦးဝိုင်း ခေါ် ဗဒုံမင်းလက်ထက်တွင် ကျောက်စာကိုနေပြည်တော်အမရပူရသို့ ပို့ဆောင်ပေးခဲ့ရ၏။ ကျောက်စာဟောင်းမှာ ပုဂံခေတ်အရေးအသားဖြစ်၍ နှောင်းလူများအတွက် အဓိပ္ပာယ်မပျက်ရလေအောင် ဘိုးတော်စပ်ထိုးကျောက်စာဟု ပြင်ဆင်ရေးသားစေခဲ့၏။ ရွှေကွန်အုပ်ဘုရားကျောက်စာကား ယခုအခါမန္တလေးမြို့ မဟာမုနိတံတိုင်းအတွင်း ဘုရားကြီး၏အနောက်ဘက်တွင် တည်ရှိနေကြောင်းသိရှိရပေ၏။

အထက်ပါတို့ကား အထောက်အထားပြည့်စုံစွာရှိသော ရာဇဝင်ထဲက ထီးလင်းမြို့အကြောင်းပါပေ။

ခေတ်သစ်ပထဝီဝင်သဘောဖြင့် တင်ပြရပါလျှင် ထီးလင်းမြို့လေးအား ကောင်းစွာထင်မြင်လာနိုင်ပါမည်။

မြန်မာနိုင်ငံမြေပုံကိုကြည့်၍ ပြောရပါက မကွေးတိုင်းအနောက်မြောက်ယွန်းယွန်း၊ မန္တလေးမြို့ကြီး၏ အနောက်တည့်တည့်နီးပါးတွင် တွေ့မြင်နိုင်သည်။ ချင်းရိုးမတောင်တန်းကြီး၏ အရှေ့ဘက်တွင်ရှိ၏။ အရှေ့လောင်ဂျီတွဒ် (၉၄ ဒီဂရီ ၄၁ မိနစ် ၈ စက္ကန့်) နှင့် (၉၄ ဒီဂရီ ၂၆ မိနစ် ၁၈ စက္ကန့်အကြား။ လတ္တီတွဒ်မှာ မြောက်လတ္တီတွဒ် (၂၁ ဒီဂရီ ၂၄ မိနစ် ၈ စက္ကန့်နှင့် (၂၁ ဒီဂရီ ၅၃ မိနစ် ၂၈ စက္ကန့်အကြား တည်ရှိသည်။

အရှေ့ဘက်တွင် ပေါက်မြို့နယ်၊ တောင်ဘက်တွင် ဆောမြို့နယ်၊ မြောက်ဘက်တွင် ဂန့်ဂေါမြို့နယ်နှင့် အနောက်ဘက်တွင် ချင်းပြည်နယ်တို့နှင့် ထိစပ်လျက်ရှိသည်။ မြို့နယ်အကျယ်အဝန်းမှာ

စတုရန်းမိုင် (၅၁၅) ရှိကာ အရှေ့-အနောက် (၂၃) မိုင်နှင့် တောင်-မြောက်အရှည် (၃၄) မိုင်ခန့်ရှိလေသည်။ ရန်ကုန်မြို့ကြီးနှင့် မိုင်ပေါင်း (၅၉၀) ကျော်ခန့်အကွာတွင် တည်ရှိပေသည်။

ပင်လယ်နှင့် ဝေးကွာပြီး တောင်တန်းများအထပ်ထပ်ကာဆီးနေသည်။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပင်အထက် (၁၃၈၅) ပေအမြင့်တွင်တည်ရှိနေသော မြို့လေးဖြစ်သည်။ ရာသီဥတုအားဖြင့် တစ်နှစ်ပတ်လုံး ပူပြင်းသည့်အချိန်သည် တိုတောင်းမှုရှိသည်။ နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်လကွ (၄၀ မှ ၆၀) အတွင်း ရွာသွန်းလေ့ရှိသည်။ တောင်ပေါ်သစ်တော၊ ရွက်ပြတ်ရောတော၊ အင်တိုင်းတောများ ဟူ၍ သစ်တောကြီးများရှိပြီး ကျွန်း၊ ပျဉ်းကတိုး၊ ပိတောက်၊ အင်ကြင်း၊ သစ်ယာ၊ ရင်းမာ၊ အင်၊ နှော၊ ထောက်ကြုံ၊ သင်းဝင်၊ လက်ပံ၊ ရုံး၊ သစ်စေး၊ သနပ်ခါး၊ ဝါး အမျိုးမျိုးတို့အပြင် ဘယဆေးပင်များလည်း ပေါများစွာပေါက်ရောက်လျက် ရှိလေသည်။

ထီးလင်းမြို့လေးသို့ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးမှာ အဓိက (၂) ခုရှိသည်။ ပထမလမ်းမှာ မုံရွာ-ပုလဲ-ဂန့်ဂေါ အမြဲတမ်းသွားကတ္တရာလမ်းပေါ်ရှိ ရေမျက်နှိရွာအနီးမှ ဖယ်ခွာကာလာရသော လမ်းဖြစ်သည်။ ထိုဖယ်ခွာလာသောလမ်းမှာ မြေလမ်းဖြစ်ကာ ထီးလင်းမြို့သို့ (၂၈) မိုင်ခန့်ဝေးသည်။ မုံရွာ-ပုလဲ-ဂန့်ဂေါလမ်းအတိုင်း မိုးရာသီတွင်သွားလာကြရသည်။ ပုလဲမြို့မှနေ၍ ပခုက္ကူမြို့သို့သွား၍ရသည်။ ထို့ကြောင့် ပခုက္ကူ-ထီးလင်းလမ်းခရီး (ပုလဲ-ဂန့်ဂေါလမ်းမှ) ကားနွေမိုးဆောင်းသွားလာ၍ရပြီး (၁၄၇) မိုင်ဝေးသည်။

ဒုတိယလမ်းခရီးမှာ ဆောင်းနှင့် နွေရာသီတို့တွင် သွားလာ

၍ရသော မြေသား (ပခုက္ကူ-ပေါက်-ထီးလင်း) လမ်းဖြစ်ကာ (၉၆) မိုင်ဝေးသည်။

အချုပ်အားဖြင့်ဆိုရပါလျှင် ရှေးရှေးကာလများမှ ရာဇဝင် ထဲက မြို့ကလေးပင်ဖြစ်၏။ စိမ်းစိုလန်းဆန်းနေသည့် တောတွေ တောင်တွေ၊ ပြာလဲ့နေသည့် မိုးကောင်ကင်းကြီး၊ ဝါဂွမ်းဆိုင်တွေလို ရွေ့လျားနေသည့် တိမ်တောင်တိမ်လိပ်တွေနှင့် ညိုမှိုင်းလျက် လွမ်းစဖွယ်မြို့လေးလည်းဖြစ်၍နေလေသည်။

ထို့ပြင် . . ထီးလင်းမြို့လေးသည် . . .

မထင်မှတ်ဘဲရောက်လို့လာသူ

တာဝန်ဝတ္တရား လုပ်ထုံးနည်းများနှင့်အညီ တာဝန်လွှဲ ပြောင်းခြင်းအပိုင်းနှင့် ကျွန်တော်က လက်ခံယူခြင်းအပိုင်းတို့ ပြီး စီးခဲ့ပြီ။ သို့ဖြစ်၍ ယခင်မြို့နယ်ဦးစီးမှူးနှင့်အတူ ယခု ဦးစီးမှူး ကျွန်တော်သည် မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သော မြို့နယ်ပါတီ ယူနစ်၊ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ၊ လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေး၊ တရားစီရင် ရေး၊ ဥပဒေရေးရာအဖွဲ့တို့ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများထံ ဓလေ့အရ သွား ရောက်ဂါရဝပြု နှုတ်ဆက်ရသည်။ သိကျွမ်းခင်မင်ရင်းနှီးမှုကို အစ ပြုရသည်။ အားလုံးလိုလိုက ဖော်ဖော်ရွေရွေ ရှိလှသည်။ ရိုးရိုး သားသား မှန်မှန်ရည်ရည်တွေသာ ဖြစ်ကြသည်။ သဘောထားတို့ ကောင်းပုံရသည်ဟု ကျွန်တော်ထင်မြင်မိလေသည်။

ပထမကနဦး ရုံးစတင်ရသည့် ရက်သတ္တပတ် ရုံးဖွင့်ရက် အတွင်း ကျွန်တော်သည် နေအိမ်နှင့်ရုံး၊ ရုံးနှင့်နေအိမ်သာ ဖြစ်နေရ သည်။ ရုံးသို့ ခြေလျင်လျှောက်ကာသွားသည်။ စက်ဘီးမစီးဖြစ်။ စက်ဘီးမစီးဖြစ်ရသည့်အကြောင်းကိုလည်း ပြောပြဦးမှ ဖြစ်မည်။

ထိုစဉ်က ထီးလင်းမြို့လေးသည် အိမ်ခြေ (၅၈၈) နှင့် လူဦးရေ (၃၁၀၀) သာရှိသည်။ အဓိက ရပ်ကွက်ကြီး ၂ ခုသာ မှတ်ထားသည်။ မြို့လယ် ကတ္တရာလမ်းမကြီး၏ အရှေ့ဘက်ပိုင်း ကို ရပ်ကွက် (၁)၊ အနောက်ဘက်ခြမ်းကို ရပ်ကွက် (၂) ဟုခေါ် သည်။ သို့ပေမဲ့ အမှန်အားဖြင့် ၄ ပိုင်းရှိသည်ဟု ပြော၍ရသည်။ မြောက်ကုန်းပိုင်း (ကန်တော်လေး) နှင့် မြို့ကွက်အသစ် ဖော်ထုတ် ထားရာ (ကွက်သစ်) ပိုင်းဟူ၍ မြို့ခံတို့က ခွဲခြား၍ ပြောတတ်ကြ သေးသည့်အတွက်ကြောင့် လေးပိုင်းရှိသည်ဟု ဆိုခြင်းပင်ဖြစ် သည်။

မြို့၏ တောင်ဘက်ပိုင်းမှဖြစ်စေ၊ မြောက်ဘက်ပိုင်းမှဖြစ်စေ သွားကြလာကြရရာတွင် မြို့လယ်လောက်တွင် မြို့လယ်သံတံတား ကြီးရှိသည်။ ကုန်းမြင့်နှစ်ခုကြား အနိမ့်ဆုံးအပိုင်းတွင် တည် ဆောက်ထားသည်။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် စက်ဘီးစီးလျှင် တောင် ဘက်ပိုင်းဆိုလျှင် တောင်ပိုင်းသန့်သန့် မြောက်ဘက်ပိုင်းဆိုလျှင် မြောက်ပိုင်းသန့်သန့် သီးသန့်စီစီးလျှင်တော့ အဆင်ပြေသည်။ ကျွန် တော်က ရပ်ကွက် (၂) တွင် နေထိုင်ပြီး မြို့လယ်သံတံတားကြီး၏ တောင်ဘက်ပိုင်းဖြစ်ကာ ကျွန်တော့်ရုံးက သံတံတားကြီး၏ မြောက် ဘက်ပိုင်းကုန်းမြင့်တွင် ဖြစ်နေသည်။ ကုန်းမြင့်နှစ်ခုကြား အတက် ခရီးက စက်ဘီးကို ဆင်းတွန်းကာ တက်ရသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော် သည် စက်ဘီးမစီးဖြစ်ချေ။

ရောက်ခါစရက်များတွင် ရုံးနှင့်အိမ်၊ အိမ်နှင့်ရုံး၊ နေနှင့်ည လောက်ကိုသာ သတိထားမိသလို ဖြစ်ရသည်။ ယင်းတွင် အထူး သဖြင့် သတိထားမိရသည်ကတော့ ညတာက ရှည်လွန်းလှသည်ဟု

အသေအချာပြော၍ ရသည်။ ဆောင်းလလယ်လည်း ဖြစ်နေသည်။ ကျွန်တော် မှတ်သားထားမိဖူးသော အကြောင်းတစ်ရပ်လည်း ရှိသည်။ ကမ္ဘာမြောက်ခြမ်းတွင် ကျရောက်နေသော နိုင်ငံတို့တွင် ဒီဇင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့ညတာသည် အရှည်ဆုံးဟု မြန်မာနိုင်ငံဝေဒအဖွဲ့ချုပ်က ဆိုထားသည်။ ညနေ ၄ နာရီခန့်ဆိုလျှင်ပင် မိုးကချုပ်ပြီ။ ချင်းတောင်တန်းမြင့်ကြီး၏ တောင်ခြေတွင်ရှိနေ၍လားမသိ၊ နေမင်းကြီးက ကွယ်သည်နှင့်အမှောင်ထုက စိုးမိုးလာခဲ့ရတော့သည်။ သည်အထဲ လျှပ်စစ်မီးက မလင်းနိုင်သေးသော မြို့လေးဖြစ်နေပြန်တော့ ထီးလင်းမဲဇာအရပ်၏ ဆောင်းညများကား ရှည်လွန်းလှချေတော့သည်။

လသာမှန်အိမ်နှင့် ဖယောင်းတိုင်ကို အားထားကာ ညစာစား၊ ည ၈ နာရီခန့်ဆိုလျှင်ပင် တစ်မြို့လုံး တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်ကာ ဆူဆူညူညူအသံတို့ မကြားရတော့။ အအေးဓာတ်ကို ကာကွယ်ရန် မိမိတို့ အိမ်တံခါးများအား ညနေမိုးချုပ်လျှင်ပင် ပိတ်ထားကြကာ လမ်းကြို လမ်းကြား လမ်းမကြီးတို့ ဝယ်ယူသူနည်းရသည်။ ရုပ်ရှင်ရုံမရှိ၊ မြင်းလှည်းမရှိ၊ ဆိုက္ကားမရှိသောမြို့လေးဖြစ်သည်မို့ ဆောင်းကာလညဘက်သည် တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်လွန်းကာ ရှိနေလေသည်။

ကျွန်တော်ကား ညဘက်ရောက်လျှင် လသာမီးအိမ်ဖြင့် စာဖတ်သည်။ စာအုပ်အငှားဆိုင်ဟူ၍ မရှိသေးတော့ နီးစပ်ရာတို့မှ မဂ္ဂဇင်းဟောင်း၊ ဝတ္ထုအဟောင်းတွေကို ငှားရမ်းစေကာ ဖတ်ဖြစ်သည်။ ညတိုင်းနီးပါးလည်း “ဒုံမင်း” တီးခတ်သီချင်းဆိုမိရသည်။ အိပ်ရာဝင် မီးမှိတ်၊ မျက်စိပိတ်သော်ငြား ချက်ခြင်းဆိုသလို

အိပ်၍မပျော်၊ ည ၁၀ နာရီကျော်ခန့်ဆိုလျှင် မောချောင်းအနောက်ဘက် တောင်စဉ်တောတန်းဆီမှ ဆင်းလာကြသော တောခွေးဟူသံတို့ကား ဆောင်းညဉ့်ယံညများတိုင်းမှာ ကြားနေရသည်။ ကြာလာသော် တောခွေးတွေက တောတန်းကုန်းမြင့်မှ ဆင်းလာကြကာ ယာခင်း၊ လယ်ကွင်းတို့ကို ဖြတ်သန်းလျက် မောချောင်းစပ်ဆီရောက်လာလေ့ရှိသည်ကို ခန့်မှန်း၍ သိနေတတ်ပြီ။ ချေ(ဂျီ) ဟောက်သံကိုလည်း မကြာမကြာကြားရတတ်သည်။ ဖိုးခေါင်ငှက်ကလေး၏ သာယာသောမြည်သံကလည်း ညတိုင်းလိုလိုကြားနေရသည်။ သူတို့တွေကား ထီးလင်းဆိုသော တောမြို့၊ ထို့နောက်တောင်ပေါ်မြို့လေးက ဆောင်းညများ၏ ဖွားဖက်တော်များဟုပြောရမလားမသိ၊ တောသဘာဝ အဆင်တန်ဆာတွေဟူ၍လည်း တင်စား၍ဆိုရမည်ထင်သည်။

ညဉ့်လယ်တစ်ရေးနီး၍ အိပ်မရအိပ်မပျော်တတ်သော ညများတွင် ကျွန်တော်သည် ဒုတင်ဘေးပြုတင်းတံခါးကို အသာအယာဖွင့်ကြည့်မိလျှင်ဖြင့် အအေးဓာတ်က သိသိသာသာစိမ့်ကနဲ အေးအောင်ဆောင်းလေက ယူဆောင်လာသည်။ ည . . ည ကိုင်းညွတ်နေသော အုန်းလက်အုန်းရွက်များပေါ်မှ နှင်းကျသံ၊ သစ်ပင်ကြီးများပေါ်ရှိ အမြင့်ပိုင်းသစ်ရွက်များမှ အောက်ပိုင်းသစ်ရွက်များပေါ် အဆင့်လိုက်အဆင့်လိုက် နှင်းရေ နှင်းပေါက်တို့က တပျောက်ပျောက်နှင့် မရပ်မနား သက်ဆင်းကျရောက်နေသံတို့အား ကျွန်တော်မြင်နေရ ကြားနေရသည်။

ပြာသိုတိုင်ခဲသဖြင့် ခွာညို သဇင်လှိုင်ခဲပြီ။ နှင်းသောက်ကယ်ရွှင်ရွှင် ပွင့်ဖူးတွေဆင်ကာ ပွင့်ချင်တိုင်းပွင့်၊ လှချင်တိုင်းလှ

ဆီးနှင်းစိုရွဲသည် အခါသမယပေတည်း။ သင်္ဃေ ခွာညိုသင်းရနံ့ထုံ၍ အေးပုံမှာကမ်းကုန်လောက်သည်ဆိုသော “ချမ်းပုံမှာ ကမ်းကုန်ရစ် တာမို့ မန်းတုန်အောင် လမ်းဆုံက ဟစ်ချင်တော့. . .” ဟူသည့် အချုပ်တန်းဆရာဖေကို သတိရလာမိသည်။

သစ်ပင်သစ်ရွက်အားလုံးက “ရွှေစက်ရွှေပြောက် ငွေခက် ငွေပြောက် ရွှေရည်ငွေရည်သောက်” နေကြသည်။ အသဲ (သည်း) ခိုက်တမျှ ချမ်းသောအေးမြသော ဆောင်းဖြစ်နေသည်။ “မချမ်းပါ ဘူး” ဟု အားတင်းထားသော်လည်းမရ။ ရန်ကုန်အိမ်မှ ယူဆောင် လာခဲ့သော ဗန္ဓုလဆောင်၊ ချည်စောင်နှင့်မရလောက်ဟုဆိုကာ ဘကြီးသိန်းတို့ကထုတ်ပေးလာခဲ့သည့် ဝှမ်းဆောင်နှင့် ယောတင်း တိမ်စောင်အမည်ရ ချည်ထည်စောင်ကြီးသုံးထည်အပါအဝင် စုစု ပေါင်းစောင် ငါးထည်အထပ်ထပ် ခြုံထားခဲ့သည်ပင်လျှင် အအေး ဓာတ်ကမလုံချင်။ ခြေဆန့်၍ ခြေပေါ်လျှင် ခြေကအေး၍ လက် ဖော်လျှင် လက်ကအေးရသည်ကို ပေါ်သည်နှင့်ချက်ခြင်းသိရသည် အထိဖြစ်ရသည်။ ပြာသိုလမှာမှ သည်ငှာနေသို့ ရောက်လာရသူ ကျွန်တော့်အဖို့ ညတာအရှည်ဆုံးလ အအေးဆုံး အချမ်းဆုံးလကို မမေ့နိုင်တော့ အသည်း(သဲ) ခိုက်တမျှ အေးသောလပါတကား။

လပြာသိုကို ရာသီအလို မကာရဟုဆို၏။ ဖုသျှနက္ခတ်နှင့် စန်းယုဉ်ပြိုင်ပြည့်ကာ ဥတ္တရာသာဠိ နက္ခတ်နှင့် နေမင်းတို့ယှဉ်၏။ ပုစွန်တာရာ ထွန်းပ၏။ ရာသီရုပ်မှာ သမင်နှင့် ငါးရုပ် (တစ်နည်း) ရေထမ်းသမား (တစ်နည်း) မကာရ်ရုပ်ဖြစ်၏။ နာရီအားဖြင့် ညဉ့် (၃၆) နာရီရှိ၏ဟူသည်ကို ပြေး၍ကျွန်တော်မြင်မိ၏။ ထိုအတိုင်း ထီးလင်းမြို့လေးတွင် ဖြစ်နေပေတော့၏။

ညဉ့်တာရှည်လွန်းလှသည့် သည်မြို့လေးမှာ ည ည ကျွန်တော်သည် အကြာကြီးကွေးကာ မအိပ်နိုင်တော့။ ကွေးရ လွန်း၍ ညောင်းလာတော့သည်။ အိပ်ရာထဲတွင် ဆက်မနေချင် တော့။ သို့ဖြစ်၍ သည်ဆောင်းရက်များတွင် နံနက်အစောကြီးထ ကာ လမ်းလျှောက်ဖြစ်တော့သည်။

ရန်ကုန်အိမ်မှဆိုလျှင် နံနက်ငါးနာရီခွဲခန့်တွင် ကျွန်တော် လမ်းလျှောက်ထွက်နေကျဖြစ်သည်။ သည်မှာ နံနက်ခြောက်နာရီ ခွဲလည်းမှောင်နေဆဲ။ ဝါးတစ်ဂိုက်အကွာလောက်ကိုသာ မြင်ရ သည်။ နှင်းမြူတွေက ထုံးစံအတိုင်းဖုံးလွှမ်းကာ ပိတ်ဆီး၍နေသည်။ ထီးလင်းဆောင်းဆိုသည်က နေ့တိုင်းလိုပင် ဤသို့မြင်နေကြရသည် သာဟုဆိုကြသည်။ ပါးစပ်ကဟ, လိုက်တိုင်းမှာလည်း အငွေ့တွေက ထွက် လို့သာနေတော့ သည်။ လူစင်စစ်က နဂါးဖြစ်လာရပြီဆိုရတော့ မလိုပင်။

တကယ်ပါ တချို့နေရက်များတွင် သောက်ရေအိုး သုံးရေ အိုးများတို့တွင်ရှိနေသော ရေတို့သည်အပေါ်ယံတင်း၍နေသည်။ ညနေပိုင်း ရုံးကဆင်းလျှင် မောချောင်းတွင်ကျွန်တော်ရေချိုးသည်။ ခုရက်ပိုင်း နေ့စဉ်ရေမချိုးနိုင်တော့။ အိမ်ရှိအုတ်ကန်ထဲမှ ရေကို ရေနွေးနှင့်စပ်ကာ ရေချိုးကိုယ်လက်သန့်စင်ခြင်းမျိုး ဖြစ်ရတော့ သည်။ ဟေမန်၏အေးစိမ့်မှုက မြောက်ပြန်လေနှင့်အတူ အသည်း ကိုခိုက်ခိုက်တုန်အောင် ချမ်းစေ၍ဖြစ်လေသည်။

“မိုးလောက်ပြင်းထန် သွန်းချပြန်သော် ရောင်ဝါမထွန်း ချမ်းရှာလွန်း၍. . .” ဆိုခဲ့လေသူ လက်ဝဲသုန္ဒရအမတ်ကြီး၏ အချမ်းနှင့် အလွမ်းကို လမ်းလျှောက်ရင်းက သတိရမိလာသည်။

အလွမ်းအကဲဆုံးနှင့် အချမ်းအသဲဆုံး ယောရပ်မဲဇာ ထီးလင်းမြို့ လေး၏ ဆောင်းရက်များကို ကြုံနေရသူ ကျွန်တော့်မှာတော့ ကိုယ့် ဆန္ဒနှင့် ကိုယ်မို့သာဖြစ်၍ အပြစ်ပြော၍မဖြစ်တော့။ ရန်ကုန်ကို မြန်ပြေးချင်စိတ်က ပေါ်လာမိခဲ့သည်ကတော့ အမှန်၊ ဆန္ဒ၏ရည် ရွယ်ချက်အတွက်ဆိုတော့လည်း ကိုယ့်အပြစ်နှင့် ကိုယ်သာရှိပါစေ တော့ဟု အားတင်းကာနေလိုက်ရတော့သည်။

သည်လိုနှင့် ထီးလင်းတစ်မြို့လုံးကိုလည်း နံ့နံ့စပ်စပ်ရောက် ခဲ့ သိနိုင်ခဲ့ရပါပြီ။ မြို့နယ်ရှိပါတီ၊ ကောင်စီကဖိတ်ကြားသော အစည်းအဝေးပွဲများ၊ ဌာနတို့၏ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာကိစ္စရပ်နှင့် သက်ဆိုင်သော အစည်းအဝေးပွဲများ၊ အားကစားပွဲဆိုင်ရာ အစည်း အဝေးပွဲများ၊ လူမှုရေး၊ သာသနာရေးနှင့် စပ်လျဉ်းသော အစည်း အဝေးပွဲများ စသည်တို့ကို တက်ရောက်ခြင်းနှင့်အတူ ဌာနဆိုင်ရာ အကြီးအကဲများနှင့်လည်း မြန်မြန်ဆန်ဆန် သိလာရသလိုဖြစ်ရ တော့သည်။

အထူးသဖြင့်တော့ မြို့နယ်စာရင်းရုံး ဝန်ထမ်းများနှင့်က အထူးခင်မင်နေခဲ့ပြီ။ များသောအားဖြင့် စာရင်းစစ်များ၊ စာရင်း စစ်မှူးများမှာ ရန်ကုန်စီးပွားရေးတက္ကသိုလ်ဆင်းများဖြစ်ကြသည်။ အမိတက္ကသိုလ်ကြီးအကြောင်း ဆရာ၊ ဆရာမကြီးတွေအကြောင်းက အစ အကြောင်းစုံတို့ကို ပြောကြရရင်းက ပြောမနာ ဆိုမနာဖြစ် သွားခဲ့ကြရပြီ။ မကင်းရာ မကင်းကြောင်း အသိအကျွမ်း ခင်မင် သူတွေလည်းဖြစ်ကြရကာ ပျော်ရွှင်မှုကိုရစေသည်။

တဖန်မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီရုံး ရုံးအဖွဲ့ဝန်ထမ်းများနှင့် ကလည်း ခင်မင်လာရသည်။ ကျွန်တော်တို့ရုံးဌာနလုပ်ငန်းက များ

သောအားဖြင့် ပြည်သူ့ကောင်စီနှင့် အနီးကပ်စပ်ဆိုင် ဆက်သွယ် အားပြုဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

ထိုသို့နှင့် သည်ကာလများတွင် လုပ်ငန်းတာဝန်များက နားရသည်ဟူ၍မရှိလှ။ မတ်လကုန်တွင် တိုင်းရုံးရှိရာ မကွေးမြို့ သို့ ကျွန်တော်သွားရောက်ရသည်။ မြို့နယ်တစ်ခုလုံး၏ နှစ်ချုပ် စီးပွားရေး စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်နိုင်မှု အစီရင်ခံစာ အစည်းအဝေးနှင့် ဌာနငွေစာရင်းများကိစ္စတို့ဖြင့် တိုင်းဦးစီးမှူးနှင့် တွေ့ရ ကိုယ့်လိုပင် တိုင်းအတွင်းရှိ (၂၅) မြို့နယ်က မြို့နယ်ဦးစီး မှူးအချင်းချင်းတွေ့ကြရ တိုင်းရုံးရှိလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များနှင့် ဆုံရ တော့ပျော်ရွှင်ရသည်။

တိုင်းမှူးကြီးက ပြောရှာပါသည်။

“ရန်ကုန်သား ကိုရဲရေ တာဝန်ကျရာမြို့နယ်မှာ နေသားကျ ပြီလား။ မြေပြန့်ဒေသကို လာရပြန်ရတဲ့အခါ ခြုံလွှာနဲ့အိပ်ယာလိပ် မပါလို့ကတော့ ခရီးမသွားလေနဲ့ဆိုတာရယ် ကားကြောင့်ရယ်. . ရာသီဥတုကြောင့်ရယ်. . . တောင်ပြိုတံတားပျက် ချောင်းရေကျလို့ ကြုံရာမှာဇရပ်မှာ အိပ်တတ်ကြရတတ်တာတွေရယ်. . . ဆိုတာ တွေကို သိထားပြီပေါ့. . ကိုရဲရဲ မိခင်လိုလဲဖြစ်၊ အကြီးအမှူးကြီး တစ်ဦးလဲဖြစ်တဲ့ ဒု-ညွှန်ကြားရေးမှူး မေမေကြီးကတော့ ကျွန်တော့် ဆီလှမ်းလှမ်းဖုန်းဆက်တာ သုံးလေးကြိမ်ရှိပြီ။ ခင်ဗျားတို့မြို့နယ်က တယ်လီဖုန်းဆက် သွယ်ရေးစနစ်ကလည်း မရှိသေးလေတော့ ခင်ဗျားကို ကျွန်တော်ပြန်မပြောပြနိုင်ခဲ့ဘူး။ ခင်ဗျားကို အတော် ခင်ရှာစေတနာထားရှာတာ၊ အမကြီးက ကျွန်တော့်ဆရာရင်းမို့ ကြောက်ရတယ်ဗျ သိလား. . ခင်ဗျားကတော့ တကယ်ပါပဲ. . .။

မကွေးရောက်ခိုက် ဖုန်းဆက်လိုက်ပါဦး။ အမကြီးက ကိုရဲကို တော်တော်ကြည့်တာပဲနော်. . . သူ့ဆီဖုန်းမဆက်ရင် ကျွန်တော့်ကို “ကော” နေဦးမယ်ဗျ. . . ”

“တိုင်းမှူးကြီးခင်ဗျား. . . ဟိုကိုစတင်ရောက်ခဲ့ပြီးပြီးချင်း အမေကြီးဆီကို ကျွန်တော်စာရေးပေးပို့ခဲ့ပြီးပါပြီ။ ခရီးကြမ်း၊ နေရေး ထိုင်ရေး၊ လုပ်ငန်းရေးရာ၊ မြို့လေးအကြောင်း အစုံအလင်ပါပဲ။ ဒုတိယမြို့နယ်ဦးစီးမှူး၊ တစ်ဦးလည်းရှိမှဖြစ်မှာဆိုတာလဲ ထည့်ရေး ခဲ့ပါတယ်. . . ”

ဟူ၍ ကျွန်တော်ပြောဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

“အန်း. . . ကိုရဲရေး. . . ခင်ဗျား နောက်လထဲမှာ တိုင်းကို တစ်ခေါက်လာရဦးမှာနော်။ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ဆောင်ရွက်နေကျဖြစ် တဲ့ ဗဟိုကရည်မှန်းချက်တွေကိစ္စ၊ မြို့နယ်အလိုက် စီမံကိန်းရည်မှန်း ချက်များ တာဝန်ပေးအပ်ပွဲကိစ္စ၊ မြို့နယ်တိုင်းရဲ့ ရ-သုံးမှန်းခြေ ငွေစာရင်းများကိစ္စ. . . ”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ ခင်ဗျား. . . ” ဟု ကျွန်တော်ပြောရပါသည်။

မကြာလိုက်ပါ။ ထီးလင်းမြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ (မ. ပ. က ဥက္ကဋ္ဌ)၊ လယ်ယာသစ်တော သားငါးတာဝန်ခံ (မ. ပ. က အဖွဲ့ဝင်)နှင့် ကျွန်တော်တို့ဖြစ်သည်။ တိုင်းကောင်စီ တွင် အစည်းအဝေးပွဲကြီး တက်ရောက်ကြရသည်။

အစည်းအဝေးပွဲကြီးပြီးတော့ ထုံးစံအတိုင်း တိုင်းမှူးကြီးထံ ကျွန်တော်ရောက်ရသည်။ “ကိုရဲရေ အမေကြီးဆီ ဖုန်းဆက်ဖို့ မမေ့နဲ့နော်”. . . ဟု ပြောလာခဲ့ပါသည်။

သည်တစ်ကြိမ်ခရီးကတော့ မပန်းလှဟုဆိုရပေမည်။

အကြောင်းကား မ. ပ. က ပိုင် မာဒေါဂျစ်ဖြင့် လာခဲ့ရာ ပြန်ခဲ့ရ သဖြင့် လူသက်သာပါသည်။

ထီးလင်းမြို့ကို ပြန်လည်ရောက်ရှိခဲ့ပြီးသည်နှင့် “ထီးလင်း မြို့နယ်၏ နှစ်စဉ်စီမံကိန်း ရည်မှန်းချက်များ တာဝန်ပေးအပ်ပွဲ” အတွက် စီစဉ်စရာများကို စီစဉ်ရတော့သည်။ ရပ်ကွက်နှင့် ကျေးရွာ တစ်ရွာချင်းစီအလိုက် ပြည်သူပိုင်သမဝါယမပိုင် ပုဂ္ဂလိကပိုင် အလိုက်၊ သီးနှံတစ်ခုချင်းအလိုက် ဆောင်ရွက်ရန်များကား ဆောင် ရွက်နေရတော့သည်။ မ. ပ. က နှင့်အတူ လိုအပ်လျှင် အစည်း အဝေးနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုကို ဌာနအကြီးအကဲကြီးများနှင့် အသေးစိတ်စီစဉ်နေရသည်။ နေ့မအား ညမနားဆိုသကဲ့သို့ ဖြစ်ရ လေသည်။

ထိုစဉ်ရက်များအတွင်း တစ်နေ့သောအခါမှာတော့-

ကျွန်တော်ရုံးသို့အလာ လမ်းတွင်မြို့နယ်ပါတီယူနစ် ဥက္ကဋ္ဌ ကြီးနှင့် ဆုံသည်။ လမ်းလျှောက်လာကြရင်း. . . “လာဗျာ ကိုရဲရာ . . . ဝန်ထမ်းသက်သာဆိုင်မှာ လက်ဖက်ရည်သောက်ရင်း ထွေရာ လေးပါး စကားပြောကြသေးတာပေါ့”. . . ဟု ဆိုလာခဲ့၍ ထိုဆိုင် သို့ရောက်ခဲ့ရသည်။

လက်ဖက်ရည်သောက်ရင်း စကားစမြည်ပြောနေခိုက် အနီး အနားဝန်းကျင်ရွာများမှ လူပုဂ္ဂိုလ်အချို့တို့က ပါတီဥက္ကဋ္ဌကြီးကို တွေ့ကြတော့ ဝင်ရောက်နှုတ်ဆက်ကာ စကားလက်ဆုံကျနေခဲ့ပြန် သည်။

နံနက် (၁၀:၀၀) နာရီထိုးခါနီးမှ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှ ထခဲ့ ကြ၊ လမ်းလျှောက်ကာ ရုံးသို့ရောက်ခဲ့ရသည်။ ကျွန်တော်ရုံးသို့

ရောက်သော် ရုံးအတွင်းရှိ စားပွဲအလွတ်တစ်ခုပေါ်ဝယ် စားစရာ တွေအပြည့်အစုံနှင့် ဖြစ်နေသည်ကို ကျွန်တော်မြင်တွေ့လိုက်ရသည်။ ထူးခြားနေသည်။

ကျွန်တော်သည် စပ်စပ်စုစုလုပ်တတ်သူ မဟုတ်၍ မမေးဖြစ် ချေ။ ဆောင်ရွက်ရမည့် မပြီးပြတ်သေးသော စာရင်းဇယားများ ကိစ္စကိုသာ စိတ်အာရုံကရောက်နေသည်။ လက်နှိပ်စက်တင်ရန်၊ စာကူးစက်တွင်လှိမ့်ရန်၊ ဖယောင်းစက္ကူတွင် လက်နှိပ်စက်ရိုက်ရန် များ၊ ဖယောင်းဖောက်ပြီး၍ ပြန်လည်စီစဉ်ရန်များ စသည်ဖြင့်ရှိ သည်။

မြို့နယ်ချုပ်စာအုပ်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော စာအုပ်အရေအတွက်စာရင်း၊ ဌာနဆိုင်ရာအသီးသီးသို့ ခွဲဝေပေးရ မည့်စာရင်း၊ ရပ်ကွက်နှင့် ကျေးရွာတစ်ခုချင်းစီအတွက် သက်ဆိုင် ရာစာရွက်စာတမ်းစာရင်းဇယား၊ ပြည်သူပိုင် သမဝါယမပိုင် ပုဂ္ဂလိက ပိုင်များကိစ္စ၊ ခွဲဝေချထားမှုများအား လစ်ဟာမှုမဖြစ်ရလေအောင် ဆောင်ရွက်နေမိသည်။

ထိုစဉ်တွင် ရီရီမေ ရုံးခန်းအတွင်းဝင်လာသံကို ကျွန်တော် ကြားသည်။ မကြည့်မီ၊ မကြည့်ဖြစ်၊ ကိုဝေလင်းက လက်နှိပ်စက် ရိုက်နေသည်။ တစ်စုံတစ်ယောက် ဝင်လာသံလိုလိုလည်း ကြား သည်။ အလေးမထားမိ ကျွန်တော့်စားပွဲရှေ့ရှိ ဧည့်သည်ထိုင်ရန် ခုံအနီးတွင် တစ်ယောက်သောသူ မတ်တတ်ရပ်လာသလိုလိုထင် သည်။

“ဦးစီး ဦးရဲမြင့်လှိုင်ရှင် . . .”

ဆိုသောအသံကို ကြားလိုက်ရသဖြင့် အသံရှင်ရှိရာကိုမော့ ကြည့်ဖြစ်သည်။

“အို” . . . ဟု အာမေဠိတ်သံထွက်လာခဲ့ရင်း ကျွန်တော့်မှာ အံ့ဩခြင်း၊ အံ့အားသင့်ခြင်းနှင့် အငိုက်မိသလို ဖြစ်သွားခဲ့ရသည်။ ရုတ်တရက် ပြန်လည်ကာ သတိထားဖြစ်တော့မှ . . .

“ဪ . . . ဒေါ်မေကြည်လွင်ချိုပါလား ထိုင်ပါဗျာ။ ဘာ အကြောင်းကိစ္စနှင့် ဘယ်က ဘယ်လိုရောက်လို့လာခဲ့ရပါလိမ့်။ ဇာတိမြို့ကို ခွင့်နဲ့ပြန်လာတယ်ဆိုပါတော့ . . . ပြီးတော့ လွမ်းစရာ လဲရှိနေခဲ့လို့နဲ့ တူပါရဲ့ . . .”

ကျွန်တော်ပြောခဲ့ . . . သူတိုင်ခဲ့သည်။

“ဆရာရေ . . . ဆရာ အံ့ဩရအောင်လို့ဆိုပြီး မမမေချိုက နှုတ်ပိတ်ထားလို့မပြောဖြစ်ရတာပါ။ ဒီမှာ ရေခန်းကြမ်းလဲရပြီး မုန့် ဟင်းခါးလဲအသင့်ပြင်လိုက်တော့မယ်။ မုန့်တွေကလဲစုံလို့ အဲဒါတွေ အားလုံးဟာ မမမေချိုရဲ့ စေတနာတွေ လက်ဆောင်တွေပေါ့ . . .”

ဟု ရီရီမေက ပြောလာခဲ့သည်။

“ဪ . . . ဪ . . . စားမှာပေါ့ . . .” ဟုဆိုကာ ကျွန်တော်တို့အားလုံးသည် စားစရာတွေပြင်ဆင်ထားရာ စားပွဲဆီ သို့ရောက်ကြရသည်။ စုစုရုံးရုံးနှင့် စားကြ ရေခန်းကြမ်းသောက်ခဲ့ ကြနှင့် ဖြစ်နေခဲ့လေသည်။ အထူးအထူး အားလုံးပျော်ရွှင်မိရသည့် စကားကား သူမမိဘနှစ်ပါးမှလွဲ၍ မည်သူ့အားမျှ ပြောပြမထား သေးသည့်စကားပင်ဖြစ်ပါသည်ဟု သိလာရခြင်းပင်။

ယင်းကား အခြားမဟုတ်။

ဒေါ်မေကြည်လွင်ချိုသည် ကျွန်တော့်ဌာနသို့ “ဒုတိယ မြို့နယ်စီမံကိန်းမှူးအဖြစ် တာဝန်နဲ့ ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့တာပါဆရာ” . . . ဆိုသောစကားပါပေ။

သည်သို့ပြောဆိုလာခြင်းနှင့် တပါတည်း ရန်ကုန် (ဗဟို ရုံးချုပ်) မှ နယ်ပြောင်းအမိန့်စာကို ကျွန်တော့်ထံပေးအပ်လာခဲ့ သည်။

“ရုံးချုပ်မှာ အပြောင်းအရွှေ့အော်ဒါအောက် (Order Out) တာနဲ့ ဦးရဲမြင့်လှိုင်ရဲ့ ဒုညွှန်မှူးအမေကြီး (မေမေစု) က ကျွန်မကို ခေါ်တွေ့တာ၊ ကျွန်မကိုလဲ သေသေချာချာကြည့်နေလိုက်တာ ကျွန်မစိတ်ထဲ တစ်မျိုးဖြစ်ရသေးရဲ့. . . ။

“သမီး. . . ဦးရဲမြင့်လှိုင်ဆိုသူကို တွေ့ဖူးသလား။ သမီးက ထီးလင်းမြို့သူ အစစ်ပဲလား၊ မွေးရပ်မြေဇာတိမှာ ခုထက်တိုင် နေထိုင်နေသူပဲလား။”

ဟု စကားတွေမေးလာခဲ့သည်ဟု ပြောလာခဲ့သည်။

“ဟုတ်ပါတယ်ရှင်. . . ကျွန်မမွေးဖွားရာ ဇာတိလဲဖြစ်၊ ခုထိ တိုင်လဲ မိဘနှစ်ပါးတို့ရှိရာ ထီးလင်းမြို့မှာနေထိုင်ဆဲ ဖြစ်ပါတယ် ရှင်. . . ”

“ဪ. . . အေး. . . အေး. . . ကောင်းတာပေါ့ကွယ်. . . ပိုပြီးတောင် သဘောကျသေးတယ်. . . ထီးလင်းမြို့သူမှ ဟုတ်ပါ ရဲ့လားလို့၊ နတ်တို့တိုင်းပြည်ကများ ရောက်လာတယ်ထင်ရတယ်။ အတော့်ကိုချောတဲ့ လှတဲ့သူလေးမို့. . . ”

ဟု ဒု ညွှန်မှူးကြီးက စေ့စေ့ကြည့်ကာ ပြောလာတော့ မေကြည်လှိုင်ချိုမှာ မနေတတ် မထိုင်တတ်ဆိုသကဲ့သို့နှယ် ရှက်သွေးတွေဖြာကာ ခေါင်းငုံ့နေမိရသေးသည်ဟုလည်း ရယ်ရယ် မောမောပြောခဲ့သေးသည်။

“အင်း. . . ယောနယ်သူလေးတွေက သမီးလိုပဲချောကြ

တယ်ထင်ပါ။ ကိုရဲတစ်ယောက်တော့ ဗျာများရဦးတော့မှာပါပဲ။ သမီးကနယ်မြေခံမို့ ကိုရဲကိုစောင့်ရှောက်ပေးပါနော်။ ကိုရဲက စိတ်ရင်းလဲအလွန်ကောင်းတာကွဲ့။ ကူညီတတ် ယိုင်းတတ်တတ် ပျော်ပျော်နေတတ် သဘောကောင်းတဲ့ စိတ်ဓာတ်အရင်းခံနဲ့မို့ တစ်ကြောင်း၊ အရွယ်ကလဲ ငယ်သေး၊ ဘွဲ့ရရုပ်ချော သူမိဘများ ကလဲ ချမ်းသာသူတွေ ပညာတတ်တွေဖြစ်ပြန်၊ ကိုရဲက ဥစ္စာပေါ ရုပ်ချောအရာရှိလဲ ဖြစ်ပြန်ဆိုတော့ စိုးရိမ်တယ်ကွဲ့. . . မတော် တရော်တွေ မဖြစ်စေချင်ဘူး။ နောင်အနာဂတ်မှာလဲ ရာထူးကြီးကြီး နဲ့ တာဝန်ကြီးကြီးတွေကို ထမ်းဆောင်နိုင်မယ့်သူပေပဲမို့ လဲပါတယ်”။

ရုံးချုပ်က မူကလဲပဲ မြို့နယ်အတွေ့အကြုံမရှိသေးရင် ရာထူး ကြီးကြီးတွေအတွက် ရာထူးတိုးမြှင့်မပေးဘူးဆိုတော့ သူနယ်ကို ပြောင်းရွှေ့ဖြစ်တာ အမှန်က သူ့ကို ရန်ကုန်တိုင်းအတွင်းက မြို့ နယ်တစ်ခုခုကို ပြောင်းရွှေ့ပေးမို့ပါပဲ. . . ။

ကိုရဲ ကိုယ်တိုင်ကပဲ ယောစေသက ထီးလင်းမြို့ကို စိတ်ဝင် စားသတဲ့ ထီးလင်းကိုပဲ သွားချင်သတဲ့. . . “ပျူ” ဆိုလား၊ “တောင်သား” ဆိုလား လူမျိုးတစ်မျိုးကို သုတေသနပြုချင်လေ့လာချင်တယ်ဆို လွန်းလို့. . . ။

အေးလေ. . . သူ့ဖေဖေကလဲ သမိုင်းဌာနက အရာရှိကြီး တစ်ဦးပေကိုး။ သူ့မေမေကလဲ တက္ကသိုလ်တစ်ခုက သမိုင်းကထိက ပေါ့. . . မေမေစုနဲ့ခင်မင်ရင်းလဲဖြစ် ညီအစ်မဝမ်းကွဲလဲဖြစ်. . . ညီအစ်မအရင်းတွေလိုပဲ ချစ်ကြရတာ. . . ။

ကိုရဲရဲ့ ဆန္ဒကိုလဲ ဒီကသမီးလေးက ပံ့ပိုးကူညီပေးစေလိုပါ တယ်ကွယ်. . . ကိုရဲက “သမိုင်းဘာသာကိုရော စီးပွားရေးဘာသာ

ရပ်ကိုရော သိပ်စိတ်ဝင်စားတဲ့သူ...။

အေးလေ... သမိုင်းအစဉ်ကို မမေ့တာ၊ သမိုင်းကိုဖော် ထုတ်တာ၊ သမိုင်းကိုအစဉ်ထိန်းသိမ်းတာ၊ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု တွေအချင်းချင်း စည်းလုံးညီညွတ်မှုကို ဖြစ်စေတာ... တွေဟာ အမျိုးဂုဏ်၊ ဇာတိဂုဏ်မြင့်မားရေးနဲ့ ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ၊ အမျိုးသားရေးလက္ခဏာများ မပျောက်မပျက်အောင် ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ရေးတို့အတွက် မရှိမဖြစ်ရှိပါမှ၊ မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်ရှင် သန်ထက်မြက်မှာပေါ့... ဒါမှလဲ ပြည်ထောင်စုကြီး မပြိုကွဲမှာ၊ အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲမှာလေ... ကျွန်းနဲ့ကိုင်းတည် မှီတဲ့ပမာပေါ့ကွယ်...။

ကိုရဲက တစ်ကောင်ကြွက်တစ်မျက်နှာဆိုတာလို သမီးတို့ရဲ့ ထီးလင်းမြို့လေးမှာ ရင်းရင်းနှီးနှီးအသိအကျွမ်းလဲမရှိဘဲနဲ့ ဆန္ဒအတွက် လုပ်ငန်းရုံးအတွက် သတ္တိရှိရှိနဲ့သွားတာကိုပဲ အံ့ဩမိရတယ်... တကယ်ပါပဲကွယ်...။

ကဲ... ကဲ ရောက်လိုရာလမ်းခရီးဆုံးသို့တိုင် ဘေးမသိ ရန်မခ ခလုတ်မထိ ဆူးမငြိပဲရောက်ရှိနိုင်ရကာ နိုင်ငံတာဝန်များ ကိုလဲ ကျေကျေပွန်ပွန် ထမ်းဆောင်နိုင်တဲ့ ဝန်ထမ်းကောင်းဖြစ်နိုင် ပါစေ။ မိဘဆရာသမားနဲ့ ကိုယ့်ထက်ကြီးမြင့်တဲ့ လူကြီးအရာရှိ လူကြီးသူမတွေရဲ့ ပြည့်စုံမှန်ကန်တဲ့ စကားတွေကိုနားထောင်လျက် အနန္တောအနန္တငါးပါးကို အစဉ်မမေ့တဲ့ လိမ္မာရေးခြားရှိတဲ့ သမီး အလိမ္မာလေးဖြစ်ပါစေကွယ်... မြန်မာမိန်ကလေး ပီသပါစေ ကွယ်...။”

ဟူ၍ ဒု ညွှန်မှူးကြီးက စကားတွေမှာခဲ့ ပြောခဲ့သည်နှင့် သူမအနေဖြင့် မေမေစုထားလက်အုပ်ချီ ကန်တော့မိခဲ့ရကြောင်း သူ့ကို သာဓု သာဓု သာဓု ဟု သာဓုတွေခေါ်ကာလျှင် အေးအေး ပြုံးပြုံးခေါင်းကို ငြိမ့်ကာငြိမ့်ကာ ကျန်ရစ်နေခဲ့ပုံတို့ကို စုံလင်စွာ ပြောပြခဲ့သည်။

သူမ ပြောပြလာခဲ့သည့် စကားများကို နားဆင်ကြရင်းက ကျွန်တော်တို့အားလုံးမှာ ကြည်နူးရွှင်ကြည်ခဲ့ ဝမ်းသာနေခဲ့ကြရ လေသည်။

အဆုံးတွင် ကျွန်တော်မှတစ်ပါး မေကြည်လွင်ချို ရီရီမေ ကိုဝေလင်းတို့မှာ မြို့လေးကငယ်ငယ် တစ်မြို့ထဲသားချင်းဖြစ်နေရုံ မက ဆွေမျိုးနီးစပ်တွေလည်းဖြစ်ကာ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး တစ်အိမ် နှင့် တစ်အိမ် မိသားစုချင်းလည်း ရင်းနှီးခဲ့ကြပြီးမို့ ပို၍ပင်ပျော်ရွှင် ချမ်းမြေ့စရာ ကောင်းနေမေတော့သည်။

အစားအသောက်ဝိုင်းကို စကားဖြစ်ကြရင်းက အားလုံး၏ ရှေ့မှောက်၌ ကျွန်တော်သည် မေကြည်လွင်ချိုကို စကားတစ်ချို့ ပြောခဲ့ရသည်။

“ဒီမှာ ဒေါ်မေကြည်လွင်ချို... တကယ်ကတော့ မေချိုဟာ ဒေါ်မေကြည်လွင်ချိုဖြစ်လာခဲ့ရပြီဆိုတာကို အများကသိလာကြပါ လိမ့်မယ်။ လေးစားတဲ့ သဘောနဲ့ပါပဲ... မြို့မေတ္တာကိုခံယူတဲ့ သဘောကိုလက်ခံရမှာပေါ့... ဆရာမလို့လဲ ခေါ်ကြလိမ့်ဦးမယ်...”

ကျွန်တော့်ကို “ဆရာ” လို့ခေါ်နေကြတယ်။ ဒါကို ကျွန်တော် လက်ခံပါတယ်...။

ဒါပေမယ့် ဒေါ်မေကြည်လွင်ချိုအနေနဲ့က ကျွန်တော့်ကို ဆရာလို့ မခေါ်ပါနဲ့လာဗျာ . . . ရန်ကုန် ရုံးချုပ်မှာလို ကိုယ့်အချင်း ချင်းရင်းနီးနေကြတဲ့ သဘောမျိုးနဲ့ ခေါ်သလိုမျိုးသာခေါ်ပါဗျာ . . . ”

“ဆရာက ဆရာပါပဲရှင် . . . ” ဟု မေချိုက ပြန်ပြောလာခဲ့ ပါသည်။

“ဟာ . . . မဟုတ်သေးပါဘူးဗျာ . . . ” ဟု ကျွန်တော်ဆိုခဲ့မိ သည်။

ထိုစဉ်အခါတွင် ရီရီမေက ကြားကဝင်လျက်

“ဒီလို ဆရာရဲ့ . . . ကျမတို့အားလုံးက ဆရာကို ဆရာလို့ ပဲ ခေါ်ကြရမှာပါပဲ။ ဆရာက ဌာနရဲ့အကြီးအကဲကိုး ဒေါ်မေကြည် လွင်ချိုကျတော့ အရာရှိမလေးဖြစ်လို့ လာတာမှန်ပေမယ့် ကျွန်မ တို့ကတော့ “မမချို” လို့ပဲခေါ်နေမိမှာပါ . . . နှုတ်ကျိုးနေခဲ့ပြီကိုး၊ အစည်းအဝေးတို့ ဘာတို့မှာဆိုရင်တော့ သတိထားပြီး ဒေါ်မေ ကြည်လွင်ချိုလို့ ပြောရမှာပေါ့နော် . . . ”

ဆရာနဲ့ မမချို နှစ်ဦးအတွက်ကတော့ ဒီလိုခေါ်ကြရင် ကောင်းမလား ဆရာဦးရဲမြင့်လှိုင်ဆိုတာထက် “ဆရာရဲ” ပေါ့၊ ဒါမှ မဟုတ် “ဦးရဲ” ပေါ့ မဟုတ်ဖူးလား။

ဆရာက မမချိုကိုခေါ်ဖို့ရာမှာတော့ ကိုယ့်ထက်အသက် အရွယ်အားဖြင့်လဲငယ်၊ ကိုယ့်က အကြီးအကဲဖြစ်နေပြန်ဆိုတော့ တစ်ချို့ကခေါ်ကြသလို “ဆရာမ” ဆိုရင်လဲ မဟုတ်ပြန်ဘူး” ဟု စဉ်းစားရင်း ရယ်နေတော့သည်။ နောက်မှ စကားပြန်ဆက်လာခဲ့ ပြန်သည်။

“အို . . . ဟုတ်ပြီဆရာ . . . တစ်မြို့လုံးက ခေါ်နေကြတာ

က “မေချို” ပဲ ဥစ္စာ။ ရပြီ ဆရာရေ . . . ဒေါ်မေချို သို့မဟုတ် မေချိုပေါ့နော်ဆရာ . . . အဲဒါပဲ သင့်တော်ပါတယ်။ ကောင်းပါ တယ်နော် . . . ။ ”

ရုံးအကူ ကိုဝေလင်းကလည်း ထောက်ခံခဲ့သည်။

“ခေါ်ချင်သလိုသာခေါ်တော့ ဆရာဦးရဲရေ” . . . ဟု ရင်းနီး ဖော်ရွေသောပုံစံဖြင့် ဒေါ်မေကြည်လွင်ချိုက ဝိုင်းဖွဲ့နေခဲ့ကြသော စားသောက်ဝိုင်းကို အဆုံးသတ်စေခဲ့ကာ အလုပ်လုပ်ကြရန် စတင် ဟန်ပြုကြတော့သည်။

“အန်း . . . ဟုတ်ပါရဲ့ ဒေါ်မေချို . . . အဲ မေချိုရေနော် . . . ဟုတ်ပြီလား။ ”

“ဟုတ်ကဲ့ပါရှင် ဦးရဲ . . . အဲ . . . ကိုရဲ . . . ဆရာရဲ ရှင် . . . ”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ . . . ဟုတ်ကဲ့ပါ ဗျာ မထင်မှတ်ဘဲ ရောက်လို့ လာသူရေ . . . ”

ချင်း-ဗမာ ဂန္ထဝင်ချစ်ကြည်ရေးမြို့လေးနဲ့ သမီးပျို မေကြည်လွင်ချို

ဒု- ဦးစီးမှူး ဒေါ်မေကြည်လွင်ချို ခေါ် မေချိုရောက်လာခဲ့ သဖြင့် ကျွန်တော်တို့ အားပိုရှိခဲ့ကြရသည်။ မိမိရုံးဌာန ဖွဲ့စည်းပုံ အရ ဝန်ထမ်းအင်အားဖွဲ့စည်းပုံအတိုင်း ဝန်ထမ်းအင်အားအပြည့် အဝ ခန့်ထားနိုင်ရေးကို ဆက်လက်တင်ပြဆောင်ရွက်ရဦးမည် လည်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်ဆိုသည်ကလည်း “ရေဗူးပေါက်တာမလို့ . . . ရေ ပါဖို့သာလို့” ဟူသည့်စကားကဲ့သို့ မဖြစ်နိုင်ဆိုသောစကားသံကို ဖြစ်နိုင် မပြောချင်သူဖြစ်ပါသည်။ လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်ရာတိုင်းတွင်

မညည်းမညူဖြင့် အောင်မြင်ပြီးမြောက်အောင် အတတ်နိုင်ဆုံးစွမ်းဆောင်ချင်၊ စွမ်းဆောင်တတ်သည့် လူစားမျိုးဖြစ်ပါသည်။ သည်လိုအားကြီးမာန်တက် စိတ်ဓာတ်အမျိုးမျိုးကိုသာ ကျွန်တော်ကြိုက်နှစ်သက်လေ့ရှိပါသည်။ သည်သို့သော သဘောထားဖြင့်သည် မြို့နယ်လေးတွင် ကျွန်တော်သည် နိုင်ငံတာဝန်ကို ကြိုးစားထမ်းဆောင်နေပါသည်။

အမှန်တော့ ကျွန်တော့်ဌာနသည် ဤမြို့နယ်လေးတွင် ဤဝန်ထမ်း (၄) ဦးနှင့်ပင် လုပ်ငန်းများကို အောင်မြင်အောင် နိုင်နိုင်နင်းနင်းနှင့် ထမ်းဆောင်နေခြင်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။ တစ်မြို့နယ်လုံးအတွက် အလွန်အရေးပါသော အရေးကြီးသောလုပ်ငန်း စီမံကိန်းလုပ်ငန်းကြီးများတို့ကို ပြည်သူတို့က နိုးနိုးကြားကြား တက်တက်ကြွကြွနှင့် အောင်မြင်အောင် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်နိုင်တို့ပင် ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နယ်လုံး၏ စားဝတ်နေရေး၊ စီးပွားရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေးအစရှိသော ကဏ္ဍတိုင်းတွင် လျာထားရည်မှန်းချက်များ ပြည့်မီဖို့လိုသည်။ သက်ဆိုင်ရာကဏ္ဍအသီးသီးတို့၏ ထုတ်လုပ်မှုများ တိုးတက်ဖို့လိုသည်။

ကုန်ကုန်ပြောရပါလျှင် အောက်ခြေ အခြေခံအဆင့် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးမှုမရှိဘဲ မြို့ပြဖွံ့ဖြိုးမှုကို ဖော်ဆောင်၍ မရနိုင်ပေ။ “ကျွန်းကိုင်းမှို ကိုင်းကျွန်းမှို”ဆိုသည့် စကားရပ်အားလည်း လေးလေးနက်နက် နားလည်ကြဖို့လည်း လိုပါသည်။ အခြေခံအုတ်မြစ် ပွားစည်းကောင်းပါမှလည်း သစ်ကောင်းတစ်ပင်၊ တိုက်အိမ်အဆောက်အဦးတို့ ဝေစည်ကောင်းမွန်မြဲ ခိုင်ခိုင်ပါမည်။

ရုံးလုပ်ငန်းတွေက များပြား၊ တာဝန်များက ကြီးမားကျယ်

ပြန့်လှသော်လည်း မမောတမ်း၊ မညည်းညူစတမ်း ကျွန်တော်တို့ ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ အလုပ်လုပ်နေကြဆဲမှာပင် မေချိုသည် အပြုံးမပျက်၊ ကြည်ရွှင်စွာ မြင့်မားတက်စရာ ကြည်နူးစရာ ရယ်စရာတို့ကိုပြောတတ်၊ အရွှန်းဖောက်တတ်သေးသည်။ မ. ယ. က ရုံးမှ မေချို၊ ဆွေမျိုးတွေ စာရေးမလေးတွေကလည်း လာလည်တတ်ကြသေးတော့ ရုံးကစည်ကားနေသည်။ ကြည်နူးပျော်ရွှင်စရာကောင်းနေရတော့သည်။

“ဪ... ဆရာ ဦးရဲရယ်. . ရှေးခေတ်ပုဂံပြည်ကို သတိရမိပါရဲ့. . ပုဂံနေပြည်တော်ကြီးအတွက် သက်စွန့်ဆံဖျားအမှုတော်များကို ထမ်းရွက်နိုင်ကြတဲ့ ကျန်စစ်သား၊ ငထွေရှု၊ ငလုံးလက်ဖယ်၊ ညောင်ဦးဖီးဆိုတဲ့ စစ်သူကြီးလေးဦးကို အမှတ်ရတယ်။ ခု. . ဒီက ဦးရဲရဲ့ ရုံးမှာလဲ လူစွမ်းကောင်းလေးဦးရှိနေပြီလို့ သဘောထားပေါ့”

“သေတူရှင်ဖက် ဆောင်ရွက်မကင်း အချင်းချင်းတွင် အခင်းကြီးငယ် ရှိခါဝယ်လည်း မဖယ်မသွေ ညီညာကုန်း၍ ကုန်းကြလေ. . ဆိုတဲ့ ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရရဲ့ ကဗျာလိုပဲ လုပ်ကြကိုင်ကြရမှာဦးရဲရဲ့”

အထက်ပါသို့ငှယ် မေချိုက အလုပ်ပမ်း လူနွမ်းကို စိတ်မညစ်ညူးရစေရန် ကြံဖန်ပြောတတ်လေသည်။ ပြီးတော့. . “ဦးရဲပျင်းနေမှာစိုးလို့ပါ. . အလုပ်တွေက များလွန်းလို့ စိတ်ညစ်ပြီး ရန်ကုန်ပြန်ပြေးမှဖြင့်. . ”ဟု မျက်စောင်းလေးချိတ်ကာလည်း ပြောတတ်သေးသည်။

အမှန်တော့လည်း မေချို ပြောသလို စိုးရိမ်မည်ဆိုက စိုးရိမ်ကြပေလိမ့်မည်။ အလုပ်တွေ ဇွတ်အလုပ်တွေများပြီး ရုံးဆင်းကာ

အိမ်ရောက်ပြန်တော့လည်း အပျင်းပြေစရာ အမောဖြေစရာ ရုပ်ရှင်ရုံမရှိ အအေးဆိုင်မရှိ အငြိမ်မရှိပွဲမရှိ၊ နှစ်တစ်နှစ်အတွင်း ပွဲလမ်းသဘင်အနေဖြင့် မြို့ပေါ်တွင် သုံးကြိမ်ခန့်သာရှိတတ်သည် ဟု ဆိုသည်။

သည်မြို့လေးကို အရာရှိအဆင့်ဝန်ထမ်းများက တော်တော် နှင့်မရွေးချယ်တတ်ကြ။ နေရ ထိုင်ရ စားရသောက်ရ ကုန်စည် အထွေထွေ ဈေးနှုန်းတို့တွင် စားသောက်ဖွယ်ရာ သားငါး၊ ဟင်းသီး ဟင်းရွက် သစ်သီးသစ်ဥ အစုစုတို့က အရမ်းပေါသည်။ ဈေးလည်း ချိုသည်။ စရိတ်စကများ သက်သာသည်ကတော့ အမှန်ပင် ဖြစ် သည်။ သို့ပေမယ့် ဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲကာ ပွဲလမ်းသဘင် အပန်း ပြေ အပန်းဖြေစရာတို့က နည်းပါးသည်။ ကြာလာတော့ စိတ်အနေ ပျင်းရိကာ အခြားသော မြေပြန့်ဒေသရှိ မြို့နယ်များသို့ အပြောင်း အရွှေ့အတွက် ကြိုးစားကာ ပြောင်းရွှေ့သွားတတ်ကြလေသည် လည်း ဖြစ်ရပေသည်။ ထီးလင်းမြို့လေးတွင် ကြာရှည်မနေတတ် ကြပေ။

တကယ်ပါ... အခြားသောအရာများကို ရှည်ရှည်ဝေးဝေး တွေးစရာမလို၊ နိုင်ငံတော်မှ လစာစရိတ်တို့ကို ချထားသတ်မှတ် ပေးသည်ကိုသာ ကြည့်ပါတော့။ လစာအုပ်စုအလိုက် ခွဲခြား၍ ခံစားစေသည်။ မြေပြန့်ဒေသများနှင့် မတူချေ၊ ခံစားခွင့်ပို၍ ပေး ထားသည်။ လူမှုရေးအခက်ခဲဆုံး မြို့နယ်များက အများဆုံးရပြီး လူမှုရေးခက်ခဲသော မြို့နယ်များက ဒုတိယဖြစ်ကာ ကျန်မြေပြန့် မြို့ပြများကား ခံစားခွင့်မပြုချေ။ မူအရ ထီးလင်းမြို့လေးသည် လူမှုရေးခက်ခဲသော မြို့နယ်များတွင် တစ်မြို့အပါအဝင်အဖြစ်

သတ်မှတ်ခြင်း ခံထားရသည်။ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် အနည်းဆုံးနှင့် အမြင့်ဆုံး ခံစားစေရန် လစာစကေးအဆင့်အလိုက် ခွဲဝေသတ်မှတ်ခံစားစေ သည်ကို လေ့လာသိရှိနိုင်ပေသည်။

သည်လိုအနေအထားမျိုးတွင် ယောနယ်မြေဖွား ထီးလင်း ယောသူအရာရှိမလေးတစ်ယောက်က လိုလိုလားလားနှင့် မိဘ နှစ်ပါးနှင့် ဆွေမျိုးများရှိရာ ဇာတိမြေသို့ပြန်လာ၍ အမှုတော်ထမ်း ကာနေသည်ကို မြင်ရတော့ ကျွန်တော်အားရှိရပါသည်။ ဆိုးတိုင် ပင် ကောင်းတိုင်ပင်ဆိုသကဲ့သို့ အစစအရာရာကို ပြောဆိုညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရန် အခွင့်အရေးလည်း ဖြစ်ရပေသည်။ ထို့ထက်မက ပြောရပါလျှင် နှစ်ဦးသားတို့၏ ဘဝနှစ်ခုတို့သည်လည်း ရည်ရွယ် ရာပန်းတိုင်တစ်ခုဆီသို့အတူလှမ်း၍ ဝမ်းမြောက်စွာလျှောက်လှမ်းဖို့ အရေးကို ကျွန်တော်တွေးမိကာလျှင် ကြည်နူးမိရသေးလေသည်။

သဇင် ဒါညိုသင်း၊ ပေါက်လဲလက်ပံပွင့်ကာ သရဖီအင်ကြင်း မွေး၍ ရင်ခတ်ကံကော် ပိတောက်ပန်းတို့ ထုံးလွမ်းခဲ့ပြီးခဲ့ပြီ။

“သင်းမြေရနံ့တကြိုင် စံကားရွှေဝါနှင့် ညောင်သီတာ ရေတော်သွန်းချိန်မို့ ရွှန်းစေလို့လှိုင်...” အစရှိသည့် စာဆိုတော် ဦးကြင်ဥ၏ ကဆုန်လဖွဲ့ကို အမှတ်ရသည်။ မြန်မာလ ကဆုန်ဆန်း စမှာပင် အရေးအကြီးဆုံးပွဲကြီးတစ်ပွဲကို နှံ့ရသည်။

“မြို့နယ်စီမံကိန်း ရည်မှန်းချက်များအား အောင်မြင်အောင် အကောင်အထည်ဖော်ရေး နှစ်စဉ်စီမံကိန်းတာဝန်ပေးအပ်ပွဲ” ကြီး ကို မြို့နယ်ခန်းမကြီး၌ ကျင်းပသည်။

မြို့နယ်ပါတီယူနစ်ဥက္ကဋ္ဌကြီးမှ လမ်းညွှန်အမှာစကားပြော ကြားသည်။ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌကြီးက အနီးကပ် ကြီးကြပ်အကောင်အထည်ဖော်ရေးကို မှာသည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုး

ရေးကို အားထားသည့်မြို့နယ်လေးမို့ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ (အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်) လယ်ယာသားငါး၊ သစ်တော တာဝန်ခံက ရပ်ကွက်နှင့် ကျေးရွာတစ်ရွာချင်းအလိုက် လုပ်ငန်းအားသာချက်၊ အားနည်းချက် အထွေထွေဆောင်ရွက်ရန်များတို့ကို သေသေချာချာပြောရှင်းရှင်းသည်။

မြို့နယ်စီမံကိန်းမှူး ကျွန်တော်က စီမံကိန်းရေးရာကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အတတ်နိုင်ဆုံးရှင်းပြရသည်။ လယ်ယာ၊ သားငါး၊ သစ်တော၊ သတ္တု၊ စက်မှုလက်မှု၊ လျှပ်စစ်၊ ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကုန်သွယ်ရေးနှင့် သမဝါယမ၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ငွေရေးကြေးရေး၊ အစရှိသဖြင့် စီမံကိန်းတွေရှိပုံကိုပြောရသည်။ သိစေရသည်။

အထူးသဖြင့်တော့ စိုက်ပျိုးရေးကို အားထားလုပ်ကိုင်နေကြသော မြို့နယ်လေးဖြစ်သောကြောင့် လယ်ယာ၊ သား၊ ငါးနှင့် သစ်တောကဏ္ဍတို့၏ အချို့သော အချက်အလက်များကို သိထားလိုက်နာဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ရှင်းပြရသည်။

လယ်ယာစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဓာတ်မြေဩဇာအမျိုးမျိုး၊ ပိုးသတ်ဆေးမှအစ သွင်းအားစုများအရေးပါပုံ၊ သီးနှံတစ်ခုချင်းစီ၏ စိုက်စက၊ အောင်စက၊ အထွက်နှုန်းအတွက် စုစုပေါင်းတွင် အထူးအထွက်တိုး၊ သာမန်အထွက်တိုး၊ ရိုးရိုးခွဲခြားစိုက်ပျိုးထွက်ရှိရေး ကိစ္စရပ်များအကြောင်း တင်ပြဖြစ်သည်။ သီးထပ် သီးညှပ် အစားထိုးသီးနှံများအကြောင်းလည်း ပါဝင်သည်။

စိုက်ပျိုးမြေ၊ သီးထပ်သီးညှပ်၊ အသားတင်စိုက်ပျိုးမြေ၊ ပလုပ်မြေ၊ စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေရိုင်း၊ လယ်ယာမြေဖော်ထုတ်မှု၊ ပလုပ်မြေဖော်ထုတ်မှု၊ ရေသွင်းစိုက်ပျိုးမြေ၊ ဆည်မြောင်းများဆိုင်ရာ၊

ရေစုပ်စက်၊ ထယ်ထွန်တုံးထွန်တံ ပေါက်တူးဂေါ်ပြား အဆုံးသိမ်းကျုံး၍ ပြင်ဆင်ထားရှိ လုပ်ဆောင်အကောင်အထည်ဖော်ရေးတို့လည်းပါဝင်သည်။ ပြည်သူပိုင်၊ သမဝါယမပိုင်၊ ပုဂ္ဂလိကပိုင်ပိုင်ဆိုင်မှုကိစ္စရပ်များ၊ ကျွဲနွားဝက်ကြက် အစရှိသည့် တိရစ္ဆာန်မွေးမြူထုတ်လုပ်ရေးများတို့ကိုလည်း မပြောမဖြစ်မှာရသေးသည်။

သစ်တောကဏ္ဍအပိုင်းတွင် ပြည်သူပိုင်၊ သမဝါယမပိုင်၊ ပုဂ္ဂလိကပိုင်အကြောင်းခြင်းရာများ၊ ကိုင်းဖျားကိုင်းနား၊ ထင်း၊ မီးသွေး၊ သစ်ခေါက်၊ လျှော်၊ တင်တွဲပွဲညက်၊ ရှားစေး၊ ပျားရည်စသည် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်ရေးရာကိစ္စရပ်များ၊ သစ်တောကြီးပိုင်း၊ အခြားသစ်တောမြေ၊ အခြားမြေများအကြောင်း ကျွန်းနှင့် သစ်မာစိုက်ခင်းကိစ္စရပ်များစသည်ဖြင့် အတော်လေးစုံစုံလင်လင်နှင့် သိသင့်သိထိုက် ရှောင်ကြဉ်ကာလုပ်ဆောင်နိုင်ကြဖို့ တွေ့ကလည်း မပါမဖြစ်မှာရ ပြောကြားရလေသည်။ ကျွန်းနှင့် ပိတောက်အစားထိုးစိုက်ခြင်းကိုလည်း သိစေရသည်။

သည်ပွဲကြီးတွင် ထူးခြားသည်က အခမ်းအနားမှူးပင်ဖြစ်သည်။ မြို့နယ်သမီးပျိုအရာရှိမလေး ဒု-မြို့နယ်ဦးစီးမှူး “ဒေါ်မေကြည်လွင်ချို” ကို ပွဲထုတ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ အစိမ်းဖျော့ဖက်ရှင်ဝတ်စုံတွင် ပုဝါကိုစုံချ၍ အချောအလှရတနာလေး မေချိုသည် သူ့နယ်မြေ၊ သူ့မြို့၊ သူ့ဆွေသူ့အမျိုး အရေးပါသူတို့ရှေ့မှောက် စင်မြင့်ပေါ်ဝယ် ထင်ပေါ်ခဲ့ရသည်။ သူ့တာဝန် သူ့ကုန္ဒေရရ လှလှပပတည်တည်တံ့တံ့နှင့် တာဝန်ကျေသွားနိုင်ခဲ့သည်။ မြန်မာဆန်ဆန် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့စွာသော မြန်မာ့အမျိုးသမီးတစ်ဦးအဖြစ် အချောအလှကိုမြင်ကြရသလို မြို့နယ်တိုင်အရေးပါသူ

တစ်ဦးအဖြစ်နှင့်လည်း ဂုဏ်တင့်သူမို့ အားလုံးကလည်း အံ့ဩခဲ့ကြလေသည်။ ဂုဏ်ယူခဲ့ကြလေသည်။

အလားတူ ကျွန်တော်သည်လည်း ယခင်နှစ်ကနှင့်မတူလှသော်လည်း အရာရှိတစ်ဦးကို သူတို့တွေ့မြင်ခဲ့ကြရသည်။ တာဝန်ပိုင်းကို အဆင်ပြေပြေနှင့် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခဲ့ခြင်းနှင့်အတူ ရပ်ကွက်ကျေးရွာများမှ ဥက္ကဋ္ဌကြီးများနှင့်လည်း ပထမဆုံးအကြိမ် တွေ့ဆုံကြခြင်းလည်းဖြစ်ရပါသည်။

ထိုသည်နေ့ညမှာပင် ကျွန်တော်သည် မေချိုနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး အလွန်စိတ်ဝင်စားဘွယ်ရာ အကြောင်းအရာများကို သိခဲ့ရသည်က ကျွန်တော့်အတွက် ပိုမိုအံ့အားသင့်ခဲ့ရပေသည်။ မေချိုက ကျွန်တော်တို့ရုံးအဖွဲ့သား မိသားစုနှင့် သူမိသားစုတို့၏ တွေ့ဆုံပွဲလေးကို ဖိတ်ကြားခဲ့သည်။ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ပျော်ရွှင်စွာ ညစာစားပွဲလေးကို ဖန်တီးပေးခဲ့သည်။ သည်ညကို ကျွန်တော့်တစ်သက်မမေ့နိုင်တော့ပါ။

စားဖွယ်ရာ သားငါးဟင်းသီးဟင်းရွက် အကြော်အလှော် စုံလင်စွာသော ထမင်းစားပိုင်းကို ပြီးစီးခဲ့ပြီး၍ အချို့ပွဲနှင့် ရေခဲခွေးကြမ်းသောက်ကြစဉ် မေချိုပြောပြခဲ့သည့် အကြောင်းရပ်များကပြီးတန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်ပါပေ။

“မေချိုရဲ့ အကြီးအကဲလဲဖြစ်၊ ဆရာသမားလဲဖြစ်၊ မေချိုကို အကြောက်အရှံ့မရှိ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်နဲ့ လူသိရှင်ကြားဆိုသလို ဂုဏ်တင်ပေးတဲ့ဆရာကောင်းလဲဖြစ်တဲ့ ဦးရဲကိုကျေးဇူးတင်ဂုဏ်ပြုခြင်းလဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအတွက်ရော အမှတ်တရအနေနဲ့ပါ ဒီယောလုံချည်စစ်စစ်လေးကိုလဲ ဆရာ့ကိုကန်တော့ခြင်းအဖြစ်နဲ့ ပေးအပ်ပါရစေ. . .”

ဆရာလဲ သိပြီးသားဖြစ်မှာပါ. . . မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုသမိုင်းမှာ ဝံသာနုခေတ်က နာမည်အကျော်ကြားဆုံး အဝတ်အထည်ဖြစ်တဲ့ ယောလုံချည်သဘောမျိုးအဖြစ်နဲ့ အလေးအနက်ထားပြီး ပေးအပ်ကန်တော့ဖြစ်ရတာပါ။ ပင်နီချောနဲ့ ယောလုံချည်လို့ လူသိများထင်ရှားခဲ့ရ အဲသည့်ခေတ်ကာလမှာ ဂန္ထဝင်ဖြစ်ခဲ့ရတယ်နော်။ ပင်နီအင်္ကျီကတော့ ဆရာ့ကိုမပေးဖြစ်ရဘူး။ ဆရာ့ခန္ဓာကိုယ်အတိုင်းအထွာနဲ့ အဆင်မပြေဖြစ်မှာစိုးတာမို့ပါ။ ပင်နီအင်္ကျီဆိုတာမှာလဲပဲ ပင်နီတိုက်ပုံဆိုတာက ဝတ်ဆင်သူမှာ ပွယောင်းယောင်းကြီးဖြစ်ရင်လဲ ကြည့်မကောင်းသလို ကျဉ်းကျဉ်းကျပ်ကျပ်ဆိုလဲ ကြည့်ရဆိုးတာကြောင့်ပါ။

ယောလုံချည်အဆင်က “မင်းကြီးဆင်” လို့ခေါ်ပါတယ်။ မေချိုတို့ဆရာဦးရဲတစ်ယောက် ရာထူးကြီးကြီးမားမား အဆင့်မြစ်ဖြစ်၊ လုပ်ငန်းကြီးတစ်ခုရဲ့အကြီးအမှူးကြီးဖြစ်ဖြစ် လူကြီးမင်းဘဝကိုရောက်ရှိသွားနိုင်သူဖြစ်ပါစေဆိုတဲ့ သဘောလဲပါပါတယ်။ ပြီးတော့ အဲသည်လိုဖြစ်သွားခဲ့တဲ့အခါမှာလဲ အဲသည်လိုချည်လေးကို ဝတ်ခဲ့ရင် မေချိုတို့ကိုလဲ သတ်တရဖြစ်စေရအောင်လို့ပါပဲ. . . ဘဝတစ်ကွေ့မှာ တွေ့ဆုံခဲ့ဖူးတာကို မမေ့ရအောင်လို့ပေါ့ဆရာ. . . နောက်ပြီးတော့ မေချိုကိုယ်တိုင် အချိန်ရအားလပ်တဲ့အခါမျိုးမှာ ရက်လုပ်ပြီး ပေးအပ်ကန်တော့ဖြစ်ရတာပါဆရာ. . .”

“ဪ. . . မေချိုရယ်. . .” ဟူ၍သာ ကျွန်တော်ပြောဖြစ်ရလေသည်။

အိမ်ရှေ့ဧည့်ခန်းမစားပွဲပိုင်းတွင် သူမိဘနှစ်ပါးနှင့်အတူ ကျွန်တော်တို့ ပိုင်းထိုင်လျက် ရေခဲခွေးကြမ်းသောက် ဂျင်း(ချင်း)သုပ်

လက်ဖက်သုပ်စားကြသည်။ သူ့မိဘနှစ်ပါးမှာလည်း ပြုံးပြုံးရွှင်ရွှင် နှင့် သဘောပြည့်ကြသည့်အသွင်ကို မြင်သိနေရသည်ကို ကျွန်တော် သဘောတွေ့မိပါသည်။

“ဆရာရယ်. . . သမီးလေးက မြို့နယ်အဆင့်အရာရှိမလေး ဖြစ်လာတော့ အကယ်၍ဆရာ ခရီးသွားခိုက် ဆရာမရှိတဲ့အခိုက် မှာဆိုရင် သူက ဆရာ့နေရာမှာ အစားထိုးတာဝန်ယူရတော့မှာမို့ ဟိုကအစည်းအဝေးတက်၊ ဒီကအစည်းအဝေးတက်နဲ့ တာဝန်တွေ က ကြီးလာပြီ. . . လုပ်ငန်းတာဝန်အရပ်ရပ်တွေအတွက် အစစ အရာရာကြီးကြပ်သင်ပြပေးပါဆရာ. . . ကိုယ့်မျက်စိအောက်မှာတော့ သမီးငယ်လေးလို့ပဲ မြင်နေဆဲမို့ပါဆရာ ဒါကြောင့် ဆုံးမစရာရှိရင် ဆရာနဲ့သမီးလေးက အရွယ်ချင်းက မတိမ်းမယိမ်းဆိုပေမဲ့ အကြီး အကဲဝတ္တရားအပြည့်ရှိတဲ့ ဆရာက ဆုံးမပါ။ အမှားရှိလာခဲ့ရင်လဲ ထောက်ပြပါ။ ပြုပြင်စရာရှိရင် ပြုပြင်ကြရတာမို့ မေတ္တာရှေ့ထား ပြီး ပဲ့ပြင်ပါ. . . လို့ မိဘနှစ်ပါးက မေတ္တာရပ်ခံပါတယ် ဆရာ ရယ်. . . ”

ဪ. . . မဟုတ်တာဗျာ. . . ဦးနဲ့ ဒေါ်ဒေါ်တို့ရဲ့သမီးက ရန်ကုန်မြို့ကြီးက အထင်ကရ စီးပွားရေးတက္ကသိုလ်ကြီးမှာလဲ လေး နှစ်တိတိ ပညာတွေသင်ယူခဲ့ပြီး ဘွဲ့လဲရခဲ့ပြီးပြီ။ အရာရှိအဆင့် ဝန်ထမ်းရေးရာ အင်တာဗျူးလဲ အောင်မြင်ခဲ့လို့ အရာရှိမလေးလဲ ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ဖောင်ကြီးဗဟိုပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတက္ကသိုလ်မှာလဲ ဇေယျ အဆင့်သင်တန်းကို တက်ရောက်အောင်မြင်ပြီးမြောက်ခဲ့ပြီးပြီ။ ရုံးချုပ်မှာလဲ ဌာနတွင် သင်တန်းတက်ရောက် အောင်မြင်ခဲ့ပြီးပြီ။ ရုံးချုပ်မှာတောင် ၂ နှစ်ကျော် တာဝန်ထမ်းရွက်ခဲ့ပြီးပြီဆိုတော့

မစိုးရိမ်မပူပန်ပါနဲ့တော့ ခင်ဗျာ. . . ဦးတို့သမီးက တော်လဲတော် တဲ့ သမီးပါပဲ. . . အားလုံးနဲ့လဲ ချစ်ချစ်ကြည်ကြည်လဲ ပြောတတ် ဆိုတတ် နေတတ်တဲ့သူလို့ ကျွန်တော်မြင်သိထားပါတယ်. . . မြို့ က လူတွေကလဲ သူ့ကို တော်တော်ချစ်ကြပုံကို ကျွန်တော်မြင်ရပါ တယ်. . . ”

ကျွန်တော်က အထက်ပါစကားများကို ပြောပြဖြစ်ရပါသည်။ “ဪ. . . ချစ်ချစ်ကြည်ကြည်ဆိုလို့ ပြောရဦးမယ်ဆရာ။ ဆရာက လုပ်ငန်းတာဝန်ထမ်းဆောင်ရင်း ကိုယ့်ဆန္ဒအရ အခြား တာဝန်တစ်ခုကိုလဲ လေ့လာသူတေသနပြုချင်တယ်ဆိုလား သမီး က ပြောတယ်။ အဲဒါကို သမီး ရန်ကုန်က ထီးလင်းမြို့ကို ပြောင်း ရွှေ့ခွင့် အမိန့်စာထွက်တော့မှ ဆရာ့ရဲ့ ဒုညွှန်မှူး မေမေစုဆိုတာ က မေချို့ကိုခေါ်တွေ့၊ ဆရာ့အကြောင်းကို တစ်ချို့တစ်ဝက် ပြော ပြလာတော့မှ သမီးသိခွင့်ရခဲ့တာလို့ဆိုတယ်. . . ”

မေချို့ အဖေကပြောလာခဲ့တော့မှ ကျွန်တော်ကလည်း ပြန် ပြောဖြစ်ရသည်။ ဖေဖေဆန္ဒ၊ ကျွန်တော့်ဆန္ဒသက်သက်ပါ။ အချိန် ရလာတဲ့အခါမှာ သူတို့ကိုယ်သူတို့က “ယူ” လို့ဆိုခဲ့ကြလေတဲ့ “တောင်သား” တွေအကြောင်းကို ဂယနဏလေ့လာသူတေသနပြု ချင်လို့ပါ။ ကျွဲကူးရေပါ သဘောလဲဖြစ်ပါတယ်ဦး. . . တစ်ချက်ခုတ် နှစ်ချက်ပြတ်ဆိုပါတော့. . . ”

“အေး. . . အေး. . . ကောင်းပါတယ်ကွယ်. . . သိပ် ကောင်းပါတယ်. . . အားလဲပေးပါတယ်။ ဒီမြို့လေးကလဲ ပြည်မနဲ့ တစ်ခြားဒေသတို့က ညီနောင်တိုင်းရင်းသား ညီအစ်ကိုမောင်နှမ တွေအဖို့ အလာလည်းနည်း အရောက်လည်းနည်းရသေးတဲ့

မြို့လေးလဲဖြစ်နေရတယ်။ ပေသုံးထောင်ကျော်စီအမြင့်ရှိကြတဲ့ ပုံတောင်ပုံညာ တောင်တန်းမြင့်ကြီးတို့က တံတိုင်းကြီးတွေသဖွယ် ပိုင်းခြားကာဆီးထားသလို ဖြစ်နေတာကြောင့်လဲပါပါရဲ့... လမ်းပန်းခရီးက ကြမ်းရခက်ခဲရတယ်ပေါ့။

အေးလေ... ဒီမြို့လေးအကြောင်းကို သမီးမေချိုက ဦးနဲ့ ဒေါ်ဒေါ်တို့ထက် ခုနှစ်၊ သက္ကရာဇ် အတိအကျနဲ့ ပိုပြီးလေ့လာသိရှိ ထားတယ်။ သမီးလေးက သမီးတို့ရဲ့ဆရာကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံပြောပြ ပေးပါကွယ်” ဟု မေချိုအဖေက ပြောလာခဲ့သည်။

“ဒီလို ဦးရဲရဲ့... ဖေဖေ မေမေတို့က ဦးရဲကို “ထီးလင်းမြို့ ရွှေကွန်အုပ်ဘုရားသမိုင်း” ဆိုတဲ့စာအုပ်လက်ဆောင်ပေးခဲ့၊ ဦးရဲ ဖတ်ပြီးခဲ့ပြီသိရတယ်။ အဲဒါက ထီးလင်းမြို့လေးရဲ့ ရှေးရာဇဝင် သမိုင်းလို့ပဲဆိုပါတော့...”

“ခု မေချိုပြောပြမှာက ခေတ်သစ် မြန်မာ့သမိုင်းထဲက စိတ်ဝင်စားစရာ ဂုဏ်ယူဖွယ်ရာ မမေ့အပ်ဘွယ်ရာ မော်ကွန်းကမ္ဘာ့ တင် ဂန္ထဝင်တင်ခဲ့တဲ့အကြောင်းတွေပါ။ တိတိကျကျနဲ့ ဓါတ်ပုံ မှတ်တမ်းနဲ့လဲ မြန်မာ့သမိုင်းစာမျက်နှာပေါ်မှာ သမိုင်းဝင်ဖြစ်ခဲ့ရ တဲ့ဖြစ်ရပ်တစ်ချို့ကို ပြောရမှာပါ။ တစ်နည်းအားဖြင့် ထီးလင်းဆိုတဲ့ မြို့လေးဟာသမိုင်းကြောင်းမှာ မညံ့ခဲ့ဘူး။ သမိုင်းရဲ့အပြောင်းအလဲ ရေစီးကြောင်းမှာ အစဉ်အလာကောင်းခဲ့လေတဲ့ တကယ့်မြတ်နိုး ဂုဏ်ယူဖွယ်ရာ မြို့လေးတစ်မြို့ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို မြန်မာပြည်သူ ပြည်သားတွေအနေနဲ့ တစ်ချိန်တုန်းကထက် ပိုပြီးပိုပြီး သိသိလာစေ ချင်ပါတယ် ဆရာ...”

“ဒီလို ဦးရဲရဲ့... ခေတ်ရေစီးကြောင်းနဲ့အတူ မြန်မာ့သမိုင်း

ဟာ ကမ္ဘာ့သမိုင်းနဲ့ ပတ်သက်လာရတော့ အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့ ကျူးကျော်စစ်သုံးကြိမ်ဖြစ်ခဲ့ရတယ်နော်။ (၁၈၈၉) ခု၊ ဇန်နဝါရီလ (၁) ရက်နေ့မှာ ဗြိတိသျှအင်ပါယာအတွင်း သွတ်သွင်းခံရ မြန်မာ့ လွတ်လပ်ရေးဆုံးရှုံးခဲ့ရတယ်။ သီပေါဘုရင်နဲ့ မိသားစုတို့ပါတော် မူပြီး (၂) လခန့်အကြာ အင်္ဂလိပ်အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်မှာ ပုဂံခရိုင်ဝန် အဖြစ် G.S AYER (ဂျီအက်စ်အာယာ) ဆိုတဲ့ အရေးပိုင်ဟာ မကွေးတိုင်းအတွင်းရှိ ယောနယ်မြေဒေသနဲ့ ချင်းပြည်နယ်တို့ကို သိမ်းပိုက်ဖို့စီစဉ်ခဲ့တယ်လေ...”

ဒု ဗိုလ် အေပီလာတင် ဦးဆောင်တဲ့ စစ်သည်လက်နက်ကိုင် အင်အားအချို့ဟာ ယောနယ်နဲ့ ချင်းတောင်တန်းကိုရောက်လာခဲ့ တယ်။ သူတို့သဘောကတော့ မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးတစ်ခုလုံး အင်္ဂလိပ် ပိုင်နယ်ဖြစ်ခဲ့ပြီးပြီဆိုတဲ့ သဘောနဲ့ ညှိနှိုင်းပြီး သိမ်းပိုက်ပြီးခါစ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ခုခံတော်လှန်မှုတွေကို အဆုံးသတ် အသာအယာ အပေါ်စီးနဲ့ သိမ်းယူအုပ်ချုပ်ဖို့ပဲပေါ့...”

ဒါပေမဲ့... မအောင်မြင်ခဲ့ပါဘူး။ ခုခံတိုက်ခိုက်စစ်ပွဲတွေ ဟာ နယ်မြေအနှံ့ပါပဲ။ ချင်းတောင်တန်းရှိ ရွှေကျီးဖြူမင်းသားတပ် နဲ့ ပူးပေါင်းမိကြပြီး အင်္ဂလိပ်တို့ကို တော်လှန်ကြတယ်။ ထီးလင်း မြို့နယ်အတွင်း ထီးလင်းတပ်ကို ဗိုလ်သဲကြီး ဦးစီးပြီး ကျိုင်းရွာသူ ကြီး ဗိုလ်အောင်က၊ ဖူးတောင်းရွာက ဗိုလ်သာနိုင်၊ ညောင်ကန်ရွာ က ဗိုလ်ဖိုးနှစ် စသူတို့ဟာ မျိုးချစ်နယ်ချစ် ခေါင်းဆောင်တွေအဖြစ် နဲ့ ထင်ရှားခဲ့တယ်။ လက်နက်ချင်းမမျှတော့လဲ အရှုံးပေးခဲ့ရတယ် ပေါ့ရှင်... (၁၈၈၇) ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၉) ရက်နေ့မှာ နယ်ချဲ့ တို့က ထီးလင်းမြို့ကို သိမ်းယူခဲ့တယ်ဆိုပါတော့...”

“အင်္ဂလိပ်အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ကိုကြိုက်လို့ အုပ်ချုပ်ခံနေခြင်း မဟုတ်တဲ့ မြို့နယ်သူ မြို့နယ်သားတွေဟာ အစိုးရကိုတော်လှန်ရန် အမြဲကြံဆနေရင်းက ဂျီစီဘီအေ အသင်းချုပ်ကြီးကိုအကြောင်းပြု ပြီး ဝံသာနုအသင်းတွေပေါ်လာပြန်တယ်။ ထီးလင်းမြို့နယ်မှာ ဦးညီမောင်၊ ဦးစိုးနိုင်အစရှိတဲ့ နယ်ချစ်မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဦးဆောင်နှိုးကြားလှုပ်ရှားခဲ့ပြန်တယ်”

(၁၃၀၀) ပြည့်အရေးတော်ပုံကာလ ထီးလင်းမြို့နယ်မှာ ဦးဘချစ်၊ ဦးချစ်ညွန့်တို့က ဦးဆောင်ပြီး မြို့နယ်က “ရာဇဗုဒ္ဓိ မင်းဘုရားကြီး” မှာ တစ်လတိတိသပိတ်ခန်းကြီးဖွင့်ကာ နယ်ချဲ့ ဆန့်ကျင်ရေးတရားပွဲများ ဟောပြောဆန့်ကျင်လာခဲ့ကြပြန်ရဲ့။ မြေပြန့်ဒေသ ပခုက္ကူ၊ မန္တလေး၊ ရန်ကုန်စသည်တို့နဲ့ ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြတယ်။ ဝံသာနုစိတ်ဓာတ်နဲ့အတူ ပြည်တွင်းဖြစ် “ယောလုံချည်နဲ့ ပင်နီအင်္ကျီ” တို့ကိုဝတ်ဆင်ခြင်းဖြင့် အမျိုးသားရေး စိတ်ဓာတ်လွှမ်းခြုံနိုင်ခဲ့ကြပါတယ်။

(၁၉၄၁) ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၇) ရက်နေ့မှာ အမေရိကန် ပိုင် ပုလဲဆိပ်ကမ်းကို စစ်မကျေညာဘဲ ဂျပန်ကစိုးကြဲခဲ့တာနဲ့ (၁၉၃၉) ခုနှစ်က စတင်ဖြစ်ပွားနေခဲ့တဲ့ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မီးကြီးဟာ အာရှတိုက်သို့ကူးစက်လာခဲ့တော့တာပေါ့။ နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်တွေ စစ်ရှုံး၊ ဂျပန်တွေရောက်လာ အုပ်ချုပ်ခဲ့ကြပြန်ရော။ (၁-၈-၁၉၄၃) နေ့မှာ ပေးအပ်ခဲ့တဲ့ အတုအယောင် အယောင်ဆောင်လွတ်လပ် ရေးမှန်း သိလာခဲ့နဲ့ တစ်နေ့တစ်ခြားဆိုးဝါးလာနေတဲ့ “ဖက်ဆစ် ဂျပန်” တို့ကိုမောင်းထုတ်ဖို့ ကြိုးပမ်းအားထုတ်ကြပြန်တယ်လေ။ မြန်မာ့ခေါင်းဆောင်ကြီးများရဲ့ စည်းလုံးညီညွတ်မှု စည်းရုံးမှု

အောက်ရှိ ဂျပန်ခေတ်အနေအထားမှာ ထီးလင်းမြို့နယ်အတွင်း ယာယီအုပ်ချုပ်ရေးကို ဦးညီမောင်၊ ဦးမြ၊ ဦးဘိုးအောင်တို့ ဦးစီး ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြတယ်။ (၁၉၄၂၊ ၄၃) ခုနှစ်များမှာ “အာရှလူငယ် အဖွဲ့” ကို ထီးလင်းမြို့နယ်မှာလဲ ဦးကြာစိန်၊ ဦးစိုးအောင်တို့က ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး အခြေအနေအရပ်ရပ်တို့ကို လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ခဲ့ကြ ပါတယ်။

ဒီလိုနဲ့ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးဆုံးလို့ ဂျပန်ရန်မှ ကင်းလွတ် ခဲ့ပေမဲ့ မဟာမိတ်အင်္ဂလိပ်တပ်တွေရဲ့ အုပ်ချုပ်မှုအောက်မှာ မြန်မာ ပြည်ဟာ မရုန်းသာ မလှုပ်သာဖြစ်ရပြန်တယ်။ တတ်နိုင်သမျှ မြန်မာပြည်ကို အုပ်ချုပ်လျက်အရင်းရှင်နယ်ချဲ့သရုပ်ဖြစ်တဲ့ “သွေးခွဲအုပ်ချုပ်ရေးနဲ့ ဂုဏ်သွေးစုပ်ချယ်လှယ်ရေး” အတွက် အင်္ဂလိပ်တွေဟာ ပြည်မကိုလွတ်လပ်စေပြီး တောင်တန်းဒေသ ပြည်နယ်များကို ဆက်လက်စိုးမိုးနိုင်ရေး ကြိုးစားလာကြပြန်တယ် လေ. . . တောင်တန်းနဲ့ မြေပြန့်ပြည်နယ်ပြည်မ သွေးကွဲအောင် သွေးခွဲလာကြပြန်တယ်ပေါ့။

(၁၉၄၇) ခုနှစ်၊ ပင်လုံစာချုပ်ကိုအကြောင်းပြုပြီး “ချင်း- ဗမာ တိုင်းရင်းသားများ ချစ်ကြည်ရေးညီလာခံ” ကြီးကို ထီးလင်း မြို့လေးမှာ (၁၉၄၇) ခုနှစ်၊ မတ်လ (၃) ရက်မှ (၅) ရက်နေ့အထိ သုံးရက်တိုင်တိုင်ခမ်းနားသိုက်မြိုက်စွာ ကျင်းပနိုင်ခဲ့ကြတယ်လေ။

အဲသည့် ညီလာခံကြီးကို မြန်မာ့အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး တစ်ဦးဖြစ်သူ “ဒီးဒုတ်ဦးဘချို” ခေါင်းဆောင်ပြီး သခင်လွတ်၊ သခင် စံတင်တို့နဲ့အတူ ချင်းလူမျိုးခေါင်းဆောင်တွေ ပါဝင်ခဲ့ကြတယ်။ တောင်ပိုင်းချင်းတောင်မှ ဦးဝဗ္ဗသူးမောင်၊ မြောက်ပိုင်းချင်းတောင်

မှ ဦးဖူးတို့ပါဝင်ခဲ့တယ်။ အားလုံးသဘောတူ လက်မှတ်ရေးထိုး နိုင်ခဲ့ကြတယ်။ လူထုပရိသတ် (၅၀၀၀) ကျော်ဖြင့် ချင်း-ဗမာ ချစ်ကြည်ရေးကို ပူးတွဲအုတ်မြစ်ချပေးနိုင်ခဲ့ကြတယ်ပေါ့။

မေချို နှစ်ဖက်ဘိုးဘွားတွေရဲ့ အပြောအရ သိပ်ကိုပျော်ကြ ရတယ်ဆိုပဲ။ ထီးလင်းမြို့လေးမှာ လူတွေကလဲအများကြီး။ အဲသည် လိုတစ်ခါမှ မမြင်စဖူး၊ မကြုံစဖူးဆိုတော့လဲ အံ့ဩမဆုံးပေါ့။ ပျော်လိုက်ကြရတာများ မပြောပါနဲ့တော့တဲ့။ လက်သီးလက်မောင်း တွေတန်း၊ အော်ကြဟစ်ကြ၊ ကြွေးကြော်သံတွေတိုင်ကြ၊ ပျော်ရွှင် ညီညွတ်နေကြ စည်းစည်းလုံးလုံး စုစုရုံးရုံးနဲ့ ပျော်ရွှင်နေလိုက်ကြ တာ၊ ကကြခုန်ကြအိုးစည်ဒီးပတ်တွေနဲ့ ညံ့နေကြတာ... ကြောက် ခမန်းလိလိရှိလှပြီး ပျော်ကြရလွန်းလို့ရော လွတ်လပ်ရေးကြီးရတော့ မှာမို့ရောဆိုတော့ ဝမ်းသာရလွန်းလို့ မျက်ရည်များတောင် ကျကြရ တယ်ဆိုတယ်ပေါ့။

ထားပါတော့လေ . . . ချစ်ကြည်ရေးညီလာခံ ကိုယ်စားလှယ် သခင်အောင်မင်းနဲ့ဦးမောင်ကလေးတို့က တောင်ပိုင်းချင်းတောင်၊ ဦးဓမ္မသူးမောင်နဲ့ဦးဘဆိုင်တို့က တို့ကမြောက်ပိုင်းချင်းတောင်ဆီသို့ အုပ်စုနှစ်စုခွဲကာ ပြည်နယ်ပြည်မမခွဲခြားဘဲ တောင်တန်းမြေပြန့် ပူးပေါင်းလို့ လွတ်လပ်ရေးအရယူရေး တိုင်းရင်းသားများသွေးစည်း ညီညွတ်ရေးတို့ကို ဆော်ဩစည်းရုံးခဲ့ကြတယ်။ အဲသည်တုန်းက ယောနယ်မြေဒေသဆိုတာ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအလွန်ခက်ခဲ ခဲ့တာ၊ သစ်တောကြီးလေးရပ်အပါအဝင်ဖြစ်တဲ့ ယောရပ်မဲဇာဆိုပါ တော့၊ အဲဒီလောက် သွားရေးလာရေး ခက်ခဲလှတဲ့ စိမ့်ကြီးမြိုင်ကြီး ပုံတောင်ပုံညာ တောင်တန်းကြီးတွေဆီရောက်အောင် လာခဲ့ပြီး

ချစ်ကြည်ရေးကိုရအောင် စည်းရုံးခဲ့ကြတဲ့ နိုင်ငံ့ခေါင်းဆောင်ကြီး တွေကို မေချိုအရမ်းလေးစားမိတယ်။ ချီးကျူးမိတယ်။ ဂုဏ်ယူမိ တယ်ရှင်. . . ။

ဦးဓမ္မသူးမောင်ဟာ ပင်လုံညီလာခံကြီးသို့ တက်ရောက်ရန် ဖြစ်ပေမဲ့ ချင်း-ဗမာ ချစ်ကြည်ရေးလုပ်ငန်းတွေက မပြီးစီးသေးလို့ မို့ မတက်ရောက်နိုင်ခဲ့ဘူးဆိုတာ သမိုင်းအရ သိရတယ်။

ဆက်လက်ပြီး ပြောရရင် ၁၂-၂-၁၉၄၇ နေ့မှာ ဂန္ထဝင် သမိုင်းတွင် ရစ်တဲ့ဖြစ်ရပ် “ပင်လုံညီလာခံ”ကြီးကို ရှမ်းပြည်နယ် တောင်ပိုင်း ပင်လုံမြို့လေးမှာ ကျင်းပနိုင်ခဲ့ကြတယ်။ တိုင်းရင်းသား အားလုံး သွေးစည်းညီညွတ်မှုသမိုင်းသက်သေ “ပင်လုံစာချုပ်” ကို လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်ခဲ့ကြတယ်။ အားလုံးတို့သွေးစည်းညီညွတ်ခဲ့ကြ သည်ပေါ့. . .

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရဲ့ လမ်းညွှန်ချက်အရ လွတ်လပ်ရေး ကို အနုနည်းနဲ့မရပါက တစ်ပြည်လုံး အံ့ကြွတိုက်ခိုက်ကြဖို့ ပြည်သူ့ ရဲ့ဘော်တော်တပ်ဖွဲ့မယဒ ဖွဲ့ခဲ့တယ်။ ထီးလင်းမြို့လေးမှာလဲ ဗိုလ်ညွှန်လူ ဦးစီးပြီး ပြည်သူ့ရဲဘော် ၁၀၀ ခန့် ဖွဲ့စည်းစခန်းချ ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့တယ်. . .

ဒီလိုနဲ့ နိုင်ငံနဲ့အဝန်း ရဟန်းရှင်လူပြည်သူအပေါင်း တိုင်းရင်းသား အပေါင်းတို့ စုစည်းညီညွတ်ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ကြလို့ တစ်နိုင်ငံလုံး မျှော်လင့်တောင့်တခဲ့ကြရတဲ့၊ အနှစ်နှစ်အလလက မျှော်မှန်းခဲ့ကြ ရတဲ့ “လွတ်လပ်ရေး” ကြီးကို အခက်အခဲအမျိုးမျိုးနဲ့ ရင်ဆိုင်တာ အနိုင်ယူကျော်လွှားနိုင်ခဲ့ကြလျက် အရယူခဲ့ ၁၉၄၈ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့မှာ လွတ်လပ်ရေးရခဲ့ရတယ်. . .

ဒါကြောင့် အလုံးစုံကို ပြန်ချုပ်ရင် ရှေးရာဇဝင်က သူရဲမြို့ ခေါ် ထီးလင်းမြို့လေးဟာ ရာဇဝင်နောက်ခံသမိုင်းနဲ့ မြို့လေးဖြစ် သလို စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာကောင်းလှတဲ့ မြို့အဖြစ်သာမက ခေတ် သစ်မြန်မာ့သမိုင်းမှာ ဇာတိသွေး ဇာတိမာန်အစဉ် နိုးကြားထက် သန်တဲ့မြို့၊ စည်းလုံးညီညွတ် လွတ်လပ်သော ပြည်ထောင်စုမြန်မာ နိုင်ငံတော် ပေါ်ပေါက်လာရေးမှာ ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ် အမှန် တစ်ကယ် မွေးဖွားရှင်သန် ဖြစ်ထွန်းခဲ့ရာမြို့၊ တောင်တန်းမြေပြန့် ပြည်နယ် ပြည်မမခွဲခြားဘဲ ချင်း-ဗမာချစ်ကြည်ရေးနဲ့ တိုင်းရင်းသား တို့သွေးစည်းညီညွတ်ရေးကို မှတ်တိုင်စိုက်ခဲ့တဲ့ ဘူမိနက်သန်မြို့ . . . အဖြစ်နဲ့ မြန်မာ့ခေတ်ရေစီးသမိုင်းကြောင်းတစ်လျှောက် စည်းလုံး ချစ်ကြည်ညီညွတ်ကာ တိုးတက်သောအမြင် အစဉ်ရှင်သန်နေလေ တဲ့မြို့၊ ဂန္ထဝင်မြို့လေးတစ်မြို့ဖြစ်ကြောင်းကို နှောင်းခေတ်အဆက် ဆက် ပြည်သူအများ သိရှိစေချင်တယ် ဦးရဲရယ် . . .”။

ထီးလင်းမြို့လေးအကြောင်းကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံပြောရ၍ မေချို မောသွားခဲ့ပြီထင်သည်။ အပြောကိုရပ်ကာ ရေနှေးကြမ်းတစ်ခွက် သောက်နေခဲ့သည်။ ပြီးတော့ လက်ဖက်သုပ်နှင့် မြေပဲဆံ့ကြော်ကို စားသည်။

“အင်း . . . နောက်ဆုံးအပိုင်း . . . မေချိုတို့အပိုင်း . . . သမိုင်းနဲ့တော့ မဆိုင်ဘူးဆိုပါတော့ . . . ဒီအကြောင်းလေးက ဦးရဲ သိရုံသက်သက်မျှသာပါ။ တကယ်တော့လဲ သမိုင်းကို မမေ့တတ် တဲ့၊ သမိုင်းကို ချစ်တတ်တဲ့ သမိုင်းကို မြတ်နိုးလေးစားတန်ဖိုးထား တတ်တဲ့ စိတ်ဓာတ်မျိုးလို့ပဲ ဆိုပါရစေတော့ . . .

ဒါကတော့ ကျွန်မရဲ့ နာမည်ပဲ ဦးရဲ . . .

ကျွန်မရဲ့ နှစ်ဖက်ဘိုးဘွားနဲ့ မိဘတွေက ဖော်ပြပါစိတ်ထား စိတ်ဓာတ်မျိုးနဲ့ ကျွန်မကို နာမည်ပေး မှည့်ခေါ်စေခဲ့ကြသတဲ့ လေ . . . “မေကြည်လွင်ချို”ဆိုတာ အနက်အဓိပ္ပာယ်ရှိတဲ့ အမည် နာမဖြစ်စေရမယ်တဲ့ . . .

မေ . . . ဆိုတာ အမျိုးသမီးမိန်းကလေးတွေကို ရည်ရွယ် ညွှန်းဆိုတယ်။

ကြည် . . . ဆိုတာ လူမျိုးတစ်မျိုးနဲ့ တစ်မျိုးချစ်ချစ် ကြည်ကြည်ဖြစ်စေ ရှိစေလိုတဲ့ သဘောကို ဆိုလိုတယ်။

လွင် . . . ဆိုတာက သာမန်အများသူတကာတို့ထက် ပေါ် ပေါ်လွင်လွင် ထင်ထင်ရှားရှား ဖြစ်နိုင်ရအောင် ကြိုးစားရယူပိုင် ဆိုင်နိုင်ရမယ်ဆိုပါတယ်။

ချို . . . ဆိုတာကတော့ နာမည်တစ်ခုလုံးရဲ့ အထွတ်အမြတ် ဆုံးပဲ။ ဘယ်တော့မှ မမေ့ရဘူးဆိုတဲ့ အမှာစကားနဲ့အတူ မြန်မာ နိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးကြိုးအတွက် စွမ်းစွမ်းတမံ ကြိုးပမ်းထမ်းရွက် ခဲ့တဲ့ မြန်မာတို့ရဲ့ အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီးများထဲမှာ ဒီ ထီးလင်း ဆိုတဲ့ ယောတို့ဋ္ဌာနီမြို့ငယ်လေးဆီ အခက်အခဲပေါင်းများစွာထဲက ရောက်အောင်လာခဲ့သူ ချင်း-ဗမာဂန္ထဝင်တိုင်းရင်းသားချစ်ကြည် စည်းလုံးညီညွတ်ရေးကို ဦးဆောင်အုတ်မြစ်ချပေးခဲ့သူဖြစ်တဲ့ ဒီးဒုတ် ဦးဘချိုကို အစဉ်ထာဝရလေးစားဂုဏ်ယူ အလေးအမြတ်ပြု သတိ ရနေခြင်းအဖြစ် “ချို”ဆိုတဲ့ စကားလုံးကို အမြတ်တနိုးယူထားခြင်း ပဲ ဖြစ်ပါသတဲ့ရှင့် . . .

တကယ်တမ်းတော့လဲ ကျွန်မဖေဖေ ဦးကြည်တင့်၊ မေမေ ဒေါ်လွင်မေမြင့်ဆိုတဲ့ မွေးမိဘနှစ်ပါးရဲ့ အမည်တို့ကိုလဲ ပါဝင်စေ

ရလေအောင် မေမေ့အမည်က “မေ” နဲ့ ဖေဖေ့အမည်ထဲက “ကြည်” တို့ကိုယူကာ ဝန်းဝိုင်းတဲ့ သံယောဇဉ်သဘောလဲ ဆိုင်တယ်ဆိုပါတယ်။ . . အထက်ပါအကြောင်းအရာတွေကို တစ်နေ့သောအခါ မှာတော့ ဆရာ့ကို ပြောပြရမယ်ဆိုပြီး မေချိုရင်ထဲမှာ ကိန်းအောင်း တည်ရှိနေခဲ့တာကို ခုတော့ပြောဖြစ်ပြီ။ မေချိုပြောချင်တဲ့ ထီးလင်း မြို့လေးနဲ့ မေချိုတို့ဘဝ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို ပြောပြနေခဲ့တာကို စိတ်ဝင်တစား နားဆင်ပေးခဲ့ကြတဲ့အတွက်လဲ အားလုံးကို ကျေးဇူး တင်ရပါတယ် ဆရာရယ်. . .”။

အဓိပ္ပာယ်ရှိလှစွာသော ဂန္ထဝင်ထီးလင်းမြို့လေးနှင့်နွယ်၍ မေကြည်လွင်ချိုဆိုသော မေချို၏ စကားများတို့အား နားထောင် နေမိရင်းက ကျွန်တော်သည် မေချိုကို မိသားစု၏စိတ်ဓာတ်အရင်းခံ သဘောကို ပို၍လေးစားလာမိရတော့လေသည်။

မထင်မှတ်ဘဲ၊ မျှော်လင့်မထားဘဲ ဇာတိမြေ မွေးဖွားရာမြို့ ကလေးဆီ ရောက်ရှိလာခဲ့။ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေခဲ့လေသော မေချို၊ သူ့ဇာတိချက်ကြွေမွေးရပ်မြေ မွေးဖွားခဲ့ရာမြို့ကလေး၏ အမျိုးကို တိုးတက်အောင် ဖော်ဆောင်ဖို့ မဆုတ်မနစ် ဆောင်ရွက် ချင်စိတ် ရည်ရွယ်ချက်တွေ တပုံတပင်နှင့်အတူ ပြန်လာခဲ့သူဖြစ် ပါကြောင်း ကျွန်တော့်အား ပြောပြခဲ့ဖူးသည်။ မေချိုသည် ထီးလင်း မြို့လေးအား တဖက်ဖက်တွင် ပိုမိုတိုးတက်ဖြစ်ထွန်းလာနိုင်စေရ အောင် ကိုယ်စွမ်းရှိသ၍ ဉာဏ်စွမ်းရှိသ၍ အစွမ်းကုန်ကြံဆောင် ကြိုးပမ်းမည်ဟု သံန္နဋ္ဌာန်ချထားကြောင်း ဆိုခဲ့သည်။ ကျွန်တော့် အားလည်း တတ်နိုင်စွမ်းသမျှ လမ်းပြအားဖြည့်ကူညီပေးနိုင်ပါစေ . . . ဟု မေတ္တာရပ်ခံစကားကို ပြောကြားခဲ့ဖူးသည်။

“ဪ. . . ပုံတောင် ပုံညာရပ်ဝန်းမှာ ချင်း-ဗမာ မြန်မာ့ တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း သွေးစည်းညီညွတ်ရေးအတွက် ဂန္ထဝင် ချစ်ကြည်ရေးကို သမိုင်းမှတ်ကျောက်တင်ခဲ့ရာ ဂန္ထမြို့လေးက “မေကြည်လွင်ချို” ဆိုတဲ့ ဇာတိမာန်အထိုထိုရယ်နဲ့ ထီးလင်းမြို့သူ လေးရယ်. . .”

“ပျူ” ဆိုတာ သူတို့ပဲလားနှင့် သဘာဝကျောက်နဂါးကြီးဆီ

‘သရေခေတ္တရာ နိုင်ငံတော်ကြီးပျက်စီးပြီး အေဒီ (၁၀၇) ခုနှစ်မှာ သမုဒ္ဒရာဇ်မင်းက ပုဂံနိုင်ငံတော်ကြီးကို တည်ထောင်တယ်။ ကျေးရွာပေါင်း (၁၉) ရွာနဲ့ စတင်ခဲ့တဲ့ ပုဂံနိုင်ငံတော်ကြီးဟာ အေဒီ (၁၀၇ မှ ၁၅၂) ခုနှစ်အထိ နှစ်ပေါင်း (၄၅) နှစ်တိုင်တိုင် ထီးနန်းစိုးစံသွားခဲ့တယ်။

အဲသည့်ကာလတွေမှာ ပုပ္ပါးဒေသမှာ “စန္ဒာဒေဝီ” ဆိုတဲ့ ပျူအမျိုးသမီးလေးဟာ အလွန်ချောမောလှပတယ်လို့ နာမည်ကြီး တယ်။ တိုတိုပြောကြပါစို့ရဲ့ မင်းကြီးကတော်ကောက်တော်မူခဲ့ မိဖုရားဖြစ်ခဲ့တယ်။ အဲသည့်မိဖုရားမှာ “မောင်စိန်” ဆိုတဲ့ ပန်းပဲ ဆရာမောင်တစ်ယောက်ရှိတယ်။ ယောက်ဖတော်ကိုဘုရင်က “ခါး” တစ်လက်ဆက်သခိုင်းစေခဲ့တယ်။ ခါးကောင်းတစ်လက်ဖြစ်ရ အောင် ကြံဆောင်ကြိုးစားကာ ခါးတစ်လက်ကိုဆက်သနိုင်ခဲ့ပေ မယ့် ခါးခတ်ရာအစက်အပြောက်လေးတွေတစ်ချို့ ပါရှိနေတာ ကြောင့် နောက်ထပ်ခါးတစ်စင်းဆက်သွင်းဘို့ စေခိုင်းပြန်တယ်။

ယောက်ဖတော်က သည်မျှထိ ကြိုးစားအားထုတ်ထုလုပ် ထားတဲ့ခါးကို အမြင်မကြည်လင်သေးတဲ့အလိုနဲ့လို့ သဘောရခဲ့တာ

မို့ မင်းကြီးရဲ့နန်းတော်ကအထွက် နန်းတော်တံခါးတိုင်ကို ခါးနဲ့ တွတ်ခဲ့မိတယ်။ တံခါးတိုင်က မိုင်းပြတ်သွားခဲ့ပေမယ့် ခါးစွမ်းရည် ကြောင့် ယိုင်လဲမသွားခဲ့ဘူးဆိုပါတော့. . . ၊ နန်းတော်တံခါးပိတ်ချိန် မှာ တာဝန်ကျတံခါးမှူးနဲ့ သားဖြစ်သူတံခါးပိတ်စဉ်အခါမှ တံခါးမှူး ဒဏ်ရာရ သားသေရဖြစ်ရတာကို မောင်စိန်ရဲ့လက်ချက်ပဲလို့ တံခါး မှူးက ရန်ငြိုးထားခဲ့လေတယ်။

ဘုရင်ကြီးကတော့ အမှန်တကယ်အပြစ်မမြင်ခဲ့သူပါပဲ။ ဘုရင်ကြီးရဲ့ဆန္ဒအတွက်ကို မောင်စိန်လဲပဲ သူ့ပန်းပဲအဖွဲ့တော်သား တွေနဲ့ နောက်ထပ်ခါးအသစ်တစ်စင်းရဖို့ အားကြိုးမာန်တက် ခင်းကျင်းလုပ်ဆောင်နေလေရဲ့။

အခြားတစ်ဖက်မှာကတော့ ပထမခါးကိုစွန့်ပယ်လိုက်တာ ကြောင့် မင်းကြီးအပေါ်မနာလို အမုန်းထားပြီး လူသူလက်နက်ကို စုဆောင်းနေပါကြောင်း၊ လိမ်လည်ကာလျှောက်တင်လို့ စစ်သူကြီး မှူးကြီး မတ်ကြီးတို့အားလဲ စည်းရုံးထောက်ခံစေသူ တံခါးမှူးရဲ့ စကား မင်းကြီးယုံလာမိခဲ့တယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဂုံးချောတဲ့စကားကို ယုံပြီး မောင်စိန်တို့ကိုဖမ်းဆီးအပ်နှံဘို့ အမိန့်ပေးတာကို မိဖုရားကြီး စန္ဒာဒေဝီကြားသိရတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် မောင်နဲ့နှစ်မ အလွန် ချစ်ခင်ကြတာကြောင့် ညဉ့်တွင်းချင်းတိတ်တဆိတ် သတင်းပို့ကာ ဆွေမျိုးစုတို့ ဧရာဝတီမြစ်ကြီးကို ဖြတ်ကူးပြီး အနောက်ဘက်ကမ်း ကို ထွက်ပြေးခဲ့ကြတော့ဝယ်ပေါ့။

ဒီလိုနဲ့ အနောက်ဘက်သစ်တောကြီးတွေ ထူထပ်လှတဲ့ တောင်တန်းမြင့်ကြီးတွေဆီပြေးခဲ့ကြရတာတယ်။ ဘုရင်စစ်တပ် ရဲမက်တွေကို ပုန်းရင်းပြေးခဲ့ကြရတဲ့ တောင်တန်းကြီးမို့

“ပုန်းတောင်” လို့ခေါ်တွင်ခဲ့ကြရာက ကာလရှည်ကြာလာခဲ့တော့ ယနေ့အခါမှာ “ပုံတောင်” လို့ဖြစ်နေခဲ့ပြီ။

ပုန်းလျှိုပြေးလွှားကြရရင်းက တောကြီးမြက်မည်း၊ စိမ့်စမ်း မြိုင်ယံထဲမှာ တစ်ဖွဲ့နဲ့တစ်ဖွဲ့ တစ်စုနဲ့ တစ်စု လူသံပေးလို့ ညာသံ ပေးလို့ တကွတပြားမဖြစ်ကြရလေအောင် ရှောင်ရင်းတိမ်းရင်း ပုန်းရင်းကွယ်ရင်း ညာသံပေးကာသွားခဲ့ကြရတာမို့ “ပုန်းညာ” လို့ အမှတ်သညာပြုခဲ့တာဟာ ယနေ့ “ပုံညာ” တောင်တန်းကြီးဖြစ်နေ ရသတဲ့။

“အဲသည်မှာ ရာဇဝင်ဝတ္ထုလို့ပြောမလား၊ ဒဏ္ဍာရီလို့ဆိုရလေ မလား၊ သူတို့တွေရဲ့ အဖြစ်အပျက်သမိုင်းစဉ်လို့ပဲ ယူဆရမလား ဦးရဲ စဉ်းစားမိရအောင် မေချိုကပြောပြရတာပါပဲ။ မျက်မှောက် ကာလတွေမှာ ဒဏ္ဍာရီကိုလဲပစ်ပယ်လို့ မရဘူးလို့ပြောကြ၊ ရေးကြ တာတွေနဲ့ ဒဏ္ဍာရီကိုအာရုံခံပြီး သုတေသနပြုလုပ်တာတွေ တူးဖော် ဆောင်ရွက်ကြည့်ကြတဲ့အခါမှာ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ရှေးခေတ်အသုံး အဆောင်ပစ္စည်းလက်နက်ကိရိယာတွေ စတာတွေကို တူးဖော် တွေ့ရှိရပြန်တော့လဲ အခက်သားလားနော်. . . ”

ဟု မေချိုစကားများနှင့် သုံးသပ်မြင်ကြည့်ပုံတို့ကို ကျွန်တော် စိတ်ဝင်စားစွာ နားထောင်နေမိခဲ့ရပါသည်။

“ကဲ ဆက်ပြီးတော့ ပြောရဦးမယ်ဆိုရင် မိဖုရားစန္ဒာဒေဝီနဲ့ မိန်းမသားဖြစ်သူတွေဟာ တောအထပ်ထပ်တောင်အသွယ်သွယ် တောင်မြင့်တောင်တန်းကြီးတို့ကို ကျော်ဖြတ်တက်ဆင်း ခရီးကြမ်း နှင်ကြရတော့ အလွန်တရာမှ မောပန်းနွမ်းနယ်ကြရတာတယ်ပေါ့။ စဉ်းစားမြင်ယောင်ကြည့်ရင် သိနိုင်ပါတယ်လေ။ သနားစရာ ဘဝ

ဖြတ်သန်းမှုတွေပါပဲ။ သည်တောကြီးမြက်မည်း တောင်တန်းမြင့်ကြီး တွေထဲမှာ သားရဲတိရစ္ဆာန်တွေကလဲ ပေါ်ပါဘိသနဲ့”

အဲသည်မှာ ချွေးထွက် သွေးထွက် ထိခိုက်ရှုနာဒဏ်ရာတွေ လဲ ရကြရရှာမှာ အမှန်ပဲလို့ ယူဆမြင်ယောင်မိတယ်။ ပါလာကြတဲ့ တဘက် (စောင်) နဲ့ ရင်ဘတ်မှာစည်းနှောင်လျက်ပြေးကြရ သွားကြ ရ ခိုအောင်းပုန်းကွယ်ကြရနဲ့ပဲ ခရီးဆက်ကြရမှာပါပဲ။ တောတောင် အတက်အဆင်း ခရီးကြမ်းမှာ မောပန်းနေကြရတဲ့ဒဏ်နဲ့ ရင်မှာ အမောကို အမောမဆိုစေဘို့ ယူဆောင်ပါလာကြတဲ့ တဘက်နဲ့ ချွေးတွေကိုသုတ် အသော့နှင့်လို့ ခရီးတွင်စေခဲ့ကြရတယ်။ ရင်မှာ တဘက်ကိုစည်းနှောင်ရင်း ခရီးနှင့်ခဲ့ကြရတယ်။

“အဲသည့် တဘက်စည်းတဲ့အကျင့်က ယခု ဒီမှာ ဦးရဲမြင်နေ ရတဲ့ပုံစံအတိုင်းပါပဲ။ သီးသန့်တမင်တကာ ပြင်ဆင်ဝတ်စားနေထိုင် ကြတာ မဟုတ်တာအမှန်ပါပဲ ဦးရဲ ရယ်. . . ”

အထက်ပါကဲ့သို့နယ် မေချို့ ပြောဆိုတင်ပြမှုများနှင့် မေချို့ မိတ်ဆွေတို့ရှိရာ ရွာ “တောင်သား” တို့အနေများကြသည့် ရွာများ ထဲမှ “ဆေးမင်းတော” ဆိုသည့်ရွာကြီးကို သူနှင့် ကျွန်တော်ရောက် ရှိနေခဲ့ လေ့လာနေခဲ့ခြင်းလည်းဖြစ်ပါသည်။ စနေ တနင်္ဂနွေ ရုံးပိတ်ရက်တို့လည်းဖြစ်။ ဆောက်လုပ်ရေးအင်ဂျင်နီယာကြီးက ဂျစ်ကားလေးကို အကူအညီပေးခဲ့သဖြင့်လည်း သည်ရွာကိုရောက် နိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဆေးမင်းတောရွာကြီးက ထီးလင်းမြို့၏ မြောက်အရပ်တွင်ရှိကာ မိုင်အားဖြင့် (၂၀) နီးပါးခန့် ဝေးကွာပါ သည်။ “ပျူ” ဟု သူတို့ကိုယ်သူတို့ပြောဆိုနေကြသော “တောင်သား” တို့ထံ လေ့လာရေးခရီးအဖြစ်ရောက်ရှိနေခဲ့ရပါသည်။ ထိုရွာ၏

ကောင်စီစာရေးမလေးမှာလည်း မေချို့နှင့် သိကျွမ်းခင်မင်လှသူ လည်းဖြစ်ကာ အကူအညီကို အပြည့်အဝပေးသဖြင့် ကျွန်တော် သည် များစွာကျေးဇူးတင်ရကြောင်းကိုလည်း ပြောဖြစ်ရပါသည်။

ကျွန်တော်ကတော့ “တောင်သား” အမျိုးသမီးကြီး၊ ငယ် တို့ကို အမှတ်တရ မှတ်မှတ်ရရ ဓါတ်ပုံရိုက်ယူနိုင်ခဲ့ရပါပြီ။ ကောင်စီ စာရေးမလေးအိမ်၌ ကျေးရွာကောင်စီဥက္ကဋ္ဌကြီးလည်း ရောက်လာ ခဲ့သဖြင့် ပို၍ဟန်ကျလှပါသည်။ နားနေရင်း ရေနွေးကြမ်း၊ စားစရာ တွေ အစုံအလင်နှင့် ကျွန်တော်တို့အား ဧည့်ခံကျွေးမွေးနေသည်မို့ ဧည့်ဝတ်ကျေပွန်လှသည်ကိုပင် ကျွန်တော်တို့က အားနာနေမိရ သေးကြောင်း ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် ကောင်စီစာရေးမလေး မိသားစုတို့ အား မုသားမပါ ဟန်ဆောင်စကားမဟုတ်ဘဲ ပြောမိရသေးသည်။

သို့စဉ်အတွင်း မေချို့နှင့် သူတို့တစ်တွေ ရယ်ရယ်မောမော နှင့် ပြောဆိုနေကြသော စကားသံများကိုကား ကျွန်တော်မသိ၊ လုံးဝ မသိ၊ ဘာတွေပြောဆိုနေကြမှန်း ကျွန်တော်တစ်ယောက် လုံးဝ နားမလည်ခဲ့ချေ။

“ဦးရဲကို မေချို့ပြောမယ်. . . စောစောက စကားတွေရဲ့ အဆက်လဲဖြစ်တယ်။ သက်ဆိုင်တာတွေလဲပဲဖြစ်တယ်ဆိုပါတော့”

ပြေးရှောင်လာခဲ့ရတဲ့ သူတို့အဖြစ် သူတို့ဘဝက ပျူတရားခံ ပြေးတွေမှန်းသိရင် ပုဂံရှင်ဘုရင်ထံ တော်ပါးသတင်းစကားပေးပို့ မှာကို စိုးရိမ်ခဲ့ ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့ခဲ့ကြတာမို့ တောင်တန်းမြင့် ကြီးတွေပေါ်မှာ နေထိုင်ကြတဲ့ “တောင်သား” တွေလို့ စကားနည်း ရန်စဲပြောဆိုပြီး သူတို့ရဲ့ဘဝတွေ ခြေရာဖျောက်ခဲ့ကြရှာတယ်။ ထို့အတူ ပုဂံမှာတုန်းက ပြောဆိုခဲ့ကြတဲ့ စကားတွေကိုလဲ ဒီမှာ

တစ်မျိုးတွင်ပြီး ပြောဆိုကာ နေလာခဲ့ကြတယ်။ ခုနက သူတို့တွေနဲ့ မေချိုပြောဆိုနေခဲ့ကြတဲ့ စကားတွေက “တောင်သားတို့ရဲ့ တောင်သားစကားပဲ ဆိုပါတော့ ပျူ သို့မဟုတ် တောင်သားတို့နဲ့ အနီးကပ်တွေ့ရ မြင်ရ စကားတွေကိုကြားရလို့ ဦးရဲဝမ်းသာနေ တယ် မဟုတ်လား”

“ဪ... ဪ... ဟုတ်တာပေါ့... မှန်တာပေါ့... အားလုံးကိုကျေးဇူးတင်ရပါတယ်...”

ဟု ကျွန်တော်ပြန်လည်ပြောပြရလေသည်။

“ဦးရဲ မြင်တဲ့အတိုင်းပဲ၊ ဝတ်စားဆင်ယင်ပုံက ထူးခြားတယ်။ လုံချည် (ထမီ) ကို အဖြူထည်သက်သက် ဝတ်ဆင်ကြတယ်။ ဂါဝန် ပုံစံဖြစ်တယ်။ ဂါဝန်က ခြေကျင်းဝတ်အထိ ရှည်တယ်။ ခါးမှာ ခါးပတ်လို ရွှေရောင်ငွေရောင်ကြိုးများနဲ့ ရစ်ပတ်ထားတတ်ကြပြီး လည်ပင်း (သို့မဟုတ်) ပခုံးပေါ်မှာ ပုဝါတင်ထားတာလဲရှိတယ်။ ခန္ဓာကိုယ်အထက်ပိုင်းမှာ အမည်း (မဲ) ရောင်တဘက် (စောင် ရှည်) ကို ဂျိုင်း (ချိုင်း) အောက်မှ လျှိုရစ်ပတ်ကာ ရင်သားကို ဖုံးဖိအောင်စည်းတယ်။ အသွင်တစ်မျိုးနဲ့ လှပပုံဆန်းတယ်။ ဒီလို ပုံစံမျိုးကို ဦးရဲ မြင်မိဖူးလို့လား။ ခုတော့ အသွင်ဆန်း အမြင်ဆန်း ကို မြင်ဖူးသွားရပြီပေါ့... အဲသည်မှာပဲ ရင်မှာ အနီရောင်တဘက် နဲ့ စည်းနှောင်ထားသူတွေက အပျို၊ အမည်း (မဲ) ရောင်တဘက်နဲ့ စည်းနှောင်နေသူတို့က အအိုလို့ ခွဲခြားသတ်မှတ်ထားလေရဲ့...”

“ရှင်းပြီ မေချို ရေ . . . မြင်ရသူ စိတ်ဝင်စားသူတွေအဖို့ O.K အိုကေဖြစ်ရတာပေါ့။ အတွေးမမှားနိုင်တော့ဘူးပေါ့ . . . တစ်ခါတည်းနဲ့ပဲသဲသဲကွဲကွဲစွဲလန်းကားပိုးပန်းလို့ရတာပေါ့။”

သည်သို့နှယ် ကျွန်တော်အပြောအား မေချိုနှင့် ကောင်စီ စာရေးမလေးတို့က သဘောကျ၍ ရယ်နေကြသေးသည်။

“အန်း... ဆက်ပြောမယ် ဦးရဲ့ရေ... သူတို့တွေမှာ ခက်တာက “စာပေ” မရှိဘူးဖြစ်နေတယ်။ ဘာသာစကားပဲ ကျန်ရစ်နေခဲ့တာမျိုးပေါ့။ ရေကြည်ရာ မြက်နုရာ အရပ်ဒေသတွေ ဆီ ပြေးလွှားရှာဖွေကြ၊ အိုးအိမ်ထူထောင်ကြ၊ စိုက်ကြပျိုးကြနဲ့မို့ ထင်ပါရဲ့။ စာပေကမကျန်ရစ်ခဲ့သလို ဖြစ်ရတယ်... (Spoken Language) သာဖြစ်နေတယ်ဆိုပါတော့...”

အေးလေ... စာပေအရေးအသားရှိတဲ့ ဘာသာစကား (Written Language) သည်ပင် စာပေမြင့်တင်မှု လူမျိုးမြင့်ရမယ့် အခြေအနေပဲမဟုတ်လား ဦးရဲရယ်

အခု တောင်သားတို့ရဲ့ ဘာသာစကားဟာ အပြောဘာသာ စကားသာဖြစ်တာကြောင့် အချိန်မီထိန်းသိမ်းထားနိုင်ခြင်းမရှိပါရင် အမှန်ပင်ပျောက်ကွယ်သွားမှာကို မေချိုစဉ်းစားစိုးရိမ်မိပါတယ်။ ကမ္ဘာပေါ်မှာလူမျိုးတစ်မျိုးစီမှာ ကိုယ်ပိုင်ဘာသာစကား၊ စာပေနဲ့ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဓလေ့ထုံးတမ်းများရှိစမြဲမဟုတ်လား . . . ဘာသာ စကားဆိုတာဟာ လူမျိုးတစ်မျိုးပျောက်ကွယ်မသွားဘို့အတွက် ကာလရှည်ကြာစွာ ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ဖို့လိုအပ်လှပါတယ်။ “မြေ မျို၍လူမျိုးမပြုတ်၊ လူမြိုမှလူမျိုးပြုတ်မည်...” ဆိုတဲ့စကားလဲရှိ သား...

သူတို့ရဲ့ဝတ်စားဆင်ယင်မှုဆိုတာနေ့ကြီး၊ ရက်ကြီး၊ အခါကြီး၊ ရက် မြတ်တို့မှာသာဘုရားသွားကျောင်းတက်သွားရာမှာ အတော်များများ လာနေကြပြီ... ဒါတွေကြောင့်မို့ ကိုယ်စားပြုလက္ခဏာတစ်ရပ်

အဖြစ် ခိုင်ခံ့စွာရပ်တည်နေနိုင်ရေးမှာ “အမျိုးသားရေးအသိအမြင်” ဖြင့်သက်တမ်းရှည်အောင်စောင့်ရှောက်နိုင်စွမ်းရှိရန်လဲလိုအပ်လှ ပါတယ်လို့ မေချို ပြောချင်တယ်. . .

မိမိတို့ရဲ့မိခင်ဘာသာစကားတို့ မိမိတို့ကိုယ်တိုင် နှစ်ခြိုက်စွာ ပြောဆိုရင်းနဲ့ သားစဉ်မြေးဆက်တွေကို လက်ဆင့်ကမ်းပြီး အမွေ ဆက်ခံခြင်းတွေ ပြုလုပ်သွားပါရင်တော့ အမျိုးသားရေး အသိဖြင့် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းပင်ဖြစ်တယ်လို့ ဆိုရမှာပဲပေါ့. . .

ဒါတွေနဲ့ပတ်သက်ရင် တောင်သားတို့ရဲ့ဘာသာစကား၊ မိရိုး ဖလာနဲ့ကျင့်သုံးခဲ့ကြတဲ့လေ့စရိုက်၊ ဝတ်စားဆင်ယင်ထုံးစံမှုတို့နဲ့ စပ်လျဉ်းပြီး အထူးသဖြင့် တောင်သားစကားကို အခြားဘာသာစ ကားများ၊ မြန်မာစကားများနဲ့ ယှဉ်တွဲလျက်ရှေးကပညာရှင်တို့က ရေးသားပြုစုတင်ပြထားခဲ့ခြင်းတွေလဲ အနည်းအကျဉ်းရှိပါရဲ့။ နောက်တော့မှ ဦးရဲ ကိုလေ့လာရအောင် မေချိုပေးပါမယ်. . .

တောင်သားတွေဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေဖြစ်ကြတယ်။ ဘာ သာတရားကို အလွန်လေးစားယုံကြည် ကြည်ညိုကြတယ်။ သူတို့ တွေဟာအခြားသောဘာသာအယူဝါဒကို လက်ခံယုံကြည်မှုဟူ၍ မရှိသလောက်ပါပဲ။ သို့သော် နတ်ကိုပူဇော်ပသမှုမျိုးတော့ရှိတာကို မေချိုလေ့လာသိရှိထားပါတယ်. . .

“တောင်သားတို့ရဲ့အသွင်သဏ္ဍန်မှာ ဗမာများထက်ကိုယ် ခန္ဓာတောင့်တင်းကြီးထွားကြသည်။ သန်မာကြသည်။ စက်မှုလက် မှုနှင့် စိုက်ပျိုးရေးဘက်တွင် ဗမာများထက်တီထွင်မှုသာလွန် ကြသည်။ ရှင်းရှင်းဘွင်းဘွင်းပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောဆိုတတ်သည့် အပြင်ရိုးသားဖြူစင်ကြသူတို့လည်း ဖြစ်ကြသည်။ သူတို့သည်

ဗမာများနှင့်လည်းမတူ၊ ချင်းလူမျိုးများနှင့်လည်းမတူ. . .” လို့ (၁၉၀) ခုနှစ် ပခုက္ကူခရိုင် ဂေဇက်တီယား (Palcolcu District Gazette) မှာ “မစ္စတာအိုဝင်” ဆိုသူက ရေးသားခဲ့ဖူးတာကို လေ့လာမှတ်သားထားဖူးတယ်။ ဒေသတွင်းနဲ့အနီးဝန်းကျင်နေ သော ဗမာအများစု၊ ချင်းလူမျိုးများနဲ့ယှဉ်ပြီး သူမြင်တွေ့ခဲ့ရမှုကို တင်ပြခဲ့ခြင်းလည်းဖြစ်ပုံရပါတယ်. . .

ရေးအခါက “တစ်ရာ့တစ်ပါး၊ လူမျိုးခြားသား၊ မှတ်သား သစ်သစ်၊ ခုနှစ်မြန်မာ၊ တလိုင်းမှာလေး၊ ရှမ်းရေးသုံးဆယ်၊ သင်္ချာ သွယ်ပြ၊ ခြောက်ဆယ်ကုလား၊ သင်္ချာထားသည်၊ ဖြစ်ပွားသူတဖြိုး ဖြိုးတည်း” ဆိုတဲ့လူမျိုး (၁၀) ပါးရှိကြောင်းဖွဲ့ဆိုရေးစပ်ထားခဲ့ တာကိုစီးရဲလဲ ကြားဖူးမှာပါ။ မြန်မာ (၇)မျိုး၊ တလိုင်း(မွန်) (၄) မျိုး၊ ရှမ်း (၃၀)၊ ကုလားလူမျိုးပေါင်း (၆၀) ဆိုထားတယ်မဟုတ် လား. . .

အဲသည်မှာ ဗမာ (၇) မျိုးရှိတယ်၊ ဗမာ (မြန်မာ)၊ ပျူ၊ တောင်သူတောင်သား၊ ကမ်းယံ၊ ယော၊ ရခိုင်၊ ထားဝယ်တို့ပါဝင် တယ်။ ဗမာ (၇)မျိုးအနက် “ယော” ဆိုတဲ့ မေချိုတို့နဲ့ ရောနှော နေထိုင်တဲ့ သူတို့တွေဟာ “တောင်သား တောင်သူ” တို့ပဲပေါ့။ အဲဒီ “တောင်သား တောင်သူ” တို့ဟာယနေ့ မြန်မာနိုင်ငံတိုင်းရင်း သားမျိုးနွယ်စု (၁၀၀)ကျော်မှာ မပါဝင်သေးဘူးလေ။ ပျူလူမျိုး တို့ရဲ့အဆက်အနွယ်တစ်ခုလား၊ ချင်းလူမျိုးတို့ရဲ့သွေးချင်းတွေလား၊ ပညာရှင်တွေစဉ်းစားစရာဖြစ်နေရဆဲပါပဲ။ စိတ်ဝင်စားဘွယ်ရာလဲ ကောင်းလှပါတယ်။ မေချို ကြားသိဖူးတာတစ်ခုတော့ရှိတယ်။ ဒီအင်န်အေ (DNA)ဆိုလား၊ စစ်ဆေးသူတေသနပြုနိုင်ခဲ့ရင်တော့ အဖြေမှန်ပေါ်လာနိုင်မှာပေါ့နော်. . .

သူတို့ရဲ့ နောက်ခံသမိုင်းကိုဖော်ပြရာမှာ တောင်သူများပေါ် ပေါက်လာခြင်းကိုထည့်သွင်းဖော်ပြထားတာကိုလဲ မေချို လေ့လာ မှတ်သားထားဖူးပါရဲ့

“မြင်စိုင်း မှန် ရှမ်း၊

ပခန်း မှန် ရှမ်း၊

မဖဲ မှန် ပင်း၊

စလင်း မှန် ချင်း၊

ကျပင်း မှန် ကမ်းပုံ၊

ပုဂံ မှန် ကန္တာ၊

ငစဉ်ကူ မှန် ကုလား၊

ပုပ္ပိုးမှန် တောင်သား . . . ဆိုတဲ့ဖော်ပြထားချက်က (မြန်မာမင်းအုပ်ချုပ်ပုံ စာတမ်း (ဒု) စာမျက်နှာ-၁၉ မှာပါရှိပါတယ်)၊ ဖော်ပြပါအရဆိုရင် “တောင်သားအစ ပုပ္ပိုး” ကလို့ ဆိုစမှတ် ပြုထားကြတယ်ဆိုပါတော့ . . . ။

တောင်သားတွေက သူတို့ကိုယ်သူတို့ ခေါ်ဝေါ်ကြတဲ့ စကားက “ရောင်းဒူး (ဝါ) ရောင်းတူး” လို့ခေါ်တယ်။ ရောင်းဒူး ဆိုတာဟာလဲ “ပြေးဝင်လာသူများ” လို့ သူတို့စကားနဲ့ အဓိပ္ပာယ် ရတယ်။ ယောနယ်မြေတွေဆီ ပြေးဝင်လာသူတွေပဲ မဟုတ်လား။

“သမိုင်းမှာ ပျောက်ဆုံးသွားတဲ့ ပျူလူမျိုးတို့နဲ့ စပ်လျဉ်းပြီး ရှေးနှစ်ပေါင်းများစွာကပင် သူတို့ကိုယ်တိုင် သူတို့ဘိုးစဉ်ဘေးဆက် ယုံကြည်ပြောဆိုနေကြတဲ့ ရောင်းဒူးခေါ် တောင်သားတွေကို သမိုင်းပညာရှင်၊ သုတေသီပညာရှင်၊ ဘာသာဗေဒပညာရှိတွေ အနေနဲ့လဲ လေ့လာမှုအစုစုတို့ကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နေဆဲလို့

မေချိုသိထားပါတယ်။ ဒီက ဦးရဲအပါအဝင်ပေါ့ . . . ဒီက လူကြီး မင်းကြီးကလဲ တတ်စွမ်းသမျှ သုတေသနပြုဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ပါစေ။ ရှင်းတမ်းတစ်ခု ပေါ်ထွက်လာနိုင်ပါစေလို့ပဲ ကျွန်မအဆိုပြုပါရဲ့ရှင် အားကိုးပါရစေ . . . ”

“ဪ . . . ရှင်းပြ၊ ခေါ်တွေ့ပြ၊ ပြောပြရတာမောပြီပေါ့။ ရော့ . . . ရော့ ရေနွေးကြမ်းလေး သောက်လိုက်ပါဦး . . . မုန့်တွေ လဲစားလိုက်ပါဦး . . . ” ဟု ကျွန်တော်သည် ရေနွေးကြမ်းခွက်ကို ကောက်ကာငင်ကာ မေချိုအားပေးပါလေသည်။ ထိုစဉ်အခိုက် သူ့ဆီမှမျက်စောင်းလေးတစ်ချက် ကြည်ကြည်သာသာ အကြည့် လေးကို လှစ်ခနဲ ကျွန်တော်မြင်တွေ့လိုက်ရလေသည်။ ကျွန်တော့် ရင်သည်လည်း အေးမြ၍သွားခဲ့ရလေသည်။

အမှန်လည်း နိုင်ငံတော်ကြီး၏ လူမှုရေးဦးတည်ချက်များ တွင် အမျိုးဂုဏ် ဇာတိဂုဏ် မြင့်မာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ် များ အမျိုးသားရေးလက္ခဏာများ မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ရေးဆိုသည် ခေတ်တိုင်းခေတ်တိုင်းမှာ မရှိမဖြစ် လိုအပ်ချက်တစ်ခုအဖြစ်နှင့်လည်း ရှိနေရမည်မှာ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံသားအားလုံး၏ တာဝန်ဝတ္တရားပါပေ။

ကောင်စီစာရေးမလေး၏အိမ်တွင် ကျေးရွာဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် အတူ တောင်သားအမျိုးသမီးတို့အား ယခုကဲ့သို့ အေးအေးဆေး ဆေးတွေ့ဆုံကာ ချစ်ချစ်ခင်ခင် ရင်းရင်းနှီးနှီးရှိနေရမှုများအတွက် အားလုံးကိုကျေးဇူးတင်ပါတင်ကြောင်း ကျွန်တော်စကားဆိုဖြစ် သည်။ မေချိုသည်လည်း သူတို့အား တောင်သားစကားဖြင့် ပြောနေသည်ကို ကျွန်တော်မြင်တွေ့နေရသည်။ သူတို့တွေအားလုံး

သလည်လည်း လှိုက်လှဲဖော်ရွေစွာ ရယ်ကာမောကာနှင့် ရှိနေကြသည်။

တာဝန်ကျရွာခံ ကောင်စီစာရေးမလေး မေချိုနှင့် ကျွန်တော်တို့သည် ရွာကြီး၏အရှေ့ဘက်စီသို့ လမ်းလျှောက်ကာ သွားခဲ့ကြပြန်သည်။

ဆေးမင်တောရွာကြီးကား တွဲဖက်အထက်တန်းကျောင်း၊ တိုက်နယ်ဆေးရုံ၊ ပြည်သူ့ရဲအခန်းတို့ရှိသည်။ ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ သန်းခေါင်စာရင်းအရ အိမ်ခြေ (၁၄၈) ခန့်ရှိပြီး လူဦးရေ (၁၀၇၃) ခန့်ရှိကြောင်း သိရသည်။ လမ်းလျှောက်သွားနေရင်းမှာပင် မြင်တွေ့လိုက်ရသည်မှာကား မှိုင်းညိုညိုအသွင်နှင့် သဘာဝကျောက်နဂါးကြီးက တကယ်အံ့ဩစရာ။

မော်တော်ကားလမ်းမပေါ်မှ ဆင်းခဲ့ကာ ရဲစခန်းအနီးက လူသွားလမ်း၊ တောလမ်းလေးအတိုင်း ကျောက်နဂါးကြီးဆီသွားနေကြသည်။ လယ်ကွင်းပြင်များကို ဖြတ်ကျော်ရသည်။ မဝေးလှပါ။ တိုက်သုံးရာနီးပါး လျှောက်လှမ်းခဲ့ရသည်ထင်သည်။ ကျောက်နဂါးကြီးဆီသို့ ရောက်ခဲ့ရတော့သည်။ တကယ့်သဘာဝ ကျောက်နဂါးကြီးပါပေ။

သဘာဝကျောက်နဂါးကြီးကို တွေ့မြင်မိကြရသူတိုင်း အံ့ဩမဆုံးဖြစ်ရခြင်းနှင့် စိတ်ဝင်စားခြင်းရှိကြရလေအောင် ကျောက်နဂါးကြီးက ညှို့ဓာတ်ပြင်းလှသည်ဟု ပြောကြသည်ကို ကျွန်တော်ကြားဖူးခဲ့သည်။ တကယ်လည်း ကျောက်နဂါးကြီးက အံ့ဩစရာဖြစ်နေသည်။ ကျောက်နဂါးကြီးသည် သဘာဝကျောက်ခဲများဖြင့် အစီစီအထပ်ထပ်နှင့် ဖြစ်နေတည်ရှိနေပါသည်။ လူတို့က

တမင်ဖန်တီးထားသည့်နှယ် ဖြစ်နေသည်။ သို့သော် မည်သူတစ်ဦး တစ်ယောက် အဖွဲ့အစည်းတစ်ဖွဲ့ကမျှ ဖန်တီးထားခဲ့ကြခြင်းမဟုတ်ပါလေ။

ဒေသခံတို့က နဂါးကြီးအား ရိုသေကြ၊ လေးစားကြ၏။ အချို့က အားကိုးမှု၊ ယုံကြည်မှု၊ အားထားမှုရှိကြ၏။ နဂါးကြီးအနီးတွင် နတ်ကွန်းတစ်ခုလည်း ဆောက်လုပ်ထားရှိသည်ကိုတွေ့ရ၏။ နဂါးကြီးအနီးက တောလမ်း လူသွားလမ်းလေးအားဖြင့် အနီးရှိ တောင်စဉ်တန်းများကိုဖြတ်ကျော်ကာ ကျောက်အုပ်၊ ကြာဥယျာဉ်၊ ကံသာ၊ ဆင်စွယ်၊ အိုးနှောက်မြစ်ကိုင်း၊ ရွဲ၊ လယ်ကန်း စသည့် ကျေးရွာများသို့သွားရောက်နိုင်သည်။ နဂါးကြီးအနီးတစ်နေရာဝယ် ခေတ္တအပန်းဖြေနားခိုရန် ခန့်သွားသောဇရပ်ကြီးတစ်ခုကိုလည်း တွေ့ရလေသည်။ ထို့ပြင် ခရီးသွားအများတို့အတွက် အမောပြေသောက်သုံးနိုင်ရန် ရေချမ်းစင်တစ်ခုကိုလည်း ထားရှိသည်ကိုတွေ့ရလေသည်။

“နတ်နှင့် နဂါးမလှည့်စားနှင့်” ဟူသော အဆိုကလည်း ရှိသဖြင့် နဂါးကြီးတည်ရှိရာ နယ်မြေတစ်ဝိုက် ဝန်းကျင်နီးနားဝယ် မရိုမသေမပြုမူကြ။ အပေါ့အလေးသွားခြင်း မပြုကြရပေ။ မဖွယ်မရာပြောဆိုလုပ်ကိုင်ခြင်း၊ ညစ်ညမ်းဆဲရေးတိုင်းထွာခြင်းတို့ကိုလည်း မပြုလုပ်ကြချေ။ အမှိုက်သရိုက်တို့ပင် မရှိစေကြပေ။

ရှေးရှေးပဝေသဏီခေတ်များကတည်းက စတင်၍ပင် တကယ့်သဘာဝကျကျ အသက်ဝင်လှသည့် ပန်းချီကားထဲက နဂါးကြီးပမာနှယ်ရှိနေတည်နေခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အင်မတန်လည်းလှဘိသည်။ ပြုပြင်ထားခြင်း လုံးဝမရှိ။ နဂိုနေအသွင်အပြင်အတိုင်း

တည်ရှိနေခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။ ထူးထူးခြားခြား ဖြစ်နေခြင်းပါပေ။

“မြေပြင်အခြေမှ စတင်ကာ ဦးခေါင်းထိပ်အမြင့်အထိ (၃၆) ပေရှိတယ်။ မြောက်အရပ်ကို ဦးခေါင်းထောင်လျက်နဲ့ တောင်ဘက်အရပ်သို့ တဖြည်းဖြည်းနိမ့်လျှောဆင်းသွားခဲ့ ကိုယ်လုံး ပုံသဏ္ဍာန်အတိုင်းပဲပေါ့။ ခန္ဓာကိုယ်ကြီး အရှည်အလျားအားဖြင့် အတောင် (၃၀)၊ တစ်နည်း (၅၄) ပေရှည်လျားဖြစ်ပေါ်နေတယ်။ အမြီးပိုင်းကတော့ မြေကြီးထဲငုပ်လျှိုးသွားလေတဲ့ သဘောပါပဲ။ စိတ်ဝင်စားစရာလဲ ကောင်းလှတယ်ဆိုရမှာပါပဲ... ”

“စဉ်းစားဘွယ်ရာ တွေးမိတာက မြေပြင်မှ နဂါးကြီး ဦးခေါင်းအမောက်ကြီးထိပ်အထိ အမြင့် (၃၆) ပေနဲ့ ခန္ဓာကိုယ် အလျား (၅၄) ပေဆိုတာတွေက “နဝင်း” ပညာနဲ့ ချိန်ထိုးကြည့်ရင် ထူးခြားနေတာအမှန်ပါပဲ။ (၃၆) ဆိုတဲ့ နဝင်းက “စိတ်နဝင်း” ပဲ။ အဓိဋ္ဌာန်ယူလိုသူတွေ ဆောင်ရွက်ရန် နဝင်းလို့လဲဆိုကြတယ်။ ဒီ ဦးခေါင်းထောင်နေတဲ့ နဂါးကြီးဟာ ရုပ်နဲ့နာမ် သဘောတရား အရ နာမ်စိတ်ကိန်းအောင်းနေသည်လား၊ အလိုရှိရာဆန္ဒ၊ အကျင့် မြတ်တို့ကို အားထုတ်ကျင့်ကြံရာမှာ စိတ်ကိုထိန်းသိမ်းနိုင်ရန်ဟာ အရေးကြီးလှတယ်ဆိုတယ်လေ။ နာမ်ဆိုတဲ့ စိတ်အာရုံဟာ ဘယ်ကို မှမပြေးဘဲ “ဧကဂ္ဂတာ” ဖြစ်လာရင် “သမာဓိ” ရလာမယ်။ သမာဓိ ရလာရင် “ပညာ” ရနိုင်တယ်ဆိုတာ သတိချပ်မိဘို့ နဂါးကြီးက ပြောပြနေတယ်ထင်ပါ့... ”

ဤသို့နယ် မေချိုက စိတ်ပါလက်ပါရှင်းပြနေဆဲ ကျွန်တော် ကပြောပြမိသည်။

“ကောင်စီစာရေးမလေး ညီမငယ်ရေး... မင်းတို့မမ မေချိုကတော့ ယောဂီ ဒါမှမဟုတ် သီလရှင်ဘဝနဲ့ ရိပ်သာဝင်ကာ တစ်သက်တာ တရားအားထုတ်တော့မယ်ထင်ပါရဲ့။”

“ဟိုး... ဟိုး... မနောက်နဲ့လေ။ နဂါးကြီးက သိကြား သွားခဲ့ရင် ခက်ရချည်ရဲ့... ဟင်း နော် ဆရာ”

မေချိုက သူ့နှုတ်ခမ်းနှစ်လွှာကို လက်ညှိုးလေးနှင့် ကန့်လန့် ဖြတ်ထောင်ထား ပါးစပ်ပိတ်ထားသည့်သဏ္ဍာန်ပြုရင်း ပြောခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

“ဟုတ်... ဟုတ်...” ဟု ကျွန်တော်သည် အသိအမှတ် ပြု စကားပြဆိုဖော်ကျူးခဲ့ရသည်။

“ဆက်လက်ပြီးတင်ပြရရင် (၅၄) ပေရှိ ခန္ဓာကိုယ်အပိုင်း ဟဲ (၅၄) ဆိုတဲ့ နဝင်းကအဓိပ္ပာယ်ရှိလှတဲ့ “ပညာနဝင်း” ၊ အရာ ရာမှာ ပညာဟာအရေးကြီးတယ်။ ပညာဉာဏ်မရှိရင် အဆိုး အကောင်းကို ဝေဖန်ပိုင်းခြားနိုင်စွမ်းမရှိတဲ့အတွက် သံသရာမှာ လည်စေနိုင်တယ်။ ပညာရှိလာရင် ပညာဖြင့်အရာရာကို ထိုးထွင်း သိမြင်လာနိုင်ရာက ရုပ်ကိုစေစား၍ ရနိုင်တယ်။ လောကီချမ်းသာ မျိုးစုံကိုဖြစ်စေ၊ လောကုတ္တရာချမ်းသာမျိုးကိုဖြစ်စေ ဖြစ်ထွန်းရရှိ စေနိုင်တဲ့သဘောကို နဂါးကြီးကဖွင့်ဆိုနေတာလေလား တွေးဆရန် ခက်ပါဘိပေါ့။

ဒါတင်ဘယ်ကဦးမှာလဲ နဂါးဆိုတဲ့ နာမအက္ခရာ ဂဏန်း သင်္ချာအရ (န=၇၊ ဂါး=၂) ဆိုတော့ ပေါင်းခြင်းသဘောအရ (၉) ဖြစ်ပြန်ရော၊ နဝင်းပညာအရ (၉) ဟာ မူလနဝင်းခေါ်တယ်၊ အခြေတည်နဝင်းလို့လဲဆိုတယ်။ နဝင်းစဉ်အရာမှာ “ဒုက္ခငြိမ်း

နဝင်း” ပေါ့။ တစ်ချို့ကပြိုဟ်စီး ပြိုဟ်နင်း အဆိုးအညံ့တွေအတွက် ယတြာချေမယ်ဆိုရင်လဲ “အသုံးချနဝင်း” ခေါ်ကြလေရဲ့။ မိမိတို့ရဲ့ ဘဝအောင်မြင်ရေးအတွက် လိုသလိုဆောင်ရွက်အသုံးပြုနိုင်ပါရဲ့။

“အို . . . တော်လိုက်တာ မမရယ်။ ကျွန်မက ကျွန်မတို့ရွာ က အဲသည်လောက်ထိအောင် သိမထားကြဘူး။ ကောင်းလိုက်တာ၊ ဒီလိုသိရတော့ အားလုံးကိုပြန်ပြောပြရဦးမယ်”

ကောင်စီစာရေးမလေး၏ မေချို့အားချီးမွမ်းထောပနာပြု သံကို ကြားရတော့ ကျွန်တော်သည်လည်း မေချို့အား မချီးကျူးပဲ မနေနိုင်။ ခေါင်းငြိမ့်ကာ ငြိမ့်ကာပြနေမိရသည်။ မေချို့ကလည်း ပြုံးကာလျှင်ဆတ်၍ စကားဆိုလာပြန်သည်ကို ကျွန်တော်တို့နားဆင် ကြရပြန်သည်။

“သည်လိုထူးခြားနက်နဲတဲ့၊ လျှို့ဝှက်နက်နဲဆန်းကြယ်လှတဲ့ ဂမ္ဘီရဆန်လှတဲ့အရာတို့ ဇာတ်လမ်းတို့ ပုံပြင်တို့ဒဏ္ဍာရီတို့ဆိုတာ တွေကို တွေ့ရမြင်ရကြုံရကြားရတဲ့အခါမှာ ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား၊ စိတ်ကူးယဉ်ပုံဖြစ်မှာပါမလား၊ စိတ်ကူးယဉ်ပုံဖြစ်မှာပါ စသည်ဖြင့် ထင်တတ်တွေးမိတတ်ကြသေးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဂမ္ဘီရတန်ခိုးတွေ ဆိုတာဟာ ခက်သားလား”

လောကရဲ့ဆန်းကြယ်မှု၊ သဘာဝရဲ့ဆန်းကြယ်မှုတွေဟာ လူသားတို့ရဲ့ သာမန်အသိဉာဏ်မျိုးနဲ့ လိုက်မမီနိုင်ဘူးလေ။ မိမိတို့ရဲ့ ဉာဏ်တစ်ထွာတစ်မိုက်နဲ့လဲ အရာအားလုံးတို့ကို အဆုံးအဖြတ်မပေး နိုင်ဘူး။ ဉာဏ်မမီတဲ့အကြောင်းကိစ္စ၊ အဖြစ်အပျက်၊ ဖြစ်စဉ်စတာ တွေဟာ များစွာရှိတယ်ဆိုပါတော့။ ဂမ္ဘီရသဘောအရများစွာ နက်ရှိုင်းလှပါတယ်လေ။

ထီးလင်းမြို့နယ်နဲ့ နယ်နိမိတ်ချင်းထိစပ်ကာ မြောက် အရပ်မှာရှိနေတဲ့ ဂန့်ဂေါမြို့ (ပုဂံရာဇဝင်အရ ကံ့ကော်မြို့) မြစ်သာ မြစ်ကြီးအတွင်းက ရောင်ခြည်တော်ကွန်မြူးလို့ရရှိခဲ့တယ်ဆိုတဲ့ မြတ် ဗုဒ္ဓစွယ်တော်ကိစ္စ၊ အဲသည်မြတ်စွယ်တော်တစ်ဆူဟာ အလျားသုံး သစ်၊ လုံးပတ်တစ်သစ်ရှိပြီး စဉ်းငယ်ကိုင်းရောင်ရှိတယ်ဆိုတယ်။ မြတ်စွာဘုရားရှင်ရဲ့ နဂါးတို့ပြည်မှာရှိတယ်ဆိုတဲ့ စွယ်တော်များ လား။ ဘောဂဝတီပြည်က စွယ်တော်မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ ပြောလို့မဖြစ် နိုင်။

အင်းဝနေပြည်တော်သို့ ကံ့ကော်ရွာ(ဂန့်ဂေါ)မှ ပင့်ဆောင် ကိုးကွယ်ခဲ့တဲ့ စွယ်တော်မြတ်ဟာ မင်းရဲ့အမိန့်နဲ့ ပင့်ဆောင်ကိုး ကွယ်ခဲ့ကြောင်း ဘုန်းကြီးရဟန်းဘုရင်နဲ့ပြည်သူအများကို ရောင် ခြည်တော်ကွန်မြူးလို့ ဖူးတွေ့ခွင့်နဲ့ ထူးခြားမှုကို ပေးစွမ်းခဲ့ကြောင်း နဲ့ ဒီမြတ်စွယ်တော်ဟာ အင်းဝနေပြည်တော်မှာ မပျော်ဘူးဆိုတယ်။ သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် အလိုအလျောက် ကံ့ကော်အရပ်ကို ပြန်ရောက် ရောက်လာခဲ့တယ်ဆိုတယ်။

အင်းဝဘုရင် စနေမင်းက “ကံ့ကော်ရွာဒေသနေသူများကို ကိုးကွယ်ကြစေ” လို့အမိန့်တော်ထုတ်ပြန်ခဲ့၊ ဒီမြတ်စွယ်တော်ကို ဋ္ဌာပနာကာ “စွယ်တော်ရှင်စေတီတော်”သမုတ်ခဲ့ကြတာ ယနေ့တိုင် ပဲ။ စွယ်တော်ရှင်စေတီမြတ်ရှိရာနဲ့ ဒီက နဂါးကြီးရှိရာနဲ့ဆိုရင် ၁၈ မိုင်ခန့်လောက်ပဲဝေးတယ်၊ ဒီတော့ နဂါးတို့ပြည်က စွယ်တော်မြတ် မို့ မသိနိုင်တဲ့အကြောင်းများစွာနဲ့ ထူးခြားနေတဲ့ ကျောက်နဂါးကြီး ဟာ စွယ်တော်ရှင်စေတီမြတ်ရှိရာကို အဓိဋ္ဌာန်တစ်ခုခုနဲ့ အစဉ် အမြဲ ဦးခိုက်ရှိခိုးလို့နေသည်ပဲလားလေ . . . အသိရခက်ရလွန်းပါရဲ့ . .

အဲဒါတွေက တကယ်ပဲနော်. . . “မှန်နန်းရာဇဝင်တော်ကြီးမှာ၊ ဦးကုလား မဟာရာဇဝင်တော်မှာ” ပါရှိနေလေရဲ့ရှင်. . . ၊ ဩော်. . . ဒီက ဆရာကြီးက ငြိမ်ချက်သားကောင်းလှချည်လားရှင့်. . . ။

“ဩော်. . . အင်း. . . ဟုတ်ပါရဲ့ဗျာ. . . အပြော ကောင်းလှတဲ့ မေချိုလို့ပဲ ပြောရတော့မှာပါပဲ. . . မေချိုစကား၊ မေချိုအပြော ပြောဟန်၊ မေချိုအမြင်၊ မေချိုတွေးဆချက်တွေက မြင့်လဲမြင့်၊ အဆက်အစပ်ကလဲကောင်း၊ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ ဖြစ် ရလွန်းလို့ ကိုယ်တော့ အံ့ဩနေမိရလွန်းလို့ပါ။ ဘာကြောင့်များ ရာဇဝင်တွေ သမိုင်းတွေကို ကျေညက်စွာ သိနေရပါလိမ့်. . . ဧကန္တ တော့ လူရိုးရိုးမဟုတ်တန်ရာ. . . နတ်ဒေဝီပဲလား. . . သိုက်နန်းရှင် တွေပဲလား ခေတ်အဆက်ဆက်က အကြောင်းအရာတွေကို ကျွမ်းကျင် နေလွန်းလို့ တောလိုက်တာလို့. . . ။

“ဟော. . . မြောက်ပင်ပြန်ပြီတစ်ယောက်. . . ”ဟု ရယ်ရယ် မောမောနှင့် မေချိုတစ်ယောက်စကားဆိုလာခဲ့ပြန်လေသည်။ စာရေးမ လေးကလည်း ရယ်မောနေခဲ့လေသည်။

“အင်း. . . မေချိုစကားတွေကို နားထောင်ခဲ့ရရင်းက ကျွန်တော် သိထားတာလေးတစ်ချို့ကို ပြောပြချင်မိလာသေးရဲ့. . . ”

“ပြောပါဆရာရယ်. . . ဆရာနဲ့ မမမေချိုတို့ ရောက်လာ လို့ ဝမ်းသာပျော်ရွှင်မိရသလို စိတ်ဝင်စားစရာစကားတွေ တန်ဖိုးရှိ တဲ့ စကားတွေ ဗဟုသုတတွေအဖုံဖုံ အသိအမြင်တွေအစုံစုံကို ကြား လာရတော့ အရမ်းသဘောကျမိတယ်။ အရမ်းလဲကြည်နူးမှုတွေ ဖြစ်ရတယ်။ နားစွင့်နေပြီဆရာ. . . တစ်ခါမှ အဲသည်လို ပြည့်ပြည့် စုံစုံစကားမျိုးတွေကို ကျွန်မကြားမိခဲ့တာအမှန်ပဲ. . . ”

အထက်ပါကဲ့သို့ စာရေးမလေး၏ ရင်ဖွင့်သံကို ကြားလာ ရခြင်းနှင့်အတူ မလှမ်းမကမ်းရှိ ဇရပ်ကြီးဆီသို့သွားကြ၊ ဇရပ်ပေါ် တွင် အေးအေးဆေးဆေး ထိုင်ကြရင်းမှာပင် ကျွန်တော်သည် သိ ထားသည့် အကြောင်းအရာတစ်ချို့ကို ပြောပြမိရလေသည်။

“နဂါးနဲ့ စပ်လျဉ်းပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာတော်ကြီးမှာ အထင်ကရ အဖြစ်အပျက်တွေဆိုတာ အများကြီးပါပဲ။ ဘုရားဟော ဓမ္မဒေသနာတော်တို့မှာမှာလဲ အများကြီးတွေ့မြင်နိုင်တယ်။ ဗုဒ္ဓ ဘာသာမှာ စတုမဟာရာဇ်နတ်မင်းကြီးလေးပါး ရှိတယ်မဟုတ် လား။ နတ်မင်းကြီးလေးပါးတို့ရဲ့ ရုပ်ပုံသဏ္ဍာန်နဲ့ အခေါ်အဝေါ် တွေမှာ ရှေးပညာရှိကြီးတွေ ရေးဆွဲထားခဲ့တဲ့ ပုရပိုက်၊ ပန်းချီ၊ ရုပ်ပုံတွေလဲ ရှိပါတယ်။ တေရဋ္ဌနတ်မင်းဆိုရင် မကိုဋ်ပုံ၊ ဝိဂူဋ္ဌက နတ်မင်းက ဝဠုန်ခေါက်ပုံ၊ ဝိရူပက္ခနတ်မင်းဆိုရင် နဂါးခေါင်းပုံ နဲ့ ကုဝေရနတ်မင်းဆိုရင် ဘီလူးခေါင်းပုံအဖြစ်တို့နဲ့ပေါ့. . . ။

ဒါတင် ဘယ်ကမလဲ။ နဂါးများရဲ့ အမည်အမျိုးမျိုးတွင် ခွဲတာတွေကိုလဲ သိနိုင်တယ်။ အများကြီးပဲ ဗုဒ္ဓဝင်ဇာတ်နိပါတ်တော် လာ အောင်ခြင်းရစ်ပါးမှာ နန္ဒေပနန္ဒ နဂါးမင်းကြီးကို ဗုဒ္ဓက အောင်မြင်တော်မူပုံ၊ မုဗ္ဗလိန္ဒာသတ္တာဟမှ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဖလသမာပတ် ဝင်စားနေတာကို နဂါးမင်းကြီးက အလေးအမြတ် အရိုအသေပေး နဂါးရုံမိုးထားစောင့်ရှောက် အရိုအသေပြုပုံ၊ ဟော. . . ဒီက ယော နယ်မြေကြီးနဲ့ ဆက်စပ်နေတဲ့ မင်းဘူး၊ စကု၊ စလင်းရွှေစက်တော် ဘုရားသမိုင်း၊ ရှေးကသုနာအရန္တတိုင်း နမ္မဒါမြစ် (ယခု-မန်းချောင်း) ကမ်းမှာ နမ္မဒါနဂါးမင်းကြီးရဲ့ လျှောက်ထားတောင်းပန်ချက်အရ ဗုဒ္ဓက ခြေတော်ရာချထားပေးသနားတော်မူခဲ့တာကိုကြည့်ဦး။ ဗုဒ္ဓ

မြတ်စွာရဲ့ ခြေတော်ရာအစစ်ဆိုတာ ကမ္ဘာမှာ အရှားသား၊ ဖူးတွေ့ရခဲပါတီလို့ မှတ်ယူကြရတာ။

ပြီးတော့ နဂါးနဲ့ပတ်သက်လာရင် ယနေ့မျက်မှောက်ကမ္ဘာကြီးမှာ အကြီးအကျယ်ဆုံး အစဉ်အလာရှိတယ်ဆိုတဲ့ တရုတ်နိုင်ငံကြီးက တရုတ်တို့ရဲ့ ရှေးဟောင်းရိုးရာ အယူအဆကိုလဲ ပြောပြရဦးမယ်။ တရုတ်တို့က နဂါးဆိုတာ ဥစ္စာနေနဲ့ တန်ခိုးအာဏာစောင့်ရှောက်ဖြစ်ထွန်းမှု ပြယုဂ်လို့ ခံယူကြတယ်လေ။ နဂါးနှစ်အတွင်း မွေးဖွားသူတို့ဟာ သူဌေးအဖြစ်သော်လည်းကောင်း၊ ဝန်ထမ်းအဖြစ်သော်လည်းကောင်း ဘွဲ့ထူးဂုဏ်ထူးကြီးတွေနဲ့ ထင်ရှားသူများ ဖြစ်တတ်ကြတယ်ဆိုတယ်ပေါ့။

နဂါးရုပ်ပုံလေးတွေကို ကျောက်သား၊ သစ်သား၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ သတ္တုစသည်တို့အပေါ်မှာ ထုဆစ်ကာ အမြတ်တနိုး ဝတ်ဆင်ထားတတ်ကြတယ်။ ဒီလိုဆောင်ထား၊ ဝတ်ထားခြင်းက ကျန်းမာပြီး အသက်ရှည်ကာ အိမ်ထောင်ရေး၊ မေတ္တာရေး၊ အဆင်ပြေသာယာ ဝပြောစေတယ်လို့ အခိုင်အမာယုံကြည်ထားကြတယ်လေ။

ဟော မြန်မာမတို့ရဲ့အခါပေး ပြက္ခဒိန်ကိုကြည့်ဦး။ ရက်ရာဇာ၊ ပြဿဒါး၊ ဝါရမိတ္တူ။ နဂါးလှည့်စသည်ဖြင့်ပါရှိတယ်မဟုတ်လား။ အချိန်အခါ ရက်ကောင်းရက်မြတ် နက္ခတ်ဂြိုဟ်နေ၊ ဆောင်ရန်ရှောင်ရန်တို့နဲ့အတူ ခုနစ်နေ့ဖွားနေ့နာမ်ပိုင် အမှတ်အသားလည်းထားရှိတယ်။ အဲသည်မှာ စနေကိုယ်စားပြုကာ နဂါးပဲပေါ့။

လျင်တဲ့အဆိပ်ရှိတဲ့ နဂါးမျိုးတွေ၊ ပြင်းတဲ့အဆိပ်ရှိတဲ့ နဂါးမျိုးတွေ၊ မျက်စိလက်နက်ရှိတဲ့ ဒိဋ္ဌဝိသနဂါးမျိုးတွေ၊ ရေ၌တည်တဲ့

ကုန်း၌တည်တဲ့၊ တောင်တို့၌နေတဲ့၊ မြစ်တို့၌နေတဲ့၊ တန်ခိုးကုဒ္ဒိပါဒ်အသီးသီးတို့နဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ နဂါးအပေါင်း... အဲသည်လို ခပ်သိမ်းကုန်သော နဂါးမျိုးတို့ဟာ အကျွန်ုပ်အားအခါခပ်သိမ်းမြတ်သော ချမ်းသာကိုလည်းကောင်း၊ အသက်ရှည်ခြင်း၊ အနာကင်းခြင်း၊ အဆင်းလျခြင်း၊ ဘေးရန်ကင်းပစေခြင်းကိုလည်းကောင်းပြုကြပါကုန်လော့... လို့တိုင်တည်ဆုတောင်းရမယ်... ဆုတောင်းရတယ်ပေါ့။

အေးလေ... ခေတ်သိပ္ပံသဘောနဲ့ပြောရရင် ဘူမိဗေဒပညာရှင်တွေက သည်နဂါးကြီးကိုလာရောက်လေ့လာခဲ့ကြတာတွေ ရှိခဲ့တယ်။ သူတို့အဆိုအရ “မြေကျန်တောင်” လို့သတ်မှတ်ကြောင်း သိရတယ်။ ရှေးရှေးနှစ်ပရိစ္ဆေဒကြာမြင့်ခဲ့ပြီးချိန်များက မြေကြီးများကို ရေတိုက်စားပြီး ကျန်ရစ်ခဲ့တဲ့ ကျောက်ခဲ ကျောက်တုံး ကျောက်ပြားတွေရဲ့ ပုံသဏ္ဍာန်မှာ နဂါးဦးခေါင်းနဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ပိုင်းပုံ ဖြစ်နေခဲ့တာကြောင့် “ကျောက်နဂါး” လို့ အမည်တွင်ခဲ့ကြပုံရပါရဲ့။

မြန်မာပြည်တဝန်းမှာ ဒီက ကျောက်နဂါးကြီးလောက်မြင့်ပြီး ကြီးမားတဲ့သဘာဝကျောက်နဂါးဆိုတာမျိုးကို မတွေ့ဖူးပါကြောင်း မှတ်တမ်းတင် မှတ်တမ်းဝယ်တယ်ဆိုပါရဲ့။

အင်း ဒီကျောက်နဂါးကြီးကလဲ ရှားပါးထူးဆန်းပေတယ်။ အရှေ့ဘက်တောင်စဉ်တန်းနဲ့လဲ တွဲမနေ၊ အနောက်ဘက်တောင်ကုန်းနဲ့လဲ အဝေးကြီးမို့ ထီးထီးကြီးလိုဖြစ်ရတယ်။ မြေပြန့်ဒေသသို့မဟုတ် ခရီးလမ်းပန်းအဆက်အသွယ်တွေ အဆင်ပြေကောင်းမွန်လှတဲ့ မြို့တွေများဆီမှာသာဆိုရင် ဒီနဂါးကြီးက ကမ္ဘာကျော်

လောက်ပြီ။ နိုင်ငံရပ်ခြား ခရီးသွားတွေ အထူးသဖြင့် နိုင်ငံတကာ မှာရှိကြတဲ့ တရုတ်လူမျိုးတွေက အမြတ်တနိုးနဲ့ အများဆုံးနဂါးကြီး ဆီကို အရောက်လာကြမှာမလွဲပါဘူး။

“ချောင်ကျကျနဲ့ ခရီးလမ်းအဆက်အသွယ်ကလဲ ခက်ခဲနေ သေးတဲ့ ဒီထီးလင်းမြို့နယ်လေးက တောလက်ကျေးရွာမှာ တည်ရှိ နေတာမို့ လူသိနည်းလှသေးသလို ဖြစ်နေရတာ။ နောင်ကာလများ မှာတော့ တိုးတက်လာနေတဲ့ခေတ်ကြီးနဲ့အတူ လျှို့ဝှက်နက်နဲဆန်း ကြယ်လှတဲ့ ဒီနဂါးကြီးကြောင့် ဒီ ဆေးမင်းတောရွာဟာ မုချတည် ကားတိုးတက်လာမှာပဲလို့ ကျွန်တော်မြင်ယောင်မိသေးရဲ့ဗျာ . . .”

ကျွန်တော်၏ အထက်ပါစကားများအား အဆုံးသတ် ပြောကြားခဲ့သည်နှင့် တဆက်တည်း

“အမယ်လေး . . . ညီမရေ . . . ဒါမှ ဒို့ဆရာဟေ့။ မေချို တို့ဆရာ . . . ဟုတ်ဖူးလား . . . တကယ်ပါ . . . မေချိုကတော့ အံ့ဩချီးကျူးမိရတာအမှန်ပဲနော် . . .”

ဟု မေချိုက စိတ်ပါလက်ပါ ပြောလာခဲ့တော့လေသည်။ ကောင်စီစာရေးမလေးသည်လည်း “ဟုတ်တယ် . . . ဟုတ်တယ် မမမေချိုရေ” ဟု ကောက်ခံခဲ့လေသည်။ အားလုံးသည်လည်း ဇရပ် မှဆင်းကာ သဘာဝကျောက်နဂါးကြီးဆီသို့ ပြန်လည်၍ သွားခဲ့ကြ တော့သည်။

“ကဲ . . . ကဲ . . . ရောက်တုန်းရောက်ခိုက် အသိချင်း ဖလှယ်ပြီး တော်တော်လေးလည်း ပြည့်ပြည့်စုံစုံ သိခဲ့ကြရပြီ။ ဒီအသိကို ထပ်လောင်းဖြည့်ချင်သေးတာ တစ်ခုကိုလဲဆိုချင်သေး

ရဲ့ . . . ဒါက ဘာလဲဆိုတော့ “မသိသူကျော်သွား သိသူဖော်စား” ဆိုတဲ့စကားလိုပဲ နက်နဲတဲ့အမြင်နဲ့ ဒီလျှို့ဝှက်ဆန်းကြယ်ပြီး ဂမ္ဘီရ ဆန်လှတဲ့ နဂါးကြီးကို ခွင့်ပန်ပြီး ကျောက်ခဲငယ်လေးတစ်ခုစီ ကို ယူရမယ်။ အကြံအောင် ဆန္ဒပြည့် လိုရာသုံး “အဆောင်” အဖြစ်ပေါ့ . . .”

ဆိုလာခဲ့သူ မေချိုသည် ပြောရင်းကပင် နဂါးကြီးဦးခေါင်း ရှိရာ အောက်မြေပြင်၊ အင်တိုင်းမြေမှ ကျောက်စရစ်ခဲလုံးတို့ကို ကောက်ယူလေတော့သည်။

“ရော့ . . . ဒါက ညီမဖို့ရာ၊ ဒါက မမအတွက် . . . ဟော ဒါက ဦးရဲအတွက်” ဟုဆိုကာ ကောက်ကာငင်ကာ ပေးလာခဲ့သည်။

“အို . . . ကျောက်ခဲလေးက တစ်မျိုးလေးပဲ . . . ဒီမှာ ကြည့်ကြပါဦး . . .” ဟု ကျွန်တော့်အတွက် မေချိုပေးအပ်ခဲ့သော ခဲလုံးလေးအား သူတို့နှစ်ဦးကိုပြမိသည်။

“ဪ . . . ဟုတ်သားပဲ . . . ကျောက်ခဲလေးတွေက လုံးလုံးချောချောလေးတွေလို ဖြစ်နေပါလား။ ကျောက်ခဲတစ်လုံးဆို ပြီး ကောက်ယူပေးလိုက်တာ၊ “ဝ” (wa) လုံးပူးလေးလိုဖြစ်ပြီးနေ လေရဲ့၊ “ဝ” ပူးလေးလား၊ “ဝိ” သဘောလား၊ “ဝ” ပေါ်တယ်ဆိုတာ ကောင်းတဲ့ နိမိတ်၊ ကောင်းတဲ့ အတိတ် ယူရမယ်။ ပထမ ဘိုးဘိုးအောင်ကို ကျွန်မတို့ကြားဖူးပြီးသား မဟုတ်လား။ “ဝ” ဆိုတဲ့ “စမ” ကိုဦးရဲက အလိုအလျောက်လက်ခံရရှိခဲ့တာ . . . အဲသည့် အထဲ ခဲလုံးလေးတစ်ခုမှာ အပေါက်ကလေးကပါနေပြန်သေးရဲ့ . . . မေချိုတို့ခဲလုံးလေးတွေက ခပ်ပြားပြားမညီမညာ မလှမပသဘော မျိုး ဖြစ်နေရဲ့ . . . ဦးရဲကတော့ ရှေ့ရှောက်တိုးတက်ကြီးပွားကောင်း

စားဦးမှာ အမှန်ပဲလို့ အဓိပ္ပာယ်ကောက်လို့ရပြီ. . .”

“ဟုတ်ပါရဲ့နော်” ဟု စာရေးမလေးကလည်း ခဲလုံးလေးကို အသေအချာကြည့်ကာနေတော့သည်။ မေချိုကလည်းချောင်းကို ငြိမ့်ကာကြည့်နေခဲ့လေသည်။

“အင်း. . . သဘာဝကျောက်တုံးကျောက်ခဲတို့မှာ သဘာဝအလျောက် အပေါက်လေးတစ်ခုပါလာတာမျိုးကို ပြင်သစ်တို့က သိပ်လိုချင်တာ။ ပြင်သစ်လူမျိုးတွေ အယူအဆအရ ကိုင်ဆောင်သူမှာ ကိုင်ဆောင်ထားရှိသူရဲ့အိမ်မှာ ဒီကျောက်ကလေးကြောင့် ပယောဂတွေကို နိုင်နင်းတယ်။ ဘေးရန်ကင်းတယ်။ အတိုက်အခိုက်တွေကို နိုင်နင်းစေနိုင်တယ်လို့ ယုံကြည်ကြပြီး သူတို့ရဲ့အဆောင်အပြစ်နဲ့ ကြိုးလေးနဲ့ချိတ်ဆွဲထားတတ်ကြတယ်လို့ ဖတ်ရှုမှတ်သားမိရဖူးတယ်. . .”

တရုတ်လူမျိုးတွေကျတော့ “ပေါ်မေ့” လို့ သူတို့စကားနဲ့ ခေါ်တယ်။ “ရတနာထုပ်” လို့ခေါ်တယ်။ အဆောင်အဖြစ် ဆောင်ထားကြတယ်။ ဂျပန်တွေကျတော့ သားသမီးရဖို့ဆောင်ထားကြလေရဲ့။”

“ဟာ. . . တကယ်တော့ ဒို့ဆရာပဲလို့ထပ်မံဂုဏ်ယူရပြန်ပြီ မမမေချိုရေ. . .” ဟု ဆိုလာခဲ့သူက စာရေးမလေးပင်ဖြစ်သည်။ ပြီးတော့ သူမသည်ကျွန်တော်ရရှိခဲ့ရသော ခဲလုံးလေးမျိုးကို လိုက်လံရှာဖွေနေလေတော့သည်။

ထိုစဉ်အခိုက် ကျွန်တော်သည် မေချိုအနီးသို့ကပ်ခါ စကားတစ်ခွန်းပြောမိသွားသည်။

“ဒီမှာ မေချို. . . “ဝ” အဖူးလေးဆိုတာထက် အတွဲလေး

လို့ပြောချင်တယ်မဟုတ်ဖူးလား။ တစ်နည်းအားဖြင့်လဲ “ဝ” မရှိဘဲ “ဝိ” လုပ်လို့မရဘူးလို့ သဘောပေါက်ခံယူမိပါရဲ့. . . အထူးသဖြင့်တော့ ကိုယ့်ဘဝအတွက် နဂါးကြီးကစောင့်ရှောက်ခဲ့ပြီထင်ပါရဲ့. . . ကိုယ်တော့လေ ကြင်နာဖော်အတွဲလေးရလာခဲ့ပြီလို့ ပြောနိုင်ရအောင်. . .”

ဟူ၍ပြောမိရင်းက မေချိုကိုကျွန်တော်ကြည့်နေမိစဉ် တောပန်း၊ တောင်ပန်း၊ သဘာဝပန်းရနံ့တို့အား သယ်ဆောင်တိုက်ခတ်လာသော သင်းပျံ့လတ်ဆတ်သည့်လေ၊ ထိုလေပြေလေးခေတ်သွေးတိုက်ခတ်နေသည့်အခိုက် ဆံကေသာရှည်တို့က လေမှာလွင့်မျောနေဟန်၊ ချောမောလှပတင့်တယ်လှသော မေချိုရုပ်အဆင်းသွင်ပြင်နှင့် သူ့နှုတ်ခမ်းအလွှာမှ ပွင့်လာခဲ့လေသော အပြုံးမြဲမြဲလှလှလေးကြောင့် ကျွန်တော့်ရင်သည် ကြည်နူးဖြာဝေသွားခဲ့ရလေသည်။

“ကျောက်နဂါးအနီးမှာ ဟိုစကား ဒီစကားတွေမပြောရဘူးလေ။ ကျောက်နဂါးကြီးက အလိုမကျလို့ စိတ်ဆိုးသွားမှဖြင့်နော် . . . သိလား”

သူ့မျက်လုံးလေးတို့ မှိတ်ဟန်ပြုလျက် သူ့နှုတ်ခမ်းကို သူ့လက်ချောင်းလေးများနှင့် “ရှူး. . . တိုးတိုး” ဟန်ပြုကာ ကျွန်တော့်အားကြည့်ခဲ့သော သူ့အကြည့် ဟန်ပန်အမူအယာလေးကား ကျွန်တော့်တစ်သက် စွဲလန်းသွားစေခဲ့ရပြီ။ သူ့မျက်မှောက်တွင်ပင် ကျောက်ခဲအတွဲလေးအား ကျွန်တော့်နှလုံးသားတည်ရှိရာဘက် အကျအိတ်ကပ်သို့ ထည့်သွင်းလိုက်မိတော့သည်။

သူ့. . . မေချိုသည် ကျွန်တော့် လုပ်ရပ်လေးအား

ကြည်သာရွှင်ပြစွာသော မျက်နှာအနေအထားလေးနှင့် စိုက်ကြည့် နေခဲ့သည်ကို ကျွန်တော်မြင်နေရလေသည်။

“နဂါးကြီးရယ်... မေချို့ကိုပစ်ထားပါနဲ့နော်...”

ဟူသော သူ့နှုတ်မှရွှေတိုင်ကြားနေသည့် စကားသံကို ကျွန်တော် ကြားခဲ့ရရင်း ကျွန်တော်ယူဆယုံကြည်မိသည်ကတော့ မေချို့သည် နဂါးကြီးအားမော်ကြည့်ကာ တောင်းပန်နေခဲ့သည်လား။ ဒါမှ မဟုတ် တောင်းဆိုနေလေသည်လား ကျွန်တော်မသိနိုင် တိုင်တည် ကာနေလေသည်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။

“ပြန်ကြရအောင်လား ဦးရဲ ရယ်” ဟု မပွင့်တပွင့် သူ့အသံ လေးက အားငယ်နေသယောင်ယောင်... နှင့်... ဘာကြောင့် မှန်းမသိ... မသိ...”

တွန်းအားဖြင့် ရွှေ့ခဲ့ရသော စေတနာရှင်ဆရာဘဝ

“ဘဝဟူသည် မမျှော်လင့်ပဲနှင့်လည်း ဖြစ်လာရတတ် သည်” ဆိုသောစကားကို ကျွန်တော်ကြုံလာခဲ့ရပါသည်။

စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးဦးစီးဌာန (မြို့နယ်ရုံး)၏ လုပ်ငန်းရပ် များမှာ နှစ်စဉ်စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း၊ နှစ်တိုစီမံကိန်းရေးဆွဲ ခြင်း၊ အသေးစိတ်စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း၊ စီမံချက်များရေးဆွဲခြင်း၊ လစဉ်အစီရင်ခံစာ ရေးဆွဲထားရှိရေးနှင့် သုံးလပတ်အစီရင်ခံစာ ပြုစုတင်ပြခြင်း၊ မြို့နယ်အတွင်းရှိ ဦးစီးဌာနများ (ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့်အပါအဝင်) တို့၏ ဘတ်ဂျက်ငွေစာရင်းများကို စစ်ဆေး ပြုစုကာ (မြို့နယ်ချုပ်) အဖြစ် ငွေစာရင်းပြုစုခြင်းတို့သည် မဖြစ် မနေ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရသည့် တာဝန်ဝတ္တရားများပင်ဖြစ်ပါ သည်။

ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ သမဝါယမ၊ ကုန်သွယ်လယ်ယာ၊ ဆောက်လုပ်ရေး၊ ဆက်သွယ်ရေး (စာတိုက်၊ ကြေးနန်း၊ တယ်လီဖုန်း)၊ ကုန်သွယ်ရေး၊ မြေစာရင်း၊ လယ်-စိုက်-ရှင်း စသည် တို့ကဲ့သို့ ပြည်သူ့လူထုနှင့် တိုက်ရိုက်တွေ့ထိဆက်ဆံခြင်းသဘော မရှိချေ။ ပြည်သူတို့နှင့် ငွေရေးကြေးရေးအပေးအယူ လုပ်ဆောင် ရခြင်းမျိုးလည်း မရှိလှပေ။ အထူးစီမံကိန်းကြီးများမှလွဲ၍ ငွေသား ဖြင့်အပေးအယူရှိရသော လုပ်ငန်းသဘောမျိုးမပါဝင်ချေ။

သို့စေကာမူ မြို့နယ်တစ်မြို့နယ်အတွင်းရှိ ဌာနဆိုင်ရာ အသီးသီးများနှင့် ပတ်သက်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရှေ့ဆုံးက ပါဝင် သည်။ အရေးအကြီးဆုံး အနေအထားတွင်ရှိကာ လိုအပ်လျှင် လို အပ်သလို အားလုံးတို့နှင့်တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရသည်။ အထူး သဖြင့် အာဏာပိုင်အဖွဲ့လည်းဖြစ်သည့် ပြည်သူ့ကောင်စီ(မြို့နယ်) ၏ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှု အစီအစဉ်အောက်တွင် တာဝန်ယူဆောင် ရွက်ပေးရသည်။ စာရင်းဇယားများနှင့် လုပ်ငန်းအကောင်အထည် ဖော်နိုင်မှု အခြေအနေများအား တင်ပြပေးရသည်။ ပါတီ၏ ဦး ဆောင်မှုအခန်းကဏ္ဍအောက်ဝယ် ကောင်စီ၏ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှု ကို အလေးထားကာ အားလုံးသော ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ညှိနှိုင်း ဆက်စပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။ တာဝန်လည်း အင်မတန် ကြီးမားလှသည်ဟု အများက ပြောကြဆိုကြပေသည်။ မြို့နယ် အတွက် နှစ်စဉ်အဆိုပြုချက်များကို ချိန်ခါအလျောက် တင်ပြရ သည်။

အရေးအကြီးဆုံးအချိန်များကား တစ်နှစ်လျှင်တစ်ခါ ဘတ်ဂျက်ရာသီအစဖြစ်သောစပြီ(သို့မဟုတ်) မေလတွင် မြို့နယ်

စီမံကိန်းရည်မှန်းချက်များအား ဌာနဆိုင်ရာအားလုံး (စီးပွားရေးနှင့်သက်ဆိုင်ရာ)နှင့် ရပ်/ကျေးအသီးသီးသို့ “စီမံကိန်းတာဝန်ပေးအပ်ပွဲ” အခမ်းအနားဖြင့် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းဖြစ်သည့် အရေးကြီးလှသည်။ ထို့ပြင် ဦးစီးဌာနများနှင့်ဆိုင်ရာ ဘတ်ဂျက် ၉ သန်းမှန်းခြေ ရည်မှန်းချက်များတို့ကို ပေးအပ်ရသည်။ ယင်းတို့ကား ဗဟိုမှ တိုင်းနှင့်ပြည်နယ် မြို့နယ်များသို့ အတိအကျ ချမှတ်ပေးအပ်လည်းဖြစ်သည်။ နေ့စဉ်အလုပ်များတတ်လှချေ။ ရံဖန်ရံခါ အထူးစီရင်ခံစာ (လိုအပ်ပါက) ရေးသားပြုစုပေးရတတ်သည်။

အချုပ်အားဖြင့်ဆိုရပါလျှင် မြို့နယ်အတွင်း အရာရာတိုင်းကို သိရှိထားနိုင်ဖို့လည်း လိုအပ်သလို များသောအားဖြင့်လည်း အားလုံးသောအဖွဲ့အစည်း၊ ရုံးဌာနများနှင့် အဆင်ပြေစွာ ညှိနှိုင်းထိတွေ့ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေရသည့် ဌာနတစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါသည်။ အရည်အချင်းပြည့်ဝသော စီမံကိန်းမှူးများသည် မရှိမဖြစ် လိုအပ်သကဲ့သို့ ပြည့်ဝသော ဝန်ထမ်းကောင်းတစ်ဦးဖြစ်ရန် လိုအပ်လှသည်။ အပြောအဆိုပြေပြစ်မွန်ရည် အရည်အချင်းပြည့်မီသည့်သူသည် ဇာတ်သဘင်ကပွဲတစ်ခု၏ ပြည်သူ့အချစ်တော် မင်းသားကဲ့သို့ဆိုလျှင်လည်း မမှားချေ။

ကျွန်တော်သည်ကား လူချစ်လူခင်များ၍ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဖြစ်၍လာခဲ့ရလေသည်။ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာ အကြီးအကဲတစ်ဦးအဖြစ် ထီးလင်းမြို့လေးကို ကျွန်တော်ရောက်ရှိလာခဲ့ပြီး ရက်သတ္တတစ်ပတ်ခန့်ဆိုလျှင်ပင် ကျွန်တော့်အား မြို့နေလူများက သိခဲ့ကြပြီ။ မြို့လေးက ငယ်သည်ဖြစ်၍ မြို့သို့ လူစိမ်းတစ်ယောက် တာဝန်အရရောက်ရှိခဲ့သည်နှင့် ချက်ချင်းဆိုသလို

သတင်းတစ်ရပ်ကတော့ မီးပမာပျံ့နှံ့ရလေသည်။ သို့ဖြစ်၍ လူတစ်ဦး၏ ကောင်းဆိုးသတင်းဟူသည် မြန်ဆန်လှသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး တစ်အိမ်နှင့်တစ်အိမ်တို့အနေဖြင့် မဟုတ်တာ မကောင်းတာလုပ်ကြလျှင် ကြာရှည်မခံကြ။ အချင်းချင်း မရိုးမသားလုပ်စား၍မရချေ။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ထီးလင်းမြို့လေး၌ ခိုးဆိုးလုယက် ခါးပိုက်နှိုက် မကောင်းသောဇိမ်ခံမယ်များလည်း လုံးဝမရှိ။ ကုန်ကုန်ပြောရလျှင် တည်းခိုခန်းမရှိ။ အနှိပ်ခန်းမရှိ။ ပြည့်တန်ဆာမရှိချေ။ ဤမျှအထိ မြို့လေးက သန့်လေသည်။ ဤသို့သော အကြောင်းအချက်များကြောင့် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အချိန်ကြာကြာ မစောင့်လိုက်ရ အခင်မင်၏ အသိ မြင်တတ်ပေသည်။

ကျွန်တော့်အဖေသည် စာပေသမား၊ ဂီတသမားလည်း ဝင်သောကြောင့် သားဖြစ်သူ ကျွန်တော်သည်လည်း စာရော ဂီတပါ ဝါသနာရှိခဲ့သည်ဟု ပြောရမည်ပင်ဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်အိမ်၌ဆိုလျှင် ကျွန်တော်သည် မကြာမကြာ စန္ဒရားတီးလေ့ရှိသည်။ တက္ကသိုလ်ပညာသင်ကာလလည်း တက္ကသိုလ်အနုပညာအသင်းဝင် ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်။ ကျွန်တော် စန္ဒရားအပြင် ဒုံမင်း၊ မယ်ဒလင်၊ မောင်းနှင့် ဂစ်တာတီးတတ်သူ ဖြစ်သည်။ အားကစားဘက်တွင်မူ ကြက်တောင်ကစားခြင်းကို ဝါသနာထုံသည်။ ယခုထီးလင်းမြို့လေးသို့ရောက်ခဲ့တော့ အားကစားရုံသီးသန့်မရှိ၍ ကြက်တောင်မကစားဖြစ်တော့။

ထီးလင်းမြို့လေးသို့ လာခဲ့စဉ်ကပင် “ဒုံမင်း” ကို ယူဆောင်လာခဲ့သည်။ ရောက်ခါစရက်သတ္တပတ်အတွင်းမှာပင် ညအခါများဝယ် ကျွန်တော် ဒုံမင်းတီးခတ်ရင်းနှင့် သီချင်းဆိုသည်။ အိမ်ရှိညီမငယ်တို့ကလည်း အနုပညာဗီလေးတွေပါခဲ့ကြ၍ ထင်

သည်။ ကျွန်တော့်ထံရောက်လို့လာကြတာ သူတို့သီဆိုချင်သည် သီချင်းတို့အား ကျွန်တော့်တီးခတ်ပေးရသည်။ သူတို့လည်း နှစ်သက်ပျော်ရွှင်ကြ ကျွန်တော်သည်လည်း အဖော်ရခဲ့ရလေသည်။ အိမ်နီးချင်းများနှင့်လည်း အခင်မင်မြန်ခဲ့ရလေသည်။ ကျွန်တော့်အား ခင်မင်ကြ လေးစားကြ အသိတကျွမ်းတို့ တိုး၍တိုး၍ လာခဲ့ရလေသည်။

အမှန်တော့ ထီးလင်းမြို့လေးတွင် စန္ဒရားလုံးဝမရှိ။ မောင်းပင်လျှင်မရှိ။ ဒုံမင်းလည်းမရှိ။ မယ်ဒလင်၊ တယော၊ ဂစ်တာတို့တော့ များသည်။ မြို့ကိုရောက်ရှိခဲ့ပြီး၍ မကြာမီပင် မြေပြန့်ဒေသပခုတ္တုမြို့မှ မယ်ဒလင်တစ်လက်ကို လူကြုံနှင့်မှကာ ဝယ်ယူရောက်ရှိလာခဲ့သဖြင့် အချို့သောညများတွင် လမ်းလျှောက်ရင်း မယ်ဒလင်တီး ဖြစ်တော့သည်။ အေးချမ်းသောလရောင်နှင့် ညအရသာကို ခံစားဖြစ်ခဲ့လေသည်။

ထိုအတွက်ကြောင့်ပင် “သူတော်ချင်းချင်းသတင်းလွေ့လွေ့ပေါင်းဖက်တွေ့” ဟု ဆိုရလေမလား၊ အမျိုးတူသော ငှက်အချင်းချင်း စုဖွဲ့နေသည်လား ပြောရမည် ထင်သည်။ မြို့နယ်လမ်းစိုက်ခင်း မန်နေဂျာ၊ ကုန်သွယ်လယ်ယာမန်နေဂျာတို့နှင့် ပေါင်းစည်းမိလာရသည်။ အစည်းအဝေးတို့တွင်တွေ့ရင်း ဆုံရင်းက တွဲဖက်မိလာကြတော့သည်။ ဖြစ်ချင်တော့ လမ်းစိုက်ရှင်း မန်နေဂျာကြီးက ရန်ကုန်ဇာတိဖြစ်သည်။ စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရဖြစ်ကာ ရန်ကုန်ရုံးချုပ်တွင် အလုပ်ဝင် မကွေးကို ပြောင်းရ နောက် ဂန့်ဂေါမြို့ကို ပြောင်းရ ဂန့်ဂေါမြို့သူ အချောအလှ သူနာပြုဆရာမလေးနှင့် အိမ်ထောင်ကျခဲ့သည်။ နောက် ထီးလင်းမြို့လေးကို ပြောင်းရွှေ့

တာဝန်ကျခဲ့သည်။ ဇနီးသည်နှင့် ကလေးများက ဂန့်ဂေါမြို့မှာပင် နေကြသည်။ မန်နေဂျာကြီးကတော့ ထီးလင်းမြို့မှာ တစ်ကိုယ်တည်းနေသည်။ လယ်စိုက်ရှင်း ရုံးဝင်းကြီးထဲ မန်နေဂျာကြီးအတွက် သီးသန့်အိမ်တစ်လုံးရှိသည်။ သူ့ဝန်ထမ်းမိသားစု အိမ်လေးတွေလည်း ရှိသည်မို့ သူ့အတွက် စားရေး၊ နေရေး မပူရ။ သူ့တပည့်ဝန်ထမ်းတို့က အစစ လုပ်ဆောင်ပေးကြသည်။ သူ့ပင်ကိုယ်ဗီဇက အနုပညာသမားဖြစ်၍ အနုပညာကို အဖြတ်မခံ၊ သူက ဗမာဂီတာကို ကျွမ်းကျင်စွာ တီးခတ်နိုင်သူဖြစ်ကာ ညနေပိုင်းအချိန်တွင် အေးအေးဆေးဆေး “ယမကာ” လေးကို မှီဝဲရင်း ဂီတာတီးသီချင်းဆိုလေသည်။

နောက်တစ်ဦးမှာ ကုန်သွယ်လယ်ယာမန်နေဂျာဖြစ်သည်။ သူက ဘောလုံးကစားသမားကောင်းလည်းဖြစ်သည်။ မြေပြန့်ပခုတ္တုမြို့သား ဇာတိဖြစ်သည်။ မိသားစုပါ ထီးလင်းမှာနေကြသည်။ သူကမှ တကယ့်အနုပညာမျိုးရိုးဟု ပြော၍ရသည်။ ပခုတ္တုမြို့တွင် သူ့ဆွေမျိုးများက ဇာတ်ဆရာ၊ ဇာတ်သဘင်ထောင်ကာ နယ်တကာလှည့်၍ ကပြအသုံးတော်ခံသည့် ကြေးစားအနုပညာလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်နေကြသူများဟု သိရသည်။ သူသည်ပင် ကိုးတန်း၊ ဆယ်တန်းကျောင်းသားဘဝတုန်းက နွေရာသီကျောင်းပိတ်ရက်များတွင် ဇာတ်အဖွဲ့နှင့် လိုက်ပါရင်း အက၊ အဆို၊ အပြောတွေတတ်ခဲ့သည်။ အတီးအမှုတ်ကိုမူ မတတ်ကျွမ်းခဲ့။ စည်းဝါးနရီတို့ကိုတော့ ကျွမ်းကျင်သည်။ အိုးစည်ဒိုးပတ်လောက်တော့တတ်သည်။ ဇာတ်မင်းသားဟန် အဆို၊ အပြော၊ အငို၊ ရယ်စရာ မောစရာများကို တသောသောနှင့် ယဲတတ် ပြောတတ် သရုပ်ဆောင်တတ်

သည်။ သူ့ကိုမြို့လူထုလည်း ခင်ကြ ချစ်ကြ ရိုသေလေးစားကြလေသည်။

ရှေးရှေးကစား “ကျီးရယ် ခါရယ် ဘုတ်ရယ်” ဟူသည်က ကျွန်တော်တို့သုံးယောက်သားအတွက် ဖြစ်ရပြီ။ သူ့ကိုရိုသေ ကိုယ့်ရိုသေလည်းဖြစ်ကြရတာ ပြောမနာ ဆိုမနာ ဆဲမနာ ညီရင်းအစ်ကိုလို ဖြစ်သွားကြရတော့သည်။ မကြာမကြာ ညနေချမ်းနှင့် ညအခါတို့တွင် လယ်စိုက်ရှင်း ရုံးဝင်းကျယ်ကြီးက မန်နေဂျာကြီး၏အိမ်သည် ကျွန်တော်တို့အတွက် အမြည်းစုံစုံနှင့် နားခိုပျော်ရွှင်ကြရာ “နိဗ္ဗာန်ဘုံ” လေးတစ်ခုဖြစ်လာခဲ့ရလေသည်။ သူတို့၏တပည့်များက မြို့နယ်အတွင်းလစဉ် နယ်လှည့်ဆင်းကြရသူတွေမို့ နယ်ကပြန်လာလျှင် ချေ (ဂျီ) သား၊ တောကြက်သား၊ ယုန်သား၊ ခါသား၊ ချိုး (ဂျိုး) သား အစရှိသဖြင့် ရာသီအလိုက် ဖွတ် ပဒတ်ပါမကျန် သူတို့ဆရာထံယူ ယူလာနေကျလည်းဖြစ်သည်။ နွေဦးကာလာ မြူထသောအခါ ကာလများဆိုလျှင်ဖြင့် ထန်းရည်ကောင်းကောင်းနှင့် သီချင်းအဟောင်း အသစ် ဟစ်ကြွေးကြရင်း ချောင်ကျကျ ထီးလင်းမြို့လေးတွင် စိတ်အပန်းကို ထန်းရည်နှင့်မျှောကာ ပျော်အောင်နေဖြစ်ကြရလေသည်။ ဆိုကြ ကကြ တီးကြပျော်ကြရလေသည်။

ကျွန်တော်ကား ယမကာကို မှီဝဲလေ့မရှိသဖြင့် မသောက်ချေ။ အမြည်းစားရင်း သူတို့နှင့်တွဲဖက်ကာ ဂီတရေအလျဉ်ကြော မျောပါရင်း ပျော်ရသည်။ ကုန်သွယ်လယ်ယာမန်နေဂျာ ဆရာရွှေက ဝိုင်းကိုဦးဆောင်လေ့ရှိသလိုဖြစ်ရသည်။ သူ့ဆိုချင်သော သီချင်းကို ကျွန်တော်တို့ကတီးခတ်ပေးရသည်။ ဆရာရွှေကတော့ သီချင်းဆို

လိုက်၊ ထကလိုက်၊ အဟောအပြောတွေနှင့် ငိုချင်းချလိုက်၊ ရောက်တတ်ရာရာ တောခလေ့အတွေ့အကြုံများကို ဟာသစုံနှောရင်း အချိန်ကကုန်မှန်းမသိ ကုန်လွန်ရသည်ကို ကျေနပ်နေလေသည်။ သဘောကျကာ ပျော်နေမိကြရလေသည်။

သည်လိုချိန်ခါမျိုးတွင် ကျွန်တော်တို့မှာ “အထာ” ကြီးတွေနှင့် မနေကြ။ ကျွန်တော်တို့ဝိုင်းအတွက် စားရေးသောက်ရေးက မပူရ။ စားစရာတွေ သောက်စရာတွေက “လျှံ” နေသည်။ ဆန်ရေစပါးပေါ၊ စားသုံးသီးနှံပေါသည့် ယောဒေသများကား ဤသို့နှင့်နှင့် ဖြစ်သည်ဟုဆိုကြသည်။ ပျော်စရာ အပန်းဖြေစရာဟူ၍ ရုပ်ရှင်ရုံမရှိ၊ ဇာတ်အငြိမ့်ပွဲတို့က စပါးသိမ်းချိန်၊ ပဲသိမ်းချိန်၊ ရှင်းပြုနားသ အလှူမင်္ဂလာနှင့် ဘုရားပွဲတို့မှ လွဲလျှင်ကြည့်ရခဲ ရှိခဲ့သည်။ သို့အတွက်ကြောင့် ပျင်းစရာလိုလို ဖြစ်ရတတ်သည်။ ယင်းကို ကျွန်တော်တို့ကတော့ အထက်ပါအတိုင်း ပျော်ရွှင်စရာဝိုင်းလေး ဖန်တီးကာ နေကြခြင်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။

ကြာလာသော် ကျွန်တော်သည်လည်း ထန်းရည်လေးသောက်တတ်လာတော့သည်။ သူတို့က “နည်းနည်းလောက်... နည်းနည်းပါ” နှင့် ဆွယ်ဆွယ်လာကြရင်းက အတွေ့အကြုံသစ်စခဲ့ ရလာခဲ့ရတော့သည်။ ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက် မူးရူးအောင်တော့ သူတို့လည်း မသောက်ကြသလို ကျွန်တော်လည်း အဖြစ်မခံပါ။ အားလုံးက တတ်နိုင်သမျှ ထိန်းသိမ်းတတ်ကြပါသည်။ မဖြစ်မနေလည်း ထိန်းသိမ်းကြပါသည်။

သို့စဉ်လျက် ရံဖန်ရံခါတွင် အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းက ပျော်တက် ကတတ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးနှင့် တရားရေးက ဆရာဖြူတို့

လည်း ရောက်လာတတ်သေးသည်။ သူတို့နှစ်ဦးရောက်လာလျှင် တော့ ကျွန်တော့်ကို ဝိုင်းလေးက ပို၍ “စည်” သွားရ. . အရည် အဝင်များကာ တော်တော်လေး မူးသွားတတ်ကြရသည်။ ပျော် လည်း အတော်ပျော်ဖြစ်ကြသည်ပင်ဆိုပါတော့။

သည်လိုညများတွင် ကုန်သွယ်လယ်ယာ မန်နေဂျာကြီးက ၁၈၁၈၈ မကြာမကြာ ကျွန်တော့်ထံလှည့်ကာ စကားစလာသည်ကို ကျွန်တော်ခံရတတ်သည်။

“ဥစ္စာပေါ် ရုပ်ချော ဘွဲ့ရပညာတတ် လူပျိုလူလွတ် အရာရှိ ဖြစ်တဲ့ ရန်ကုန်မြို့တော်ကြီးက မင်းသားလေးကို ထီးလင်းမြို့သူ နဲ့ ပေးစားရမယ်။ မင်းသားလေးရောက်လာမှ ကျွန်တော်ပိုပျော် လာမိရတာ၊ အရင်ကဆို ရုံးနဲ့အိမ် အိမ်နဲ့ရုံးပဲ ဖြစ်နေခဲ့တာ. . မင်းသားလေး ဒီမြို့မှာ အချိန်ကြာကြာ နှစ်ကြာကြာမြဲနိုင်ရအောင် ကြံဆောင်ကြမှ ဖြစ်မှာ. . .”

ထိုင်းတွင် ရှိနေကြကုန်သောသူအားလုံးတို့ကလည်း “ဟုတ်ပျို ဟုတ်ပျို. . ထောက်ခံတယ်”ဟု သံစဉ်လိုက်ကြမြဲ ဖြစ်သည်။ လယ် စိုက်ရှင်း မန်နေဂျာကြီးကလည်း ခပ်ထွေထွေလေးနှင့် စကားဆို တတ်သေးသည်။ ရန်ကုန်သို့ ရုံးကိစ္စသွားရောက်ရသည့်အခါတိုင်း လယ်စိုက်ရှင်းမန်နေဂျာကြီးသည် ကျွန်တော့်မိဘများ အိမ်ရောက် သည်။ မိဘများနှင့် တွေ့ဆုံသည်။ ထီးလင်းမြို့မှ ကျွန်တော်၏ မိသားစုအတွက် ယောလုံချည်စစ်စစ်၊ ပျားရည်စစ်စစ်၊ ဆတ်သား ခြောက်၊ ချေ (ဂျီ) သားခြောက်၊ ယုန်သားခြောက်စသည်တို့ကို မန် နေဂျာကြီးက ယူဆောင် သွားကာပေးနေကျဖြစ် သည်။ ကျွန်တော် ရန်ကုန်သို့သွားရောက်သည့်အခါတွင်လည်း မန်နေဂျာ

ကြီးပစ္စည်းတို့ကို ယူဆောင်သွားခဲ့ကာ သူ့မိဘများထံရောက်အောင် သွားတွေ့ဆုံကာ ပေးနေကျလည်းဖြစ်ပါသည်။ လယ်စိုက်ရှင်းမန်နေဂျာ နှင့် ကျွန်တော်သည်တကယ်သွေးရင်းသားရင်း ညီအစ်ကိုရင်းတမျှ လည်းဖြစ်ရပါသည်။ သူသည်ပင်လျှင် ယောမြို့တော်သူ ဂန့်ဂေါသူ ဖြစ်သည့် သူ့ဇနီး၏ဆွေမျိုးများထဲမှ ဂန့်ဂေါမြို့သူတစ်ယောက်နှင့် ပေးစားရမည်ဟု ပြောနေကျလည်းဖြစ်ပါသည်။

နည်းနည်းလေးများသည့်အခါများဆိုလျှင် လယ်စိုက်ရှင်း မန်နေဂျာကြီးသည် ကျွန်တော့်အားနေထိုင်ရာအိမ်သို့ မပြန် စေတော့။ သူ့တပည့်များနှင့်လည်း မပို့ဆောင်စေတော့။ မန်နေဂျာ ကြီးအိမ်၌ပင်အိပ်ရအောင် စီစဉ်ပေးကာအိပ်စေသည့်ရက်များမှာ လည်း တစ်ကြိမ်နှစ်ကြိမ်မကချင်တော့။ အကြိမ်ရေကများလို့လာ နေသည်။ ရပ်ဝေးမှရောက်လာ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေကြရသော ဘဝပေးအခြေအနေသည် အကြောင်းကြောင်းကြောင့်သာဖြစ်ပြီး အရာရှိတစ်ယောက်၏ ဂုဏ်သိက္ခာကိုတော့ အထိအခိုက်မခံကြပေ။ သည်စိတ်မျိုးဖြင့် ဂုဏ်သိက္ခာကိုအသက်တမျှ တန်ဖိုးထားနေကြ သူတို့လည်းဖြစ်သည်ကို အားလုံးကလည်း သိထားနားလည်ကြသဖြင့် ကျွန်တော်တို့အား အားလုံးတို့ကခင်မင်လေးစားကြ အားထားကြ ပေသည်။ နိုင်ငံရေးမလုပ်၊ ရွတ်ရွတ်ရှက်ရှက်မလုပ်၊ အများတို့က ချစ်ခင်ယုံကြည်မှုကိုလည်း ရရှိထားကြသူများသာဖြစ်လေသည်။ တစ်နေ့တွင်တော့-

“သစ် ငုတ်များနဲ့ ဖန်များရင်နဲ့သတဲ့. . . ခိုင် မာတဲ့ ကျောက်တောင်ကြီးများတောင် တိုက်စားဖန်များလာရင် ပွန်းရပဲ့ရ တယ်တဲ့. . . ပျော်ရွှင်တာများလာနေပြီး ယမကာမကြိုက်ဖူးဆိုတဲ့

သူက အစပထမအနေနဲ့ သဘာဝပင်ကျရည်စစ်စစ် ထန်းရည်လေး လောက်သောက်ဖြစ်လာခဲ့ပြီ. . . ကြာလာရင်စွဲ၊ စွဲရာကအရက်တွေ သောက်လာတော့မယ်. . . ည ည အိမ်ပြန်မအိပ်တာတွေရှိလာပြီ လို့ ဦးလေးသိန်းတို့မိသားစုက ပြောနေကြပြီဆရာ. . . ဒါတွေနဲ့ ဆက်နွယ်ပြီး ဆရာ့ကိုမေချိုစကားပြောချင်တယ်ဆရာ. . . ”

“ကိုယ့်အထက် လူကြီးမို့လက်အောက်ငယ်သားဖြစ်သူက စေတနာနဲ့ထောက်ပြမိတာကို အပြစ်တစ်ခုလို့မြင်ခြင်းနဲ့ ကိုယ်ရေး ကိုယ်တာကို စွက်ဖက်ခြင်းလို့မြင်ခဲ့ရင်လဲ ကျွန်မမေကြည်လွင်ချို ကြိုတင်အခွင့်တောင်း တောင်းပန်ရင်းစကားတစ်ချို့ကို ပြောခွင့်ပြု ပါလားဆရာ. . . ”

“ဪ. . . ပြောပါ. . . ပြောပါ။ မပြောစဖူးပြောလာလေ တော့လဲ ကျွန်တော်နားဆင်ရမှာပေါ့. . . ဘာပါလိမ့်”

မေချိုက စတင်ပြောလာခဲ့ အခွင့်တောင်းခံလာခဲ့သည့် စကားကို ကျွန်တော်ခွင့်ပြုပေးခဲ့ပါသည်။

“ဒီလိုပါဆရာ. . . လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတွေနဲ့ ပတ်သက် လာခဲ့ရင် ဘာတစ်ခုမှအပြစ်ပြောစရာမရှိရလောက်အောင်တော်တဲ့ ဦးရဲပါ. . . တိုင်းရုံးနဲ့ ရန်ကုန် (ရုံးချုပ်)ကို ဆရာ့ကိုယ်စားသွား ရောက်ခဲ့ရစဉ်တုန်းက မကွေးမှာတိုင်းမှူးကြီးက ကျွန်မကိုပြောခဲ့ တာကို ကျွန်မတကယ်လေးစားဂုဏ်ယူမိခဲ့ရတာပါ. . . ”

“ကိုရဲ ကဗျာ. . . ကျွန်တော့်ဆရာရင်းရန်ကုန် (ရုံးချုပ်) က ဒု-ညွှန်မှူးကြီးက ကိုရဲကိုသိပ်အလေးထား အားထားကာ၊ ကိုရဲ ရုံးချုပ်မှာရှိစဉ်က ဒု-ညွှန်မှူးကြီးထံခွင့်တောင်းတယ်။ တစ်နိုင်ငံလုံး မှာရှိတဲ့ ဦးစီးဌာန၊ ဘုတ်ကော်ပိုရေးရှင်း၊ အဖွဲ့အစည်းတွေရဲ့ လုပ်ငန်းသဘောသဘာဝ အနေအထားတွေကို သိထားနားလည်

ချင်တယ်ပြီး ရုံးချုပ်တွေအသီးသီးကို လှည့်ပြောင်းပြီး ကိုင်တွယ် ဆောင်ရွက်ခွင့်ကိုတောင်းသတဲ့. . . အခွင့်ရခဲ့သတဲ့. . . ”

ပမာပြောရရင် ဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုချင်းစီရဲ့လက်အောက် ရှိ ဌာနတွေအားလုံးကိုလေ့လာခဲ့တာ၊ အဲသည်တုန်းက စုစုပေါင်း (၁၇၀) ခန့်ရှိတယ်ထင်ပါ. . . ဒါတွေကို ကိုရဲကကိုင်တွယ်သိရှိ နားလည်နိုင်ခဲ့တယ်။ ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရတဲ့ ဌာနတို့ကိုလှည့် ပြောင်းတာဝန်ယူတယ်ပေါ့။

ဒေါ်မေကြည်လွင်ချိုတို့က ရုံးချုပ်မှာ နှစ်အားဖြင့်လဲ (၃) နှစ်ခန့်သာဆိုတော့ ထိတွေ့မှု မများလှဘူး။ ဌာနတွင် သင်တန်းက (၄) လတက်ရောက်ရသေးပြီးတော့ နယ်ဘက်ကိုပြောင်းရွှေ့တာဝန် ထမ်းခဲ့ပြီဆိုတော့ ကိုရဲလိုမဟုတ်ခဲ့ဘူးပေါ့။ ကိုရဲက တော်တော်ကို ကြိုးစားတဲ့သူ။ တစ်နေ့တစ်ချိန်မှာ တာဝန်ကြီးကြီးကိုယူလာနိုင်လိမ့် မယ်လို့ ဒု-ညွှန်မှူးကြီးက မျှော်လင့်ထားတာအမှန်ပဲ. . . ကိုရဲက ရုံးချုပ်မှာတာဝန်ထမ်းဆောင်နေဆဲမှာလဲ I.F.L (နိုင်ငံခြား ဘာသာတက္ကသိုလ်) ဝင်ခွင့်စာမေးပွဲဖြေ-ဝင်ခွင့်ရလို့ ညနေရုံးဆင်း ပြီဆိုရင် အိုင်အက်ဖ်အယ်လ်မှာ အချိန်ပိုင်း ဂျပန်ဘာသာကို တက်ရောက်သင်ယူအောင်မြင်နိုင်ခဲ့သူ၊ အနာဂတ်မှာအားထားရ မယ့်ဝန်ထမ်းကောင်းတစ်ဦးဖြစ်နိုင်တို့ပေါ့။

သူ့နယ်အတွေ့အကြုံယူနေစဉ်အတွင်းမှာပဲ စီမံ/ဘဏ္ဍာ ဝန်ကြီးဌာနကြီးတစ်ခုလုံး အောက်မှာပါဝင်နေကြတဲ့ ဌာန၊ အဖွဲ့ အစည်းတွေအားလုံးနဲ့ စပ်ဆိုင်ပြီး သင့်လျော်ရာဘာသာရပ်တွေနဲ့ နိုင်ငံရပ်ခြားပညာတော်သင် အစီအစဉ်တွေကလဲပေါ်လာနေကြပဲ။ ကိုရဲဘယ်လိုစဉ်းစားမယ်မသိဘူး။ တစ်နေ့တော့ ကိုရဲ ရန်ကုန်ကို

ပြန်ဝင်လိမ့်မယ်ဆိုတာကို ကျွန်တော်မြင်တယ်။ နယ်မှာ (၂) နှစ် ပြည့်သွားခဲ့ပြီဆိုရင် ကိုရဲအတွက် ရန်ကုန်ကိုပြန်ပြောင်းရွှေ့ဘို့က မခက်ပါဘူး။ သူ့သဘောကသာ အဓိကပါပဲ။

“ထားပါတော့လေ... မြို့နယ်ပါတီ၊ ကောင်စီစတဲ့ အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ကလဲ ကိုရဲတစ်ယောက်အဆင်ပြေ တယ်ကြားရလို့ စိတ်ချမ်းသာရပါတယ်။ တစ်ချို့သောမြို့နယ်တွေ မှာက အစာမကျေတာလေးတွေ ရှိတတ်ကြတာမှာ သတင်းကောင်း သာကြားရတာမို့ ကျွန်တော်ဝမ်းသာရပါတယ်။ ကျွန်တော်က ကိုရဲ ကို စိတ်ချပြီးသားပါ။ ယုံကြည်ပြီးသားပါ။ ကိုရဲနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့က ညီအစ်ကိုလိုခင်တာရော၊ ဒု-ညွှန်မှူးကြီးရဲ့ ကျေးဇူးအရှိန်အဝါရော ဆိုတော့လဲ အကယ်၍များ ကိုရဲတစ်ယောက်မှာ လိုအပ်ချက်၊ အခြားသော အားနည်းချက်တွေများရှိခဲ့ရင်လဲ နယ်မြေခံဖြစ်သူက အသိပေးပြောပြကူညီပေးလိုက်ပါဗျာ... ”တဲ့။

သည်စကားတွေအရလဲ ဆရာ့ကိုကျမအရဲစွန့်ပြောဖြစ် လာမိရတာပါ။ ဆရာလဲကြားဖူးပြီးသားပါလေ... မိကျောင်းမင်း ရေခင်းပြဆိုတာလိုဖြစ်နေရင်လဲ ခွင့်လွှတ်ပါဆရာ...

သူရာမေရယကြောင့် ဆရာကောင်းသတင်း၊ အရည် အချင်း၊ ဂုဏ်သိက္ခာတွေဟာ ယုတ်လျော့ကျဆင်းမသွားစေချင်တာ က မေချို့စိတ်ရင်းပါ။ မထင်မှတ်ဘဲ မငြိသင့်တာ ငြိ အထိအတွေ့ မောဟတောမှာ သွားပုပ်လေလွင့်မျောပါ မသွားစေချင်ပါဘူး ဆရာ ရယ်။

“ဒါတွေကြောင့် ထိန်းပါ၊ သိမ်းပါ၊ ပျော်တာတော့ ပျော်ပါ

ဆရာရယ်... နေ့စဉ်ရက်ဆက်တွေဖြစ်လာမှာကို စိုးရိမ်တယ်။ ထီးလင်းမြို့လေးမှာ ရောက်နေရတဲ့အခိုက် အစပထမမှာ ပျင်းစရာ ကောင်းတယ်၊ ပျော်စရာရှာတယ်၊ ပျော်ရွှင်လာတယ်။ အပျော်လွန် ပြီး ပျက်စီးသွားရကာ မြို့လေးကနေ ထွက်ပြေးသွားရတဲ့အဖြစ်မျိုး (ပျင်း၊ ပျော်၊ ပျက်၊ ပြေး) မဖြစ်စေချင်ရိုး အမှန်ပါဆရာ... မေချို့ ပြောမှား၊ ဆိုမှား၊ အထင်အမြင်မှားတဲ့သဘောဖြစ်သွားခဲ့ရင်လဲ ခွင့်လွှတ်တတ်ပါစေ... ခွင့်လွှတ်နိုင်ပါစေလို့... ”

မေချို့စေတနာစကားများကို နားထောင်ရသည်မှာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့အဖွဲ့အား မိသားစုလေးတို့သည် ရေနှေးကြမ်းနှင့် လက်ဖက်သုပ်ဝိုင်းကို ဆင်နွှဲနေကြစဉ်တွင်ဖြစ်လေသည်။

“အမှိုက်ကစ ပြဿဒ်မီးလောင်” ဆိုတာကို ကျွန်တော် သဘောပေါက်ရမှာပဲပေါ့ မေချို့” အပြစ်ပြဆုံးမသူတွေ သဲလုံးအမျှ များပြားပါစေ” ဆိုတဲ့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသားတော် ရဟန်းတော်အရှင် ရာဟုလာက တရားရရာရကြောင်းအမြင်ကို ဖွင့်ဆိုကျင့်သုံးခဲ့သလို ပေါ့လေ... ကျွန်တော်သဘောပေါက်ခံယူပါတယ် မေချို့မနေ့ကပဲ အိမ်ကညီမတော်တွေကလဲ ပြောခဲ့ကြပြီ။ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ ညဖက် လေယာဉ်ကွင်းဟောင်းကြီးထဲမှာ တီးကြ ဆိုကြ ပျော်ကြရင်းက ကျွန်တော်မူးခဲ့ရပါပကောပေါ့... ”

ည (၁၁) နာရီလောက်ရှိနေခဲ့ပြီ။ ရီတီတီ ဝေတေတေ ကောင်းကောင်းမဖြစ်သေးဘူးဆိုတဲ့ ဆရာရွှေ့အပြောကြောင့် မန်နေဂျာကြီးဦးဝင်းရဲ့ တပည့်တော်သားတစ်ယောက်က ရမ် တစ်လုံးသွားယူ ထန်းရည်နဲ့ရောပေးခဲ့... အဲဒီအရောကြောင့်

ကျွန်တော်မူးခဲ့ရပြီ။ လုံချည်ကိုဝှင်းသိုင်းပြီး ကနေခဲ့သူကိုပင် ကျွန်တော်ဘယ်သူ ဘယ်ဝါမှန်းမသိခဲ့တော့။ မယ်ဒလင်လဲ တီးလို့ မရတော့နိုင်။ နေထိုင်ရာအိမ်ကိုပို့စေခဲ့ကြတယ်။ ညဉ့်နက်သန်း ခေါင်မှ တိမ်ကိုပြန်ရောက်တော့ လူမှန်းသူမှန်းမသိနိုင်ရလောက် အောင်ကိုဘဲမူးခဲ့။ . . ဘယ်လိုဘယ်လို အိပ်ရာကုတင်ပေါ်ရောက်ခဲ့ ရမှန်း ကျွန်တော်မသိနိုင်ခဲ့ဘူးပေါ့လေ။

မနက်မိုးလင်းတော့ “ကိုလေးနော်. . . လူဆိုးကြီးဖြစ်လို့ လာနေပြီ။ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်းသာ လူဆိုးကြီးဖြစ်လာရင် သမီးတို့က တော့ ကိုလေးကိုမချစ်တော့ဘူး. . . ကိုလေးလို့လဲ မခေါ်တော့ဘူး . . . လို့ မိလှိုင်ကပြောလာခဲ့တယ်ဗျာ။ သူတို့မိသားစုက ကျွန်တော် တို့သားလို သားပမာအရာထားနေကြတာ ညီအစ်မသုံးဖော်ကလဲ ရောက်ခါစကတော့ “ဦးရဲ” လို့ခေါ်ခဲ့ကြပေမဲ့ တစတစကြာလာ တော့ ကိုယ့်အစ်ကိုရင်းပမာသဘောထားပြီး “အကိုလေး” ခေါ်ရင်း “ကိုလေး” လို့တွင်လာခေါ်လာကြတဲ့အထိ သံယောဇဉ်ရှိရာကြတာ မေချိုပြောခဲ့သလို (ပျင်း၊ ပျက်၊ ပျက်၊ ပြေး) ဖြစ်လို့လာချင်နေပြီ ထင်ရဲ့. . . ဆင်ခြင်ရမယ်. . . ဆင်ဆင်ခြင်ခြင်ကို ပြုပြင်နေဦးမှ”

ကျွန်တော့်စကားကို သူတို့နားထောင်နေကြသည်။ စကား သံလည်း တိတ်သွားခဲ့တော့သလို ငြိမ်ငြိမ်ဆိမ်ဆိမ် ဖြစ်နေခဲ့ရသည်။

“အဆုံးသတ်စကားတစ်ခွန်းအဖြစ်နဲ့ မေချိုပြောရဦးမယ် ဆရာ. . . ရေထဲကို အဆိပ်ထည့်ရင် အဆိပ်ဖြစ်သွားပြီ ဆေးထည့် ရင် ဆေးရည်ဖြစ်ရတယ်တဲ့ ဆရာ။ ဆရာ သတိထားနားလည်နိုင် တတ်ပါစေ။ ဆရာ့ရဲ့ စေတနာ၊ မေတ္တာတွေကို များစွာနားလည်

လျက်နဲ့ တုံ့လှယ် စေတနာ၊ မေတ္တာစကားတွေကို မေချို ပြောပြ ဖြစ်ရခြင်းပါပဲ ဆရာရယ်. . . ”။

ရေနွေးကြမ်းဝိုင်းမှ ကျွန်တော်ထဲခဲ့၊ ကျွန်တော့်စားပွဲအနီး တွင် ဖတ်တပ်ရပ်ခဲ့. . . ဟိုးအဝေးက ချင်းတောင်တန်းမြင့်ကြီးကို ငေးကြည့်နေမိခဲ့သည်။ နှင်းမြူသင်တိုင်း ခြုံသိုင်းလို့ ဝန်းခနေလေ သည်။

“ဆရာရဲရေ. . . ဘာတွေတွေ့နေ၊ ဆွေးနေတာတုန်းဗျ၊ ညက အတော်အထိနာသွားခဲ့တယ်ထင်ရဲ့. . . ”

ကုန်သွယ်လယ်ယာမန်နေဂျာ ဆရာရွှေ၏ စကားသံကို ကြားရရင်း သူရုံးခန်းထဲ ရောက်ရှိနေခဲ့သည်ကို သတိထားမိရတော့ သည်။ သူ ကျွန်တော့်စားပွဲရှေ့ရှိ ခုံတွင် ဝင်ထိုင်လာခဲ့သည်။

“ဆရာရွှေနော်. . . ဝန်ထမ်းဆန် ဆန်အိတ်တွေကို ကောင်းသင့် အဆင်ပြေအောင် အကောင်းရော၊ အသင့်ရောကို “ကိုတာ”အဖြစ် ထုတ်ပေးလို့ရပေမဲ့ မေချိုတို့ ဆရာကိုတော့ အဲလို ဟိုရော သည်ရော လူမှန်းသူမှန်းမသိ မူးရူးစေရအောင်တောင် မဖန်တီးလိုက်ပါနဲ့ရှင်. . . ”ဟူ၍ မေချိုစကား အားလုံးကြားလိုက် ကြရသည်။

“နောက်နောက်ကို ဆရာရွှေ ကျွန်မတို့ရုံးထဲဝင်လာရင် တုတ်ကြီးကြီးနဲ့ ရိုက်ပုတ်မောင်းထုတ်ပစ်ရမယ်။ ကိုဝေလင်းရေ တုတ်ကြီးကြီးတစ်ချောင်းလောက်တော့ ရှာထား ဆောင်ထားဦးမှ. . . ” ဟူသော စာရေးမလေး ရီရီမေ ရန်တွေ့သံကိုလည်း မကြားစဖူး ကျွန်တော် ကြားလိုက်ရပြီ။

“ဟော. . . ဘာတွေဖြစ်နေကြပါလိမ့်. . . မကျေမနပ်

ရန်တွေ့သံတွေပါလား... ဆူညံဆူညံနဲ့ ဒါ လေယာဉ်ကွင်းဟောင်း မဟုတ်ဖူး၊ ရုံးနော် ရုံးဌာန... ဟဲ... ဟဲ... ဟဲ... ”ဟုဆိုကာ ကျွန်တော်ရုံးထဲ ရောက်ရှိလာသူကတော့ လယ်စိုက်ရှင်းမန်နေဂျာ ကြီး ဦးဝင်းပင် ဖြစ်တော့သည်။

“ဒီတစ်ခါ ဂန့်ဂေါက မန်နေဂျာကြီးကတော် အလည် အပတ် ရောက်လာတယ်ကြားရင်တော့လား... မန်နေဂျာကြီး တစ်ယောက်တော့ လေယာဉ်ကွင်းဟောင်းကြီးက ဘူမိကမ္မလာမှာ ည... ည “ကဲ” နေလိုက်တာများ ကောင်းကောင်းကြီးကို ရှင်းပြဖြစ် အောင် ရှင်းပြလိုက်ရဦးမယ်... ”ဟူသော ရီရီမေ၏ အသံနှင့် မန်နေဂျာကြီးကို ထွက်လာခဲ့ပြန်လေပြီ။ မန်နေဂျာကြီးမှာ ထိုင်ပင် မထိုင်ရသေး။

ထိုအခိုက်-

“ဟော... ဆရာရဲတို့ ရုံးခန်းက တယ်လဲစည်ကားနေပါ လား၊ လူကြီးမင်းတွေစုံလို့... ”

မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌကြီးက ပြုံးပြုံးပြုံးပြုံးနှင့် ရောက်လာလေတော့ ကျွန်တော်သည် ထိုင်နေရင်းမှထကာ ကျွန်တော်နေရာအား ဥက္ကဋ္ဌကြီးအတွက် နေရာကိုပေးသည်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီး က “ထိုင်ရသေးတာပေါ့လေ” ဟုဆိုကာ ထိုင်ခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော် တို့ အားလုံးသည်လည်း ဥက္ကဋ္ဌကြီးကို မျက်နှာမူကာ ကိုယ်စီကိုယ်စီ ထိုင်ခဲ့ကြသည်။

“ကျုပ်လာတာ တခြားမဟုတ်ဖူးဗျ... ဆရာရွေတို့ ဆရာဝင်း တို့၊ ဆရာရဲတို့၊ သမဦးစီးက ဦးဝင်းကြီး၊ စာရင်းစစ်ရုံးက ဦးစန်း၊ တရားရေးက ဦးပိုင်တို့အပါအဝင် ဆရာရွေတို့အဖွဲ့ကို ဖိတ်ကြား

စာ ရောက်လာလိမ့်မယ်။ ထန်းပင်ကုန်းရွာက ဆရာသောင့်မြေး ကလေးနဲ့ မြေးမလေးတို့ကိစ္စ၊ ရှင်ပြု နားသ အလှူမင်္ဂလာရှိတယ်။ အဲသည်မှာ ဆရာတို့ ဝိုင်းကိုအကူးပဲ ဖိတ်ကြားမယ်ဆိုတာပါပဲ... ကောင်းကောင်း ဝါးတီး ဆိုတီး ဘာတီး ညာတီးပေါ့ဗျာ... ”

ဥက္ကဋ္ဌကြီး၏ ခပ်ပြုံးပြုံးနှင့်အပြောအဆို ကျွန်တော်တို့ အားလုံးကြားခဲ့ကြရသည်။

“ဟာ... အဲဒါမှ ပြဿနာပဲ ဥက္ကဋ္ဌကြီးခင်ဗျာ၊ ဟောဒီက ဆရာရဲရဲ့ တပည့်တွေက ကျွန်တော့်ကိုတောင် နောင်ကို ရုံးခန်းထဲ ဝင်လာခဲ့ရင် တုတ်နဲ့ရိုက်ဖို့ စီစဉ်နေကြပြီဗျ။ သူတို့ရဲ့ ဆရာရဲကို ကာအိန္ဒြေဖျက်စေမှုနဲ့ ကျွန်တော့်ကို တရားခံလုပ် မုန်းချင်နေကြ တာ... ဒုက္ခမှ တကယ့်ဒုက္ခကြီး ဖြစ်နေရပြီဗျ... ”

ဟူသော ဆရာရွေ့ စကားသံ။ လယ်စိုက်ရှင်းမန်နေဂျာကြီး ကတော့ “အဓိကကတော့ ကျွန်တော်ပဲဗျ... ဓားကိုဖျက်တာ ဝါး မျက်ပါ... သူ့ကိုဖျက်တာ လယ်စိုက်ရှင်းမန်နေဂျာကြီးပါ ဖြစ်ခဲ့ရပြီ ဥက္ကဋ္ဌကြီးရဲ့... ”ဟူ၍လည်း ပြောလာခဲ့ရင်း ဆရာရွေ့ရော ဆရာ ဝင်းပါ တဟားဟားနှင့် ရယ်မောနေကြတော့သည်။

“ဟာ... ဟုတ်လား... ဘာတွေများ ဖြစ်နေကြပါလိမ့်... ကျုပ်ကလဲ နယ်ကရွာတွေဆီ သွားနေခဲ့ရလို့ မြို့ပြသတင်း လစ်ဟင်း ခဲ့ရပြီဆိုပါတော့... ”ဟူသော ဥက္ကဋ္ဌကြီး၏ စကားသံ။

“ဟုတ်တယ် ဥက္ကဋ္ဌကြီးရှင်... လယ်စိုက်ရှင်းမန်နေဂျာ ကြီးက သူ့မွေးနေ့ဆိုလား... မန်နေဂျာကြီးကတော်နဲ့ ဆွေတော် မျိုးတော်အဖွဲ့ ဟိုင်းလပ်စ်တစ်စီးနဲ့ လာကြမယ်ဆိုလား... အဲဒါနဲ့ လေယာဉ်ကွင်းဟောင်းကြီးထဲ ပျော်ပွဲနွံကြသတဲ့။ သဘင်ပညာရှင်

ကြီး ဆရာရွှေနဲ့ အဟော အပြော အဆို အငိုကောင်းနဲ့ ပွဲတောင်း လို့ဆိုပြီး ကတဲ့သူကလဲကနဲ့၊ မနက်မိုးလင်းတော့ နဂါးဖြစ်လို့ပဲ မြေလျှိုးမိုးပျံတာမျိုး တွေးယူရလောက်အောင် ညက ကိုယ့်ခုတင် ပေါ် ကိုယ်ဘယ်လိုရောက်မှန်း မသိတဲ့လူလဲရှိလေရဲ့ရှင့်. . . ”ဟု သော မေချို၏အပြော. . .

“ဟေ. . . ဟုတ်လား. . . ”ဟု ဥက္ကဋ္ဌကြီးက အံ့ဩဟန်ပြ ကာ ရယ်နေတော့သည်။ ပြီးမှ-

“သည်းခံစာနာ နားလည်ခွင့်လွတ်ပေးလိုက်ကြပါကွယ်. . . ဒေါ်မေချိုတို့ ရီရီမေတို့ရေး. . . သူတို့က လူတော် လူပျော်တွေကွဲ့။ ပြဿနာရှာတတ်ကြတဲ့သူတွေ မဟုတ်ကြပေဘူး။ တကယ့် လူကောင်း လူတော်တွေပါပဲ။ သူတို့တွေ ဒီမှာ နှစ်ကြာကြာရှိနေ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေကြတာကိုပဲ ကိုယ့်မှာ ဝမ်းသာဂုဏ်ယူနေရ တာ။ ကိုယ့်ဌာနဆိုင်ရာလုပ်ငန်းတွေအပြင် ဒီက ထီးလင်းမြို့နယ် ရဲ့ အကျိုးအတွက် ပါတီ၊ ကောင်စီက တာဝန်တွေအပါအဝင် ရပ် ထဲ ရွာထဲ ဘာသာ သာသနာ လူမှုရေးတွေပါ ဝိုင်းဝန်းထမ်းဆောင် ကူညီလုပ်ကိုင်ပေးကြတဲ့ ဦးဆွေးဆံမြည့် ပုဂ္ဂိုလ်တွေပါကွယ်. . . နာမည်ဆိုး နာမည်ပျက်လဲ တစ်ခါမှ ရှိကြတဲ့ သူတွေမှ မဟုတ်တော့။

ရုပ်ရှင်ရုံမရှိ၊ အငြိမ့်ပွဲ ဇာတ်ပွဲဆိုတာကလဲရှားဆိုတော့ ခက်သားလား၊ ဒီမြို့လေးမှာ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်နဲ့ နေဖြစ်ကြတာကို ပဲ ဝမ်းသာကျေးဇူးတင်ရတာ. . . တစ်ချို့ဝန်ထမ်းတွေ၊ ဌာနအကြီး အကဲတွေများ ရောက်လာတာမှ မကြာသေး၊ ကောင်းကောင်းမှ မခင်ပင်ရသေး. . . တစ်နှစ်လောက်ပဲနေပြီး မြေပြန့်ရှိ မြို့နယ်တွေ ဆီ ပြောင်းရွှေ့စရာပင် ရှိသွားကြတော့တာ။

ဟုတ်တော့လဲ ဟုတ်တာပါပဲ. . . ဆောင်းနဲ့နွေရာသီက ဒီက ပခုက္ကူ-ပေါက်-ထီးလင်းကားလမ်းက ငြိမ် မိုင်ဆိုတော့ တစ်နေ့ နဲ့ ရောက်နိုင်သေး၊ ဟို ပုလဲ-ဂန့်ဂေါလမ်းကို အသုံးပြုသွားလာရ တဲ့ မိုးတွင်း မိုးဥတုကျတော့ ပုံတောင် ပုံညာ တောင်တန်းကြီးတွေ ကို တက်ရ၊ ဆင်းရဲတဲ့ ကားလမ်းက မြင့်မားမတ်စောက်နဲ့၊ ဒီကြား ထဲ မိုးများလို့ တောင်ပြိုရတာ၊ ချောင်းရေကျလို့ နှစ်ည သုံးညအိပ် ထမင်းဆိုင်မှာ ဇရပ်တို့မှာအိပ်ရ၊ စီးလာတဲ့ ကားကြီးကပျက် တော ထဲတောင်ထဲကနေ အနီးဆုံးရွာလေးတို့ဆီ ခြေလျင်ကုန်းကြောင်း လျှောက်ကြရနဲ့ ဒုက္ခတွေ့က များလှလေရဲ့။ သတင်းစာတောင် တစ်လနေမှ စုပြီးဖတ်ရှုကြရတာမျိုး မဟုတ်လား. . . အင်း. . . အင်း. . . ရီရီမေ. . . ညည်းတို့ဆရာ ဆရာရဲကို ဒီမှာ ကြာကြာ လေး မြစေချင်တယ် မဟုတ်လား. . . ”။

ဟု ဥက္ကဋ္ဌကြီးက စကားတွေက ပြောရင်းက မေးလာခဲ့ လေတော့သည်။

ရီရီမေက “ဟုတ်ကဲ့ရှင့်. . . ”ဟု ထောက်ခံသည်။ ဥက္ကဋ္ဌ ကြီးက ဆက်၍ပြောသည်။ ပြောတာ မဟုတ်ဘူးနော်. . . သံယောဇဉ် ကြိုး နှောင်ကြိုး သိလား၊ ငါလဲ ကြိုးရှာနေခဲ့တာ. . . တွေ့တော့ တွေ့ထားပြီဟေ့. . . ”

ဟုဆိုကာ ဥက္ကဋ္ဌကြီးက မေချိုဆီ လှမ်းကြည့်ခဲ့သည်ကို ကျွန်တော်မြင်လိုက်သည်။ မေချိုကတော့ ခေါင်းကိုငုံ့ကာ နေခဲ့ လေသည်။

သည်အခိုက် ဆရာရွှေက အနောက်ကလေး “နောက်” လာခဲ့ပြန်သည်။

“ခု... ထီးလင်းမြို့ကြီးမှာ လျှပ်စစ်မီးလဲ လင်းတော့မယ်။ မီးလင်းပွဲကြီးလဲ စီစဉ်ကျင်းပဦးမလားမသိ၊ ခုတလော ပြောင်းရွှေ့ရောက်ရှိလာတဲ့ အား/ကာဦးစီးမှူးကလဲ ဂီတာသမား၊ မီးလင်းရေး လျှပ်စစ်အင်ဂျင်နီယာကလဲ ဒရမ်တီးဆရာ၊ ဒီက ဆရာရဲကတော့ ခေတ်ပေါ်ရော ရှေးဟောင်းရော အရွှေ့တိုင်းရော အနောက်တိုင်းရော မြန်မာဂီတရော ကမ္ဘာ့ဂီတပါ ကျွမ်းကျင်တဲ့ ဂီတအနုပညာသမားဆိုတော့... ပြီးတော့ ကောလိပ်ကျောင်းက ကျောင်းပြီးလာကြတဲ့ မောင်မောင်လင်းတို့ လူငယ်အဖွဲ့နဲ့ တွဲလိုက်ရင်တော့လား။ ပွဲကြီးပွဲကောင်း ဝက်ဝက်ကွဲဖြစ်မှာ... ဟဲ... ဟဲ ဥက္ကဋ္ဌကြီးဆီမှာ ပစ္စည်းကောင်းလေးတွေလဲ ဒါဇင်လိုက် ပါကင်လိုက်ရှိတယ်လဲ ကြားရရဲ့...”

ဆိုသော ဆရာရွှေ၏လေသံ...

ဤတွင် လယ်စိုက်ရှင်း မန်နေဂျာကြီး ဆရာဝင်းကလည်း “ပင့်” လာခဲ့ပြန်သည်။

“ရီရီမေရေ... ညည်းတို့အရာရှိမ ဒေါ်မေချိုကိုလဲ အဲသည့်ည စင်တင်ပွဲမှာ သီချင်းတစ်ပုဒ် နှစ်ပုဒ်လောက် ချီးမြှင့်ပေးဖို့ ပွဲတောင်းရမယ်... အစီအစဉ်ဆွဲထားရမယ်နော်...”

“ဆရာရွှေ... မန်နေဂျာကြီးတို့ ဒီတစ်ခါထပ်ပြီး ပြောလိုက်ရဦးမယ် ရှင့်။ တုတ်က တစ်ချောင်းထဲနဲ့ မလုံလောက်တော့ဘူး။ နှစ်ချောင်းတော့ ရှာထားမှ...”

ဟု ရီရီမေက ပြောလာသည်ကို ဆရာရွှေတို့ သဘောပေါက်ခဲ့ကြသည်။

“ဥက္ကဋ္ဌကြီးကတော့... ဟေ... ဘယ်လိုတုန်းဟ... ” ဟူ၍သာ ပြုံးလျက်ဆိုနေခဲ့လေသည်။

ထို့နောက် ဥက္ကဋ္ဌကြီးက ဦးဆောင်၍ “လာကြဗျာ... ဝန်ထမ်းသက်သာဆိုင်ကို လက်ဖက်ရည် သွားသောက်ကြရအောင်...” ဟုဆိုလာခဲ့သဖြင့် ပြောလက်စ စကားဝိုင်းကို ရပ်တန့်ခဲ့ကာ ရုံးမှ ထွက်လာခဲ့ကြတော့သည်။

နောက်တစ်နေ့ ရုံးပိတ်ရက်ဖြစ်သည့်နေ့လည်ပိုင်းတွင် တစ်ရေးတစ်မော အိပ်ဖြစ်ခဲ့သည်။ အိပ်ယာမှထ မျက်နှာသစ်ဆဲ တိမ်သို့အလည်ရောက်လာနေကျ အိမ်နားနီးက မနီလာနှင့် ညီအစ်မသုံးဖော်တို့ အစားအသောက်တစ်ခုခု လုပ်စားကြမည်ဆိုကာ စီစဉ်နေကြသည့်အသံကို ကျွန်တော် ကြားနေရသည်။ မျက်နှာသစ်ပြီး၍ အိမ်အပေါ်ထပ်သို့ ကျွန်တော် ရောက်ခဲ့သည်။ မိုးရိပ်လေရိပ်တို့ ထင်လာသည့်ရက်တွေကို ရောက်လာချင်ပြီ။ ဝါဂွမ်းဆိုင်တွေ သို့ငှယ် ရွှေ့လျားနေသည့် တိမ်တောင် တိမ်လိပ်တို့ကို အပေါ်ထပ် ရှိဖွင့်ထားသည့် ပြတင်းတံခါးပေါက်တို့ကိုကျော်ကာ မြင်နေရသည်။ ဘာရယ်လို့မဟုတ်၊ ဒုမင်းကိုအသံညှိကာနေမိသည်။ မိုးဦးသစ်စပြီမို့ “မိုးသက်လေနှင့်” သီချင်းကို တီးကာ သီချင်းဆိုနေမိခဲ့သည်။ ခံစားမှုကလည်း သည်သီချင်းကို ကျွန်တော်ကြိုက်နှစ်သက်သည်။ ပတ်ဝန်းကျင် သဘာဝအနေအထားကလည်း ပံ့ပိုးဖန်ဆင်းပေးနေသယောင် ဖြစ်နေသည်။ ဂီတရေအလျဉ်စီးမျောရင်း သီချင်းလည်း ဆုံး... အတီးသံလည်း ရပ်တော့မည်အပြု-

“ကိုလေး ရေ... ဧည့်သည်ရောက်နေတယ်... ဒီမှာလဲ အားလုံးပြင်ဆင်ပြီးပြီ... ရေခွေးကြမ်းနဲ့ အားလုံးဝိုင်းကြမယ်... ဆင်းလာတော့...”

ဟု မိလ္လိင်က လှေခါးမှ တက်လာတာ လှေခါးထိပ်နားမှနေ၍ ကျွန်တော့်ကို လှမ်းပြောခဲ့သောကြောင့် အောက်ထပ်သို့ ကျွန်တော် ဆင်းခဲ့တော့သည်။

“ဪ... မေချိုလဲ ရောက်နေတာကိုး... ” ဟု ကျွန်တော် အသံပြုသည်။

“ရန်ကုန်ကို လွမ်းနေတယ် ထင်ပါရဲ့... ” ဟု မနီလာက ကျွန်တော့်အား “နောက်” လာခဲ့သည်။ ကျွန်တော်ကလည်း ပြန်ပြော ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

“ဟုတ်ပါဘူးဗျာ... သဘာဝရာသီဥတုကလဲ မိုးဦးစ မိုးသက်လေ အနောက်တောင်လေလေးရတော့ ရတာတော့လဲ မိုးရနံ့ကိုခံစားမိလာတာနဲ့ ခုံးမင်းတီး သီချင်းပါဆိုဖြစ်သွားတာပါ... ”

“ကဲ... ကဲ အလွမ်းအဆွေးရှိရင်လဲ ဘေးဖယ်ထား၊ ဒီမှာ မမမေချိုယူလာတဲ့ ရှားရှားပါးပါး မိုးကျလက်ဖက်သုပ်၊ ပဲမုန့်ကြော်၊ မိလ္လိင်တို့စီစဉ်တဲ့ ဗူးသီးပေါင်းကြော်နဲ့ အချဉ်ရေ ရေခွေကြမ်းနဲ့ အလွမ်းတွေပြေပေတော့... မမမေချိုလဲ ရောက်လာခဲ့တော့ ပိုကောင်းတာပေါ့... ”

ဟူ၍ပင် မနီလာက စကားဆက်ခဲ့သည်။ စားကြသောကြာ ရင်းမှာပင် မနီလာက စကားဆက်ခဲ့ပြန်သည်။

“အားလုံးစားပြီးသွားကြပြီဆိုရင် မနီလာကြိုက်တဲ့ သီချင်း တစ်ပုဒ်ကို ဆရာကတီးပေးရမယ်၊ ဆိုလဲဆိုရမယ်၊ နားထောင်ပါရ စေနော်... ”

“အင်း... ကလေးကို မုန့်ကျွေးပြီး ခိုင်းတာကို” ဟု ကျွန်တော် ပြောခဲ့တော့ အနီးရှိ ဦးလေးသိန်းနှင့် ဆရာမကြီးတို့က ပါ ရယ်နေကြသေးလေသည်။

အလတ်မ မိခိုင်က အပေါ်ထပ်သို့တက်ကာ ခုံမင်းကို သွား ရောက်ယူလာပေးသည်။ မနီလာ တောင်းဆိုခဲ့သော “ချစ်ပြုံးနှင်းဆီ” သီချင်းကို ကျွန်တော် တီးခတ်သီဆိုပေးရပါတော့သည်။ တီးခတ် သီဆိုပေးနေစဉ်အတွင်း အမှတ်တမဲ့မှသည် အမှတ်ထင်ထင် မေချို ကို ကျွန်တော် ပန်ထားလျက်နှင့်ကို ကျွန်တော်မြင်နေရလေသည်။

လက်စသတ်တော့ မနီလာ ဖန်တီးခဲ့သော ဧရိယာအတွင်း ကျွန်တော် သက်ဆင်းကျရောက်ခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်ချေတော့သည်။ မနီလာ ညီအစ်မသုံးဖော်တို့က မေချိုကို “လှလို့” ဟူ၍ ချစ်ကြ သည်။ ဆွေမျိုးတွေလည်း ဖြစ်ကြသည်။ တစ်ခုရှိသည်မှာ မေချို နေထိုင်ရာသည် ရပ်ကွက် (၁) ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့နေထိုင်ရာ ရပ်ကွက် (၂) ကို တော်တော်နှင့် မေချိုမရောက်ဖြစ်၊ ရောက်လာ လျှင်လည်း ဟိုစဉ်ကတည်းကပင် သည်ညီအစ်မလေးတို့အတွက် စားစရာတစ်ခုခုတော့ပါလာစမြဲ၊ အလှဘုရင်မလေးတစ်ပါးမို့ အရာရှိမလေးတစ်ဦးမို့ သဘောကောင်းသူလေးမို့ အားလုံးကမေချို ကို ခင်ကြချစ်ကြသည်။ ဦးလေးသိန်းနှင့် ဆရာမကြီးတို့ကလည်း သမီးတွေကိုမေချိုလို အရာရှိမလေးဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြဟု သွန်သင်ဆုံးမလေ့လည်းရှိလေသည်။ သူတို့အားလုံးကလည်း မေချို နှင့် ကျွန်တော့်အား နီးစပ်စေချင်ကြသည်ဟု ကျွန်တော်ထင်သည် လေ။

“ကောင်းလိုက်တာ ဆရာရယ်... ” ဟု သီချင်းသီဆို တီးခတ်အပြီးတွင် မနီလာပြောခဲ့သည်။

“ကဲ... မနီလာနဲ့ သမီးတို့ရေ... မမက ဆရာ့ကိုပြော စရာရှာလို့ ဒီကိုတမင်သက်သက်လာခဲ့တာ၊ သမီးတို့ဆီမရောက်ခဲ့တာ

လဲကြာပြီဆိုတော့ တစ်ချက်ခုတ်နှစ်ချက်ပြတ်လဲဖြစ်သွားရတာ၊ သမီးတို့ကလဲ ဝိုင်းကူပြောပေးကြနော်. . . ”ဟု စကားပလ္လင်ခံကာ မေချိုကကျွန်တော့်ကို ပြောလာခဲ့လေသည်။

“ဒီလိုပါ ဆရာ. . . ဒီကစာကို အရင်ဖတ်ကြည့်လိုက်ပါဦး၊ ပြီးတော့မှ မေချိုပြောပါမယ်. . . ”

မေချိုပြောလာခြင်းနှင့်အတူ စာကိုကျွန်တော့်အားကမ်း ပေးခဲ့သည်။ စာကို ကျွန်တော်ဖတ်သည်။ စာကအိတ်ဖွင့်ပေးစာ လည်းဖြစ်သည်။ စာပါအကြောင်းအရာမှာ ရန်ကုန်မြို့ရှိအစ်ကို ဖြစ်သူက ညီအစ်ရင်းဖြစ်သော ထီးလင်းမြို့ရှိ မြို့နယ်ပညာရေးမှူး ထံ စာရေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုရန်ကုန်က ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးနှင့် ကျွန်တော့် ဖခင်နှင့်ကလည်း တက္ကသိုလ်အတူတက်ဖက်များ ဖြစ်ကြကာ ယခု ပြန်လည်တွေ့ဆုံမိကြရင်းက ထီးလင်းမြို့အကြောင်းကို စကားစပ်မိ ခဲ့ကြကြောင်း၊ ထီးလင်းမြို့လေးတိုးတက်ရာ တိုးတက်ကြောင်း ပါဝင် ကူညီပေးပါရန်နှင့် ပညာတတ်ဘွဲ့ရများ အနာဂတ်တွင်ပိုမို ထွန်းကားလာစေရေးအတွက် ပညာအလင်းဖွင့်ပေးစေလိုကြောင်း ပညာတတ်များများလာသည်နှင့်အမျှ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံသည် မလွဲ မသွေတိုးတက်သော နိုင်ငံဖြစ်လာနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ စင်္ကာပူ နိုင်ငံလေးကို ပမာပေး၍ရကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ရုံးချိန်ပြင်ပတွင် ကျွန်တော့်အနေဖြင့် ပညာဖြန့်ဖြူးပေးနိုင်စေရန်ကို ရေးသားထား လေသည်။

“မြို့နယ်ပညာရေးမှူးကြီးနဲ့ ဦးရဲနဲ့ကလဲ ခင်မင်ရင်းရှိပြီး သား၊ ပညာရေးမှူးကြီးကလဲ ဆရာလီလာဦးမယ်လို့လဲ မေချိုကို မှာလိုက်တယ်၊ တကယ်လဲ မေချိုမေတ္တာရပ်ခံပါရစေ၊ ဦးရဲကပညာ

ပြည့်ဝသူဖြစ်လေတော့ တစ်ဖက်တစ်လမ်းကလဲ မေချိုတို့ထီးလင်း မြို့နယ် နယ်သူနယ်သားတွေ မြို့သူမြို့သားတွေနဲ့ မိဘတွေကိုလဲ ကူညီရာရောက်အောင် ပညာအလင်းဖွင့်ပေးပါဆရာရယ်. . . အားလုံးကဝမ်းသာကြမှာပါ”

မေချိုတို့မြို့လေးမှာ စီးပွားဖြစ်သဘောနဲ့ “ကျူရှင်” ဆိုတာ လဲ မရှိပါဘူး၊ တောင်သူလယ်သမား ယာသမားသားသမီးတွေက အများစုမို့ ငွေကြေးလဲချမ်းသာကြလှတယ်မဟုတ်လေတော့ စီးပွား ရေးသမားတွေကလဲ ကျူရှင်မဖွင့်လှစ်ကြပါဘူး၊ ဒီအခြေအနေမှာပဲ ကျူရှင်လေးတစ်ခုတော့ရှိနေတယ်။ သူကလဲ ဝန်ထမ်းတစ်ဦးပါပဲ၊ ဝန်ထမ်းငယ်လေးပါ၊ သင်္ချာ၊ ဓါတု၊ ရူပ၊ ဇီဝဘာသာရပ်ကိုပြတယ်၊ အင်္ဂလိပ်စာပါပြသပေးတယ်၊ သူတစ်ဦးတည်းနဲ့ဆိုတော့ ဘယ်လွယ် ပါ့မလဲ၊ သူက အင်္ဂလိပ်စာကို အကျွမ်းကြီးမဟုတ်ဖူး၊ ဘာသာရပ် အားလုံးအတွက် အ. ထ. က ကျောင်းကြီးက ဆရာ၊ ဆရာမတွေက သင်ပြပေးလိုက်တဲ့စာတွေကို သူကထပ်မံနွေးပေးတဲ့သဘော စာကျေ အောင်ဆိုတဲ့သဘောနဲ့ ကျူရှင်ဆိုပြီးပြောရတာပါ။ ထပ်မံသင်ပေးတဲ့ သဘောပါပဲ. . . ပိုက်ဆံလေးမဖြစ်စလောက်ပဲယူပြီး စေတနာနဲ့ သင်ပေးနေတာပါ။

ဒီမှာ မေချို ကဆရာကို တိုက်တွန်းချင်တာကတော့ အင်္ဂလိပ် ဘာသာကိုပြပေးဖို့ပဲဖြစ်ပါတယ်။ ကျောင်းကြီးက ဆရာ၊ ဆရာမ တွေသင်ပြပေးလိုက်တာမှန်ပေမဲ့ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် နားမရှင်း မသိတာလေးတွေကို ပြန်မေးဖို့ကျတော့ ဆရာ၊ ဆရာမ တွေကို ကြောက်စိတ်ကရိုသေးတာမဟုတ်လား. . . အဲဒါကို ကျူရှင်

မှာပြပေးလိုက်တဲ့အခါ သူတို့လေးတွေ နားလည်တတ်မြောက်သွားကြ ရအောင်ပေါ့. . . ” ဟု မေချိုကပြောပြနေပါသည်။

“ပြပေးပါ ကိုလေးရယ်. . . သမီးတို့ဆယ်တန်းရောက် တော့မှာမို့ ပိုကောင်းတာပေါ့. . . အားကိုးပါတယ် ဆရာကြီး ဦးရဲမြင့်လှိုင်ရှင့်” ဟု မိလှိုင်ကပါထပ်ဆင့် တိုက်တွန်းလာခဲ့သည်။

“ကျူရှင်ပြရလို့ မောပမ်းခဲ့. . . ညောင်းညာကိုက်ခဲလာခဲ့ လာရင်တော့ မိလှိုင်နင်းပေးရမှာနော်” ဟု ကျွန်တော်စ, ခဲ့ဖြစ်သည်။

“အမယ်လေး. . . ဒါလေးများ. . . ညီအစ်မသုံး ယောက် တစ်ယောက်တစ်လှည့်စီ နင်းပေးဦးမှာ၊ ဖျားနာကိုက်ခဲရင်လဲ မပူ နဲ့။ ဖေဖေ မေမေတို့က ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းပဲဥစ္စာ၊ ဆေးတွေလဲ ရှိတယ်။ ဆေးလဲထိုးပေးဦးမှာ. . . ” ဟူ၍ လှိုင်၊ ခိုင်၊ ကြိုင်တို့က ညှိနှိုင်းထားသည့်အလား သံပြိုင်ဟစ်ကြွေးလို့ လာခဲ့သေးတော့သည်။

မေချို ကျွန်တော့်မျက်နှာကို အကဲခတ်ကြည့်နေခဲ့မှန်း ကျွန်တော်သိနေပါသည်။ ကျွန်တော့်ထဲမှ ရေရာသေချာသော သူအလိုရှိဖြစ်စေချင်သည့် ဆန္ဒအတိုင်းဖြစ်စေမည့် စကားသံကို မျှော်လင့်စောင့်စားဟန်ပြကာရှိနေခဲ့သည်ကို ကျွန်တော်မြင်နေရ ပါသည်။

“ကောင်းပြီလေ. . . အလျှူဒါနဆိုတာ အလျှူခံတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က လိုအပ်လို့ အလျှူခံလာခဲ့ပြီဆိုမှတော့ ပေးလျှူသူကလဲ စိတ်ဆန္ဒ ကောင်းကောင်းနဲ့ လျှူတတ်ရမှာပေါ့။ ဒါမှလဲ အလျှူခံသူနဲ့ လျှူဒါန်း သူ ယူသူနဲ့ပေးသူ ကုသိုလ်စစ်စစ်ဖြစ်ရပြီး ဆုတောင်းတွေပြည့်စုံ ရတာမဟုတ်လား. . . တက္ကသိုလ်ဝင်တန်း (၁၀) တန်းကို အင်္ဂလိပ်

စာပြပေးပါမယ်။ မေချိုပဲ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါလေ. . . ”

ကျွန်တော်ပြောဖြစ်ခဲ့ပါပြီ။

“ဟေး. . . ဒါမှ ဒို့ကိုလေးကျွ ဦးရဲကွ၊ ဦးရဲမြင့်လှိုင်တဲ့ဟေ့ . . . ”

ညီအစ်မသုံးဖော်တို့၏အသံနှင့်အတူ မေချို၏ကြည်လင် ရွှင်ပြနေသော ချစ်ကြင်စရာမျက်နှာလေးကို ကျွန်တော်အထူးသတိ ထားမိမြင်နေမိခဲ့ရလေသည်။

ထိုနေ့ကညနေပိုင်းတွင် မေချိုကို ညီအစ်မသုံးဖော်နှင့် မနီလာတို့က မေချိုအိမ်သို့ လိုက်ပါပို့ဆောင်ခဲ့ကြသည်။

မြို့နယ်ပညာရေးမှူးကြီးကလည်း မောချောင်းသို့ ရေလာ ချိုးရင်း ကျွန်တော့်ထံရောက်ခဲ့၊ ကျူရှင်ပြပေးမည့်အကြောင်းသိခဲ့ တော့. . .

“ကျေးဇူးအထူးတင်ပါတယ် ဦးရဲရယ်. . . ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းနေ သေးတဲ့ ဒီနယ်မြေလေးကို ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာရအောင် စွမ်း ဆောင်ပေးမယ့် အမျိုးသားကောင်း ဆရာကောင်းတစ်ဦးပေါ်ထွက် လို့လာခဲ့ရပြီမို့ ကျွန်တော်ဝမ်းသာတယ်။ ကျွန်တော်က ထီးလင်းမြို့ သားစစ်စစ်မို့ ဇာတိမြေကို ပိုမိုတိုးတက်လာစေချင်တာကတော့ နေ့စဉ်နဲ့အမျှ ဖြစ်နေရသူပါပဲ။ ကျေးဇူးတွေအများကြီး နေ့တိုင်း တင်နေမိရမှာပါပဲဗျာ။ မေချိုကိုလဲ နိုးကြားတက်ကြွတဲ့ မြို့နယ်ဂုဏ် ကို မြို့နယ်အကျိုးကိုဆောင်သူအဖြစ်နဲ့ ချီးကျူးမိရသေးရဲ့ဗျာ. . . ”

လှိုက်လှိုက်လှလှရှိလှသော၊ အားပါးတရရှိလှသော၊ ဟန် ပန်အမူအရာများဖြင့် ရိုးသားပွင့်လင်းလှပြီး ဟန်ဆောင်ပန်ဆောင် စကားတို့ကို အပိုမပြောတတ်သော ပညာရေးမှူးကြီး၏ ရင်ထဲက

စကားသံက စေတနာပြည့်ဝလှသည့် သဘောအားကျွန်တော်တွက် ဆမိကာ စာသင်ပေးရမည်ကို ကျွန်တော်တွေးလျက် ပျော်နေမိခဲ့ ရပါသည်။

တဖြည်းဖြည်းနှင့်သိ၍ သိ၍လာခဲ့ရင်းက တကယ်တမ်း သတ္တုချကြည့်မိတော့ တောင်သူလယ်သမား ကျောင်းသူ ကျောင်းသားဝန်ထမ်းငယ်လေးများပါမကျန် လေးစားအားကိုးချစ် ကြည်ရင်းနှီးမှုကို ရာခိုင်နှုန်းပြည့်ရစေရအောင် အကျိုးပြုပြည်သူ့ ဝန်ထမ်းကောင်းတစ်ဦး၊ အတုယူဘွယ်ရာပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအဖြစ် ဖြစ်လာစေရန် ဆောင်ကြဉ်းပေးခဲ့သူမှာ မေချိုသာဖြစ်ပေသည်။

အကြောင်းရင်းမှန်မှာ ရန်ကုန်(ရုံးချုပ်)သို့ မေချိုအား တာဝန်တစ်ခုဖြင့် ကျွန်တော်စေလွှတ်ခဲ့ရသည်။ တာဝန်ဖြင့်သွား ရောက်ခဲ့ရစဉ် မေချိုသည်ဖော်ပြပါ ပညာရေးမှူးကြီး၏အစ်ကိုတော် ညွှန်ကြားရေးမှူးကြီးထံ ရောက်ခဲ့တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ဆွေမျိုးရင်းလည်း ဖြစ်၍ ထိုညွှန်ကြားရေးမှူးကြီး၏အိမ်တွင်ပင် တစ်ညတာအိပ်ခဲ့ရသေးသည်။ ထိုညက ထီးလင်းမြို့နယ်အကြောင်းများ၊ သူတို့ဆွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟ တို့၏ အကြောင်းများ၊ ပြောကြမေးကြနှင့် ရှိနေခဲ့ရသည်။ ထို အကြောင်းခံများမှ မေချိုသည် သူနယ်မြေ၊ သူမြို့အား ပိုမိုတိုးတက် စေလိုသောရည်ရွယ်ဆန္ဒ ပြင်းပြမှုများအား ညွှန်ကြားရေးမှူးကြီးကိုပြော ကြားခဲ့သည်။ မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည်။ ညွှန်ကြားရေးမှူးကြီးကလည်း အားရ နှစ်သက်လျက် စီစဉ်ဆောင်ကြဉ်းမှုကြောင့်လည်း ကျွန်တော်သည် ကျွန်ုပ်တို့ဆရာဘဝဖြစ်လာခဲ့ရသည်ကို ကျွန်တော်သိလာခဲ့ရပေသည်။

ဤသို့နှင့် အရွှေ့၏စွမ်းအားဖြင့် ကျွန်တော်သည် နိုင်ငံ ဝန်ထမ်းလည်းဖြစ်၊ နယ်မိ နယ်ဖ မြို့မိ မြို့ဖ အများပြည်သူတောင်

သူယာလုပ်ဝါးမခုတ်အပါအဝင် လူတန်းစားအလွှာအသီးသီးတို့၏ သားငယ် သမီးငယ် အနာဂတ်နိုင်ငံတော်ကြီး၏ လူငယ်လူရွယ် ကျောင်းသူကျောင်းသားအပေါင်းအတွက် အားထားမှီခိုရာသစ်တစ် ပင် ဖြစ်လာခဲ့ရသည်။ သစ်တစ်ပင်ကောင်းတော့ ငှက်တစ်သောင်း ကို နားနိုင်စေခဲ့ရသည်။ ကျူရှင်ဆရာဘဝ တစ်ဖက်တစ်လမ်းက ထမ်းခဲ့ရသည်။

ကျူရှင်ဆရာဆိုပေမဲ့ ကျွန်တော်ကတော့ စီးပွားရေးကျူရှင် ဆရာ၊ အသပြာကျူရှင်ဆရာ မဟုတ်ခဲ့ပါ။ ကျွန်တော်သည် ငွေကြေး တစ်ပြားတစ်ချပ်မျှကိုလည်း လက်မခံခဲ့၊ မယူခဲ့၊ မေတ္တာ စေတနာ ဖြူစင်စွာဖြင့် အကျိုးဆောင်ကာပြသခဲ့သော “အခမဲ့ ကျူရှင်ဆရာ” သာ ဖြစ်ပါသည်။

“ဪ... အရွှေ့၏စွမ်းအားကား တန်ဖိုးများပြားလှ ပေစွတကား...။”

တာဝန်တွေကြားက ဂုဏ်မြှင့်သူ

“လူနှင့်နာမည်ဖြစ်ရေးထက် နာမည်နှင့်လူဖြစ်လာစေရေး ကို ကြိုးပမ်းအားထုတ်သင့်တယ်မဟုတ်လား ဆရာ”... ဟု မေချိုက ပြောခဲ့ဖူးပါသည်။ မေးလာခဲ့ဖူးပါသည်။

တစ်ဖန်လည်း “ပညာတတ်ရင် လူတော်၊ အကျင့်စာရိတ္တ ကောင်းရင်လူကောင်း၊ လူတော်လဲဖြစ်လူကောင်းလဲဖြစ်တဲ့ ဦးရဲပဲ ဥစ္စာ”... တဲ့။

သူစကားများကို အလေးအနက်ထား၍ စဉ်းစားမိရတိုင်း မေချိုကို ကျွန်တော်လေးစားမိရသည်။ ကျွန်တော်ကိုကား လေးစား

ယုံကြည်သူများအတွက် ကျွန်တော်ကြိုးစားဆောင်ရွက်ပေးရပါသည်။ အိမ်ကပေ (၄၀x၆၀) အပြည့်နီးပါးဆောက်လုပ်ထားသော နှစ်ထပ်တိုက်ခံအိမ်ကြီးဖြစ်သည်။ အောက်ထပ်တစ်ခုလုံးသည် ကျူရှင်ခန်းမကြီးပင်ဖြစ်ကာ မီးဖိုဆောင်က သီးသန့်ဖြစ်သည်။ ကျူရှင်ဆရာ၏ မိသားစုကလည်း သဘောကောင်းကြသည်။ ကျွန်တော်ကျူရှင်သို့အလာ စာမပြမီ စားစရာတစ်ခုနှင့်ရေခန်းကြမ်းကို အမြဲစီစဉ်ဖန်တီးပေးထားလေသည်။ ပညာရေးကို အားပေးကြသော မိသားစုလည်းဖြစ်လေသည်။

ကျွန်တော်ကို ဦးစားပေးကာ ရုံးဖွင့်ရက်ဆိုလျှင် ရုံးဆင်းပြီး နောက်ညနေ (၄:၁၅) နာရီတွင် ကျွန်တော်ကျူရှင်ဝင်ရသည်။ တစ်နာရီတိတိပြပေးရသည်။ (၅:၁၅) ဆိုလျှင် ကျွန်တော်ကချိန်ပြီးပြီ။ (၁၅) မိနစ်နားချိန်ရသော ကျောင်းသူကျောင်းသားများက မူလကျူရှင်ဆရာက (၅:၃၀)နာရီတွင် ပြန်စပြီး (၆:၃၀)နာရီခန့်တွင် တစ်နေ့တာကျူရှင်ချိန်ပြီးစီးသည်။

သို့ဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်တော်သည် ရုံးဆင်းခဲ့သည်နှင့် နေထိုင်ရာအိမ်သို့ မပြန်နိုင်တော့၊ ကျူရှင်ပြသရသည့်အိမ်သို့ သွားရတော့သည်။

စနေ၊ တနင်္ဂနွေနှင့် တခြားရုံးပိတ်ရက်များတွင် မူလကျူရှင်ဆရာက ဓါတု၊ ရူပ၊ ဇီဝ၊ သင်္ချာဘာသာရပ်တို့ကို အစီအစဉ်ခွဲထားသည့်အတိုင်းပြသည်။ (၃)နာရီအချိန်ယူသည်။ ကျွန်တော်သည်လည်းအလားတူ (၃)နာရီပြရသည်။ အားရပါးရဖြစ်ကြရသည်။

သူက နံနက်ပိုင်း (၉-၁၂)နာရီအထိယူသည်။ ကျွန်တော်က(၃-၆)နာရီအထိဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ကျူရှင်တွင် ကျောင်းသူကျောင်းသားပေါင်း (၆၀)ကျော်ရှိလေသည်။ အထက်တန်းကျောင်းတော်ကြီးမှ ကျောင်းသူကျောင်းသားများအပြင် တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းနှစ်နှစ်ရုံး၊ သုံးနှစ်ရုံးသူလေးငါးဦးလည်း ကျူရှင်သို့လာတက်ကြသည်။

ကျူရှင်ဆရာမဖြစ်မိကတော့ ရုံးနှင့်အိမ်၊ အိမ်နှင့်ရုံးသာဖြစ်ပါသည်။ ယခုအမှု ရုံးမှကျူရှင်၊ ကျူရှင်မှအိမ်ဖြစ်ခဲ့ရတော့သည်။ ကျွန်တော့်မှာ အနားရချိန်ဟူ၍ မရှိလှတော့၊ သို့ဖြစ်၍ အချိန်တို့ကလည်း ကုန်မှန်းမသိကုန်လွန်သလိုဖြစ်ရတော့သည်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကျွန်တော်ပျော်ရပါသည်။ ပင်ပန်းသည်ဟူ၍မပြောမိ၊ မြို့နယ်ပါတီကောင်စီအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများက ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများနှင့် မြို့မိမြို့ဖ ကျောင်းသူကျောင်းသားမိဘများတို့ကလည်း ဝမ်းသာအားရကောင်းချီးပေးကြသဖြင့် ကျွန်တော်များစွာ ပီတိဖြစ်မိရပါသည်။ သည်သို့သောလုပ်ရပ်အတွက်လည်း အတိုင်းမသိ ပျော်ရွှင်ကျေနပ်မိရပါသည်။

ဤသို့ ပျော်ရွှင်ကျေနပ်နေမိရသည့်ကြားမှာပင် အခက်အခဲတစ်ချို့ကို အဆင်ပြေစွာဖြေရှင်းနိုင်ရအောင်လည်း အတော်ကြိုးစားယူရတတ်ပါသည်။ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းပီသစွာနှင့် မြို့နယ်ဌာနတစ်ခု၏ အကြီးအကဲပီသစွာ မဖြစ်မနေလိုက်ပါဆောင်ရွက်ခြင်းများလည်း ရှိကြုံရပါသည်။ ပါတီကောင်စီတို့မှ အခါအားလျော်စွာ ပေးအပ်လာသည့် တာဝန်များကရိုချေသေး၏။ ပါတီမူဝါဒများနှင့် အညီ မြို့နယ်တွင်ကျေးရွာအုပ်စုများတွင် တောင်သူလယ်သမားရေးရာရက်တိုသင်တန်းကိစ္စများ ဖွင့်လှစ်ရာ၌ ဌာနဆိုင်ရာအကြီး

အကဲများအနေဖြင့် အချိန်ပိုင်းသင်တန်းပို့ချဟောပြောပေးခြင်းလည်းပါဝင်၏။ ထိုကျေးရွာဆီသို့ သွားရောက်ရ၏။ တောင်သူလယ်သမားတို့ကလည်း ဌာနဆိုင်ရာအကြီးအကဲများကို မပျက်မကွက်လာစေလိုကြ၏။ ဌာနကြီးကဲများမှ ဟောပြောပို့ချချက်များကို ငံ့လင့်ကြ၏။ ဗဟုသုတများရရှိစေ၍ အလွန်နှစ်သက်သဘောကျကြပေ၏။

ကျွန်တော်၏ ဟောပြောပို့ချချက်များကို လွန်စွာမှစိတ်ဝင်တစားရှိကြ သဘောကျနှစ်သက်ကြသဖြင့် ကောင်းသတင်းက ပျံ့နှံ့ရကာ အခြားသောကျေးရွာအုပ်စုများတွင် ကျင်းပသည့်အခါ၌လည်း ရှောင်းလွှဲ၍မရတတ်။ ကျွန်တော့်ကိုယ်စား ဒု မြို့နယ်ဦးစီးမှူးမေချိုအားစေလွှတ်ရန်မှာလည်း သူမမှာမိန်းမသားဖြစ်နေသဖြင့် မလွှတ်ရက်။ ကိုယ်တိုင်သာအနစ်နာခံဖြစ်ရပေတော့၏။ သည်နေရာတွင် ညအိပ်ညနေခရီးဖြစ်ရသည့်အခါ သင်တန်းကျင်းပသည့်ကျေးရွာများက ပို၍သဘောကျကြချေ၏။ ယင်းကား ညပိုင်းတွင် ဂီတအနုပညာဖျော်ဖြေရေးကို ဆင်နွဲ့ ရခြင်းပင်ဖြစ်၏။ သင်တန်းဖွင့်၍ ဟောပြောပို့ချရမည်ဆိုကတည်းက ထိုကျေးရွာမှ ကျေးရွာလူကြီးများက ကျွန်တော်တို့၏အနုပညာပစ္စည်းများဖြစ်သည့် မယ်ဒလင်၊ တယော၊ ဒုံမင်းတို့ကို ကြိုတင်ကာတောင်းဆိုဖို့ ယူဆောင်သွားကြပြီးလည်းဖြစ်သည်။ သူတို့ရွာ၌ တစ်ပွဲတစ်လမ်းဖျော်ဖြေပေးကြရ၏။ စပီကာနှင့် မိုက်ကရိုဖုန်းနှင့် တစ်ရွာလုံးက နားဆင်ကြလေသည်။ များသောအားဖြင့် စာသင်ကျောင်းတွင် ကျင်းပတတ်လေ့ရှိရာ ရွာမှရွာသူရွာသားတို့က စုရုံးကာလာရောက်နားဆင်ကြ၏။ သူတို့တောင်းဆိုလာသော သီချင်းများကိုလည်း

တီးပေးရဆိုပေးရသည်။ အကျေးအမွေးကား အလှူအပယ်၊ ယမကာဆိုသည်မှာလည်း ပြောစရာမလို။

လယ်စိုက်ရှင်း မန်နေဂျာကြီး၊ ကုန်သွယ်လယ်ယာမန်နေဂျာနှင့် ကျွန်တော်တို့ကား သင့်တင့်ရုံမှီဝဲကြသည်။ ဂုဏ်သိက္ခာအတွက် ငဲ့ရထည့်တွက်ကြရသည်။ ရွာကတော့ လွန်စွာမှနှစ်သက်သဘောကျကြလေသည်။ ထိုဂီတအနုပညာကြောင့်လည်း အများကတမ်းတကြသည်ဖြစ်၍ မေချိုကိုစေလွှတ်၍ မဖြစ်ရခြင်းပါပေ။

ထိုသို့သောရက်မျိုးတွင် ကျွန်တော့်ကျူရှင်ကိုဖျက်ရသည်။ မူလကျူရှင်ဆရာက အချိန်ပို၍ရပေသည်။ ကျွန်တော်မြို့သို့ ပြန်ရောက်လာခဲ့လျှင် မူလကျူရှင်ဆရာကလည်း ကျွန်တော့်အတွက် ညှိနှိုင်းကာအစားပြန်ဖြည့်ပေးပါသည်။ တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦးကား နားလည်မှုရှိကြလေသည်။

ဤမျှသာမကသေး စေ့စပ်သေချာအားကိုးရသည့်သူအဖြစ်နှင့် အလွန်တာဝန်ကြီးလှသောတာဝန်ကိုလည်း ပေးထားသေးသည်။ မြို့နယ်ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲဆိုင်ရာနှင့် ပတ်သက်ကာ “ကြားဖြတ်ရွေးချယ် တင်မြှောက်ပွဲကျင်းပရေးကော်မရှင်” ၏ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ကျွန်တော်တာဝန်ထမ်းရသေးသည်။ ထို့အပြင် ရာသီဥတုသာယာသော ဆောင်းနှင့် နွေရာသီတို့တွင် ကျေးရွာများသို့ “စစ်ကြောင်းကြီးငါးကြောင်း” ဆင်းရာတွင်လည်း လိုက်ပါရသေးသည်။

သည်သို့သော ကျွန်တော့်၏အနေအထား အရေးပါနေမှုကို မေချိုကဂုဏ်ယူသည်။ ကျေးရွာအသီးသီးသို့ရောက်တိုင်လည်း မေချိုသူငယ်ချင်းများက ကျွန်တော့်အားလာရောက်တွေ့ဆုံလေ့ရှိ

ကြသည်။ သူ့သူငယ်ချင်းများကား အချို့ကကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမများဖြစ်နေကြသလို ကောင်စီစာရေးများလည်းရှိကြသည်။ လိုအပ်သည်များကို အကူအညီပေးတတ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ကျွန်တော်သည်ပို၍ပျော်ပါသည်။ ပျော်နေမိရပါလေသည်။

ကျွန်တော့်ဆန္ဒတစ်ခုဖြစ်သော သူတို့ကိုယ်သူတို့ “ပျူ” ဟု ယုံကြည်ယူဆနေကြသည့် “တောင်သား” ကျေးရွာများအားလုံးကို ကျွန်တော်ရောက်နိုင်ခဲ့သည်။ ထီးလင်းမြို့နယ်အတွင်း တောင်သားကျေးရွာ (၂၃) ရွာရှိသည်။ ယင်းရွာများအားလုံးသို့ ကျွန်တော်ရောက်ခဲ့လေ့လာခဲ့ဖြစ်ရသည်မှာလည်း ကျွန်တော့်အတွက် တန်ဖိုးဖြတ်၍မရနိုင်သည့် အတွေ့အကြုံလည်းဖြစ်ရပေသည်။ စာတမ်းတစ်ခုကိုလည်း ရေးသားပြုစုဖြစ်ရလေသည်။

ထိုစဉ်ရက်များတွင် မေချိုသည် ကျွန်တော့်အတွက်အရေးအကြီးဆုံးသောသူဖြစ်လာရသည်။ ကျွန်တော့်နေရာအားအစားထိုးတာဝန်ထမ်းဆောင်ပေးရသည်။ ခရီးမှပြန်ရောက်လာသည့်အခါ အစစအရာရာ အထွေထွေအရပ်ရပ်ကို နေ့စွဲနှင့်တကွ ပြန်လည်တင်ပြရှင်းပြပေးသည်။ သူ့ကိုကျွန်တော်တကယ်ချီးကျူးဖြစ်ရပါသည်။ သူမသည် လွန်စွာအလိုက်သိ၍ တာဝန်လည်းကျေ၏။

“ယုံကြည်စိတ်ချတယ်ဆိုတာ သူ့ရိုးသားမှုကိုယုံကြည်တယ်။ စိတ်ချမယ်ဆိုတာက ကျွန်တော့်တာဝန် လုပ်ငန်းများစွာကို လွှဲထားလို့ရတယ်။ ယုံကြည်တာက စာရိတ္တနဲ့ဆိုင်တယ်။ စိတ်ချတယ်ဆိုတာက အရည်အချင်းနဲ့ ဆိုင်တယ်. . . ”

သို့ကလို့ ကျွန်တော်ကပြောတိုင်းလည်း. . . “ဆရာက သိပ်စကားပြောကောင်းတယ်နော်. . . လူတွေကို နားခံသာအောင်

ကျေနပ်နေအောင်ဆွဲဆောင်နိုင်စွမ်း တကယ်ရှိတာအမှန်ပဲမို့ မေချိုက အတုယူနေရတာ” ဟု အမောပြေအောင် နှစ်သိမ့်ပေးတတ်သူပင်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်ကလည်း မေချိုပြောလာခဲ့မှုကို ကျေနပ်နေမိတတ်လေသည်။ အမှန်တော့ မေချိုစိတ်ဓါတ်သည် မွန်မြတ်သောစိတ်ဓါတ်မျိုးဖြစ်လေသည်။

စနေ၊ တနင်္ဂနွေ ရုံးပိတ်ရက်တို့တွင် ကျွန်တော်ကျူရှင်ပြရာသို့ ရံဖန်ရံခါ မေချိုရောက်လာတတ်သေးသည်။ သူ့မိဘများကိစ္စဆွေရေးမျိုးရေး ဘာသာရေး သာရေးနာရေးကိစ္စဖြင့် လမ်းကြုံလျှင် ဝင်လာတတ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့စာသင်ပြနေဆဲ နောက်ဆုံးအတန်းရှိထိုင်ခုံတွင် ထိုင်ကာသင်ကြားနေမှုကို လေ့လာနေတတ်သေးသည်။ ကျူရှင်စာသင်ချိန်ပြီးသည်အထိ စောင့်ဆိုင်းနေတတ်သည်။ စာသင်သားတို့လည်းအိမ်အပြန် သူ့ရပ်ကွက်ထဲက ကျောင်းသူလေးတွေနှင့် လက်တွဲကာ ကျွန်တော်အားလည်း သူ့အိမ်သို့လိုက်ပါ ပါရန် အိမ်လည်ခေါ်တတ်သည်။ သူတို့နှင့်အတူအုန်းနို့ခေါက်ဆွဲ၊ မုန့်ဟင်းခါး၊ ကောက်ညှင်းပေါင်း၊ ဆီထမင်း စသည်ဖြင့် တစ်ခုမဟုတ်တစ်ခုခုတော့ ကျွေးမွေးဖို့ရာဖြစ်လေသည်။ တစ်ခါတစ်ရံတော့လည်း ကျွန်တော်တစ်ဦးတည်းဖြစ်တတ်လေသည်။

တစ်နေ့ -

“ဆရာ ဖြစ်ရတာလဲမလွယ်ဘူးနော်” ဟု မေချိုက ပြောလာခဲ့ပါသည်။

“အင်း. . . ကိုယ်နဲ့ညီအစ်ကိုလိုခင်. . . ကိုယ်ထက်(၂)နှစ်စောပြီး ဘွဲ့ရသွားတဲ့ စီပွားရေးတက္ကသိုလ် မေခဆောင်ကျောင်းသားကြီးပေါ့လေ၊ သူက မန္တလေးဇာတိပေါ့။ သူ့အဖေကို မေချိုလဲကြားဖူး

ပြီးသားဖြစ်သွားမှာပါ။ ဆရာကြီးမြကေတုလေ၊ အမည်အရင်းက ဦးချစ်မြေ့တဲ့၊ မြန်မာစာပါမောက္ခကြီးပါ။ ဆရာကြီး ဆီရောက်ခဲ့ စဉ်က ဆရာကြီးကသူ့အတွေ့အကြုံကို ပြောပြရင်းမှာ ကိုယ်မှတ် သားထားခဲ့ဖူးရတဲ့ စကားလေးတစ်ခွန်းပါပဲ. . .

. . . ဘာတဲ့. . . ဆရာဆိုတာ “နာသုံးနာ” တဲ့ စေတနာ၊ အနစ်နာ၊ ဝါသနာတဲ့ ဘယ်ကမလဲတဲ့။ နာသုံးနာအပြင် စာဖတ်နာ အကြင်နာတည်းဟူသော “နာငါးနာ” အပြင် အသံနာ တစ်ခုတိုးပြီး “နာခြောက်နာ” ဖြစ်ရတယ်တဲ့. . .

ကျွန်တော့စကားမဆုံးသေး သို့ပေမဲ့ မေချိုကပြောလာခဲ့ သည်။

“ဒါကြောင့်မို့ထင်ပါရဲ့ ဆရာဦးရဲမြင့်လှိုင် နာမည်ကျော် ရတာ၊ အပြောအဆိုကလည်းကောင်း၊ ဥစ္စာပေါ် ရုပ်ချော အရာရှိ လဲဖြစ်ပြန်ဆိုတော့ အဟမ်း. . . အဟမ်း. . . စာပေးစာယူနဲ့ဘွဲ့ယူ ကြမယ့် စာပေးစာယူဖြေဆိုနေဆဲ ဆရာမလေးတွေကလဲ အိမ်ကို စာလာမေးကြတယ်ကြားပါရဲ့. . . ဒါကြောင့် မေချိုက တစ်ခုထပ် ဖြည့်စွက်ကာပြောချင်တယ်. . . ဒါကဘာလဲဆိုတော့ “အကြင်နာ” ကို နွယ်ပြီး “အချစ်နာ” မရပါစေနဲ့လို့”. . .

“အို. . . မေချိုရယ်. . . မပြောကောင်းဘူးလေ. . .” ဟု သူ့ဘုမကျတကျ ခနဲတဲ့တဲ့စကားဆိုခဲ့မှုအား ကျွန်တော် ဤမျှသာ ပြောမိခဲ့သည်။ သူ၏အတွင်းစိတ်ကိုလည်း လှစ်ဟသလိုဖြစ်လာခဲ့ ရသည်ကို ကျွန်တော်သတိထားမြင်လာမိခဲ့ရလေသည်။

သူ့စကားက မကုန်သေး၊ ဆက်လာခဲ့ပြန်သေးသည်။
“အလွမ်းနာကလဲ ရှိသေးတယ်ထင်ပေါ့. . . ဒေါက်တာ

မလေးဆိုလား. . . ရန်ကုန်ကစာတစ်စောင်လဲ ရောက်လာခဲ့တယ် ဆိုပဲ အိမ်လိပ်စာနဲ့ ရောက်လာတာတဲ့. . .”

“အင်း. . . အဲဒါမှ ဒုက္ခမှ တကယ့်ဒုက္ခဖြစ်ပြီ။ ငရဲတွေ တော့ကြီးကုန်တော့မှာပဲ. . . ကျားတွေလဲ ကိုက်ခံနေရဦးမယ် ဒေါ်မေချိုရဲ့. . . မျှစ်ချိုးမို့ရှာ မသွားလေနဲ့ဦးနော်. . .”

သည်သို့နွယ် ခပ်မြန်မြန်ခပ်ဆတ်ဆတ်ကလေး ကျွန်တော် ပြောဖြစ်ခဲ့သည်။

“မသိလို့ပါ ဆရာကြီးရယ်. . . ဒီက တပည့်မမေချိုက အလိုက်မသိသလိုဖြစ်ရတယ်ထင်ပါ။ ဆရာမကြိုက်ရင် မေချို မစ တော့ပါဘူးလေ. . .”

“အင်း. . . ပြောပြတယ်။ အမြင်မှား အထင်မှားသူကြီးရေ့ . . . သိလား၊ သေချာနားထောင်၊ အကြင်နာဆိုတဲ့စကားနဲ့ စပ်လျဉ်းလာရင် သိထားစေချင်သူအတွက် သိထားသင့်ပြီဆိုတဲ့ အချိန်ကျတော့ သိစေရမယ့်စကားတစ်ခွန်းကို ကျွန်တော်အကြင်နာ အပြည့်နဲ့ပြောပြနိုင်ဘို့ ပြောဖြစ်ဘို့ရှိပါတယ်လေ။ ခုတော့ ခုချိန် ထိတော့ ကျွန်တော့်ရင်ထဲမှာ စောင့်စည်းနေရတဲ့အသိစိတ်နဲ့ ကိန်းအောင်ကာနေရသေးတာမျိုးနဲ့ သိမ်းဆည်းထားနေရဆဲပါပဲ. . .”

အကြင်နာကို ဖွင့်အမိတော့မှ အမှန်းနာတို့ အသဲ (သည်း) နာတို့ဆိုတာမျိုးနဲ့ ကြုံဆုံလာဖွယ်ရာအဖြစ်မျိုးကို ကျွန်တော်ခံစား နိုင်မယ်မထင်လို့ပါ။

ငယ်စဉ်ခလေးဘဝတုန်းက ကိုယ်နှစ်သက်သဘောကျတဲ့ ယမင်းရုပ်လေးတစ်ခုကို သူများတွေဝယ်ယူသွားမှာစိုးလို့ “ဝယ်ပေး မြန်မြန်ဝယ်ပေး” ဆိုတာ အတင်းပူဆာ ငိုပြရတာမျိုးတောင်ဖြစ်ခဲ့

ရရဲ့၊ ခုတော့လဲ စဉ်းစားချင့်ချိန်တတ်တဲ့ အရွယ်နဲ့အသိက အငမ်းမရသဘောနဲ့ဖြစ်စေ၊ အခွင့်သာလို့ဖြစ်စေ အလျှင်အမြန်သိမ်းပိုက်ရယူလိုစိတ်နဲ့ မတောင်းဆိုမယူဖြစ်ရတဲ့ စိတ်မျိုးဖြစ်နေမိရတယ်။ ခလေးဘဝကတော့ ယမင်းရုပ်ကလေးရလာလို့ ပျော်ရွှင်စွာဖြစ်ရ ဆဲမှာ ယမင်းရုပ်ကလေးမှာ အဖြစ်အနာအဆာတွေ့တယ်ဆိုပြီး ဆိုင်ရှင်ကိုအသစ်တစ်ခုနဲ့ လဲလှယ်ပေးပါလို့ပြောလို့ . . . ဆိုင်ရှင်ကလဲ ခလေးမို့လို့ဆိုပြီး ခွင့်လွှတ်ကာအသစ်တစ်ခု ပြန်ပေးလို့ရပါရဲ့ . . . ပြန်ပေးတတ်ကြပါရဲ့ . . . ။

ဒီအသက်အရွယ်မှာတော့ ကစားစရာအရုပ်မဟုတ်တဲ့ ကြင်နာသူယမင်းရုပ်ကိုဖြင့် အချိန်တိုလေးတစ်ခုအတွင်းသဘောမျိုးနဲ့သာဖြစ်နေသေးလေတာကတစ်ကြောင်း၊ ခလေးတွေလို အလှအယက်သဘောမျိုးနဲ့တော့လဲ ရယူလိုစိတ်မဖြစ်လိုတာကတစ်ကြောင်းကြောင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုနှုတ်ကိုစောင့်စည်း စိတ်ကိုစောင့်စည်း ခန္ဓာကိုယ်ကိုစောင့်စည်းလို့ နေနေဖြစ်ရတာပါ။

မမုန်းပေမယ့် နာသွားခဲ့ကြရမယ့်အဖြစ်မျိုး ဘဝမျိုးကိုလဲ မဖြစ်စေချင်ဘူး။ မမြင်ရတဲ့ကြိုးတစ်ကြိုးဟာ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဆက်တုံးပါတဲ့ကြိုးမျိုးကိုလဲ မလိုလားဘူး။ မဖြစ်စေချင်ဘူးဆိုပါတော့ . . . ။

အေးလေ . . . ကိုယ်နဲ့အနီးဆုံးလူကမှ ကိုယ့်ကိုနားလည်မှု မရှိခဲ့ရင်၊ ကိုယ့်ကိုမကောင်းမြင်သဘောနဲ့ ဘယ်သူတွေက ဘာတွေ ဘယ်လောက်ပြောလိုက်ကြမလဲဆိုတာ တွေးမိရင်း စိတ်ပူပန်မိရသေးပါရဲ့ . . . ရှိပါစေလေ . . . လူတစ်ဦးရဲ့ဂုဏ်သိက္ခာဆိုတာ လျှို့ဝှက်နှလုံးသားလို့ ပြောရလေမလား . . . ပြီးတော့ နှလုံးသားနဲ့

စပ်လျဉ်းလာရင် အကြင်နာခွန်အားဆိုတာ လူသားတိုင်းရဲ့ မွေးရာပါစွမ်းအင်တစ်မျိုးပါ . . . ကြင်နာလိုတဲ့ စိတ်ကတားမနိုင်ဆီးမရ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် တူညီမျှတဲ့ စပ်တူကိုယ်တူ လက်တွဲရင်ဆိုင်နိုင်မယ့်သူ ဖြစ်ဖို့ဟာအရေးကြီးလှပါတယ်။ အသိရခက်တဲ့ နှလုံးသားဟာ အင်မတန်တန်ဖိုးထားတတ်ဖို့လိုပါရဲ့ မေချိုရယ် . . . ။

“အို . . . ဦးရဲရယ် . . . ဆောရီးနော် ဆရာ၊ မေချိုကိုများစွာ ခွင့်လွှတ်ပါ။ ဆန္ဒဇောတစ်ခုနဲ့ ပြောခဲ့မိရခြင်းက အပြစ်ဖြစ်သွားရပြီမို့ စိတ်မကောင်းတောင်ဖြစ်လာမိရပါတယ်ဆရာ . . . ဆရာပြောနေခဲ့တဲ့ စကားတွေက တကယ်ဘဝစကားတွေဆိုတာသိရပြီး တကယ့်ကိုဆရာကို လေးစားလာမိရတာအမှန်ပါပဲ။ ပြောခဲ့မိတဲ့ စကားတွေအတွက် ကန်တော့နော်ဆရာ . . . ”

မေချိုလက်အုပ်ချီဟန်ပြုလျက် ကျွန်တော့်ကိုကြည့်ကာ တောင်းပန်ရှာပါသည်။

“ကြည်ဖြူတဲ့အသိနဲ့ မေချိုကိုကျွန်တော် အပြစ်မတင်ရက်ပါဘူးလေ၊ တကယ်တော့ မေချိုဆိုတာ အရောင်လင်းလက်တောက် ပလေ့ရှိတဲ့ ပတ္တမြားတစ်လုံးကို ပိုမိုတန်ဖိုးမြင့်လာစေရအောင် အစဉ်အမြဲအရောင်တင်ပေးနေသူ ကျွန်တော့်ရာထူးဂုဏ်သိန်ဂုဏ် ရှိန်မြင့်မားလာစေရအောင် ကြံဆောင်ကြိုးပမ်းနေတဲ့ အကျိုးဆောင်ပေးနေသူပေပဲလေ . . . တာဝန်တွေကြားက မေချိုရဲ့မနားမနေစေတာတွေနဲ့ ဂုဏ်ပိုမိုတက်စေရအောင် ဂုဏ်ရှိန်ကိုမြှင့်ပေးနေတဲ့အတွက်လဲ မေချိုကိုကျွန်တော် ဂုဏ်ယူနေလျက်ပါဆိုတာကို ယုံပါမေချိုရယ် . . . ”

သည်သို့နှယ် ကျွန်တော်မေချိုအား တုံ့ပြန်မိရပါ၏။

‘ဪ... ဆရာရယ်... ခိုင်ခံ့တဲ့ အုတ်မြစ်ကို ချပြီးမှ တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့်၊ တစ်ထပ်ပြီးတစ်ထပ် မြင့်သထက်မြင့်အောင် မြင့်နေအောင် တည်ဆောက်ရမယ်လေ... ဒါမှ တိုးတက်အောင် မြင်တဲ့ လူကောင်းလူတော်တစ်ယောက် သို့မဟုတ် မြို့နယ်တစ်နယ် နိုင်ငံတော်တစ်ခုအဖြစ် ပိုမိုတင့်တယ် ဂုဏ်မြင့်လာမှာဘဲ မဟုတ်ဘူးလား... လို့...’

ဖော်ပြပါ မေ့ချို၏ တန်ဖိုးရှိလှသောစကားတို စကားများကို ကြားရသော ကျွန်တော်...။

“ဟုတ်... ဟုတ်... ဒေါ်မေကြည်လွင်ချို” ဟု ပြောမိလေသည်ကို သူမြင်ခဲ့သည်။ မျက်မှောင်ကြုတ်လာလျက်နှင့် သူပြန်ပြောလိုက်ပုံက...။

“ဟင်း... နော်... ဆရာ အပြောကောင်းကြီး ဂုဏ်ကြီး သူကြီးရဲ့...။” ဟူသတည်း။

မြန်မာ့သမိုင်းစာမျက်နှာပေါ်က “ဆင်စွယ်ရွာလူသတ်ကွင်း” ဆီ

“ဒို့မျိုးဆက်သက်တမ်းမှာတော့ လာစမ်းဟေ့ ထပ်မံသောင်းကျန်း မလွတ်တမ်း ဖော်ထုတ်လို့ တပြုတ်ဆော်မယ်...။”

မျက်နှာကြော လည်ပင်းကြောကြီးတွေ ထောင်လျက် မကျေမနပ် အားမာန်ခဲ သေတွင်းထဲမှ လွတ်မြောက်ခဲ့သူ အဘဦးအောင်ခိုင်က မြန်မာ့သမိုင်းတွင် နာမည်ဆိုးနှင့် စတင်ရအောင် ရိုင်းစိုင်းယုတ်မာခဲ့ကြသည့် သောင်းကျန်းသူတွေအကြောင်းကို ပြောပြလာခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ကွန်မြူနစ်ပါတီ စတင်လာခဲ့ခြင်းများနှင့် တစ်

ဆစ်ချိုး အပြောင်းအလဲအဖြစ် မြေပေါ်ပါတီအဖြစ် ရပ်တည်ခွင့် မရသောအခါ မြေအောက်တော့ခိုပါတီအဖြစ် လက်နက်စွဲကိုင်ကာ သောင်းကျန်းလာခဲ့ကြသည့် ကွန်မြူနစ်နှင့် သောင်းကျန်းသူသမိုင်းကား ကြာလေလေ ဆိုးလေလေဖြစ်လာခဲ့ရလေသည်။ တောင်ကုန်း တောင်တန်း တောင်စဉ်အထပ်ထပ်များတွင် လျှိုမြောင်စိမ့်စမ်းများ ပေါများကာ သဘာဝသစ်ပင် သစ်တောကြီးများ ထူထပ်ဖုံးလွှမ်း လျက်ရှိရာ ပုံတောင်ပုံညာရပ်ဝန်းဒေသကြီးကား နာမည်ကျော်ဒေသကြီးတစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။ တောင်တန်းကြီးတွေကမြင့် တောကြီးမြက်မည်း တောရိပ်တောင်ရိပ်ကကြီးသည့်အပြင် ဆက်သွယ်သွားလာ ရေးက အလွန်ခက်ခဲခဲ့ရသည်။ မြေပြန့်ဒေသတို့နှင့် အနေစိမ်းသလို ဖြစ်ခဲ့ရတာ ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းခဲ့ရသော ဒေသတစ်ခုဖြစ်ခဲ့ရသည်။ မြေပြန့်က ညီနောင်သားချင်းတို့လည်း အရောက်အပေါက် နည်းခဲ့ရသည်။ ရောင်စုံသောင်းကျန်းသူပုန်တို့သည် ပုံတောင်ပုံညာဒေသကြီးများ ခိုအောင်းကြီးစိုးမင်းမှု၍ အလွန်ကောင်းသည့် နယ်မြေကြီးအဖြစ် အားထားကာ နေထိုင်လာခဲ့ကြသည်။

၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ နှစ်ဦးပိုင်းမှစတင်၍ တောတွင်းသုံးပါတီတို့ ပုံတောင်ပုံညာတည်ရှိရာရပ်ဝန်း ယောနယ်မြေဒေသကို ရောက်ရှိခဲ့ကြသည်။ အနုနှင့်အကြမ်းပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့် စည်းရုံးမှုအောက်တွင် အလံနီကွန်မြူနစ်ပါတီသည် ဘီးလင်းမြို့နယ်အတွင်း အင်အားအကောင်းဆုံးအနေအထားသို့ ရောက်ရှိခဲ့လေသည်။

၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလတွင် ထီးလင်းမြို့အား အလံနီတို့က စီးနင်းတိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့ပြီး တစ်လခန့်စိုးစိုးခဲ့သည်အထိဖြစ်ခဲ့ရသည်။ (၁၉၅၄-၅၅) ခုနှစ်ခန့်တွင် အလံနီတို့ အင်အားအကောင်းဆုံးအခြေအနေသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။

(၁၉၅၆) ခုနှစ်တွင် တပ်မတော်သည် ယောနယ်မြေများ အတွင်းရှိ သောင်းကျန်းသူတို့အား “အောင်မာယ” စစ်ဆင်ရေး ထိုးစစ်ဖြင့်စတင်ချေမှုန်းတိုက်ခိုက်သည်။ ကြည်ညိုနှစ်လို၍မဟုတ်ဘဲ အကြောက်တရားဖြင့်ပေးခဲ့၊ ကျွေးခဲ့၊ နေနေခဲ့ကြရသော၊ နီးရာ ဓါးကိုကြောက်ရွံ့ကာ နေထိုင်ခဲ့ကြရသော ယောနယ်မြေရွာအများ က ရွာသူရွာသားတို့သည် တပ်မတော်နှင့် လက်တွဲညီတူပါဝင်ကူညီကာ အလံနီတို့အားတိုက်ခိုက်လာနိုင်ခဲ့ကြတော့သည်။ တပ်မတော်ကြောင့် အားမာန်တို့နိုးကြားလာခဲ့ကြရတော့သည်။

အကြောင်းမရှိ အပြစ်ရှာ လည်စင်းကာခါးဖြင့် အခုတ်ခံရ၊ ကြိုးနှင့်တုပ်ကာ မတ်တပ်ရော၊ ငုတ်တုတ်ပါ စတေးခံကြရသော ရွာသူရွာသားတို့ဘဝက မျှစ်ချိုး၊ မှိုရှာ၊ ထင်းခုတ်ဝါးခုတ်နှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအလုပ်ကိုပင် ကောင်းကောင်းမလုပ်ရဲခဲ့ကြ။ တထိတ်ထိတ်တလန့်လန့် ကျိုးလန့်စာစားဘဝများဖြင့် နေ့ညများစွာ လများစွာ နှစ်များစွာကို ကုန်လွန်ကာ လူ့ဘဝတန်ဖိုးမရှိ။ အလံနီတို့ နှိပ်စက်သည့်ဒဏ်အမျိုးမျိုးခံနေကြရသည့်ဘဝက အဆိုးရွားဆုံး အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိလာနေကြရသည်လည်း ဖြစ်နေရတော့သည်။

တစ်နေ့ . . . ထိုတစ်နေ့ကား (၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၂၇) ရက်နေ့။ မြန်မာသက္ကရာဇ် (၁၃၂၂) ခု၊ ကဆုန်လဆန်း (၃) ရက်) ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ဖြစ်သည်။

တပ်မတော် (၁၀၉) ဝယ်ရင်း ယူနီဖောင်းဝတ် အယောင်ဆောင်အလံနီတို့က ဆင်စွယ်ရွာထဲဝင်ခဲ့ပြီ။ တပ်မတော်ဆိုက်ဂိုဏ်ဖမ်းပြီး ရွာကိုလည်း သူတို့ကဝိုင်းထားခဲ့ကြပြီ။

“တောတွင်းမှာ အလံနီဆန်တွေတွေ့ထားတယ်။ ထန်တွေကိုဖမ်းယူနိုင်ကြဘို့ ရွာသားတွေထမ်းပိုးနဲ့ ကြိုးယူဆောင်လို့လာခဲ့ကြ. . .”

ဟူ၍ အရိပ်သေသေပုံစံချိုးခဲ့ကြ၏။ ရွာ၏တောင်ဘက် မူလတန်းကျောင်းသို့ အမြန်လာရောက်စုဝေးကြရန် နှိုးဆော်ခဲ့အော်ခဲ့ကြ၏။ ထွက်လာသူ ရွာသားတို့အားလည်း စောင့်ကြည့်စောင့်ကြပ်ကာ ရွာ၏အပြင်ဘက် ထွက်ခိုင်းစေခဲ့၏။

မိုးလင်းလူနီး အရုဏ်တက်ချိန်ခန့်တွင် ဗိုလ်ချုပ်လုပ်သူက- “မင်းတို့ရွာက လူစုရတာကြာလှချည်လား။ မင်းတို့တွေက အလံနီခေါ်မှ မြန်မြန်လာကြ၊ အလံနီတောင်းမှ မြန်မြန်ပေးကြတယ်။ ဒို့တပ်မတော်ကိုတော့ မင်းတို့တစ်တွေက ဂရုမစိုက်ဘူး။ ဒို့က အလံနီတွေလို ရက်ရက်စက်စက်မသတ်ပေမဲ့ မင်းတို့ကိုမှတ်မိသားမိရှိရလေအောင်တော့ ဒဏ်ပေးပြမယ်။ ရဲဘော်တို့ သူတို့ပါလာကြတဲ့ ကြိုးနဲ့သူတို့တွေကိုတုပ်ကြစမ်း. . .”

ဟု ဒေါနှင့် မောနှင့် အမိန့်ပေးခဲ့၏။ တစ်ခဏအတွင်းမှာပင်လျှင် ရွာသားတို့မှာ လက်နက်ပြန်ကြိုးတုပ်ခံကြရလေတော့၏။ လေးငါးယောက်တစ်တွဲဖြစ်စေ၊ နှစ်ယောက်တွဲ သုံးယောက်တွဲဖြစ်စေ၊ ကျောချင်းကပ်အနေအထားဖြင့် ကြိုးတုပ်ချည်နှောင်ခြင်းကိုခံကြရလေ၏။ လူစုလူဝေးဖြစ်နေသော ရွာသားတို့အားကြိုးဖြင့်ချည်နှောင်ကာထားရုံနှင့် မပြီးသေး၊ ချည်နှောင်တုပ်နှောင်ခြင်းခံနေကြရသည့် အတွဲများအား တန်းစီတိုင်စေခဲ့သေး၏။ ပြီးတော့မှ သူတို့ဇာတိရုပ်ကို ပြုလာလေတော့၏။ သူတို့သည် အလံနီဖြစ်

ကြောင်း၊ လက်စားချေခြင်းဖြစ်ကြောင်း နားမခံသာအောင်ဆဲဆို ကြိမ်းမောင်းရင်း သေနတ်တို့ဖြင့် ဒရပ်ပစ်ခတ်တော့၏။ ထိုင်နေ ရာတွင်ပင်သေကြရတော့၏။ မသေမရှင် ရှိနေသေးသူများကို လှံ စွပ်များဖြင့် ထိုးခတ်သတ်ဖြတ်ခဲ့ကြချေ၏။ လူသတ်ကွင်းရှိမြေတို့ ကား သွေးများတို့ဖြင့် ချင်းချင်းနီကာသွားခဲ့ရချေပြီတည်း။ ဩော် . . . ယုတ်မာရက်စက်လွန်းလှပေစွ။

အလံနီယောကျား၊ အလံနီရဲမေမတို့ အင်အား (၁၀၀) ကျော်ခန့်ရှိသည်ဟုဆို၏။ သူတို့တွေကား ဆင်စွယ်ရွာရှိ အရွယ် ရောက်ပြီးယောကျားတို့အား ရက်စက်ယုတ်မာစွာ သတ်ဖြတ်ခဲ့ရုံ နှင့် အားမရ မကျေနပ်နိုင်သေးခဲ့။ တစ်ရွာလုံးကိုလည်း မီးရှို့ထား ပစ်ခဲ့ကြသေးလေရာ အိမ်တစ်လုံးနှင့် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းကြီး သာ ကျန်ရစ်ခဲ့ရသည်ကား အဖြစ်ဆိုးလှပေစွ။

ထိုစဉ်က ဆင်စွယ်ရွာတွင် စုစုပေါင်း အိမ်ခြေ (၇၁) အိမ်၊ မူလတန်းကျောင်း (၁) ကျောင်းနှင့် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း (၁) ကျောင်းရှိ၏။ ရှိရှိသမျှအရွယ်ရောက်ပြီး ယောကျားဦးရေအနက် ခရီးလွန်နေခဲ့သူ သုံးလေးဦးသာအသတ်မခံရဘဲ အသက်ရှင် ကျန်ရစ်ရ၏။ ရွာတွင်မိန်းမနှင့် ခလေးများသာကျန်ခဲ့ရသည့် အဖြစ် ဆိုးပါပေ။ ထိုစဉ်က မြန်မာ့သမိုင်းတွင် ဤအဖြစ်မျိုးကို မကြားဖူး ခဲ့ကြပေ။

အရွယ်ရောက်ပြီးယောကျားဦးရေ (၇၄) ဦးတို့အား တစ်ရက်တည်း၊ တစ်နေ့တည်း၊ တစ်နေရာတည်း၊ တစ်ချိန်တည်းမှာ စုပြုံကာအသတ်ခံကြရ၊ အရှင်လတ်လတ် ခါးနှင့်အခတ်ခံကြရ၊ သေနတ်နှင့် ပစ်သတ်ခံကြရသော အဖြစ်အပျက်ကြီးကား ဆိုးရွား

ယုတ်မာကမ်းကုန်အောင် ရက်စက်မိုက်မဲလွန်းလှပေစွတကား။ ရွာသူရွာသားတို့ကား ဥဒါန်းမကျေနိုင်။

“အဲဒီဖြစ်ရပ်ဆိုးကြီးကတော့ ကမ္ဘာတည်သရွေ့ မေ့ ပျောက်လို့ရနိုင်တော့မယ် မထင်ပါဘူးဆရာတို့ရယ်. . .”

ဟူသော အလံနီတို့သတ်ဖြတ်ခဲ့စဉ်က အသက်မသေဘဲ ကျန်ရစ်ခဲ့လေသူ အဘဦးအောင်ခိုင်နှင့် အဘဦးဘမောင်တို့၏ ပြိုင်တူစကားသံတို့က ကျွန်တော့်နားထဲဝယ်သံရည်ပူသို့နှယ် ပူ လောင်လွန်းလှရသည်ဟုသာ ဆိုချင်ပါတော့သည်။

ယမ်းငွေတွေ မီးခိုးတွေက မြူခိုးတောင်ခိုးတို့နှင့် ရောယှက် ဖုံးအုပ်ခဲ့ရကာ ထိုသည့်နေ့က အရှေ့မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းမှ ထွက်ပေါ် လာခဲ့လေသော ရောင်ခြည်တစ်ထောင် အလင်းဆောင်သည့် နေမင်းကြီးသည်ပင် သည်ဖြစ်အင်ကို မရှုရနိုင်ခဲ့ပြီထင်။ ဆင် စွယ်ရွာ လူသတ်ပွဲအချိန်ကား နံနက်အရုဏ်တက်ချိန်။ ထိုနေ့ကား ဆင်စွယ်ရွာလေးအဖို့ နံနက်ချိန်တွင်ပင်နေဝင်ခဲ့ရတော့လေသော နေ့ဖြစ်ခဲ့ရချေတော့သည်။

“သောင်းကျန်သူတွေ သတ်ခဲ့လေ၍
သေပန်းတွေပွင့် သောကဆင်ခဲ့
သွားနှင့်ရော့လေ အမျှဝေကြ
သေလူကိုစစ် ယောကျားဖြစ်၏
ခုနစ်ဆယ့်လေး မနည်းသေးတော့
တွေးတိုင်းမကြေ ဖြေတိုင်းအံ့ကြိတ်
အတိတ်ဇာတ်နာ ဟိုတစ်ခါက

တို့ရွာအဖြစ် ဆိုးလွန်လွန်း။

ဆင်စွယ်မော်ကွန်း လွမ်းစေညွန်း. . . ”

ဆိုတဲ့ ကဗျာပိုဒ်တစ်ခုဟာ မေချို့ဘဝထဲမှာ ဘယ်လိုမှ ဖျောက်လို့မရနိုင်တဲ့အပြစ်ကို ခံစားရတယ်ဆရာ။ ကဗျာဆရာက အောင်ဆန်းသိန်း (ပခုက္ကူ) လေ၊ ဆရာသိတယ်မဟုတ်လား၊ ပခုက္ကူဇာတိဖြစ်တဲ့ အောင်ဆန်းသိန်းဟာ ထီးလင်းမြို့နယ်က “ဒို့ပြားရွာ” ကြီးမှာ ကျေးရွာကောင်စီစာရေးဝန်ထမ်းအဖြစ်နဲ့ ထမ်းဆောင် အဲသည့်ရွာသူလုံမပျိုလေးနဲ့ အိမ်ထောင်ပြုသူပေါ့။ မေချို့နဲ့ကလဲ အရမ်းခင်ပါတယ်။ အဲဒါ ကဗျာအပိုဒ် (၃၇) ပိုဒ်ပါ “နံနက်ချိန်တွင် နေဝင်သည်” . . . ဆိုတဲ့ ဆင်စွယ်ရွာအကြောင်းကို ဖွဲ့စပ်ထားတဲ့ ကဗျာရှည်ကြီးထဲက တစ်ပိုဒ်ပါပဲဆရာရယ်. . . ”

ဆင်စွယ်ရွာ အဖြစ်ဆိုးကြီးကိုကား တစ်ရွာလုံးသိ၊ ထီးလင်းမြို့နယ်တစ်နယ်လုံးသိ၊ တိုင်းပြည်သိ နိုင်ငံသိဖြစ်ခဲ့ရသည်။ မြန်မာ့သမိုင်းစာမျက်နှာပေါ်ဝယ် မြန်မာတည်သရွေ့ ကမ္ဘာတည်သရွေ့ ထင်ကျန်ရစ်ရပြီ။ ဝမ်းနည်းမျက်ရည်ကျရမှုက မမေ့တော့နိုင်။

ကျွန်တော် စိတ်မကောင်းဖြစ်ခဲ့ရ၊ လုံးဝစိတ်မချမ်းမြေ့ဖြစ်ခဲ့ရစွာနှင့်ပင် အဘ ဦးအောင်ခိုင်၊ အဘ ဦးဘမောင်နှင့် အဘ ဦးမင်းထွေး၊ ကျေးရွာစာရေး ဦးခင်မောင်ဝင်းတို့က မေချို့နှင့် ကျွန်တော့်အား ခေါ်ဆောင်ကာ ကျေးရွာအနွဲ့ လိုက်လံပြသပေးခဲ့ကြပါသည်။

လုံးပတ်လေးပေကျော်ရှိ ကျွန်းတိုင်ပေါင်း ၁၀၀ နှင့် ဆောက်လုပ်ထားသည့် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းကြီးသို့လည်း ရောက်ခဲ့ရ ကြည့်ရှုခဲ့ရသည်။ တိုင်တစ်လုံးလျှင် အမြင့်ပေ ၅၀ ကျော်

အနည်းဆုံးရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုမျှလောက်ကြီးသော ရှည်သော ကျောင်းတိုင်ကြီးများတို့နှင့် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းကြီးကား ၁၉၄၀ ခုနှစ်ဝန်းကျင်က ဆောက်လုပ်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။ ထိုအချိန်က ဆင်စွယ်ရွာလေးတွင် အိမ်ခြေ ၅၀ ကျော်ခန့်သာရှိ သေးကြောင်းနှင့် ဆင်စွယ်ရွာသူရွာသားတို့၏ ညီညွတ်မှု ကြီးပမ်းမှု တက်ကြွမှု စည်းရုံးကြမှုတို့ကို ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းကြီးက သက်သေထူနေပေတော့သည်။

နေရာအနွဲ့ လိုက်လံပြသရင်းက စာရေး ဦးခင်မောင်ဝင်းက ပြောခဲ့သည်။ ယခုတော့ ဆင်စွယ်ရွာလေးသည် အိမ်ထောင်စု ၁၅၀ ကျော်နှင့် လူဦးရေ ၁၀၀၀ နီးပါးရှိကြောင်း (R.H.C) ကျန်းမာရေးဆေးခန်းနှင့် ဆရာမလည်းရှိခဲ့ပြီ။ တွဲဖက်အထက်တန်းကျောင်းကြီးပင် ရှိနေခဲ့ပြီ။ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းအောင်၍ ဘွဲ့ရပြီးသူ လူငယ်တို့လည်း တစထက်တစ များပြားတိုးပွားလာနေခဲ့ပြီ။ တိမ်ကြီးတိမ်ကောင်းတွေဖြင့် ကျေးရွာလေးကို ထူထောင်ကာ စည်စည်ကားကား ဖြစ်နေပါပြီ။ ဆင်စွယ်ရွာ တွဲဖက်အထက်တန်းကျောင်းတွင်ပင် ဆင်စွယ်ရွာဇာတိကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမတို့ရှိနေခဲ့ကြပြီဟုလည်း ဆိုခဲ့လေသည်။

သောင်းကျန်းသူ အလံနီတို့ကြောင့် အသတ်ခံရသူ ၇၄ ဦး၏ အမည်စာရင်း အတိအကျကို ကျောက်စာရေးထိုး ကမ္ဗည်းတင်ထားသည့် ကျောက်စာတိုင်ကိုလည်း မြင်ခဲ့ရသည်။ အလားတူကို ကျောက်စာတိုင်တစ်ခု ထီးလင်းမြို့ ရာဇဗုဒ္ဓိ (မင်းဘုရားကြီး) ဘုရားအနီး စာကြည့်တိုက် အဆောက်အဦး၏ အရှေ့ဘက်တွင်

လည်း စိုက်ထူထားသည်ကို ကျွန်တော်မြင်တွေ့သိရှိထားပြီးဖြစ်သည်ကို မြင်ယောင်သတိရလိုက်မိရသေးတော့သည်။

ဆင်စွယ်ရွာကလေးကား ထီးလင်းမြို့နယ်အတွင်း ထီးလင်းမြို့၏ အရှေ့မြောက်ယွန်းယွန်း တောလမ်းခရီးအားဖြင့် ၁၂ မိုင်ခန့်အကွာတွင် တည်ရှိနေပါ၏။ မျက်မှောက်ကာလ ကျွန်တော်တို့ ရောက်ခဲ့စဉ်မှာပင်လျှင် သာယာစိုပြည်အေးချမ်းတည်ငြိမ်လျက် စည်ပင်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာနေခဲ့ပါပြီ။ ညီညွတ်မှုကလည်း အားရစရာကောင်းလှသည့် ရွာကလေးပါပေ။

သမိုင်းစာမျက်နှာပေါ်က ဤဆင်စွယ်ရွာကလေးအကြောင်း စုံစုံလင်လင်နှင့် ကျွန်တော့်အား သိစေချင်လှသော သူကား မေချိုပင်ဖြစ်သည်။ ပါတီကောင်စီ၏ တာဝန်ပေးမှုအရ အဖွဲ့များဖွဲ့စေကာ တောင်သူလယ်သမားတို့အား စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေထုတ်ချေးပေးရန် တာဝန်ဖြင့် ကျေးရွာအုပ်စုတစ်စုကို ကျွန်တော်တာဝန်ယူခဲ့ရသည်။ ကျွန်တော်က အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သည်။ စိုက်ပျိုးရေး ဘဏ်ဝန်ထမ်းတစ်ဦး၊ လယ်စိုက်ရှင်းဝန်ထမ်းတစ်ဦး (ကျေးလက်မန်နေဂျာ)၊ မြေတိုင်းစာရေးတစ်ဦး၊ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့မှ လုံခြုံရေးဝန်ထမ်း (၂) ဦး စုစုပေါင်း (၆) ဦး ဖြစ်သည်။ တာဝန်ကျကျေးရွာအုပ်စုကြီးရှိ ကျေးရွာတစ်ရွာချင်းစီသို့ တစ်ရွာဝင်တစ်ရွာ ထွက်သွားရောက်ကြရသည်။ ကျေးရွာတို့ရှိ ဥက္ကဋ္ဌ၊ အဖွဲ့ဝင် ကျေးရွာစာရေးတို့နှင့် စီစဉ်ထားပြီး စာရင်းများအရ တောင်သူလယ်သမားတစ်ဦးချင်းစီကို စိုက်ပျိုးစရိတ်ငွေကြေးထုတ်ပေးခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာများသို့ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ ရောက်ရှိရမည့် နေ့ရက်ခရီးစဉ်ဇယားအား မေချိုကို ပေးထားသည်။ အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်

များ ပေါ်ပေါက်လာပါကလည်း အဆင်ပြေစေရန် ထိုကဲ့သို့ပင် ပေးထားနေကျဖြစ်သည်။ စနေ၊ တနင်္ဂနွေရုံးပိတ်ရက်နှင့် ဆင်စွယ်ရွာတွင် ရောက်ရှိနေမည့် ကျွန်တော့်အတွက် ဆင်စွယ်ရွာလူသတ်ပွဲကိစ္စကို အထူးသိစေချင်၍လည်း မေချိုသည် သူ့အစီအစဉ်နှင့်သူ အဆင်ပြေစွာ ရောက်ရှိလာခဲ့ခြင်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ကြောင်းလည်း မေချိုနှင့်အတူတကွ လိုက်ပါလာခဲ့ကြသော သူနှစ်ဦးမှာလည်း အိမ်နီးချင်းဆွေမျိုးများလည်းဖြစ်ကာ ကျောင်းဆရာမလေးနှစ်ဦးဟု သိရသည်။ ဂန့်ဂေါမြို့မှ ခေတ္တလာရောက်ခဲ့သော သူတို့ဆွေမျိုးတစ်ဦးပိုင် ဂျစ်ကားလေးကို ငှားရမ်းကာ နာမည်ကျော် ‘မိုးကောင်းရွာ လျှာရှည်ဆရာတော် (လျှာလက္ခဏာရှင်) ကြီးထံ လာရောက်ဖူးမြော်ရင်း ဆင်စွယ်ရွာသို့လည်း ရောက်လာခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ဂျစ်ကားကို ဆေးမင်းတောရွာကြီး၌ ထားရစ်ခဲ့ကာ သူတို့သည် ဆင်စွယ်ရွာကိုမူ ခြေလျင်ကုန်းကြောင်းခရီးနှင့်ခဲ့ကြခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ အားလုံးက ဆင်စွယ်ရွာရှိ ဆွေမျိုးများနှင့်လည်း တွေ့ကြရန်လည်း ပါဝင်သည်။ ဤတွင် မေချိုသည် အထူးကဏ္ဍအဖြစ်နှင့် ဇာတ်လမ်းအစက “သားသည်မိခင်”နှင့် ကျွန်တော့်အား တွေ့ဆုံပေးခြင်းလည်း ပါဝင်ခဲ့သည်။

“သားသည်မိခင်ကား မူလတန်းဆရာမဖြစ်၏။ မေချိုတို့အားလုံးနှင့်လည်း ခင်မင်၏။ ဆရာမလေးသည် ကျွန်တော့်ကို တွေ့ဆုံရန် ထီးလင်းမြို့သို့ တစ်ကြိမ်လာရောက်ခဲ့သေးသော်လည်း ကျွန်တော်က ခရီးသွားနေသဖြင့် မတွေ့နိုင်ခဲ့ရပုံကို ပြောခဲ့သေး၏။ သူမအိမ်သို့ အားလုံးကိုအလည်ခေါ်ခဲ့သဖြင့် ရောက်ခဲ့ကြရသေး၏။ ကျွန်တော့်အားလည်း ယောလုံချည်တစ်ထည်ကို အမှတ်တရလက်

ဆောင်အဖြစ် ပေးအပ်ခဲ့လေ၏။ ထင်မှတ်မထားခဲ့သော စေတနာ သည် ယခုအခါဝယ် အရာထင်ခဲ့ရလေပြီဟု ဝမ်းသာမိရသော အဖြစ်တို့ကို ကျွန်တော်ပြန်ပြောင်းကာ ပြောမိခဲ့ရသေးလေသည်။

မေချိုတို့က ဆင်စွယ်ရွာ လူကြီးမိဘဆွေမျိုးများရော သား သည်မိခင် ဆရာမလေးနှင့်ပါ ကျွန်တော့်အား တွေ့ဆုံစေကာ ပြီး ပြည့်စုံပြီးနောက် ဆင်စွယ်ရွာမှ ပြန်လည်ထွက်ခွာသွားခဲ့ကြလေ သည်။

ဪ... ဘာကြောင့်များ ကျွန်တော့်အတွက် သည် လောက်ထိအောင် ပါရမီဖြည့်ပေးရင်း ရပ်ကျိုး၊ ရွာကျိုး၊ အများ အကျိုး၊ မြို့နယ်အကျိုးတို့အတွက် အဖက်ဖက်မှာ စိတ်ရောကိုယ်ပါ နှစ်မြှုပ်ကာ ထမ်းဆောင်ကြိုးပမ်းနေပါလိမ့်။ စေတနာများစွာနှင့် စောင့်ရှောက်စောင့်ထိန်းပေးပါလိမ့်။

တကယ်တမ်းအားဖြင့် ထီးလင်းမြို့နှင့် မြို့နယ်တစ်ခုလုံး နှင့်စပ်လျဉ်းပြီး ဂုဏ်ယူဖွယ်ရာကို ဂုဏ်ယူချီးကျူးချီးမြှင့်တတ်စေဖို့ ရှုတ်ချသင့်သည့် အကြောင်းကိစ္စဖြစ်ရပ်ဟူသမျှတို့အားလည်း နား လည်ကာလျှင် အနာဂတ်ကာလတစ်လျှောက် ရှောင်ရှားတတ်နိုင် ကြစေဖို့ အဆိုးအမြင်အကြောင်းတရားများအား ဆင်ခြင်မိရလျက် မကျူးလွန်မိကြစေဖို့၊ ဇာတိသွေးဇာတိမာန်အပြည့်အဝနှင့် မြို့နယ် တစ်စုလုံးကို ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေလိုသည့် အမျိုးသားရေး အမျိုးသား သွေး ချစ်ကြည်စည်းလုံးရေး အားမာန်သွေးတို့က မေချိုခန္ဓာကိုယ် ထဲဝယ် နေရာအနှံ့ စီးဆင်းနေခြင်း ဖြစ်ရပါသည်ဟုလည်း မေချို သည် ကျွန်တော့်အား အကြိမ်ကြိမ်ပြောခဲ့ဖူးသည်ကို ထောက်ချင့် မိရခြင်းအားဖြင့် မေချိုကို ကျွန်တော် ကောက်ချက်ချရမည်ဆိုလျှင် တော့... .

ဪ... . လေးစားပြီးရင်း လေးစားလာမိရင်း လေးစား လို့လာနေမိရပြန်ပါပြီကော မေချိုရယ်... .

ရှေးဟောင်းသမိုင်းဝင် ရွှေကွန်အုပ်စေတီတော်မြတ်ထံပါးဝယ်

“ဘဝဆိုတာ သာယာဖြောင့်ဖြူးလှေ့မရှိ” ဆိုသည့်စကား ကို ကျွန်တော်ကြားဖူးပြီး ဖြစ်ပါသည်။ လူသားတို့ဘဝ လူတစ်ဦး၊ လူနှစ်ဦး၊ မိသားစုတစ်စုစသည်တို့၏ စားဝတ်နေမှုအစုစုသော ဘဝ သံသရာခရီးလမ်းသည် အမြဲထာဝစဉ် သာယာအေးချမ်းစွာ လျှောက်လှမ်းကြရသည်မဟုတ်ပါ။ ဘဝ၏ခလုတ်ကန်သင်း ဆူးညောင်းနှင့် အထွေထွေအထစ်အငေါ့တို့ကို တစ်ချိန်မဟုတ် တစ်ချိန်ချိန်တွင် ကြုံရဆုံရတွေ့ကြုံတတ်ကြရပါသည်။ ပန်းမွေ့ယာ မဟုတ်သော ခရောင်လမ်းကိုလည်း လျှောက်လှမ်းတတ်ကြရပါ သည်။

မေချိုနှင့် ကျွန်တော်သည် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး နားလည်မှု၊ ကြင်နာတရားများဖြင့် သာ တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် အထောက်အကူပေးလျက် ဖေးမစွာနေလာခဲ့ကြပါသည်။ ပတ်ဝန်း ကျင်အမြင်အားဖြင့်မူ “ရည်စားတွေဖြစ်နေကြပြီ” ဟု ယူဆနေကြ သည်ကို မေချိုရော ကျွန်တော်ပါ ရိပ်စားသိထားမိကြသည်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ “နှစ်ဦးစလုံးဟာ အရာရှိတွေလဲဖြစ်ကြလေတော့ တော်လဲတော်ကြပါတယ်။ နေတတ်ထိုင်တတ် သွားတတ်လာတတ် ရှိကြပါတယ်။ အားလုံးကလဲ သဘောကျ သဘောတူနေကြတာ... . နေနဲ့လ ရွှေနဲ့မြပါပဲ” ဟုလည်း ကျွန်တော်တို့နှစ်ဦးသား၏ ရှေ့တွင် ရော နောက်ကွယ်တွင်ပါ ပြောဆိုနေကြသည်ကို ကိုယ်တိုင်ကြားရ

ကြုံရလည်းဖြစ်ကြရပါသည်။ တစ်ချို့က မေးလည်း မေးမြန်းလာသည်များကိုလည်း မေချိုကြုံတွေ့ရမည်မှာ အမှန်ပင်ရှိနေပါလိမ့်မည်။ ကျွန်တော်သည်လည်း ကြုံတွေ့ကာလာနေရပါသည်။

သို့စဉ်လျက် ကျွန်တော်တို့နှစ်ဦးသားမှာမူ တစ်ဦးကိုတစ်ဦးချစ်စကားကိုမပြောဖြစ်ကြသေးခဲ့။ ရည်းစားလည်းမဖြစ်ကြသေးခဲ့။ ယင်းကို များသောအားဖြင့် တို့ကယုံကြလိမ့်မည်မထင်ချေ။ မေချိုသည်လည်းကောင်း၊ ကျွန်တော်သည်လည်းကောင်း အစစအရာရာကို ထိန်းကာသိမ်းကာသာလျှင် နေနေကြပါသည်။ ရှေးကလူကြီးမိဘတို့ပြောဖူးသော “သုံးနှစ်သုံးမိုး” ဆိုသည့် စကားလည်းအရှိသားဟုပင် ပြောရမလိုဖြစ်ပါသည်။ ရံဖန်ရံခါပြောလည်း ပြောကြရပါသည်။

ကျွန်တော့်စိတ်ဆန္ဒနှင့် သဘောအရဆိုရပါလျှင် မေတ္တာဟူသည် အစိုင်အခဲ၊ အရည်အခိုးအငွေ့စသည့် ရုပ်ဝတ္ထုဒြပ်မှုန်တို့အနေကဲ့သို့ ကြည့်နိုင်၊ မြင်နိုင်၊ သိနိုင်သော အရာမဟုတ်ပေ။ ရင်တွင်းဆန္ဒ၏ စေ့စော်မှုကြောင့် စိတ်အာရုံမှစေလွှတ် ပို့လွှတ်လိုက်သော စိတ်၏လှိုင်းများပင်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။ တစ်နည်းလည်း လောက၌စေတနာသည် ကံတရားဖြစ်ပေရာ စေတနာမှန်သူများ၏ နှလုံးသားရေးရာ အားထုတ်မှုသည် အမြဲတစေအရာထင်လေ့ရှိပါသည်။ အလုပ်တာဝန်အပေါ် စေတနာထားသကဲ့သို့ မေချိုအပေါ်ကိုလည်း ကျွန်တော်စေတနာထားပါသည်။ ကျွန်တော့်စေတနာထားမှုကားလည်း မေချိုကတန်ဘိုးထားသည်ကို ကျွန်တော်သိနေရသလို မေချိုသည်လည်း တုန့်ပြန်နားလည်ထားသည်ဟု ကျွန်တော်ယူဆယုံကြည်ချင်ပါသည်။

အချစ်ဦးနှင့် အချစ်ဆုံးဟူသော ရင်ခုန်သံတို့သည် ရင်ခွင်တစ်ခု၌ဆိုမှတ်အဖြစ် ပျော်ဝင်စီးမြောခွင့်ရကြသည်ဆိုပါလျှင် ကြာလေတသွေး မခံဝံ့ကြသည်မှာ ဓမ္မတာလည်းဖြစ်သည်မို့ ထိုရင်ခုန်သံတို့အား ကြားနိုင်ရမည့်တချိန်သည် မဝေးလှတော့ဟူ၍လည်း (ဝါ) တစ်နေ့မှာတော့ မလွဲမသွေကြုံလာရတော့မည်ဟူ၍လည်း မေချိုနှင့် ကျွန်တော်ထင်ထားကြပါသည်။

“ဆိုပါတော့လေ... သည်သို့သော စိတ်မျိုးတွေကိုယ်စီကိုယ်စီမှာရှိကြလျက်လည်း ဖြစ်၊ ဟော့ဟော့ရမ်းရမ်းမဟုတ်။ အပျော်ကြံစိတ်ထားနှင့် နောင်ခါလာနောင်ဈေး တအားပူးကပ် ဇွတ်အတင်းအရယူ ပိုင်းလုံးလိုသဘောမရှိကြလိမ့်ဘူး... ” ဟုယုံကြည်ယူဆထားကြသည့်အတွက်ကြောင့်လည်း ရွှေကွန်အုပ်ဘုရားပွဲတော်ကြီး၏ တပေါင်းလပြည့်နေ့ညဝယ် မေချိုနှင့် ကျွန်တော်နှစ်ဦးသား ဘုရားဖူးရောက်ဖြစ်ခဲ့ ကြလေသည်။ မိန်းကလေးရှင်၏ မိဘများကလည်း ခွင့်ပေးခဲ့ပါသည်။

ရှေးဟောင်းသမိုင်းဝင် ရွှေကွန်အုပ်ဘုရားကြီးကား မြို့နယ်လုံးဆိုင်ရာ ဘုရားကြီးလည်းဖြစ်ပါသည်။ ယခုနှစ်တွင် သုံးချိပွဲပါသည်။ သုံးချိပွဲဆိုသည်မှာ တပေါင်းလဆန်း (၁၄) ရက်နေ့ညတွင်ဇာတ်ပွဲကပြပြီး လပြည့် (၁၅) ရက်နေ့လယ်တွင် အငြိမ့်ကပြပေးရကာ ညတွင်ဇာတ်ပွဲကြီးကပြ အသုံးတော်ခံခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ တစ်နယ်လုံးကလည်း ဘုရားဖူးလာကြလေ့ရှိသဖြင့် နှစ်စဉ်လိုလိုပင် ထိုရက်တို့တွင် စည်စည်ကားကားလည်းရှိလှပါသည်။ ပွဲတော်ရှိရာ ဘုရားကြီးကုန်းမြေကလည်း ကျယ်ဝန်းလှပါသည်။ ရွာများမှလာကြသောသူတို့၏ နွားလှည်းအစုအဖွဲ့များကလည်း သူ

အုပ်စုနှင့်သူ ဝိုင်းဖွဲ့ရှိနေကြပါသည်။ ဈေးဆိုင်တန်းတို့ကလည်း ပစ္စည်းတွေစုံလင်လှသည်။ အဝတ်အထည်ဆိုင်တန်းများ၊ သစ်သီးသစ်ဥဆိုင်တန်းများ၊ ဒေသထွက်ပျားရည်စစ်စစ်၊ ပျားဖယောင်း၊ သနပ်ခါးခေါက်၊ ဆေးမြစ်ဆေးဥများ၊ လယ်ယာသုံးအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ၊ ကလေးကစားစရာပစ္စည်းများ၊ စားသောက်ဆိုင်တန်းများ စသည်ဖြင့်စုံလှသည်။

ရွှေကွန်အုပ်ဘုရား ရုပ်ပွားတော်မြတ်ကိုဖူးသည်။ ထီးလင်းမြို့၏တစ်ခုတည်းသော ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းကြီးဖြစ်သော “မင်္ဂလာကျောင်း” ကျောင်းတိုက်ဆရာတော်ကြီး အရှင်အာဒိစ္စဝံသကို ဦးချကန်တော့သည်။ သင့်တော်ရာ မလှမ်းမကမ်းတွင် ကျွန်တော်နှင့်အတူလာခဲ့သူ မေချိုအားလည်း ဆရာတော်ကြီးက မြင်သည်။ မေချိုကိုတော့ အထူးပြောစရာမလို၊ ဆရာတော်ကြီးက သိပြီးသားဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့်အားလည်း ဆရာတော်ကြီးက ခင်သည်။ ဘာသာရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျွန်တော်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့မှုများကို ဆရာတော်ကြီးကသိသည်။ မြို့နယ်အတွင်း သံဃာဂိုဏ်းပေါင်းစုံ အစည်းအဝေးတွင် ကျွန်တော်ကသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးကော်မတီတာဝန်ကိုယူကာ တစ်နယ်လုံးရှိပင့်သံဃာ သံဃာတော်အပေါင်းကို ကြိုပို့ဆောင်ရွက်ပေးရသည်။ မော်တော်ကားလမ်းမပေါ်ရှိ ရွာများအနက် စုရပ်အဖြစ်သတ်မှတ်ထားရှိသည့် ရွာတို့ထံ မော်တော်ကားကြီးများဖြင့် ကိုယ်တိုင်အရောက်သွားကာ စောင့်ကြိုရ-ဆွမ်းကွမ်းကိစ္စများ အဆင်ပြေအောင်စီစဉ်ပေးရ၊ ဝေယျာဝစ္စကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ပေးရသည်။ လစ်ဟာမှုမရှိရလေအောင် ထမ်းဆောင်ရသည်နှင့် ထီးလင်းမြို့တွင်ရှိနေစဉ် လပြည့်လကွယ်

အခါကြီးရက်ကြီးများဝယ် ကျောင်းကြီးသို့ ဥပုသ်စောင့်ရောက်နေကြလည်းဖြစ်သည်။ အလ္လာပသလ္လာပစကားများကိုလည်း ကျောင်းကြီးပေါ်မှာ ဆရာတော်ကြီးနှင့် အနီးကပ်ဆွေးနွေးပြောကြားနေကျလည်းဖြစ်ရလေသည်။ ကြာလာတော့ ဆရာတော်ကြီးက ကျွန်တော့်ကို “ရန်ကုန်သားဒကာ” ဟု အမှတ်သညာပြုကာ ခေါ်တော့သည်ကို ဘုရားကြီးဂေါပကလူကြီးတွေပင် သိနေခဲ့ကြပြီးလည်းဖြစ်လေသည်။

“ရန်ကုန်သားဒကာ . . . ဒီမြို့လေးမှာ အနေကြာလာတော့ ဘုန်းကြီးက “ပါရမီ” ဆိုတဲ့စကားကို သတိရမိရဲ့၊ ပါရမီဆိုတာ ရယူခြင်း၊ သိမ်းပိုက်ခြင်းမဟုတ်ဖူး၊ စွန့်လွှတ်ခြင်း၊ ပေးဆပ်ခြင်းဖြင့်သာ တည်ဆောက်ရတာကွယ် . . . မြင့်မြတ်သူတို့ရဲ့အလုပ်ပဲကွယ် . . . ”

လောကမှာ မြင့်ဖို့ဆိုတာကတော့ သိတ်ခက်လှတာမဟုတ်ပေဘူး။ ကြိုးစားဖို့နဲ့ ပါးနပ်ဖို့သာလိုတာ၊ မြတ်ဖို့ကတော့ နဲ့နဲ့ခက်တယ်။ ရိုးသားဖြူစင်ဖြောင့်မတ်ဖို့လိုတယ်။ အဲသည့်စိတ်ထား၊ ဆန္ဒမွန်နဲ့ ပေးဆပ်လိုတဲ့ နှလုံးသားရှိမှ တစ်ဦးတည်းကြီးပွားကောင်းစားရေးထက် ဝန်းကျင်နဲ့လောကကို ကောင်းကျိုးပြုဖို့လိုအပ်လှပေတယ်ကွယ် . . . ။

ရန်ကုန်သား ဒကာလေးအကြောင်းက ဘုန်းကြီးထံရောက်သကဲ့။ ဒကာလေးက တော်ရှာပါတယ်။ ဒီမြို့နယ်လေးရဲ့ အကျိုးကို ဖြည့်စွမ်းပေးသကွယ်။ အများအကျိုး ထက်သန်သူပေကိုး။ အဲ . . . မြစ်တို့သဘာဝ မြင့်ရာကနေ နိမ့်ရာကိုစီးဆင်းတယ်ဆိုတယ်။ လူ့သဘာဝကျတော့ နိမ့်ရာမှ မြင့်ရာသို့တက်လှမ်းနိုင်ဘို့ဖြစ်တယ်ကဲ့။

လောကကြီးကို အလှဆင်နိုင်ဘို့။ လူသားတွေရဲ့ လိုအပ်မှုစိတ်ဆန္ဒ တွေကို ဘဝတွေကိုပြင်ဘို့က ဘုန်းကြီးပြောပြခဲ့တဲ့ ပါရမီရှိဦးမှကွဲ့ . . . ဒါမှ ဘဝတွေမြင့်ရမှာကွဲ့. . . ။

တစ်ချို့က အမိအဖဆိုတာ ဘာလဲလို့မေးရင် မဖြေတတ် ကြဘူး။ ဘုန်းကြီးကရှင်းပြသိစေရတယ်။ အမိဆိုတာ ရင်၌ဖြစ်သော သားသမီးကိုမြတ်နိုးတတ်တဲ့ကြောင့်လို့။ အဖဆိုတာက သားသမီး ကို စောင့်ရှောက်တတ်တာကြောင့်လို့ သိစေရတယ်။

အင်း. . . ဒို့တွေ မြန်မာပြည်ကြီးရဲ့ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာ ကိုထွန်းပအောင် စတင်ခဲ့တဲ့ပုဂံနေပြည်တော်ကြီးကာလက ရဟန်း တော်တစ်ပါးဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ် ရှင်အရဟံကိုသိကြတာမျိုးသာများ တယ်။ ရှင်အရဟံရဲ့ နာမအမည်ရင်း ရှင်ဓမ္မဒဿီဆိုတာကို မသိ ကြပေဘူးမဟုတ်လား။

ဟော ဟို ဒကာမလေးက ဘုန်းကြီးကိုပြောဖူးတော့ ဘုန်းကြီးသိထားခဲ့ရတယ်။ ဒီရန်ကုန်ဒကာလေးက ယောတို့ဌာနေ အကြောင်းကို ဖော်ထုတ်ချင်သူ၊ တောင်သားတွေကို လေ့လာကာ အများပြည်သူတို့ထံ တင်ပြချင်သူ၊ ထီးလင်းမြို့လေးကို ဂုဏ်တင့် အောင်ဖော်ဆောင်ချင်သူ ဆိုပေတယ်ကိုး။ ကောင်းပါပေရဲ့ကွယ်။

ပါရမီဆိုတာကလဲ ဖြည့်မှပြည့်တာကွဲ့။ နောက်ချေး (နွားချေး) ကပေါက်တဲ့ကြုံလဲချိုတယ်။ အမှိုက်ထဲကရတဲ့ ရွှေလဲ ကောင်းတယ်။ နွံထဲကပေါက်တဲ့ ကြာပန်းလဲမွှေးမြဲနေတာပဲဆိုတော့ အချင်းချင်းထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်လျက် ကူညီဆောင်ရွက်ကြ တတ်စေကွယ်နော်။ ဒကာလေး၊ ဒကာမလေးတို့ သာဓု. . . သာဓု . . . သာဓု. . . သာဓုကွယ်။

ဆရာတော်ကြီးက ပြုံးပြုံးကြီးနှင့် ဩဝါဒထူးတွေကို စိတ်ပါ လက်ပါပြောခဲ့သည်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ဘုရားကြီးဂေါပကအဖွဲ့ ဝင်တို့အနက် ဦးလေးဦးအောင်သိန်းထံမှောက်၌ ဘုရားကြီး၏ လိုအပ်သောပြုပြင်မှုများအတွက် အလှူတော်ငွေလှူဒါးပေးအပ်ခဲ့ ကြသည်။ ဂေါပကလူကြီးမင်းများကလည်း ဝမ်းမြောက်စွာနှင့် ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်အား ဆုတွေအများကြီးပေးခဲ့ကြသေးလေ သည်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ပင်လျှင် မနေ့ညက အလှူတော်ငွေ လက်ခံဖြတ်ပိုင်းပေးသော ဤအဖွဲ့ ဤဝိုင်းတို့တွင်တာဝန်ကျခဲ့သေး ပါသည်။ ဤဘုရားကြီးကိစ္စ၌ မူလကတည်းကပင် မြို့နယ်အာဏာ ပိုင်အဖွဲ့အစည်းမှ ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ မြို့မိမြို့ဖများ၊ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာ အကြီးအကဲများ၊ ဂေါပကအဖွဲ့ဝင်များ၊ ပွဲတော်အောင်အောင် မြင်မြင် စည်စည်ကားကားဖြစ်မြောက်စေရေး ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲကျင်းပ ရေးကော်မတီများ၊ ဘုရားဖူး၊ ဘုရားပွဲလာသူများအတွက် ကျန်းမာ ရေးဆေးခန်း၊ ပွဲတော်လုံခြုံရေး၊ ဘုရားကြီးသို့ကြွရောက်လာကြ သည့် ဆရာတော် သံဃာတော်အပေါင်းအတွက် ဝေယျာဝစ္စအဖွဲ့ များ. . . စသည်တို့မှာအားလုံး ညှိညှိနှိုင်းနှိုင်းနှင့် စုစည်းညီညွတ် ကာသာလျှင် ကျင်းပဆောင်ရွက်ခြင်းလည်း ဖြစ်ရပေသည်။ စုပေါင်းညီညွတ်မှုဖြင့် သံဃာတော်များတည်းခိုနားနေရန် ဇရပ် (၁၇) ဆောင်၊ ဘုရားလူကြီးများတဲတန်း၊ အုပ်ချုပ်သူဌာနကြီးကဲ များအတွက် အုပ်ချုပ်ရေးတဲတန်း၊ လျှပ်စစ်မီးပေးစက်စက်ရုံ၊ ရေချမ်းစင် အစရှိသည်ဖြင့်လည်း ရှိနေပေသည်။

ဘုရားကြီးအာရုံခံအဆောက်အဦးမှ မေချိုနဲ့ ကျွန်တော် ထွက်လာခဲ့ကြကာ မြောက်ဖက်စောင်းတန်းက (၁၈) ပေအမြင့်ရှိ

ခြင်သို့ကြီးနှစ်စီးရှိရာဆီ လျှောက်လှမ်းဖြစ်ကြသည်။ ပုံတောင်ပုံညာ ရပ်ဝန်း ယောတို့ဒေသကား မြေပြန့်မှာလိုမဟုတ်။ ထီးလင်းမြေမှာ ဆောင်းနှင့်မြူတွေကဝေဆဲ။ တပေါင်းလဟူသည် လများထဲတွင် အသာယာဆုံးလဟု ဆိုထားသည့်အလျောက် တပေါင်းလပြည့် ညလမင်းကြီး၏ ထိန်ထိန်သာနေသော လရောင်အောက် မိုးအောက်မြေပြင်သည် လှပလွန်းနေသည်။ ဟိုးအဝေးမှ ပြာလဲ့ သွယ်တန်းနေသော ပုံညာတောင်စဉ်တန်းနှင့် အနောက်ဘက်ရှိ ချင်းရိုးမတောင်တန်းမြင့်တို့အား လှမ်းမြင်နေရသည်။ တောင်စဉ် တောတန်းများက အနီးလေးတွင်တည်ရှိနေသည်မို့ ထိုအရပ်ဒေသ ဆီမှ တိုက်ခတ်လာသောလေတွင် အင်ကြင်းပန်းရနံ့တို့ကိုရနေ သည်။ အင်ကြင်းပန်းရနံ့တို့က ကြိုင်လျောက်ယုံသင်းမွှေးပြီးရင်း မွှေးရင်းဖြစ်နေလေသည်။

“သာယာလွန်းနေလိုက်တာ မေချိုရယ်. . .” ဟု ဘုရား ကြီး၏လျှပ်စစ်မီးရောင်၊ လရောင်အောက်ဝယ် လှမ်းလျှောက်နေ ကြရင်းက ကျွန်တော်ပြောမိခဲ့သည်။ ပြောရင်းက မေချိုကိုစောင်း ငဲ့ကာကြည့်မိခဲ့သည်။ “လှနေလိုက်တာ” ဟု သူ့ကိုကျွန်တော်ပြော ချင်နေမိရသည်။ သို့ပေမယ့် မပြောဖြစ်ခဲ့၊ သူ့မျက်နှာလေးက သိပ်ကြည်လင်နေမှု မရှိသလိုဖြစ်နုသည်။ လျှောက်လှမ်းလာကြရင်း က ခြင်သို့ကြီးတို့အနီးရောက်လို့လာသည်။ ခါးလယ်ခန့်သာသာ ညာဘက်စောင်းတန်းဘက်၌ ရပ်ဖြစ်ကြသည်။

မေချိုသည် စောင်းတန်းတွင်ရပ်နေကြရာမှ ထီးလင်းမြို့ဆီ မျှော်ကြည့်ရင်းက မသိမသာသက်ပြင်းချသံကို ကျွန်တော်ကြားလာ ခဲ့ရရင်းက သူ့စကားစတင်ပြောလာခဲ့သည်။

“စိတ်ထဲမှာ မကြည်မလင်ဖြစ်လာနေရမှုလေးတွေက ဘဝ ရဲ့အတားအဆီးသဖွယ်များ ဖြစ်လာလေမလား ဦးရဲရယ်. . . ပြဿနာတစ်ရပ်လို့ မြင်လာခဲ့ပြီဆိုရင် တစ်ယောက်ချင်းပဲဖြစ်ဖြစ်၊ တစ်စုတစ်ဖွဲ့အနေနဲ့ဖြစ်ဖြစ် ပေါင်းစုဆုံစည်းဆွေးနွေးကြပါမှ သင့်မြတ်မှုကိုရစေမှာပါပဲ။ အမှိုက်ကစ ပြဿဒ်မီးလောင်ဆိုတာ သတိပေါ့လျော့မှု၊ အမှုမဲ့အမှတ်မဲ့လိုက်လျောကာနေမှုတို့က စတင် တာလဲဖြစ်မယ်နော် ဦးရဲ။ ဖြစ်နိုင်ခြေအရင်းခံလို့လဲ ဆိုရမယ်ထင်ပါ ရဲ့. . .”

လျှို့ဝှက်နိုင်လွန်းအားကြီးသူ တစ်ယောက်ရယ်လို့လဲ အပြစ်မဆိုသာ၊ အပြစ်မဆိုရက်ပါဘူး။ မြို့ငြင်မိရတယ်လို့လဲ ပြောဘို့ မသင့်တော်ဘူးထင်ပါရဲ့လေ. . . မေချိုကတော့ ထိန်ချန်မထား တတ်ဘူးဆိုပါတော့၊ ထားပါလေ. . . ဦးရဲရဲ့ ရန်ကုန်သတင်းတွေက အမှန်ပဲလားလို့ မေချိုမမေးရက်ပါဘူး။ ဦးရဲကို မေချိုအမြင်မမှား စေချင်ဘူး။ ထေ့ငေါ့ပြောဆိုကြရမယ့်သူတွေမှ မဟုတ်တာပဲလေ. . . လို့ခံယူထားမိတော့လဲ ခက်သားလား. . .

ဦးရဲဆိုတဲ့ ကိုယ့်ဆရာသမားကိုယ့်တယ်။ ကိုယ့်ရဲ့ဆရာ တစ်ယောက်အနေနဲ့လဲ ဦးရဲကိုလေးစားမိရသလို အများအချိုး၊ မြို့နယ်အကျိုး မိုးချုပ်နေဝင်ထိတောင် မနားမရပ် ရွံထဲဗွက်ထဲ နေပူမိုးရွာမရွှောင် တစ်တောင်တက်ဆင်း တစ်တောနင်းလို့ တစ်ရွာချင်းစီကို အလီလီအခါခါသွားခဲ့၊ တာဝန်ထမ်းရွက်ခဲ့တဲ့သူပဲမို့ ပိုလို့လေးစားမိပါတယ်။

ယောနယ်တောရပ် တောင်အထပ်ထပ်မှာ သားရဲအန္တရာယ် တွေကလဲ မသေးလှဘူး။ ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်ဖွယ် ကျားဟိန်းသံနဲ့ ဝံသတ္တဝါတို့နဲ့ ပက်ပင်းတိုးမိတဲ့ လူတွေတောင်ရှိနေကြုံနေကြတာ

တောင် ရှိသေးပေမယ့် တာဝန်ယူရရာအရပ်ဒေသတွေဆီ မညည်းမညူသွားခဲ့လေတဲ့ ဦးရဲကို မေချိုဆိုးလဲစိုးရိမ်မိတယ်။ . . ချီးကျူးလဲ ချီးကျူးမိပါတယ်။ တောတွေတောင်တွေနဲ့ အကျွမ်းတဝင်မရှိလှတဲ့ ရန်ကုန်သား။ . . ပြီးတော့ အစစအရာရာကို မကြောင့်မကျနေနိုင် သူဖြစ်ပါလျက်နဲ့ ဆိုတော့လဲ ပိုပြီးအံ့ဩနေမိရပါတယ်။ . . အမှန်ပါ။

အမှန်တော့ မြို့နယ်ရဲ့ဌာနတစ်ခုက အကြီးအကဲတစ်ဦး ဟာ သူ့လက်အောက်ဝန်ထမ်း ငယ်သားတစ်ယောက်ကို အမိန့် တာဝန်နဲ့ ခိုင်းစေခွင့်ရှိသူပေပဲ။ မြို့နယ်ဦးစီးမှူးကဲ့သို့ အလားတူ တာဝန်ယူနိုင်ရမယ့် ဒု-မြို့နယ်ဦးစီးမှူးကို စေလွှတ်သင့်တာပဲ မဟုတ်လား။ ခက်ခဲကြမ်းတမ်းတဲ့ မိုးတွင်းကာလ မိုးတွေလေတွေ ရေတွေနဲ့ မိုးမှောင်မှောင်တောင်ကြိုတောင်ကြား တောလမ်း၊ ဖြတ်လမ်းကို ဆင်သွားရာလမ်းကို လိုက်အပင်ပန်း အနစ်နာခံကာ သွားရောက်ဆောင်ရွက်သူက မေချိုဆရာ၊ မေချိုအတွက် အနစ်နာခံပေးသူအဖြစ်အများကလဲ မြင်ကြသလို မေချိုလဲ အမြဲမြင်ပါတယ် ဆရာ။ . . ”

ဆရာဆန္ဒနဲ့ ဆရာ၊ ရည်ရွယ်ချက်များစွာနဲ့ ဒီမြို့လေးကို ပြောင်းရွှေ့ခဲ့၊ ရောက်လာခဲ့ဆရာသွားလာနေထိုင် လုပ်ကိုင်ကြိုးပမ်း မှုတွေဟာ အနာဂတ်ထီးလင်းမြို့နယ်လေးအတွက် အဖက်ဖက်က ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရင်း အများပြည်သူတွေ သိရှိထင်ရှားလာနိုင် ရလေအောင် စေတနာအပြည့်နဲ့ ထားရှိဆောင်ရွက်နိုင်တာကိုလဲ မေချိုအထူးပဲဝမ်းမြောက်မိပါတယ်။

ဆရာစိတ်ဝင်စားတာက ကိုယ့်ရဲ့ဌာနလေးတစ်ခုအတွက် သာမက မြို့နယ်တစ်ခုလုံး ပဏာရဖို့ အမြင်ကျယ်ကျယ်နဲ့ ကြိုးစား

နေတာပဲ မဟုတ်လား။ . . မေချို ဆရာ့ကိုမြင်တဲ့ အမြင်က မှား လိမ့်မယ်လို့ လုံးလုံးမထင်ဘူး။ ဆရာဟာ လုပ်ငန်းတစ်ခု ဘဝတစ်ခု ကို တိုက်ပွဲတစ်ခုခုပမာနယ်အလေးထား၊ သဘောထားတာကလား။ ကေသရာဇာခြင်သို့မင်းတို့လိုပဲ ဆိုပါတော့။ သတ္တဝါတစ်ကောင်ကို သေးတယ်၊ ငယ်တယ်၊ ကြီးတယ်ရယ်လို့ မခွဲခြား၊ သူ့ခွန်အားကို တစ်သမတ်တည်းထားပြီး လက်ရဖမ်းအုပ်သိမ်းပိုက်တတ်တာမျိုး ပါ။

ဒီတော့။ . . ဆရာဟာ ဒေါင့် (ထောင့်) စေ့အောင်ပြင်ပြီး မှ တိုက်ပွဲကိုတာဝန်ထမ်းဆောင်တတ်သူပဲလို့ မေချိုမြင်တယ်။ . . ဆရာ့ကိုဘယ်တော့မှ အထင်မမှားဘူး။ အမြင်မသန်မဖြစ်ဘူးဆို တာကိုယုံပါဆရာ။ . . ။

“ထားပါတော့လေ။ . . ဆရာ့အတွက်ကြားရတဲ့သတင်း က ဆရာ့ကိုယ်ရေးကိုယ်တာမို့ မေချိုမမေးရက်တာအမှန်ပါပဲ။ ဆရာ ပြောမှ ကျွန်မမေချိုနားထောင်ပါရ သိပါရစေ။ ဆရာကမပြော သ၍ ကျွန်မမယုံကြည်မဖြစ်ပါဘူးဆိုတာကိုတော့ ဆရာသိစေချင် ပါတယ်ဆရာ။ . . မေချိုစကားတွေလဲ တော်တော်ရှည်သွားခဲ့ရ တယ်နော်။ . . ”

မေချိုသည် စကားကြွယ်သည်။ အရာရာကိုချင့်ချိန်ချိန် တွေးတွေးဆဆ စဉ်းစားဖြေရှင်းတတ်သူဟုလည်း ကျွန်တော်မြင် သည်။ သူ့အတွေးအမြင်တို့က မှားခဲ့လှသည်ဖြစ်၍ ကျွန်တော်မေချို အား ဘယ်တော့မှလည်း မလှည့်စားခဲ့၊ မလှည့်စားချင်၊ မလှည့်စား ရက်။ သူ့ထောက်ပြပြောဆိုခဲ့ခြင်းများကြောင့်လည်း ရံဖန်ရံခါ အပန်းဖြေတီးခတ် စားသောက်ဝိုင်းကိုဆင်နွှဲကြရသည့် အခါများ

မှာပင်လျှင် တော်သင့်ရုံဆိုသကဲ့သို့ ကျင့်ကြံခဲ့ဖြစ်သည်။ သည်လိုပွဲ မျိုးတွေကြုံလာခဲ့ရတိုင်းလည်း နောက်တစ်နေ့ဆိုလျှင် မေချို့ကိုပြန် ပြောပြဖြစ်သည်။ မလိမ်ညာ၊ ထိန်ချန်၍မထား။ ပြဿနာမမည် စေကာမူ သိက္ခာကိုမထိခိုက်စေလိုသော မေချို့သဘောဆန္ဒအား ကျွန်တော်လေးစားလိုက်နာဖြစ်ရခြင်းဟုလည်း ဆိုရမည်ပင်ဖြစ်ပါ သည်။

မည်သို့ဆိုစေ၊ မေချို့သည် လူ့ဂုဏ်သိက္ခာ၊ လူ့တန်ဖိုးကို နည်းနည်းလေးမှ အညှိုးနွမ်းမခံစေလိုခြင်း စိတ်ရင်းရှိသည်ကို ကျွန်တော်ကသိရသည့်အတွက်လည်း သူ့ကိုကျေးဇူးတင်မိရပါ သည်။ ပတ္တမြားအရောင်မမှိန်အောင် အကျိုးဆောင်ကာ တောက်ပ ရွန်းမြစေသူဟုလည်း အစဉ်အမြဲမြင်တားမိရပါသည်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ယခုအချိန်သည် မေချို့ပြောလာခဲ့လေသော စကားများအတွက် သူသိစေရန် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ရှင်းလင်းပြောပြပေးရမည်။ တကယ့် အမှန်ကို သိထားစေသင့်ပြီဟုလည်း ကျွန်တော်ဆုံးဖြတ်လာမိရပါ သည်။

မည်သို့ဆိုစေ၊ မေချို့သည် လူ့ဂုဏ်သိက္ခာ၊ လူ့တန်ဖိုးကို နည်းနည်းလေးမှ အညှိုးနွမ်းမခံစေလိုခြင်း စိတ်ရင်းရှိသည်ကို ကျွန်တော်ကသိရသည့်အတွက်လည်း သူ့ကိုကျေးဇူးတင်ရပါသည်။ ပတ္တမြားအရောင်မမှိန်အောင် အကျိုးဆောင်ကာ တောက်ပရွန်းမြ စေသူဟုလည်း အစဉ်အမြဲမြင်တားမိရပါသည်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ယခု အချိန်သည် မေချို့ပြောခဲ့လေသောစကားများအတွက် သူသိစေရန် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းရှင်းလင်းပြောပြပေးရမည်။ တကယ့်အမှန်ကို သိထားစေသင့်ပြီဟုလည်း ကျွန်တော်ဆုံးဖြတ်လာမိရပါသည်။

ထိုသို့ဆုံးဖြတ်လာမိရလောက်အောင် ဖြစ်လာရခြင်း ကလည်း အံ့ဩစရာလိုဖြစ်လာနေခြင်းကြောင့်ပင်ဖြစ်ရသည်။ ကံကြမ္မာက တိုက်ဆိုင်လွန်းလှသည်ဟူ၍ ပြောရတော့မည်သာဖြစ် တော့သည်။ ကျွန်တော်သတင်းအပြင် မေချို့သတင်းကလည်း ခု တလောလေးတွင်ပင် ပျံ့နှံ့လာခဲ့သည်ကို ကျွန်တော်ကြားနေရ သည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာလိုလိုပင် သက်ရောက်လာခဲ့ရလေသော သတင်းနှစ်ရပ်မှာလည်း ထူးထူးဆန်းဆန်းလိုဖြစ်နေမိရသည်က တော့အမှန်။

ကျွန်တော့်သတင်းကတော့ လယ်စိုက်ရှင်းမန်နေဂျာကြီး ဆရာဝင်းရန်ကုန်ကပြန်လာခဲ့ပြီးသည့်နောက်တွင် ဖြစ်လာခဲ့ရ သည်။ ညီအစ်ကိုအရင်းပမာနှယ် ခင်မင်စိတ်ထားဖြင့် စတင်ကာ “ဘေးတီး” လာခဲ့ခြင်းလည်းဖြစ်ပါသည်။ ဆရာဝင်းကြီးက အင်မတန် စ, တတ်၊ နောက်, တတ်သည်။ အတည်ပဲလိုလို၊ ရယ် စရာဖြစ်စေရအောင်ပဲလိုလိုနှင့် စ, နေ၊ နောက်, နေကြ။ ကျွန်တော့် အပေါ်သံယောဇဿ်ထားလွန်းရတာကြောင့်လည်း ဖြစ်ရသည်။ သူက မေချို့နှင့် ကျွန်တော့်ကိုရည်းစားတွေဖြစ်၊ ချစ်သူတွေဖြစ်ကာ ဘဝလက်တွဲဖော်ဖြစ်စေချင်လှသည်။ အလွန်လှပမွန်ရည်ကာ ကျက်သရေရှိလှ ချစ်စဖွယ်ကောင်းလှလေသော မေချို့အား ကျွန်တော်ကရယူပိုင်ဆိုင်သင့်နေပြီဟု ခဏခဏပင်ပြောလေ့ရှိပြီး မြန်မြန်နီးစပ်သွားစေချင်သူဖြစ်သည်။ ယခုဆရာဝင်းကြီးက ဌာန လည်းကူးပြောင်းတော့မည်။ ထီးလင်းမြို့လေးမှလည်း မကြာမီတွင် ပြောင်းရွှေ့သွားရတော့မည်မို့ မေချို့နှင့် ကျွန်တော့်အား ဘေးတီး ကာဖန်တီးနေသည်လည်းဖြစ်သည်ဟု ပြောရတော့မည်သာဖြစ်

လေသည်။ ကျန်ရစ်မေချိုဖြစ်နေဦးမည်ဟုလည်း ဆိုတတ်သေးသည်။

ဆရာဝင်းကြီးက ကျွန်တော်မှာရန်ကုန်တွင် ရည်ရွယ်သူရှိနေပြီလိုလို. . . ဆရာဝန်မလေးနှင့် သံယောဇဉ်ရှိနေကြသလိုလို ကျွန်တော်ဝန်ထမ်းစာရေးမလေး ရီရီမေတို့ ကိုဝေလင်းတို့ကို နောက်တောက်တောက်စကားနှင့် ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ ပြောခဲ့ခြင်းလည်းဖြစ်နိုင်သည်။ ထိုသည်မှ စတင်ကာ ယခုလိုမေချိုက စကားအရှည်ကြီးပြောလာခဲ့ခြင်းဟု ကျွန်တော်ယူဆဖြစ်ပါသည်။

“ရန်ကုန်သတင်းဆိုတာနဲ့ စပ်လျဉ်းပြီး ပြောချင်တယ်မေချို။ ကိုယ့်ညီမလေးနဲ့ အကြောင်းအပေါင်းသင့်နေတဲ့ ဆရာဝန်မလေးတစ်ယောက်ရှိတယ်။ သူမကြားမမြင်နိုင်တဲ့ နေရာရောက်နေတဲ့ ကိုယ်ကမိန်းကလေးတို့ရဲ့ ကျွဲနွဲ့နွဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာကို တန်ဖိုးထားစွာနဲ့ သူမြင်နိုင်မှ မဟုတ်တာဘဲဆိုပြီး မဟုတ်တမ်းတရား လိမ်လည်စကားလဲမပြောချင်ပါဘူးမေချို. . . ”

ဆရာဝန်မလေးနဲ့ ကိုယ့်နဲ့က ဘာမှဖြစ်သေးတာမဟုတ်ဖူး။ သူကကိုယ့်ထက် (J) နှစ်ကျော်ငယ်တယ်။ ငယ်စဉ်က ကိုယ့်ညီမလေးနဲ့ တစ်ကျောင်းတည်း တစ်တန်းတည်းအတူ ဆေးတက္ကသိုလ်ရကြတော့လဲ အတူတူဖြစ်ကြတယ်။ နှစ်အိမ်တစ်အိမ် သဘောမျိုးဝင်ထွက်သွားလာနေထိုင်တာမျိုးဖြစ်ရတယ်။ နှစ်ဖက်မိဘတို့အနေနဲ့ကတော့ သားပေးသမီးယူသဘော လုံးဝမရှိသေးတာအမှန်ပါပဲ။ ရေရှည်မှာတော့ ဖိတ်ခြင်းဖိတ် ကိုယ့်အိတ်တဲဖိတ်စေချင်တာမျိုးတော့ မိဘတွေမှာရှိချင်ရှိနေကြမှာပေါ့လေ. . . သူ့မိဘကိုယ့်မိဘတွေဆိုတာကလဲ ခေတ်ပညာတတ်တွေပဲဆိုတော့ သူတို့ပြောတတ်

ကြတဲ့စကားကလဲ “ဗလငါးတန်နဲ့လဲပြည့်စုံခဲ့ကြပြီပဲ. . . လူငယ်တွေဘဝကောင်းဆိုးနှစ်တန် ဝေဖန်ပိုင်းခြားတတ်ကြပြီမို့ သူတို့ဘဝခရီးသူတို့လွတ်လပ်စွာ ဖန်တီးလျှောက်လှမ်းကြပါလိမ့်မယ်” လို့သာသဘောပေါက်ထားကြပြီးသားပဲပေါ့. . . ”

ထားပါတော့လေ. . . အဲသည့် ဆရာဝန်မလေးက တစ်မျိုးပဲမေချိုရဲ့။ သူက ထိုင်ဝမ်သွေးနည်းနည်းပါလေရဲ့။ သူတို့ဆွေမျိုးကြီးတွေ အခြေချနေထိုင်နေတဲ့ ထိုင်ဝမ်နိုင်ငံကို အတော်သွားချင်နေပုံရတယ်။ ဟိုမှာပဲအလုပ်လုပ်ချင်နေတာနဲ့ ဟိုကိုပဲအထင်ကြီးနေတာမျိုးဖြစ်နေလေရဲ့။

အေးလေ. . . ကိုယ်ကတော့ မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်ရင်သန် မြင့်မားတဲ့သူလို့ပဲ ဆိုရမလား. . . ဇာတိ ပုည ဂုဏ်မာနလို့ပဲပြောရမယ်ထင်ပါရဲ့။ သူ့ကိုခင်မင်စိတ်ကလွဲပြီး ကိုယ့်ဘဝတစ်လျှောက်လုံးရဲ့ လက်တွဲကြင်နာဖော်အဖြစ်နဲ့တော့ မဖြစ်နိုင်တာအမှန်ပဲ။ သူနဲ့ ကိုယ်ဘာစကားမှ မပြောထားကြသေးသလို ကိုယ့်စိတ်ဆန္ဒကလဲ ဆန့်ကျင်ဖက်တော့ မဟုတ်သေးပေမယ့် ကွဲလွဲနေတာတော့ အမှန်ပဲပေါ့. . . အမုန်းတရားတော့ သူ့အပေါ်မရှိနိုင်တာမှန်ပေမယ့် ချစ်မေတ္တာကျတော့လဲ နှင်းအုပ်ခြင်းမပြုနိုင်ဘူး. . . ။

ဒါကြောင့် ဦးရဲဖက်ကတော့ရှင်းပြီ. . . ရှင်းပါသည်လို့ မေချိုတစ်ဦးတည်းကို အစဦးဆုံးရှင်းပြပြောဖြစ်မိရခြင်းပဲပါလေ။

“ဆရာ့ဘဝကို စပ်စုတယ်။ စွက်ဖက်တယ်လို့တော့ မထင်လိုက်ပါနဲ့ ဆရာ။ တစ်ချို့လူတွေက မေချိုကိုပြောလာကြတဲ့ စကားတွေအရ မဟုတ်မမှန်တာဆိုရင်လဲ သဲသဲကွဲကွဲသိနိုင်ကြစေဘို့အတွက် မေချိုတို့ကဆရာ့အပေါ် အကာအကွယ်ပေးကြရမှာပဲပေါ့. . . ”

ဂုဏ်သိက္ခာဆိုတာ အကောင်အထည်မရှိပေမယ့် ကျဆင်းသွားရင် ပြန်အဖတ်ဆယ်လို့ လွယ်ကူတာမျိုးမှ မဟုတ်တာ။ သူ့စွမ်းအားကကြီးမားလှပါတယ်။ “နှုတ်ကြောင့်ကြေ လက်ကြောင့်သေ” ဆိုတာလဲရှိတယ်မဟုတ်လား။ အသံကြောင့်ဖားသေ မဖြစ်စေလိုမို့ ဆရာရဲ့နာမည်ဂုဏ်သတင်းကောင်းဟာ ဖြစ်နိုင်ရင် မဟာစင်္ကြာဝဠာတံတိုင်းထိအောင် ပျံ့နှံ့သက်ရောက်သွားစေချင်တဲ့ ဆန္ဒမျိုးနဲ့လဲ မေချိုပြောဖြစ်ရတာပါ။ သဘောထားကြီးတတ်တဲ့ဆရာက မေချိုများနားလည်မှုတစ်စုံတစ်ရာ မှားယွင်းတယ်လို့ ယူဆခဲ့မိရင်လဲ ခွင့်လွှတ်ပေးတတ်မှာပါနော် . . . ”

“ကောင်းပါပြီ မေချိုရယ်။ ဆရာ့အနေနဲ့ကတော့ အမှန်တကယ်စည်းမကျိုး စည်းမဖောက်ခဲ့ဘူးဆိုတာကို ခုလိုပြောပြဖြစ်ရတာကလဲ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ယုံကြည်နိုင်ရအောင် သံသယကင်းကင်းနဲ့ နေနေခြင်းပါပဲ သည်စိတ်မျိုးနဲ့ပဲ ကိုယ့်ဘဝအနာဂတ်မှာ ချစ်ခြင်းမေတ္တာအပြည့်ပါတဲ့သူတစ်ယောက်နဲ့ တစ်သက်တာပျော်ရွှင်ကြည်နူးချမ်းမြေ့ရမယ့် အချစ်အိမ်ကလေးတစ်ခုကို တည်ဆောက်သွားနိုင်ဖို့ ရည်ရွယ်ကြိုးစားနေဆဲပါလေ . . . ”

သည်စကားကို ကျွန်တော်ပြောခဲ့ခြင်းနှင့် တစ်ဆက်တည်း သက်ပြင်းရှည်ကို မှုတ်ထုတ်မိရလျက်ရှိခဲ့သည်။ ယင်းကို မေချိုမြင်သွားသိသွားခဲ့သည်။ စကားဆိုလာခဲ့သည်။

“မေချိုအမေးထူခဲ့သလို ဖြစ်ရလို့ ဦးရဲဖြေဆိုခဲ့ရပြီး အလိုမကျဖြစ်မိရလို့ပဲလား ဆရာရယ် . . . သက်ပြင်းရှည်ကို မှုတ်ထုတ်မျက်နှာတော်ကြီးကလဲ ပုပ်သိုးသလိုလိုဖြစ်သွားသလိုပဲ . . . ”

“အင်း . . . ပုပ်ရင်ပေါ် ဟုတ်ရင်ကျော် . . . တဲ့၊ ကျောင်း

ဆရာကတော်ဖြစ်တော့မယ်ဆိုလား၊ ကုန်သည်ပွဲစားကြီးရဲ့ ချွေးမဖြစ်တော့မယ်လဲ ကြားမိရရဲ့၊ ခုတလောလေးမှာ သတင်းပျံ့နေတာ . . . ”

သို့ကလိုပြောနေဆဲ စကားစပင်အဆုံးမသတ်ရသေး . . .

“ဆရာနော် . . . မေချို့ကိုမယုံမကြည်နဲ့များ၊ ပြောရက်လိုက်တာ ဆရာရယ် . . . ”

“ဪ . . . မေချိုရယ် . . . ဆရာက မယုံကြည်လို့မှ ပြောမှမပြောရသေးတာ၊ မေချိုကသာ ပြောပြလာမှ ဦးရဲသိရမှာပဲ ဥစ္စာ၊ ဦးရဲက ကိုယ်ကပြောတာထက် သူများက ပြောတာကို ဦးစားပေး နားထောင်တတ်တဲ့အလေ့များတဲ့သူမျိုးလေ . . . ”

“ကောင်းပါပြီဆရာရယ် . . . ရန်ကုန်သား ရန်ကုန်သူတွေလို စကားကို အဆင်တန်ဆာကောင်းကောင်းနဲ့ မပြောတတ်သူက မေချိုပါ။ ထေ့တာတော့ မဟုတ်ဖူးနော်ဆရာ . . . မေချိုကတော့ တောမြို့သူလို့ပဲ ပြောပါရစေတော့ . . . ပြောစရာတည့်တည့်ပဲ ပြောချင်တတ်တာ . . . မျိုးဆိုတော့ . . . ”

ရှင်းရှင်းပဲ ပြောဖြစ်ရပြီ။ ဟိုဘက်နယ်က ဘီအီးဒီဘွဲ့ရ ဆရာတစ်ယောက်ပါပဲဆရာ။ ပြီးခဲ့တဲ့ သုံးလေးရက်လောက်ကပဲ ထီးလင်းကို ရောက်လာတယ်။ အိမ်မှာတည်းခိုသွားခဲ့တယ်။ သူ့မိဘနဲ့ ကျွန်မမိဘများကလဲ တစ်ဖက်တစ်လမ်းက အရောင်းအဝယ်လုပ်ငန်းနဲ့ ဆက်နွယ်နေကြသူတွေလဲ ဖြစ်ကြတယ်။ သူက မေချို့မိဘတွေဆီလာရာမှာ ရည်ရွယ်ချက်တွေက တစ်ခုထဲ မဟုတ်ဘူး။ သူ့မိဘများလုပ်ငန်းကိစ္စက ပါလာခဲ့သလို မေချို့ကို အကြင်နာစကားတွေ လာပြောတာ။ တစ်စခန်းပြန်ထလာပြန်တာပဲလို့ ပြောရမှာပါ

ပဲ ဆရာရယ်. . . တစ်ချိန်က တက္ကသိုလ်ကျောင်းနေဘဝကို ပြန်စ
ရပြန်ဦးမယ်ဆရာ. . .

မေချိုစီးပွားရေးတက္ကသိုလ်ကျောင်းသူဘဝ၊ သူကလဲ ပညာရေး
တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဘဝ၊ မေချိုနဲ့တစ်ခန်းတည်းအတူနေ သူတို့
မြို့သူကိုအမှီပြုပြီး သူကမေချိုတို့အဆောင်ကို ခဏခဏရောက်လို့
လာတယ်။ မေချိုကိုလဲ အရောတဝင်လုပ်ပြီး ရည်းစားစာပေးခဲ့ဖူး
တယ်။ မေချိုကတော့အတူနေ သူငယ်ချင်းနဲ့လဲ မျက်နှာမပျက်ချင်၊
တစ်ဦးနဲ့ တစ်ဦးလဲ မစိမ်းကားချင်တာကြောင့် ပြန်လည်လို့စကား
ပြောခဲ့ရတယ်။ ဒီလိုချစ်တဲ့စိတ်မျိုးတွေရှိဖို့ထက် ကိုယ့်မိဘကိုယ့်မြို့
ကိုယ်ဌာနေမှာအလုပ်အကိုင် ရာထူးတစ်ခုနဲ့နေထိုင်သွားနိုင်ဖို့ကို
သာ အလေးအထားဆုံးဖြစ်နေရသေးတယ်။ အချစ်လမ်းခရီးကို
မလျှောက်လှမ်းချင်သေးဘူး။ ခင်မင်တဲ့စိတ်မျိုးပဲထားနိုင်သေးတယ်
လို့ သူ့ရဲ့ကမ်းလမ်းလာမှုကို စကားပြန်ပြောဖြစ်ခဲ့ရတယ်ပေါ့. . . ။

ဖြစ်ချင်တော့ သူ့မိဘများနဲ့ မေချိုမိဘများနဲ့က တစ်ဖက်
တစ်လမ်းက စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအရ သိကျွမ်းဆက်သွယ်လာကြ
ခြင်းက အစပြုပြီး နောက်ထပ်တစ်ဖန် မေချိုကိုကြံရွယ်လာပြန်ခဲ့
တာ၊ ဖေဖေမေမေတို့ကလဲ သူ့သတင်းကိုကြားထားပြီးသား၊ သူစာပြ
တဲ့ကျောင်းက ဆရာမလေးတစ်ယောက်နဲ့ပက ဘာလိုလို့၊ ပိုကာ
ပိုင်းကလဲ ထိုင်တတ်သေး၊ ထန်းရည်အရက်ကလေးတမြဲမြနဲ့လူပဲ
ကုန်သည်ပွဲစားသားမို့လို့ ပြောရမလားပဲ၊ စကားအပြောလေးနဲ့
ဆက်ဆံရေးကကောင်းသလိုလို ဒါပေမယ့် ယောက်ျားစကားမဟုတ်
ဘူး ဆရာရဲ့၊ မိန်းမလိုမိန်းမရသဘောရှိသတဲ့။ ဒါ့ကြောင့်လဲပဲ ဟို
ဆရာမလေးနဲ့ ခွာပြဲသွားကြတယ်ဆိုလေးပဲ။ လူပျိုတော့လူပျို

လူလွတ်ပါပဲ. . . တကယ်တမ်းတော့ ကောင်းသတင်းကမရှိလှပါဘူး
ဆရာရယ်. . . မိဘတွေနဲ့ ဆက်စပ်ပတ်သက်ပြီး မလိမ့်တစ်ပတ်နဲ့
လူကြီးချင်းသဘောတူပေးကြဖို့ ခြေလှမ်းလာလှမ်းတာ၊ ဒါကို
ဘယ်ကဘယ်လိုဖြစ်လာရတယ် မပြောချင်တော့ပါဘူး။ သတင်းက
ပြန်ခဲ့ရတော့တယ်ဆိုပါတော့။ သူ့လာရောက်ခဲ့တာကို ဧည့်ဝတ်
ကျေပွန်ပေးခဲ့တဲ့ ဖေဖေမေမေတို့ကလဲ နောင်ကိုဆင်ခြင်နိုင်ရလေ
အောင် စကားလှစ်ဟခဲ့တယ်။ မေချိုမေမေကပဲ ပြောလိုက်သတဲ့
. . . မေချိုသဘောဆန္ဒမပါဘဲ အိမ်ထောင်တစ်ခုကို မတည်
ဆောက်ချင်ဘူး။ ဘွဲ့ရပညာတတ်တွေပဲမို့ နှစ်ဦးသားချစ်မိနေကြပါ
ပြီဆိုခဲ့ရင် မိဘစုံညီနဲ့ လာရောက်ပြီး စေ့စပ်ကြောင်းလမ်းတောင်း
ရမ်းပါလို့ပြောလိုက်သတဲ့လေ အေးရော. . . ။

မေချိုကလဲပြောဖြစ်အောင်ပြောလိုက်တယ်. . . အခင်
မင်မပျက်သာလာဖို့ကြိုးစားပါ. . . နောက်ထပ်ရည်းစားစကားပြော
ဖို့ လုံးဝမကြိုးစားပါနဲ့တော့လို့ပေါ့။

ကဲ. . . မေချိုသတင်းကတော့ ရှင်းရှင်းပဲနော် ဆရာ. . .
တကယ်ပါဆရာရယ်. . . ကိုယ့်ချစ်ရမယ့်သူနဲ့ ကြင်ဖော်ကြင်ဖက်
အဖြစ်ဘဝတစ်ခုကို လျှောက်လှမ်းကြရမယ့်ခရီးလမ်းမှာ သူလဲရင်
ကိုယ်ကတူ၊ ကိုယ်လဲရင်သူက ကထူမတ်မယ့်စိတ်ထားမျိုးနဲ့သာ
သွားချင်တာ၊ စိတ်တူကိုယ်တူဘဝမျိုးနဲ့ လူမျိုးကိုသာ ဘဝဆက်တိုင်း
ဆိုဆည်းချင်မိပါတယ်။

ဘဝဆက်တိုင်း ဆက်တိုင်းဆုံစည်းလိုရင် မောင်မယ်နှစ်ဦး
ဟာ တူမျှသောသဒ္ဒါတရားရှိရမယ်၊ တူမျှသောသီလတရားရှိရမယ်၊
တူမျှသော စွန့်ကြဲမှုရှိရမယ်၊ တူမျှသောအသိဉာဏ်ပညာရှိရမယ်

လို့ ထီးလင်းမြို့က၊ မင်္ဂလာကျောင်းတိုက်ဆရာတော်ကြီးက ဟို တလောလေးကပဲ မေချို့ကိုမိန့်ခဲ့ဖူးသေးတယ်လေ။

မေချိုက မိန်းမသားဆိုတော့လဲ ဆရာမရယ် . . . မဖောက် ပြန်တဲ့သစ္စာရယ်၊ လုံခြုံမြဲခိုင်တဲ့ မေတ္တာကွန်ရက်ရယ်မျိုးနဲ့သာ သားရွှေအိုးထမ်းလာတဲ့အဖြစ်ကို ပိုင်ဆိုင်ရရင်း သူ့ရင်မှာပျော်ပိုက် ပါရစေလို့ ဆိုရမှာပါပဲလေ။ ဆုတောင်းပြည့်ဝလှစေတယ်လို့ နာမည်ကျော်တဲ့ ဒီကရွှေကွန်အုပ်ဘုရား ရွှေကွန်အုပ်စေတီတော်ထံ မှောက်မှာ မေတ္တာရင်းမှန်တဲ့သူနဲ့ သစ္စာအပ်နှံကာသာ နှစ်ယောက် တစ်ဘဝ ဘဝတစ်ခုကို လူ့ဘဝသံသရာခရီးမှာ တည်ဆောက်နိုင် ခွင့်အမှန်တစ်ကယ်ရ ရပါစေကြောင်း ဆုတောင်းမိရပါတယ် ဦးရဲ ရယ် . . . ”။

“ဪ . . . မေတ္တာနဲ့ သစ္စာကို . . . ဟိုး ရှေးရှေးပုဂံခေတ် က အလောင်းစည်သူမင်းကြီး တည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့တဲ့ ဒီက ရွှေကွန် အုပ်ဘုရား၊ ရွှေကွန်အုပ်စေတီတော်ထံမှောက်မှာ မေတ္တာရင်းမှန် တဲ့သူနဲ့ သစ္စာအပ်နှံကာသာ နှစ်ယောက်တစ်ဘဝ ဘဝတစ်ခုကို လူ့ဘဝသံသရာခရီးမှာ တည်ဆောက်နိုင်ခွင့် အမှန်တစ်ကယ်ရ ရပါစေကြောင်း ဆုတောင်းမိရပါတယ် ဦးရဲရယ် . . . ”

“ဪ . . . မေတ္တာနဲ့ သစ္စာကို . . . ဟိုး ရှေးရှေးပုဂံခေတ် က အလောင်းစည်သူမင်းကြီး တည်ထားကိုးကွယ်ခဲ့တဲ့ ဒီက ဆုတောင်းပြည့်ရွှေကွန်အုပ်စေတီတော်ထံပါးမှာ တစ်နေ့သောအခါ တွင်တော့ . . . ချစ်ခင်စုံမက်ရတဲ့ အချစ်ဦးနဲ့ အချစ်ဆုံးသူဆိုတာ နဲ့ . . . မေချိုလေ . . . ”

မြန်မာနိုင်ငံပြည်ထောင်စုအလံကို ကိုင်ဆောင်သယ်ယူခွင့်ရရှိ ခဲ့သော စော်ဘွားအနွယ်

“ဘယ်-ညာ-ဘယ်-ညာ-ဘယ်-ညာ-ဘယ်” ဟူသော အသံ။ မြို့နယ်ပြည်သူ့ရဲစခန်းမှ ရဲတပ်ကြပ်ကြီးက သင်တန်းသူ သင်တန်းသားတို့အား အော်ဟစ်ကာလေ့ကျင့်ပေးနေသည့်အသံ ဖြစ်သည်။ အုပ်စုလိုက် အုပ်စုလိုက်ကို ညီညီညာညာဖြစ်ရလေ အောင် သင်တန်းပေးနေခြင်းလည်းဖြစ်ပါသည်။ ရဲတပ်ကြပ်ကြီးက ဤမှာဖက်မှ အသံပေးနေရင်း လေယာဉ်ကွင်းဟောင်းကြီးတွင် အရှေ့အရပ်ဆီသို့ ပြေးလိုက်၊ ထိုမှတစ်ဖန် အနောက်အရပ်ထံ ပြန်ပြေးလိုက်နှင့် ဖြစ်နေသည်။ ဟိုမှာဖက်ကမူ ရဲ ဒု-အရာခံဗိုလ် က လေ့ကျင့်ရေး ဘယ်-ညာ အသံနှင့်အတူ သူကလည်းလိုက်ပါ လျက် အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ကြီးကြပ်သည့်အနေဖြင့် အုပ်စုနှင့် အတူ လိုက်လံပြေးကာ ကြည့်ရှုပေးနေလေသည်။ ဘယ်ညာပြေး ကာ လေ့ကျင့်သည့်အဖွဲ့၏နောက်၌ မြို့နယ်အား/ကာမှူးက လိုက်ပါထိန်းသိမ်းပေးလျက်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။ စံနစ်တကျ လည်း လေ့ကျင့်နေကြသည်ကို မြင်ရသည်က အားတက်စရာ၊ ပျော် စရာ။

ရှေ့ဆုံးက လမ်းစဉ်လူငယ် ဘင်ခရာတီးဝိုင်းနှင့် ပန်းပွား အဖွဲ့၊ နောက်က တောင်သူလယ်သမားအဖွဲ့၊ အလုပ်သမားအဖွဲ့၊ ပညာရေးဝန်ထမ်းအဖွဲ့၊ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းအဖွဲ့၊ တောင်သား (အမျိုးသမီးများသာ) အဖွဲ့စသည်တို့ကား ဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာအဖွဲ့ အစည်းအနေဖြင့် ပါဝင်လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ကြရသည်။ အဖွဲ့တစ်ခု ချင်းစီ၏ထိပ်တွင် အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးစီပါဝင်ကာ ယင်းအဖွဲ့

ခေါင်းဆောင်သည်လည်း မိမိ၏အဖွဲ့နည်းတူစည်းချက်မှန်စွာ လိုက်ပါပြေးကြရပါသည်။

ဤကဲ့သို့လေ့ကျင့်နေကြခြင်းကား အခြားမဟုတ်။ ရှမ်း၊ ချင်း၊ ကချင်၊ ကယား၊ ကရင်၊ မွန်၊ ဗမာ၊ ရခိုင် အစရှိသည့်တိုင်းရင်း သားလူမျိုးပေါင်းစုံတို့၏ စုစည်းစည်းလုံးညီညွတ်မှုဖြင့် ပါဝင်ဖွဲ့စည်း ထားကြခြင်း၏ ရလဒ်အထွဋ်အမြတ် အမှတ်အသားဖြစ်သော “ပြည်ထောင်စုအလံတော်” အား သယ်ယူရေးအစီအစဉ်တစ်ရပ်ကို ကံကောင်းစွာသယ်ယူဆောင်ရွက်ခွင့် ရရှိခဲ့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံတော်အဝန်း ချစ်ကြည်စည်းလုံးမှု ခိုင်မြဲစေရေးကိုလည်း ရရှိ စေလျက်လေးနက်၍ အဓိပ္ပါယ်ပြည့်ဝလှသော ခံယူချက်၊ ရည်ရွယ် ချက်ကောင်းများနှင့်လည်း ဖြစ်လေသည်။

သည်တစ်နှစ်ကုန်ဖြင့် မကွေးတိုင်းအတွင်း အလံတော် သယ်ယူရေးခရီးစဉ်တွင် မကြုံစဖူး ရှားရှားပါးပါးအခွင့်ထူးတစ်ခုကို ထီးလင်းမြို့နယ်လေးမှလည်း ရရှိလာခဲ့ရ၍လည်း ဖြစ်ရပါသည်။ ယင်းအခွင့်အရေးကိုသည်ပင်လျှင် ခက်ခက်ခဲခဲနှင့်ရရှိနိုင်ခဲ့ရပါ သည်။ အလံတော်က ပုလဲ-ဂန့်ဂေါကားလမ်းမကြီးအတိုင်း ဂန့်ဂေါ မြို့(ယောဒေသမြို့တော်)သို့ရောက်ရှိကာ ညအိပ်ရပ်နားမည့် ခရီး စဉ်ဖြစ်သည်။ ထီးလင်းမြို့ပေါ်မှ ဖြတ်သန်းသွားမည့်ခရီးစဉ် မဟုတ်ချေ။ သို့ပေမဲ့ ပြည်ထောင်စုအလံတော်အား ထီးလင်းမြို့နယ် သူနယ်သားများကလည်း အမွန်အမြတ် အမြတ်တနိုးလေးစား တန်ဖိုးထားသည့်သဘောကို နက်ရှိုင်းစွာ ပြလိုကြသည်။ ရသမျှ အချိန်အတောအတွင်း တစ်တပ်တစ်အားပါဝင်ဆောင်ရွက်လိုကြ သည်။ တာဝန်ကြီးမားလွန်းလှသော ပြည်ထောင်စုအလံတော်သယ်

ယူရေးလုပ်ငန်းရပ် ကြီးမားလည်း အလေးထားသိရှိကြလျက်နှင့်ပင် ထီးလင်းမြို့နယ်သူနယ်သား လုပ်သားပြည်သူအပေါင်းကိုကလည်း တတ်စွမ်းသမျှ တာဝန်ကျေပွန်ချင်ကြသည်။ ပြည်ထောင်စုစိတ် ဓာတ်နှင့် နိုင်ငံတော်ကြီးအား အခန်းကဏ္ဍလေးတစ်ခုအနေဖြင့် ပါဝင်ကာ ချစ်ကြည်ပြချင်ကြလေသည်။

“ကိုရဲရေ . . . ဟိုရှေ့ဆုံးက ဦးဆောင်နေတဲ့ တစ်ယောက် သောအမျိုးသမီးက ဘယ်သူဘယ်ဝါလဲဗျ။ မြူနှင့်တေကဝေဝေ ဆောင်းလေကအေးအေးမှာ စောင်ခြံကွေးရတာ ညတာကလဲ ရှည် လွန်းတော့ ကွေးရတာကြာ ခါးတွေကညောင်းညာလာ၊ အိပ်ရေးလဲ ဝလို့စောစောထ လာခဲ့တာမို့ မျက်မှန်က ယူမလာဖြစ်ဘူးဆိုတော့ စောစောကပြခဲ့တဲ့ အချိုးအဆစ်ကလဲကျ လှမှလှ ချောမှချော အမျိုးသမီးကို ကျုပ်သိရအောင် ပြောပြပါဦးဗျ . . . ဟဲ . . . ဟဲ . . . ”

ပါတီဥက္ကဋ္ဌကြီး၏အသံ၊ အနီပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက အာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းက ပုဂ္ဂိုလ်များထဲမှာတော့ အလွန်စတတ် နောက်၊ တတ်ဆုံးဖြစ်သည်။ ပြုံးပြုံးပြုံးပြုံးနှင့် ရယ်စရာလည်း အလွန်ပြော တတ်ဆုံး၊ ပုံကို ပတ်စလည်းရှာကြံကာ အပြောတတ်ဆုံးဖြစ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ အတည်ပေါက်သဘောမျိုးနှင့် ပြောနေသည်ကလည်း သူ့စကားဆုံးတော့မှ နောက်နေမှန်းသိရ ရယ်ရလေသည်။

“မသိပါဘူးဗျာ . . . ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရစာဆိုရဲ့ “ခြောက် တန်နတ်ရွာဘုံကလာသို့” ဆိုသလို နတ်တမျှလှပပေတယ်။ ယော ရွှေပြည်ဆိုတဲ့ ယောပြည်ယောနယ်ထဲက သူရဲ ခေါ် ထီးလင်းမြို့ ရွှေပြည်ကြီးရဲ့ သူယောင်မယ်လေလား မသိပါဘူး။ မဟာကရုဏာ တော်ရှင် သခင်ကြီးရဲ့ ဦးဆွေးဆံမြည့် အမှုတော်ထမ်းရဲမက်တော်

လေး မောင်ရဲနဲ့ သင့်တော်ပေစွလို့ မလျှောက်တင်ရဲတဲ့ သတ္တိကို ဖော်ထုတ်ကာ အရဲစွန့်လျက် သံတော်ဦးတင်ဖြစ်ရပါတယ်ခင်ဗျာ . . . ”

ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် ကျွန်တော်၏နောက်က တိတ်တဆိတ်လေး ရောက်ရှိနေခဲ့သူ ကုန်သွယ်လယ်ယာ မန်နေဂျာကြီး ဆရာရွှေ၏ အသံကို ကျွန်တော်တို့ ကြားလိုက်ကြရခြင်း ဖြစ်သည်။

“ဟုတ်ပါ့ . . . ဟုတ်ပါ့ . . . မှန်ပါ့ဗျာ . . . စောဘွား အနွယ်တော် မင်းသမီးလေးတစ်ပါးပေမို့ သူ့အိမ်တော်ရှေ့ ရာတ မတ်ကာ သဲဖြူခင်းလို့ ကျုပ်ရဲမက်တော်လေး ကိုရဲနဲ့ လက်ချင်းဆက် ကာ လေးစားဖို့ အကြံအထိန်းတော်ကြီးက ပြတ်ပြတ်သားသားနဲ့ နားဖောက်လို့ အမြန်ဆုံးဆောင်ကြဉ်းစေများ . . . တစ်ချက်လွှတ် အမိန့်တော် . . . ”

ဟူသော ပါတီဥက္ကဋ္ဌကြီး၏ တဟားဟား ရယ်ကျဲကျဲနှင့် တဝါးဝါးအသံ ဟေမန္တဆောင်း၏နံနက်ခင်းဝယ် လွင့်ယုံခဲ့ရင်း ကျွန်တော်တို့သုံးဦးသားမှာ ရယ်နေခဲ့ကြရလေသည်။

“ဟုတ်တယ် ဥက္ကဋ္ဌကြီး၊ မပြောမပြီး မတီးမမြည်တဲ့။ ကိုရဲ အနေနဲ့ မေချို့ကိုလက်ရသိမ်းပိုက်ဖို့သင့်လှပြီ။ ဘာလိုလိုနဲ့ ကိုရဲ ဒီမြို့ကိုရောက်လာခဲ့တာပဲ (၃) နှစ် (၃) မိုးပြည့်ခဲ့ပြီ။ သတင်းအမှန် ကလဲ သူတို့နှစ်ဦးဆီက မရနိုင်သေးဘူး။ ထိန်ချင်ထားကြတယ် ထင်ရဲ့၊ ထိန်ချန်မှုနဲ့ စွဲချက်တင်ရမယ်ထင်ပါရဲ့၊ ချစ်ကြည်ရေး သတင်းအမှန်ကလဲ သူတို့နှစ်ဦးဆီက မရနိုင်သေးဘူး။ ထိန်ချန်ထား ကြတယ်ထင်ရဲ့၊ ထိန်ချန်မှုနဲ့ စွဲချက်တင်ရမယ်ထင်ပါရဲ့၊ ချစ်ကြည် ရေးသတင်းထွက်လို့ လာခဲ့ရင်တော့လား . . . မော်တော် (Bottle) ကောင်းကောင်း၊ မယ်ဒလင်သံကောင်းကောင်း၊ ဒုံမင်းလက်သံ

ကောင်းကောင်းနဲ့ အပေါင်းအသင်းတစ်သိုက်ကို တိုက်ဖို့တော့ ကောင်းကောင်းကြီးပြစ်ဒဏ်ခတ်ရမယ်ဗျာ . . . ”

ဆရာရွှေအသံက မြောက်ပင်သံ မကျေနပ်သံနှောက ဥက္ကဋ္ဌကြီးထံ ကိုယ်အမူအရာပြဟန်၊ လက်ဟန်နှင့် ကျွန်တော့်အား “ထည့်” နေသည်။

ကျွန်တော်ကလည်း အတည့်မခံ ပြန်ပြောမှ ဖြစ်တော့မည့် ဟန်ပြင်ကာ ပြန်ပြောမိရတော့သည်။

“ကိုရဲတို့က မရဲဘဲနဲ့ မတွဲရဲဘူး မနွဲ့ရဲဘူးဗျ။ အမျိုးမြတ် အနွယ်တော်ကိုလဲ ငဲ့ရသေးပါရဲ့၊ ကျောချမှမ်းပြမှန်းသိဆိုတာလို ပါးချမှပါးရိုးကွဲနေပါဦးမယ်ဗျာ . . . ”

“ဟုတ်ပါပြီ . . . ဟုတ်ပါပြီ . . . မင်းသမီးလေးခမျာ မော နေရော့မယ်။ တန်းဖြုတ်၊ နားစေလုပ်ပေးဦးမှ . . . မော်တော်အနား ခေါ်ပေးထားဦးမှ . . . ဟဲ . . . ဟဲ . . . ”

ဥက္ကဋ္ဌကြီးကနောက်ပြီးရင်းနောက်ရင်းက သင်တန်းခေတ္တ ရပ်နားစေဘို့ လေ့ကျင့်ရေးမှူးထံ ဆရာရွှေကိုသွား၍ပြောစေသည်။ မေချိုသည် ကျွန်တော်တို့အနီးသို့ ရောက်လာခဲ့သည်။

“ဥက္ကဋ္ဌကြီး . . . ကျွန်မတို့တော်တော်ညီညီညာညာ ဖြစ် နေခဲ့ပြီနော် . . . ” ဟု ပြုံးရွှင်သောမျက်နှာထားဖြင့် သူ့မျက်နှာကို ချွေးသုတ်ရင်းကပြောလာသည်။ သင်တန်းပြရဲဒုအရာခံဗိုလ်၊ ရဲတပ် ကြပ်ကြီး၊ မြို့နယ်အား/ကာမှူးတို့လည်း အသီးသီးရောက်လာကြ ရင်း တရင်းတနှီးရယ်မောကာရှိနေကြသည်။

“အေး . . . ဒေါ်မေချိုကတော့ဗျာ၊ ဖောင်ကြီးဗဟိုဝန်ထမ်း တက္ကသိုလ်ကြီးက ဝန်ထမ်းလောင်းသင်တန်း (ဇေယျ၊ ဆင်းလဲ

ဖြစ်တော့အားမာန်ကလဲအပြည့်နဲ့ အသားကျနေပြီပေါ့။ ဒေါ်မေချိုကလဲ ကိုယ့်အဖွဲ့ကို ရံဖန်ရံခါဘေးကကြည့်. . . သူတို့နဲ့အတူလိုက်ကြည့် ခြေဟန် လက်ဟန်အနေအထားအားလုံး ညီညာပေစေနေ. . . ပြောသာပြောရတာပါဗျာ. . . အဖွဲ့တွေအားလုံးက အိုကေနေပါပြီ။ အားရတယ်ဗျာ. . . ”

ဥက္ကဋ္ဌကြီး၏အပြောနှင့် ကျွန်တော်တို့အားလုံး အမောပြေကြရပါ၏။

“အင်း. . . ဒီမှာ ဒေါ်မေချိုရေ. . . ဒေါ်မေချိုလဲ ခုလိုပင် ပန်းနေရတာ အဓိကတရားခံတွေက ဘယ်သူတွေလဲဆိုတာသိရဲ့လား။ တကယ်မသိလောက်ပါဘူး. . . ဟုတ်တယ်မဟုတ်လား”

ဥက္ကဋ္ဌကြီး၏အမေး၊ မေချိုကလည်း “ဟုတ်ပါတယ် ရှင့်” ဟု ဖြေဆိုသံ။

“တရားခံတွေကတော့ ကျုပ်ပဲ. . . အဲ. . . ခင်ဗျားရဲ့ ဆရာ ဦးရဲလဲပါတယ်။ အဓိကတော့ ဦးရဲကစတင်အကြံပြုတင်ပြခဲ့တာ၊ ဒေါ်မေချိုရဲ့ဦးရဲကတော့ တော်ရှာပါပေတယ်. . . ဒေါ်မေချိုကိုနှိပ်စက်တဲ့နေရာ ဒီကအားလုံးကို နှိပ်စက်တဲ့နေရာမှာလေ. . . တကယ် မြင်တတ် တွေးခေါ်တတ်တဲ့သူပါပဲ. . . ရှေ့လျှောက်လူကြီးဖြစ်လာဦးမှာ သိလား. . . အသက်ကြီးလာလို့. . . ”

ဆိုခဲ့တော့ အနီးရှိအားလုံးတို့က ရယ်ကြရသေးလေသည်။ ဟုတ်ပါသည်။ ကြုံတောင့်ကြုံခဲ ပြည်ထောင်စုအလံတော် မြန်ပြည်အနွယ်လှည့်ခရီးစဉ်ကြီးက မကွေးတိုင်းအတွင်း ဂန့်ဂေါမြို့ (ကံ့ကော်မြို့) ကြီးတွင် ညအိပ်ရပ်နားရန် အစီအစဉ်ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်။ ဂန့်ဂေါမြို့တွင် ညအိပ်ရန်နားစဉ် ဇာတ်ပွဲ၊ အငြိမ့်ပွဲ၊

ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ၊ အားကစားပွဲ၊ ရုပ်ရှင်ပြပွဲ၊ ဂန့်ဂေါမြို့တွင် ညအိပ်ရန်နားစဉ် ဇာတ်ပွဲ၊ အငြိမ့်ပွဲ၊ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ၊ အားကစားပွဲ၊ ရုပ်ရှင်ပြပွဲ၊ ဌာနဆိုင်ရာပြခန်းများ၊ ဈေးရောင်းဆိုင်ခန်းများ. . . စသည်ဖြင့် ပွဲချီးကျင်းပရန်ဖြစ်လာရသည်။

ယောတို့ဌာနီမှာက ထီးလင်းမြို့နယ်နှင့် ဆောမြို့နယ်တို့အနေဖြင့် မြို့ငယ်လေးတို့သာဖြစ်နေပြီး ဂန့်ဂေါမြို့သည် ယောဒေသ၏ မြို့တော်သဖွယ် မြို့ကြီးဖြစ်သည်။ ဖွံ့ကြီးတိုးတက်မှုအကောင်းဆုံးလည်းဖြစ်၍ နေသည်။ သက်ဆိုင်ရာအောက်ခြေအဆင့်ဆင့်မှ ကျိုးကြောင်းပြတင်ပြချက်များကို တိုင်းဒေသပါတီ၊ တိုင်းကောင်စီ၊ ဗဟိုအဆင့်တို့မှ အသီးသီးသဘောတူညီပြီးခဲ့ကြ၍ ပြည်ထောင်စုအလံတော်က ရောက်ရှိလာပေတော့မည်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

မူလအောက်ခြေအဆင့်တွင် ထူးထူးခြားခြား တင်ပြခဲ့သည်မှာ သူတို့ကိုယ်သူတို့ “ပျူ”တွေဟု ယုံကြည်ယူဆထားကြသူ “တောင်သား”တို့အား ပွဲထုတ်တင်ပြရန် ကျွန်တော်အကြံရခဲ့မိရသည်။ တောင်သားတို့ကို တင်ပြရေးတွင် အထူးသဖြင့် တောင်သားအမျိုးသမီးများတို့အား သူတို့ရိုးရာဝတ်စုံဖြင့် ပါဝင်တင်ပြရန်သည် ပါတီဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့် ကျွန်တော်တို့စဉ်းစားမြော်မြင်မှုများကြောင့်လည်း ပေါ်ပေါက်လာနိုင်ရခြင်းဟု ပြောရမည်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းအကြောင်းအရာများတို့အား ပါတီဥက္ကဋ္ဌကြီးကရှင်းပြခဲ့တော့ အနီးရှိအားလုံးတို့က အရင်းစစ်တော့ အမြစ်မြေကကိုကောင်းစွာ သိမြင်ခွင့်ရသွားခဲ့ကြရလေသည်။

ကျွန်တော်သည် အလံတော်ကြိုဆိုရေးလုပ်ငန်းရပ်ကြီး

တွင် ပြန်ကြားရေးနှင့် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ရေး ဆပ်ကော်မတီ၌ တာဝန်ယူရသည့်အပြင် စာတမ်းပြုစုရေးအဖွဲ့ခေါင်းဆောင်လည်း ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ကိုယ်တိုင်လည်း ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အစည်း (အလုပ်သမား ပေါင်းစုံ) တွင် ပါဝင်ခဲ့ကာ အလံတော်အားကြိုဆိုခဲ့သူလည်း ဖြစ်ပါ သည်။

အလံတော်သယ်ယူရေးရက် နီးကပ်လာပြီဖြစ်သောနေ့ တစ်နေ့တွင် ထီးလင်းမြို့ကတ္တရာလမ်းမကြီးအတိုင်း အားလုံးသော အဖွဲ့များသည် ညီညာဖျဖျနှင့် ဝတ်စုံဖြည့်အစမ်းလေ့ကျင့်ခဲ့ကြပါ သည်။ ထီးလင်းတစ်မြို့လုံးနှင့် အနီးအနားကျေးရွာများမှ ရွာသူ ရွာသားလူထုအပေါင်းတို့ ကြည့်ရှုခဲ့ကြလေသည်။ အဖွဲ့တိုင်းက သူ့မိနစ်စံနှုန်းအတိုင်း ဆောင်ရွက်ကြရသည်။ ဗီဒီယိုရိုက်၍လည်း မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။ မြင်တွေ့ကြည့်ရှုပြုသူတို့လည်း သဲသဲလှုပ်မှု များပြားခဲ့လေသည်။

ထိုနေ့က အဖွဲ့များအားလုံးတွင် အထူးခြားဆုံးအဖွဲ့ကား “တောင်သားလုံမေပျို” တို့အဖွဲ့ပင်ဖြစ်၏။ မြို့နယ်တွင်းရှိဝန်ထမ်း များ၊ မြို့ပေါ်ရပ်ကွက်မှ ရပ်ကွက်သူများ၊ အ. ထ. က ကျောင်းသူ လေးများတို့ထဲမှ အချောအလှများတို့ကို ရွေးချယ်စေခဲ့ကာပါဝင် ဖွဲ့စည်းထားခြင်းလည်းဖြစ်၏။ တောင်သားဝတ်စုံနှင့် အချောအလှ မိန်းကလေးများကို တစ်စုတစ်ဝေး စုစုစည်းစည်းအသွင်ဆန်းအနေ အထားဖြင့် မြင်တွေ့နေရခြင်းကား စိတ်တွင်ရွှင်လန်းအားရ တက်ကြွဘွယ်ရာဖြစ်ရလေ၏။

ထို တောင်သားလုံမေပျိုတို့၏ အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် အချော အလှပိုင်ရှင်မှာ အရာရှိမလေး ဒေါ်မေကြည်လွင်ချိုပင်ဖြစ်သည်။

မေချိုအပါအဝင် (၁၇) ဦးရှိသည်။ တစ်ဖက်လျှင် (၈) ဦးစီနှင့် အတန်း (၂) တန်းဖွဲ့စည်းကာ ပါဝင်ချီတက်ရလေသည်။

မေချိုကား သာမညမဟုတ်။ စော်ဘွားအနွယ်တော်တည်း။ ရှေးမြန်မာရှင်ဘုရင်များခေတ်က ထီးလင်းမြို့လေးအား စော်ဘွား များခန့်ထားအုပ်ချုပ်စေခဲ့ကြ၏။ စော်ဘွားများအစဉ်အဆက် အုပ်ချုပ်လာခဲ့လေသော စော်ဘွားဆက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မေချို ၏ဆွေစဉ်မျိုးဆက်ဇယားကို ကျွန်တော်ရယူသိမ်းဆည်းထားပါ၏။

သက္ကရာဇ် (၉၀၀) ကျော်ကာလခန့်တွင် ဟံသာဝတီ ဆင်ဖြူရှင်မင်းတရားကြီးလက်ထက် မိုးကောင်းစော်ဘွား၏သားကို စော်ဘွားအရာခန့်သည်။ ၎င်းမိုးကောင်းစော်ဘွား၏သားကို ခန္တီး စော်ဘွားခန့်သည်။ ၎င်းခန္တီးစော်ဘွားကို ထီးလင်းမြို့စော်ဘွား အရာခန့်အပ်တော်မူခဲ့သည်။ ဆွေစဉ်မျိုးဆက်ဇယားအရ မေချို သည်ရှေးရှေးက စော်ဘွားအနွယ်တော်ပေတည်း။ မည့်ချေ။ မြင့်မြတ်သော တော်ဝင်အသိုင်းအဝိုင်း မျိုးနွယ်ဖြစ်သည်ကို ကျွန်တော်လေ့လာ သိရှိထားသဖြင့်လည်း ဤသို့ပြောနိုင်ခြင်း လည်း ဖြစ်သည်။

သို့ဖြင့် နိုင်ငံတော်၏ အစီအစဉ်အတိုင်း ပြည်ထောင်စု အလံတော်သယ်ယူကြရမည့်နေရက်မတိုင်မီ တစ်ရက်အလိုသို့ ရောက်ရှိလို့လာသည်။ ကြိုဆိုစီစဉ်နေရာချထားပေးရေး ဆပ်ကော် မတီ၏အစီအစဉ်ဖြင့် ထီးလင်းမြို့မှ အရှေ့မြောက်ဘက် (၂၈) မိုင်ခန့်ဝေးကွာသော “ရေမြက်နီ” ကျေးရွာကြီးသို့ သယ်ယူပို့ဆောင် ရေးကားကြီးများဖြင့် သွားရောက်ခဲ့ရသည်။ ယင်းရွာကြီးတွင်လည်း ထီးလင်းမြို့နယ်၏ အစီအစဉ်အရ ဌာနဆိုင်ရာပြခန်းများ၊ သမဝါ

ယမပစ္စည်းအရောင်းဆိုင်၊ ပုဂ္ဂလိကဈေးဆိုင်များ၊ လုံခြုံရေးစောင့်ရှောက်မှုအဖွဲ့များ စသည်ဖြင့်ပွဲတော်ကျင်းပခွင့်ကြောင့် ရွာနီးချုပ်စပ်ကျေးရွာများက ပြည်သူတွေနှင့် စည်းကားနေသည်။ ရွာကြီး၏ ကားလမ်းမတောင်ဘက်ဘေး လယ်ကွင်းကြီးထဲတွင် ဖြစ်လေသည်။ ထိုညက ကျွန်တော်သည် မိမိနှင့်သက်ဆိုင်သော လုပ်ငန်းတာဝန်များအား ထမ်းဆောင်နေခဲ့ရသေးသည်။

(၂၈-၁-၁၉၈၆) နေ့နံနက်ပိုင်းတွင်တော့ စစ်ကိုင်းတိုင်း မှရောက်ရှိ ဆိုက်ရောက်လာမည့် အလံတော်အား လက်ဆင့်ကမ်းသယ်ယူရေးအစီအစဉ်အရ တစ်ဖွဲ့ချင်းစီသည် သတ်မှတ်တာဝန်ယူရမည့်နေရာအသီးသီးသို့ ရောက်ရှိကာ စောင့်ကြိုနေကြရသည်။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက်ပေပေါင်း (၃၀၀၀)ကျော်စီ အမြင့်ရှိသည့် ပုံတောင်ပုံညာတောင်တန်းမြင့်ညီနောင်ကို ကျော်ဖြတ်ဖောက်လုပ်ထားသော ပုလဲ-ဂန့်ဂေါမော်တော်ကားလမ်းမကြီးအတိုင်း မူလသတ်မှတ်ထားသည့် အချိန်နှင့်လျော်ညီစွာ ပြည်ထောင်စုအလံတော်ကဆိုက်ရောက်လာခဲ့ပါသည်။

ပြည်ထောင်စုအလံတော်ကား လာခဲ့ချေပြီ။ ထီးလင်းမြို့နယ်လေး၏ အလံတော်ကြိုဆိုရေးအဖွဲ့မှာလည်း အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ချင်းစီ လက်ဆင့်ကမ်းအစီအစဉ်အရ ကြိုဆိုကြရပြီး အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်လုပ်သူက အလံတော်ကိုလွှဲပြောင်းရယူပြီး အခြားအဖွဲ့တစ်ခုထံပြန်လည်လက်ဆင့်ကမ်းလွှဲပြောင်းပေးရသည်။ အဖွဲ့တစ်ခုနှင့်တစ်ခုကြား ညီညီညာညာ မှန်မှန်လေးပြေးကာ ချီတက်ကြရရင်း ပြည်ထောင်စုအလံတော် လက်ဆင့်ကမ်းသယ်ယူရေးခရီးစဉ်အလျောက်

တီဗွီရိုက်ကူးထုတ်လွှင့်ရေးအဖွဲ့များကလည်း မှတ်တမ်းတင်ရိုက်ကူးနေခဲ့ကြသည်။

ပုံတောင်ပုံညာရပ်ဝန်း တောထဲတောင်ထဲမြိုင်ယံထဲဝယ်သာသာယာယာတင့်တင့်ရွန်းရွန်းတလျှမ်းလျှမ်းဝေ ပျော်ရွှင်ကြည်နူးကျေနပ်ခဲ့ရသော ထိုနေ့ရက်ကို ထီးလင်းမြို့နယ်သူနယ်သားအားလုံးတို့က လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ဝမ်းသာစွာဖြင့် ပြည်ထောင်စုအလံတော်အားခြိမ့်ခြိမ့်သဲသဲကြိုဆိုရင်းအောင်မြင်ပြီးစီးနိုင်ခဲ့ကြရလေသည်။ တိုင်းရင်းသားများအတွင်း ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓါတ်ထာဝစဉ်ရင့်သန်ခိုင်မာစေရေးဆောင်ရွက်ကျင်းပပေးခြင်းအား သောင်းသောင်းဖျဖျကြိုဆိုကြလျက်နှင့်အောင်မြင်ပြည့်မြောက်နိုင်ခဲ့ပါလေသည်။

အလံတော်အား ထီးလင်းမြို့နယ်က တာဝန်ယူကျေပွန်စွာနှင့် လက်ဆင့်ကမ်းသယ်ယူပြီးစီးခဲ့သည်နှင့် တစ်ညတာအိပ်ရပ်နားမည့် ဂန့်ဂေါမြို့ကြီးဆီသို့ ဆက်လက်ထွက်ခွာသွားခဲ့ပြီး ကားလေးကားကြီးအသီးသီးနှင့် မော်တော်ယာဉ်တန်းကြီးကား အလံတော်စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့များနှင့် တသီတတန်းစီတန်းကာဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ ထီးလင်းမြို့နယ်မှ အလံတော်ကြိုဆိုသယ်ယူရေးအဖွဲ့များအားလုံးတို့လည်း အဆိုပါယာဉ်တန်းကြီးနောက်ကနေ၍ အစီအစဉ်အတိုင်းလိုက်ပါခွင့်ရရှိခဲ့ကြသဖြင့် ဂန့်ဂေါမြို့ကြီးဆီ ကျွန်တော်တို့ရောက်ဖြစ်ခဲ့ရလေသည်။ ဂန့်ဂေါမြို့နယ်မှလည်း ပြည်ထောင်စုအလံတော်အား အင်တိုက်အားတိုက် ကြိုဆိုခဲ့ကြသည့် ပြည်သူလူထုကြီးတို့များ ပြည်သူ့အားကစားကွင်းကြီးနှင့် အပြည့်ရှိခဲ့သည်။

ဤတွင် ဂန့်ဂေါမြို့နယ်သူနယ်သားအပေါင်းတို့က ထီးလင်းမြို့နယ်မှ အလံတော်ကြိုဆိုသယ်ယူရေးအဖွဲ့များအနက် “တောင်

သားလုံးမေပျို” တို့အဖွဲ့အားမျက်စိအကျဆုံး သဘောအကျဆုံး၊ အနှစ်သက်ဆုံးအဖြစ် လှိုက်လှဲစွာကြည့်ရှုအားပေးခြင်းကို အရရှိဆုံး ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ မြန်မာ့ရုပ်မြင်သံကြားတီဗွီမှလည်း မေချိုဦးဆောင် ပါဝင်သည့် “တောင်သားလုံးမေပျို” အဖွဲ့ကို အသားပေးကာဖော်ပြ ခဲ့သဖြင့် နိုင်ငံနှင့်အဝန်းက ရှုမြင်ခဲ့ကြရသည်။ ထုတ်ဝေသော သတင်း စာများ၌လည်း မေချိုပြည်ထောင်စုအလံတော် လက်ဆင့်ကမ်း သယ်ယူရင်း သူ့အဖွဲ့နှင့်ညီညာဖွဖွ အပြေးကလေးသယ်ယူနေကြ ပုံပါရှိခဲ့ပေသည်ကို ရက်ပိုင်းအတွင်း ကျွန်တော်တို့မြင်တွေ့ရ ဖတ် ရှုခဲ့ကြရလေသည်။

ထိုနေ့က ညဘက်တွင် လွတ်လွတ်လပ်လပ်လည်ပတ်ခွင့် ရရှိကြသည်။ လျှပ်စစ်မီးတွေ ထိန်ထိန်လင်းလျက် ဇာတ်အဖွဲ့၊ အငြိမ့်၊ မောကွန်းရုပ်ရှင်၊ ပြခန်းစုံလင်၊ ဈေးဆိုင်တန်းတို့ပါဝင်ကာ ရှိနေသော ဂန့်ဂေါမြို့အားကစားကွင်းကြီး၏ ပြည်ထောင်စုအလံ တော် ညအိပ်ရပ်နားစဉ် ညရှုခင်းကားလွန်စွာလှပလှပပါဘိတော့။

မေချိုနှင့်ကျွန်တော် နှစ်ဦးသားနီးနီးကပ်ကပ်ပုံစံဖြင့် ငွေဖ လားကြီးတွင် စိုက်ထူထားသည် ပြည်ထောင်စုအလံတော်အား နောက်ခံထားကာ အမှတ်တရဓါတ်ပုံရိုက်ခဲ့ကြသေးသည်။ ထိုသည့် ညက မီးရောင်စုံအလှအပများအောက်ဝယ် မေချိုသည် စိတ်ဓါတ် အင်အား ရွှင်လန်းအားရစွာနှင့် အပြုံးတဝေဝေ မျက်နှာချိုနေခဲ့၊ ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့ကြည်နူးဟန်ဖြစ်နေခဲ့သည်ကို ကျွန်တော်မြင်နေ ရသည်။

“ဆရာရယ်... မေချိုတော့လေ တိုင်းရင်းသားပေါင်းစုံ အပါအဝင် ပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံးက ဂုဏ်ယူဝင့်ကြား အမြတ်

တန်းတန်းဘိုးထားလေးစားချစ်ကြည် ကြရတဲ့၊ စည်းလုံးညီညွတ်မှု ရဲ့အင်အားဖြစ်တဲ့ ပြည်ထောင်စုအလံတော်မြတ်ကို ထိတွေ့ကိုင် ဆောင်သယ်ယူဖြစ်တဲ့ ပြည်ထောင်စုအလံတော်မြတ်ကို ထိတွေ့ ကိုင်ဆောင်သယ်ယူခွင့်ရခဲ့ရပြီမို့ ပျော်လိုက်တာ၊ ဂုဏ်လဲယူရတယ် လေ... ပြီးတော့ အဲသည်လိုကိုယ်တိုင်ကိုင်ဆောင်ခွင့်ဆိုတာ အလွန်တရာသော ရဲခဲလှတဲ့အခွင့်အရေးပဲမို့ ပိုပြီးတန်ဘိုးထားမိရ ကာ သေတပန်သက်တဆုံး မမေ့နိုင်တော့ဘူး...”

နောက်ပြီး အထူးသဖြင့် အဲသည်လိုအခွင့်အလမ်းကိုရရှိ အောင် နက်နက်နဲနဲစဉ်းစားတွေးခေါ် မြော်မြင်မိခဲ့ရတဲ့ ကျေးဇူး ရှင်များ... အဲသည်မှာမှ မေချိုရဲ့ကျေးဇူးရှင်၊ မေချိုကိုပေါ်လွင် အောင် စင်တင်ပေးခဲ့တဲ့ဆရာ... ဟောသည်က မေချိုအလွန် လေးစားဂုဏ်ယူရတဲ့ ဆရာကိုအမြဲတမ်း ကျေးဇူးတင်နေမိရမှာပါ ဆရာရယ်၊ လက်အုပ်ချီကန်တော့တယ်နော် ဆရာ...”

အနီးကပ်အနေအထားတွင် သည်သို့နှယ် မေချိုက ပြောလာတော့ ကျွန်တော်ဝမ်းသာနေမိခဲ့ရပါသည်။ တစ်မိမိမိမိ ကြည့်ကာမြင်နေရလျက်ရှိနေသော မေချိုမျက်နှာလေးကြောင့် ကျွန်တော်ရင်သည် များစွာခုန်နေခဲ့ရသည်ဟု ကျွန်တော်ပြောချင် သည်။ ကျွန်တော်ရင်တွင်း နှလုံးသား၏လှိုက်မောရင်ခုန်မှုက မေချိုအားတစ်စုံတစ်ခုသော စကားတစ်ခွန်းကိုပြောချင်လာနေမိ တော့သည်။ နှစ်အတန်ကြာပင် ပြောချင်နေမိခဲ့သော၊ သိုသိပ် မြို့သိပ်ကာ သိမ်းဆည်းထားနေမိခဲ့ရသော စကားတစ်ခွန်းအတွက် ကျွန်တော်စိတ်အစဉ်သည် ယခုအခါဝယ်ထိန်းထား၍မရနိုင်ဖြစ် လာခဲ့ရပြီ၊ ထိန်းထား၍မဖြစ်နိုင်တော့၊ မရနိုင်ခဲ့တော့ချေ။

“စော်ဘွားအနွယ်ကို သက်ဆုံးတိုင်တွယ်တာသွားပါရစေ တော့ မေချိုရယ်. . .” ဟု ကျွန်တော်ဖွင့်အန်မိတော့သည်။

“တကယ်ပဲလားဆရာ. . . အမှန်တကယ်ပဲ စော်ဘွား အနွယ်လေး မေချို့ကိုတွယ်တာ ကြင်နာခဲ့ပါပြီလားဆရာရယ်. . . ကြည်နူးစွာကြားခွင့်ရရှိခဲ့ရတာကြောင့် ထင်ပါရဲ့ဆရာ၊ မျက်ရည် ဆိုတဲ့အချစ်ရဲ့သက်သေ စွတ်စိုရပ်ဝန်းလေးမှာ ကြည်လင်အေးမြ တဲ့ မျက်ရည်လေးတွေတောင် ရှိလာခဲ့ပြီရှင်ရယ်. . . ဝမ်းသာလွန်း လို့ ကျလာခဲ့ရတဲ့ မျက်ရည်လေးတွေပါ. . .”

မေချို့မျက်နှာရွှန်းမြမြ လှပသည့်အပြုံး အေးချမ်းတည် ငြိမ်လန်းဆန်းနေသည့် ကိုယ်ဟန်အနေအထားလေးနှင့် မေချို့အား ကျွန်တော်သည် မျက်တောင်မခတ်ကြည့်နေမိခဲ့သည်။ သို့စဉ် အတွင်းမှာပင် သူ့လက်ကလေးနှစ်ဖက်ကို နူးညံ့သာယာစွာ ကျွန်တော်ဆုပ်ကိုင်မိခဲ့သည်။ အသာအယာဆုပ်ကိုင်ဆွဲယူမိခဲ့လေ သော အနေအထားမှာပင် သူ့ခန္ဓာကိုယ်လေးက ကျွန်တော့်ရင်ခွင် သို့ အလိုက်သင့်တိုးဝင်လာရသည်။ သူ့ခန္ဓာကိုယ်မှ ရေမွှေးနံ့သင်း သင်းလေးကိုရသည်။ ခဏအကြာတွင် မေချို့သည်ခေါင်းကလေး မော့၍လာခဲ့သည်။ နှစ်ယောက်စလုံး တိတ်ဆိတ်နေခဲ့ကြသည်။ စကားမပြောဖြစ်ကြ။ သို့ပေမယ့် စကားတွေအများကြီးပြောနေ သည်ကို ကောင်းကင်ထက်က ကြယ်ပွင့်လေးတွေက ကိုယ်ချင်းစာ ပြီး သိနေကြလိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော်ထင်လေသည်။ ကျွန်တော်တို့ ထင်နေကြပါလေသည်။

“စော်ဘွားအနွယ်ကို တရားဝင်ဖော်ထုတ်ဖြစ်ခဲ့တဲ့ ကိုယ့်ရဲ့ စကားနဲ့ တွယ်တာကြင်နာခဲ့ရတဲ့သည်ကနေမှာ ကိုယ်တို့နှစ်ယောက်

တစ်ဘဝအတွက် ကြင်နာဖော်လက်တွဲဖော်အဖြစ် ချစ်နေမိရပါပြီ မေချို့ဆိုတဲ့အချစ်လေးရယ်. . .”

မေချို့သည် ကျွန်တော့်ရင်ခွင်မှ အသာလေးရုန်းထွက်ခဲ့ သည်။ ငြိမ်းအေးလှသော အပြုံးလေးဖြင့်စကားဆိုလာခဲ့သည်။

“ဖွံ့ဖြိုးမှုလိုအပ်နေသေးတဲ့ ပုံတောင်ပုံညာရပ်ဝန်းက ယောတို့ဌာနေရဲ့ ဂန္ထဝင်ချစ်ကြည်ရေးမြို့လေးနဲ့ တိုင်းရင်းသားတွေ မြို့နယ်သူနယ်သားပြည်သူတွေအတွက်လဲ သေတပန်သက်တဆုံး အတတ်နိုင်ဆုံး ချစ်ကြည်သွားကြမယ်ဆိုတာလဲပါတယ်နော်ဦးရဲ”

“ဪ. . . အနှစ်သာရပြည့်ဝလှတဲ့ အမည်လေးနဲ့ လိုက်ဖက်လှသူ ဒေါ်မေကြည်လွင်ချိုအတွက် ကိုရဲကလေ သက်ဆုံး တိုင်အောင် ဂန္ထဝင်ချစ်ကြည်စတမ်း. . . လို့. . .”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ. . . ဆရာ ဦးရဲမြင့်လှိုင်ဆိုတဲ့ ဦးရဲဆိုတဲ့. . . ကိုရဲဆိုတဲ့. . . မောင်တဲ့. . . ဂန္ထဝင်မမုန်းစတမ်းနဲ့ ဂန္ထဝင်ချစ်ကြည် စတမ်းနော်တဲ့. . .”

“ဟုတ်ကဲ့ပါခင်ဗျာ. . . ဟုတ်ပါရဲ့ခင်ဗျာ. . . ကောင်းလှ ပါပြီ မဖုရားလေးရေ. . . ချို. . . ရေ. . . လို့. . .”

မြို့သူကြီးမ ဖွားဖွားလေး၏ အတွေးစများနှင့်

တစ်နေကွယ်ပျောက် တစ်မိုးသောက်လျက် တစ်ဆောင်း ပြောင်းကာ ဆောင်းမှသည်နွေ၊ နွေမှ သည်မိုး၊ မိုးမှသည်ဆောင်း လတွေအလီလီညောင်းခဲ့၊ နှစ်တွေချီခဲ့၊ ယောတို့ဌာနေ ထီးလင်းမြေ မှာ ကျွန်တော်ကြာခဲ့ပြီဟု ပြန်လည်တွေးမိခဲ့သေးသည်။

ထီးလင်းနယ်မြေကို အကျိုးပြုလုပ်ငန်းတစ်ခုအနေဖြင့်

ပံ့ပိုးကူညီပေးခဲ့သော အခမဲ့စေတနာ ကျူရှင်ဆရာဘဝက တစ်နှစ် ကျော်ကျော်သာဖြစ်ခဲ့ရသည်။ နိုင်ငံဝန်ထမ်းများ ကျူရှင်ပြခွင့်မပြု သည့် ဥပဒေထွက်ရှိလာခဲ့သဖြင့် စေတနာပညာရိပ်မြို့လေးလည်း မရှိရတော့။ နိုင်ငံတော်ဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်းကို ကျွန်တော် တို့မချိုးမဖောက်မဖျက်ခဲ့။ (၁၀) တန်းကျောင်းသူ ကျောင်းသား လေးများ၏ သီတင်းကျွတ်တစ်ကြိမ်၊ မတ်လဆန်းတွင် တစ်ကြိမ် စေတနာဖြင့် မိမိတို့ဆရာသမားကို ကန်တော့လက်ဆောင် ထီးလင်း စပါယ်ရှယ် ယောလုံချည်၊ မျက်နှာသုတ်ပုဝါ၊ လက်ကိုင်ပုဝါ၊ မွှေး ဆပ်ပြာ၊ သွားတိုက်ဆေး သွားတိုက်တံ အစရှိသဖြင့်တို့ကား အမှတ် တရလေးများအဖြစ် ရှိနေခဲ့ရသည်။

စာမပြရတော့လည်း တစ်ဖက်ကကြံဖန်၍ ကျေးဇူးတင်မိ ရသေးသည်။ အခါအားလျော်စွာ တာဝန်ပေးအပ်လာမှုများမှ တော်တော်များများကို ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လိုက်ပါကာ ထမ်းရွက် ဖြစ်သည်။ ရံဖန်ရံခါမှသာလျှင် ဒု-မြို့နယ်ဦးစီးမှူး မေချို့ကိုတာဝန် ပေးဖြစ်ရသည်။ ထို့ကြောင့် ထီးလင်းတစ်မြို့နယ်လုံး ရပ်ကွက်ကြီး (၂) ခု၊ ကျေးရွာကြီးများနှင့် ရွာငယ်လေးများအပါအဝင် (၉၅) ရွာလုံးသို့ ကျွန်တော်ရောက်နိုင်ခဲ့ရလေသည်။

သည်သို့သာမကသေး၊ မိမိရုံးဌာနလုပ်ငန်းများအားလုံးတို့ ကို ဒု-ဦးစီးမှူး မေချို့၊ ကျွန်တော့်လက်ထက်မှာပင် အငယ်တန်း စာရေးမှ အထက်တန်းစာရေးဘဝဖြစ်လာရသူ ပရီရီမေ၊ ရုံးအကူ ဘဝမှ လက်နှိပ်စက်စာရေးရာထူးသို့ တိုးမြှင့်၍ ရရှိလာခဲ့ရသူ ကိုဝေလင်းတို့တွေသည် အသီးသီးခွဲဝေယူတတ်၊ ကျွမ်းကျင်စွာ နားလည်ကာလျှင် ဆောင်ရွက်နိုင်နေခဲ့ကြလေပြီ။ သူတို့အားလုံး

အား စိတ်ချစွာအားကိုး၍ ရခဲ့ပြီ။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်တော်အသေးစိတ် လေ့လာလိုခဲ့သော “တောင်သား” တို့အများစုနေထိုင်ကြသည့် ထန်းပင်ကုန်း၊ တောရောင်း၊ ဝါးဘိုးချောင်း၊ ပစင်းချောင်း၊ ဝက်သက် မြောက်၊ ဝက်သက်ရွာမ၊ ဟင်းခတ်ကုန်း၊ သံပရာ၊ အိုင်းမ၊ ရွှေခုံ တိုင်၊ ဇီးတော၊ အုန်းတော၊ ကျောက်အုပ်၊ ကြာဥယျာဉ်၊ အကြည် ဝါးဘင်း၊ ထိန်တိုင်း၊ ဆေးမင်းတော စသည့်ကျေးရွာများအား အသေးစိတ်လေ့လာနိုင်ခဲ့ရသည်။

ထိုမျှနှင့် မကျေနပ်နိုင်သေး၊ ဂန့်ဂေါမြို့နယ်အတွင်းက တောင်သားတို့ရှိကြသည့် ရွာ (၅) ရွာ၊ ဆောမြို့နယ်အတွင်းရှိ (၂၆) ရွာတို့သို့ပါ ရောက်ရှိနိုင်ခဲ့သည်။ ရုံးမှခွင့်ယူကာ သွားရောက် နိုင်ခဲ့ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့်တော့ မေချို့အကူအညီ ကို အများဆုံးရယူနိုင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် တောင်သားတို့ဘဝကို နှံ့နှံ့ စပ်စပ် သိလာနိုင်ခဲ့ရပါသည်။ အစစအရာရာ အခက်အခဲမရှိနိုင် ခဲ့ရပါ။

မေချို့သည် ဗမာ (မြန်မာ) လူမျိုးဖြစ်သော်လည်း တောင် သားတို့စကားကို ငယ်ရွယ်စဉ်ကပင် သင်ယူတတ်မြောက်ခဲ့ကာ ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် ပြောနိုင်သည်။ သူ့ထံတွင် ကျွန်တော်က သင်ယူခဲ့သဖြင့် ကျွန်တော်သည်ပင် အတော်ကလေး ပြောတတ်ခဲ့ ပြီ။ ပြောတတ်နေပြီ။

အချိန်ကို ကောင်းစွာအကျိုးရှိစေခြင်းဖြင့် ကျွန်တော်သည် တောင်သားတို့ဘဝကို လေ့လာရင်း တွေ့သင့် တွေ့အပ်သည့် ရဟန်းသံဃာ၊ လူပုဂ္ဂိုလ်အချို့အားလည်း သွားရောက်တွေ့ဆုံနိုင် ခဲ့သည်။ မိုးကောင်းရွာလျှာလက္ခဏာရှင်ဆရာတော်ကြီး (နောင် တွင်းအဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇ ဘဒ္ဒန္တပညာသာမိအရှင်မြတ်)

နှင့် ရပ်ရွာလူသူနှင့် စေးရာအရပ်တွင် တရားအားထုတ်နေသည့် ညောင်ကန်ရွာတောရကျောင်းဆရာတော်တို့ထံသို့ သွားကာ ဖူးတွေ့ ခွင့်၊ ဒါတဗ္ဗဝတ္ထုအစုစုတို့ကို ကပ်လျှု လျှုဒါန်းခွင့်နှင့် ဆရာတော် တို့က မိန့်မှာသော တရားတော်များအားလည်း နာကြားခွင့်ကို ရရှိ ခဲ့ရပါသည်။

လူပုဂ္ဂိုလ်များအနက် “ဖွားဖွားလေး” ဟု တစ်မြို့နယ်လုံးက ခေါ်ဝေါ်နေကြသည့် ယောဂီမယ်တော်ကြီး “ဒေါ်သိန်းမေ” ကိုကား ကျွန်တော်အလေးအနက်အထားဆုံး ဖြစ်ရသည်။ လေးစားချီးကျူး ဂုဏ်ပြုခံတင်ထိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးသမီးစွမ်းဆောင်ရှင်ကြီး တစ်ဦးလည်း ဖြစ်လေသည်။ ကြည်ညိုဖွယ်ရာလည်း ကောင်းလှ လေသည်။

ထီးလင်းမြို့၊ မင်္ဂလာကျောင်းတိုက် ပဓာနနာယကဆရာ တော် အရှင်အာဒိစ္စမထေရ် (နောင်အခါ မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဇေ မဟာကမ္မဋ္ဌာနစရိယ ဆရာတော်)၏ ဦးဆောင်မှုအောက်ဝယ် ထီးလင်းမြို့ပေါ် ရပ်ကွက် (၁) အရှေ့မြောက်ယွန်းယွန်း တောင်ခြေ တောစပ်တွင်ဖွားဖွားလေး၏ ရိပ်သာကျောင်းကြီးရှိသည်။ ထိုရိပ် သာကျောင်းကြီးတွင် မြို့သူမြို့သား၊ နယ်သူနယ်သားတို့ တရား စခန်းဝင်နိုင်ရအောင် ဆရာတော်ကြီးက ဦးဆောင်ပံ့ပိုးကူညီကာ ဖွားဖွားလေးကအုပ်ချုပ်စီမံ ဆောင်ရွက်သည်လည်းဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် မေချိုနှင့်အတူ ရောက်ဖြစ်သည်မှာ သုံးကြိမ်ပြည့်ခဲ့ပြီ။ မေချိုနှင့် ဖွားဖွားလေးက ဆွေမျိုးအရင်းကြီး အနီးလေးဖြစ်သည်။ ဖွားဖွားလေးသည် စော်ဘွားအနွယ်တော်ပင် ဖြစ်သည်။ ရိပ်သာစခန်းဝင်းအတွင်း ရောက်ရှိရတိုင်းလည်း အေးငြိမ်းချမ်းသာခြင်းသုခကို ကျွန်တော်ခံစားရသည်။ ရိပ်သာ

စခန်းအား လှည့်လည်ကြည့်ရှုခွင့်ရ အလှူတော်ငွေလှူဒါန်းခွင့် ရရင်းက မေချိုပြောပြလာခဲ့သော ဖွားဖွားလေး၏ဘဝအကြောင်း ကိုလည်း သိရှိခွင့်ရခဲ့ရသည်။ မြန်မာ့သမိုင်းတွင် သမိုင်းဝင်ဂန္ထဝင် ချစ်ကြည်ရေးမြို့လေးဖြစ်သည့် ထီးလင်းမြို့လေး၏ အမေတစ်ဦး အဖြစ် မလေးစားဘဲမနေနိုင်တော့။

“ဒီရိပ်သာကို ဗောဓိသာသနာ့ရိပ်သာလို့ခေါ်တယ်။ ဖွားဖွားလေးလို အမည်တွင်ကာ ပြောပြောနေကြတဲ့ ယောဂီမယ် တော်ကြီးအမည်ရင်းက ဆရာမကြီးဒေါ်သိန်းမေလို့ခေါ်ပါတယ်။ ထီးလင်းမြို့ရဲ့စော်ဘွားအနွယ်ဝင် မြို့သူကြီးဦးမြ၊ ဇနီးဒေါ်ပွားလှိုင် တို့မှ (၁၂၉၇) ခု၊ ဝါဆိုလပြည့်ကျော် (၃) ရက်၊ သောကြာနေ့ဖွား ပေါ့။ ဟိုစဉ်အခါက စက္ကမက်ထရစ် (၁၀) တန်းအောင်ဖြစ်ခဲ့သူပါ။ . .

မြန်မာပြည်လွတ်လပ်ရေးရပြီး ယောတို့ဌာနေများထဲမှာ တစ်ခေတ်တစ်ခါပေါက်ပေါက်ရောက်ရောက် အမျိုးသမီးတစ်ဦး အဖြစ် မြို့သူကြီးမလို့ နာမည်ကျော်စောခဲ့သူပါပဲ။ မြို့သူကြီးမအဖြစ် တာဝန်ယူအကျိုးဆောင်ခဲ့သူဖြစ်ပါတယ်။ မြို့သူကြီးအရာကိုထမ်း ခဲ့သူပါ။

အမှုထမ်းခဲ့ရစဉ်ကာလများက မငြိမ်းချမ်းတဲ့ရောင်စုံ သူပုန် သောင်းကျန်းသူတွေရဲ့ လက်နက်နဲ့စစ်မီးလျှံအောက်မှာ အမျိုးမျိုးသော နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲသတ်ဖြတ်နေတာတွေ၊ အထွေထွေ ဆင်းရဲဒုက္ခတွေကို ကိုယ်တိုင်မြင်တွေ့ကြားသိခံစားခဲ့ရတယ်။ ဒုက္ခ အဖုံဖုံမြင်ကွင်းစုံတွေကို သံဝေရပြီး လောကုတ္တရာနယ်ဘက်ကို ကူးပြောင်းခဲ့တော့တယ်ပေါ့။

ပုသိမ်မြို့ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ရိပ်သာမှာ (၁၂) နှစ်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ မဟာစည်ရိပ်သာမှာ (၁၈) နှစ်ခန့်မျှ တရားအားထုတ်ခဲ့တယ်။ မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာကြီးမှာ ဟိတေသီခေါင်းဆောင်အဖြစ်ဆောင်ရွက်ရင်း ရိပ်သာကြီးတစ်ခုရဲ့ တည်ဆောက်မှု၊ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှု၊ တရားအားဟုတ်လာကြတဲ့ ယောဂီများကိုတရားပြလမ်းညွှန်တဲ့ ပညာရပ်အသီးသီးတို့ကို တရားအားထုတ်ရင်း ဆည်းပူးခဲ့တယ်လေ။

၁၃၃၉ ခု၊ လပေါင်းလပြည့်ကျော် ၁၂ ရက်နေ့မှာ ယောဂီ ၉၀ တို့ကို ထီးလင်းမြို့၊ မင်္ဂလာကျောင်းတိုက်ကြီးအောက်မှာ အစပြုပြီး တရားစခန်းစတင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့တော့တယ်။

မင်္ဂလာကျောင်းတိုက်ကြီးဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တအာဒိစ္စမှ ဒီဗောဓိသာသနာ့ရိပ်သာ ကျောင်းဆောက်လုပ်ဖို့ မြေလေးဧကကို ခွင့်ပြုခဲ့တယ်။ တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၁၃ ရက်နေ့မှစတင်ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းကြတယ်။ ၁၃၄၀ ခု၊ ကဆုန်လပြည့်ကျော် ၁၁ ရက်နေ့မှာ ဒီက ရိပ်သာဆွမ်းစားဆောင်ကို စတင်ဆောက်လုပ်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

ပါတီကောင်စီမှပုဂ္ဂိုလ်များအပါအဝင် ဆရာဆရာမများ၊ ဌာနဆိုင်ရာအရာထမ်း၊ အမှုထမ်းများ၊ ဓမ္မစင်္ကြာဝတ်အသင်းများ၊ နယ်သူနယ်သားအပေါင်းတို့ရဲ့ ပါဝင်ပံ့ပိုးငှားပေးကူညီဆောင်ရွက်မှု၊ ကြိုးပမ်းထမ်းဆောင်ခဲ့ကြမှုတို့ကြောင့် တင့်တင့်တယ်တယ် ဝင်းထည်ပေါ်ထွက်လာခဲ့တယ်။ ယခု မြင်တွေ့နေရတဲ့ လေးဧကရှိ ရိပ်သာဝင်းကို အရှေ့ဘက်နဲ့မြောက်ဘက်မျက်နှာတို့မှာ အုတ်တံတိုင်းကာရံနိုင်ခဲ့တယ်။ အဆောက်အဦပေါင်း ၁၈ ဆောင်ကို ယောဂီမိခင်ကြီးရဲ့ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှုနဲ့ ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ရပါတယ်။

လောကီ လောကုတ္တရာကောင်းကျိုး၊ ပရိယတ္တိသာသနာတော် ပိုမိုထွန်းကားလာအောင် စွမ်းဆောင်နေနေဆဲ ဖွားဖွားလေးနှင့်လည်း ကျွန်တော်သည် အေးအေးဆေးဆေး တွေ့ဆုံခွင့်၊ စကားပြောခွင့်၊ ကြားသိခွင့်တို့ကို ရရှိခဲ့ရသေးသည်။ အေးချမ်းတည်ငြိမ်ငြိမ်းအေးလှသည့် အသွင်နှင့် ဖွားဖွားလေး၏ စကားများကို နားထောင်ခဲ့ရသည်က ကြည်ညိုဖွယ်ရာ ရှိလှသည်။

ဒကာလေးက ရန်ကုန်မြို့ကြီးက ကိုယ်ဆန္ဒနဲ့ကိုယ် ဒီမြို့လေးလေးမှာ တာဝန်ထမ်းဆောင်ဖို့ ရောက်ရှိလို့လာခဲ့လာကို ချီးကျူးရပါတယ်။ မိဝေးဖဝေးဆိုတာလို တစ်နယ်တစ်ကျေး ဝေးလံလှတဲ့ ချောင်ကျကျ တောတောင်အထပ်ထပ် ဒီအရပ်ဒေသမှာ အခက်အခဲတွေ ဒုက္ခတွေတော့ တွေ့ရမှာ အမှတ်ပါပဲ။ အဲသည့်အထဲမှာဘဲ ဒကာကလေးရဲ့ ကောင်းသတင်းစုံကို ကြားသိရတဲ့အခါများမှာ ဂုဏ်ယူမိရပါတယ်။

“စေတနာ အဟံဘိက္ခုကမ္မိဒါမိ” လို့ ဓမ္မဒေသနာတော်က ဆိုထားတယ်။ စေတနာသည် ကံလို့ ဆိုတယ်ပေါ့။ စေတနာကောင်းမှန်ရင် ကံကောင်းတတ်ပါတယ်ကွယ်။ ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရအကြောင်းတရားလေးပါးနဲ့ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာဖြစ်လာကြရတဲ့ လူသတ္တဝါတို့မှာ အကြောင်းတရားနဲ့ ကင်းကြတယ်မရှိပေဘူး။ အတိတ်ကံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကံနှစ်ပါးက ဘဝဖြစ်စဉ်ကို သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းပြီးလဲဖြစ်တယ်။ ရှောင်လွှဲလို့မရတတ်ပေဘူးကွယ်။ သို့သော် ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ ပစ္စုပ္ပန်ကံအမှုတို့ဟာ ဆိုးမွေ့ကို ပယ်ဖျောက်ပြီး ကောင်းကံကိုရောက်စေတတ်တယ်ဆိုတဲ့ အသိဉာဏ်မျိုးရှိဖို့ စေတနာကောင်းနဲ့ ကောင်းမှုကုသိုလ်တွေကို ပွားများပြုကြဖို့ကို တိုက်တွန်း

ရတယ်။ ရေများရေနိုင်၊ မီးများမီးနိုင်သဘောကိုလဲ အောက်မေ့ဆင်ခြင်တတ်ရမယ်။

ဒကာလေးဟာ ပုံတောင်ပုံညာ တောင်တန်းမြင့်ကြီးတွေကို ကျော်ဖြတ်သွားလာရစဉ်ခရီးတစ်ခုမှာ ဟီးနီးကားကြီးတစ်စီး မှောက်တာကို ကြုံတွေ့ရတော့ ခရီးသည်တွေ ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ထိခိုက်ဒဏ်ရာရကြ၊ ပွဲချင်းပြီး သေကြေကြရတဲ့အခိုက်မှာ အဓိကလှုပ်ရှားကူညီဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သူလို့ သိရတယ်။ သေသွားကြတဲ့ ရုပ်သွားအလောင်းကို ကိုင်တွယ်ရဲသူမရှိဖြစ်ကြရာမှာ ဒကာလေးတစ်ဦး တည်းက အဆင်ပြေရာကို ပွေ့ချီသယ်မထားပေးတဲ့သူလို့ ပြောကြသည်။ သွားရလမ်းခရီး အတားအဆီးသဖွယ်ဖြစ်ပျက်မှုအဖုံဖုံကို အလုံးစုံဖယ်ရှားပေး ဆောင်ရွက်ပေးစဉ်မှာ မကြောက်မရွံ့ မရွံ့မရှာ မွန်မြတ်စိတ်ထားနဲ့ ထမ်းဆောင်အကျိုးပြုခဲ့တာတွေဟာ တကယ့်အာဇာနည်စိတ်ဓာတ်ပေပဲ။ ဖြူစင်လှစွာသော စိတ်ကောင်းစိတ်မြတ်ပါပဲ။

ကိုယ့်ဘဝသက်တမ်းတလျှောက် ဘယ်မြို့ဘယ်ရွာမှာ ရောက်နေနေ တကယ်တမ်းနဖူးတွေ ဒူးတွေကြုံတွေ့ရင်ဆိုင်လာရတဲ့အခြေအနေမှာ ကူညီကယ်တင်ဆောင်ရွက်လိုတဲ့ သူရဲကောင်းစိတ်ဓာတ်မျိုး၊ သတ္တိ ဗျတ္တိမျိုးက လူတိုင်းမှာ ရှိခဲ့တယ်၊ ခဲယဉ်းလှတယ်၊ အဲသည်လိုစိတ်ထားကောင်းမျိုးရှိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ရောက်လေရာရာမှာ ဒုက္ခတွေ တွေ့လာရတယ်ဆိုရင်သော်မှ အဲသည့်ဒုက္ခဆင်းရဲမျိုးက လွတ်ကင်းစေတတ်တယ်သဘောရှိပါတယ်။

မြေပြန့်ဒေသက ကိုယ့်နိုင်ငံသူ နိုင်ငံသားတွေဟာ ပုံတောင်ပုံညာဆိုတဲ့နာမည်ကျော် တောင်တန်းမြင့်ကြီးတို့ကို ဖြတ်

ကျော်သွားလာကြရတဲ့အခါမျိုးမှာ ကလေးအပါအဝင်အားလုံးတို့ဟာ တတ်နိုင်သမျှ ဘေးမသိရန်မခ ဒုက္ခမှလွတ်ကင်းစွာနဲ့ လိုရာခရီးကို ရောက်နိုင်ကြပါစေလို့ ဖွားဖွားလေးက နေ့စဉ်မေတ္တာပို့လွှတ် ဆုတောင်းအမျှတွေ ပေးဝေရတယ်ကွယ်. . . တစ်ဆက်တည်းပြောရရင် သည်ပုံတော်ပုံညာရပ်ဝန်းသာမက မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးမှသည် တစ်ကမ္ဘာလုံးအတွက် သက်ရှိသတ္တဝါအားလုံးအတွက် မေတ္တာပို့ဆုတောင်းပေးရတာက နေ့စဉ်ပါပဲကွယ်။

အင်း. . . အကြောင်းကံမကောင်းကြလို့ ဖြစ်လာခဲ့ကြပြီဆိုခဲ့ရင်လဲ သူတို့တစ်တွေအတွက် သဗ္ဗေသတ္တာကမ္မသကာလို့ပဲ တရားသဘောနဲ့ ရှုရပေတယ်. . . ဒကာလေးလဲ ဘယ်အရပ်ဘယ်ဒေသရောက်ရောက် ခရီးတစ်ခုသွားရပြီဆိုရင် ခရီးထွက်ခွာရရာအစမှသည် သွားလိုရာခရီးလမ်းအဆုံးသို့တိုင် အားလုံးကို မေတ္တာပို့လို့သွားကွဲ့။ သမ္မာဒေဝနတ်ကောင်းနတ်မြတ်အပေါင်းကလဲ စောင့်ရှောက်ပါလိမ့်မယ်။ အဓိကတော့ တုန့်ငြိမ်းမရှိ မြတ်ဗုဒ္ဓကို အာရုံပြု၊ ရတနာသုံးပါး၊ အနန္တောအနန္တငါးပါးကို မြင်ယောင်ဦးညွှတ်ကာသွားလာမှုပြုကွဲ့။

ဖွားဖွားလေးက ဂါထာတော်လေးတစ်ခုပေးမယ်၊ ရွတ်ဆိုသွားလာပေါ့

“သိဒ္ဓိဘဂဝါ အရဟံ ဗုဒ္ဓေါ မေ သတ္တပါကာရံ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊
သိဒ္ဓိဘဂဝါ အရဟံ ဓမ္မော မေ သတ္တပါကာရံ ဓမ္မံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊
သိဒ္ဓိဘဂဝါ အရဟံ သံယော မေသတ္တပါကာရံ သံယံ

သရဏ်ဂစ္ဆာမိ . . . တဲ့ . . . ရတနာမြတ်သုံးပါးတန်ခိုး
တော်ကြောင့် အန္တရာယ်ဒုက္ခဆိုးတွေ မရောက်နိုင်ရလေအောင်
ကာကွယ်တားဆီးပေးပါလိမ့်မယ်ကွယ်။ အဲဒီဂါထာတော်မြတ်ကြီး
ဟာ ရတ္တန်းစင်တောင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး အစဉ်အမြဲရွတ်ဆိုနေ
ကျ ဂါထာပေပဲကွဲ့။

“ကဲ . . . ကဲ . . . အမျိုးသားကောင်း၊ အမျိုးကောင်းသမီး
လေးတို့ လောကီအကျိုး၊ လောကုတ္တရာအကျိုးတို့ကို ရောက်ရာ
ဒေသတိုင်းမှာ သယ်ပိုးဆောင်ရွက်တတ်ရင်း ကောင်းသတင်းဂုဏ်
အဖုံဖုံနဲ့ ဂုဏ်ယူကြရမယ့် ပုဂ္ဂိုလ်တွေဖြစ်နိုင်ကြလျက် လူ့ဘဝဆန္ဒ
တွေနဲ့လဲ ပြည့်စုံလာနိုင်ကြရကာ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာမြတ်ကို
ရအောင်အားထုတ်ဆောင်ရွက်နိုင်ကြသည်လဲ ဖြစ်ကြပါစေကွယ်။
ကဲ . . . သာဓု . . . သာဓု . . . သာဓု . . . ”

ဖွားဖွားလေးသည် ခေတ်ပညာတတ်၊ ဉာဏ်အမြော်အမြင်
ရှိ ဆင်ခြင်တုံတရားများနှင့်ပြည့်စုံကာ ဗုဒ္ဓ၏ငြိမ်းအေးသော တရား
ဓမ္မအကျင့်မြတ်များကို ကျင့်ကြံပွားများ အားထုတ်၊ အများအတွက်
အလုပ်လုပ်လျက် လောကီ၊ လောကုတ္တရာအကျိုးအတွက် ရည်ရွယ်
ချက်အဖြာဖြာ ထားရှိစွာဖြင့် ပြည့်ဝသောလူသားတစ်ဦး၏ ဘဝ
သံသရာခရီးသည် အဖြစ်နှင့် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်နန်းသို့ လျှောက်လှမ်း
နေသူလည်းဖြစ်ပါသည်။

ဖြစ်လာရမည့် ကံကြမ္မာကပါလာခဲ့ပြီထင်၊ ယောဂီ
မယ်တော်ကြီး ဖွားဖွားလေးနှင့် တွေ့ခဲ့ရပြီး မကြာမီမှာပင် မကွေး
တိုင်း (၂၅) မြို့နယ် အစည်းအဝေးတက်ရောက်ရန် ထီးလင်းမြို့
လေးမှ မကွေးမြို့သို့ မာဇဒါဂျစ်ဖြင့် ခရီးထွက်ခဲ့ရသည်။ နိုဝင်ဘာ

ဆောင်းရက်တွင်ဖြစ်သည်။ ညဉ့်သန်းခေါင်ယံခန့်တွင် ထီးလင်းမြို့
မှ ထွက်ခွာခဲ့ကြသည်။ မြေပြန့်သို့အလာ ပုံညာတောင်တန်းမြင့်ကြီး
ကို ကျော်ဖြတ်ခဲ့ပြီးပြီ။ ပုံတောင်တောင်တန်းကြီးကို ကျော်ဖြတ်နေ
ဆဲ ပုလဲ-ဂန့်ဂေါကားလမ်း၏ မိုင်တိုင်အမှတ် (၅၆/၃) အနီးတွင်
မော်တော်ကားတိမ်းမှောက်မှုဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ဘရိတ်ပေါက်ကာ
မထိန်းနိုင်မသိမ်းနိုင်ဖြစ်ရလျက် တောင်ကမ်းပါးယံကြီးကို တိုက်ပြီး
ကားလေးမှာတုန်းလုံးကြီး ဖြစ်သွားခဲ့ရသည်။ ကားလေးပေါ် လိုက်ပါ
လာကြသူတို့ ဒဏ်ရာအနာတရတို့ရှိခဲ့ရသည်။ ဒဏ်ရာကြီးကြီး
ကျယ်ကျယ်တော့ မခံစားကြရ။ သည်အထဲတွင် ကျွန်တော်သည်
ကား မည်သည့်ဒဏ်ရာမှမရခဲ့ပေ။ အံ့ဩဖွယ်ကောင်းလှသည်။
တစ်ဖက်ကတောင်မြင့်ကမ်းပါးနံရံကြီး၊ အခြားတစ်ဖက်မှာက
ချောက်နက်ကြီး၊ ချောက်နက်ကြီးထဲသို့ ကားလေးသာထိုးကျသွား
လိုက်လျှင်တော့ဖြင့် မတွေးရဲစရာ။

ကားလေးပေါ်ဝယ် ပါတီ၊ ကောင်စီမှ ပုဂ္ဂိုလ် (၂) ဦးပါဝင်
လိုက်ပါခဲ့သည်။ အားလုံးကိုအဆင်အပြေဆုံးဖြစ်ရအောင် အကူ
အညီတောင်း၊ အကူအညီရခဲ့၊ မြေပြန့်သို့ရောက်ရှိခဲ့ရတော့ အထက်
ပါပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတို့က မကွေးတိုင်းသို့လည်းကောင်း၊ ထီးလင်းမြို့သို့
လည်းကောင်း ကြွေးနန်းဖြင့်သတင်းပို့ကြရသည်။ အားလုံးသော
ကြားကြရသူအပေါင်းက စိတ်မကောင်းနိုင်ခဲ့ကြရ။

မကြာမီရက်များတွင် ထီးလင်းမြို့လေးသို့ ကျွန်တော်တို့
အဖွဲ့ပြန်လည်ရောက်ရှိခဲ့ကြရသည်။ ကျွန်တော်တို့မရောက်ခဲ့မီမှာ
ပင်လျှင် မြို့လေးကဝယ်ဝယ်မို့ ကျွန်တော်တို့အဖွဲ့ကား တိမ်းမှောက်
ခဲ့ရသည့်သတင်းက တောမီးပမာယုံနဲ့နေခဲ့ရပြီ။ ပြန်လည်ရောက်ရှိ

လာခဲ့ရသည့်နေ့က နေဝင်မိုးချုပ်ချိန်မှ ရောက်ရှိခဲ့ခြင်းလည်းဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်နေထိုင်ရာ ဘကြီးသိန်းတို့အိမ်သို့ ကားဒရိုင်ဘာက လိုက်လံပို့ဆောင်ပေးခဲ့သည်။ ကားလေးက အိမ်သို့ထိုးဆိုက်ခဲ့သည်နှင့် အိမ်နားနီးဝန်းကျင်တို့ကဝိုင်း၍ ဝန်း၍လာခဲ့ကြသည်။ “မသေကောင်း မပျောက်ကောင်း၊ ကံကြီးပေလို့၊ ကံကောင်းပေလို့ ရတနာသုံးပါးနဲ့ နတ်မြတ်နတ်ကောင်းတို့က စောင့်ရှောက်ပေးပေလို့. . .” စသည်ဖြင့် ပြောဆိုကြ၊ မေးမြန်းကြနှင့် ဘကြီးသိန်းတို့ အိမ်သည် သတင်းမေးလာသူတို့နှင့် စည်းကားသွားခဲ့ရတော့သည်။

သတင်းကြားကြားချင်းဟုဆိုကာ မေချို၊ စာရေးမလေး ရီရီမေ၊ စာရေးလေးကိုဝေလင်းတို့ ည (၈) နာရီခန့်တွင် ကျွန်တော့် ထံရောက်လာခဲ့ကြသည်။

“သည်အစည်းအဝေးကို တက်ရောက်စေဘို့ ဆရာက ကျွန်မကိုရည်ရွယ်ခဲ့တာ၊ အရေးတကြီးလဲဖြစ်၊ တစ်ညလုံး တစ်နေ့လုံးမောင်းနှင်မှ အစည်းအဝေးကိုအချိန်မီမှာဆိုတော့ မိန်းမသား ကျွန်မအတွက်ခရီးပန်းမှာကတော့ အသေအချာပဲဖို့. . . ဆိုပြီး ကျွန်မကိုစာနာထောက်ထားစွာနဲ့ ဆရာလိုက်သွားဖြစ်ရတာ ကံကြမ္မာကဖယ်ပေလို့သာ အသက်အန္တရာယ်မရောက်ရတာ ကျွန်မအတွက်နဲ့ ထမ်းဆောင်ခဲ့ရတဲ့တာဝန်နဲ့ ဒုက္ခတွေကလဲ မနည်းတော့ဘူး။ တကယ်တမ်းပြောရရင် ဆရာ့စေတနာ၊ ဆရာ့မေတ္တာ၊ ဆရာ့ကျေးဇူးတွေကို ဘယ်လိုမှဆပ်လို့ ကုန်နိုင်တော့မယ်မထင်ပါဘူးရှင် တကယ်ပါ ရှင်. . .”

သည်သို့နှယ် မေချိုဆိုခဲ့တော့ အိမ်နီးနားချင်းလေးလေး

ဒေါ်ခင်သိန်းက ကြားဝင်၍ ပြောလာခဲ့သည်။ လေးလေး ဒေါ်ခင်သိန်းဆိုသည်က မနီလာ၏အမေဖြစ်သည်။

“ဘုန်းနဲ့တန်ခိုးနဲ့ ဆရာဦးရဲပဲလေ. . . ဘယ်သေရဦးမှာလဲ။ အများသူငါက မေတ္တာထားကြ၊ မေတ္တာပို့ကြ၊ လေးလေးကလဲ နေ့တိုင်းမေတ္တာပို့ပေးနေရတာ။ ကိုယ့်သားလိုချစ်နေရတာမျိုး၊ ဒုံမင်းတီးရင်း သီချင်းသီဆိုနေတာကို ကြားနေရရင်ပဲ လေးလေးကတော့ တစ်နေ့တာလယ်ထဲ ယာထဲမှာမောလာခဲ့ရသမျှ အပန်းတွေအမောတွေပြေသွားရတာ။ ဖွဟဲ့. . . နောက်နောင်ကို ဒီလိုမျိုး ထပ်မံမကြုံတွေ့ပါရစေနဲ့လို့ ဆုတောင်းပေးကြ၊ ကဲ. . . ကဲ. . . မိလှိုင်၊ မိခိုင်၊ မိကြိုင်တို့ အိမ်ကဗူးခင်းမှာ ဗူးသီးရှိတယ်. . . သွားခူးကြ၊ ဗူးသီးကြော်စားကြမယ်ဟေ့. . .”

ထိုသို့ ပြောနေဆဲမှာပင် ဘကြီးသိန်း၊ ဆရာမကြီးလှိုင်တို့က အိမ်နားနီး ဦးတင်ဝင်းလေးအိမ်သို့ ဘုရားကိုးဆူ ဆွမ်းကပ်လှူရန်နှင့် ယခုည ဓမ္မစကြာဝတ်ရွတ်အဖွဲ့ဝတ်ရွတ်စဉ်၊ အကျွေးအမွေး ကိစ္စတို့ဖြင့် ခေတ္တသွားရောက်ကြဦးမည်ဆိုကာ အိမ်ကထွက်ကြသည်။ အေးအေးဆေးဆေးနားနေကြ စားကြ ရေနွေးကြမ်းပိုင်းပိုင်းကြဟုလည်းမှာခဲ့သေးသည်။ ကျွန်တော်သတင်းမေးရန်ရောက်ရှိလာခဲ့သော စာရေးလေးကိုဝေလင်းလည်း ခဏလိုက်ပါသွားပါရစေဟုဆိုကာ ပါသွားခဲ့လေသည်။

အိမ်၏မီးဖိုဆောင်မှာတော့ အလုပ်တွေရှုပ်နေကြသည်။ အိမ်ရှေ့ဧည့်ခန်းမထဲတွင်တော့ လေးလေးဒေါ်ခင်သိန်း၊ မေချိုနှင့် ကျွန်တော်သာကျန်ရစ်နေသည်။

“တကယ်နော်. . . ဆရာ. . . မေချိုက စိတ်ပူလိုက်ရတာရှင်”

ဟု မေချိုစကားစခဲ့ပြန်သည်။ “ဪ. . . သေကံမရောက် သက်မပျောက် တဲ့. . . ၊ ဖွားဖွားလေးကပြောခဲ့ဖူးသလိုပေါ့။ ဖြစ်သွားခဲ့လေပြီဆိုတော့လဲ သဗ္ဗေသတ္တာကမ္မသကာ ပဲပေါ့ မေချိုရယ်။ လူတွေဆိုတာ သံသရာခရီးသည်တွေပဲလေ မမြဲသောတရားသဘောအတိုင်းပြောရရင် ရှင်ကွဲကွဲကြရတာမျိုးရှိသလို သေကွဲခွဲကြရသေးတာပဲဥစ္စာ၊ လောကဓံကို ကြံကြံခံနိုင်ဖို့ပဲ စိတ်ခန္ဓာမှာမြဲစေကြရမှာဆိုပါတော့. . . တရားသဘောအတိုင်းပေါ့. . . ”

ဟု ကျွန်တော်ပြောဖြစ်မိတော့ အနီးရှိလေးလေး ဒေါ်ခင်သိန်းက ပြောရှာသည်။ “ဒါတော့ ဒါပေါ့လေ. . . ဒါပေမဲ့. . . ဒါပေမဲ့ကရှိသေးတယ်” ဟုရယ်မောကာ နောက်ခဲ့သေးသည်။ ထိုနောက်လေးလေးဒေါ်ခင်သိန်းသည်လည်း မီးဖိုဆောင်ဆီသို့သွားခဲ့တော့သည်။ အိမ်ရှေ့ဧည့်ခန်းမထဲတွင် မေချိုနှင့်ကျွန်တော်နှစ်ဦးသာ ကျန်နေရလေသည်။

အင်း. . . ချစ်သူတွေဖြစ်ခဲ့ကြပြီဆိုတော့လဲ ပိုလို့ပဲစိုးရိမ်သောကတွေက ရင်နဲ့အမျှဖြစ်နေပါတယ်မောင်၊ မောင်၊ မောင့်လိုလူကိုမျှ ချစ်မေတ္တာပို့ခဲ့ရတဲ့ ထီးလင်းမြို့သူလေး ကျွန်မ. . . ကျွန်မမေချိုလေ မောင်ကိုအဆုံးရှုံးမခံနိုင်ဘူး မောင့်ကိုသာ ဆုံးရှုံးသွားခဲ့ရင်တော့လေ မေချိုတော့ ရူးများသွားမယ်ထင်ပါရဲ့၊ မောင့်ကိုမေချိုဘဝထဲက ပျောက်ကွယ်မသွားစေချင်သလို မျက်စိအောက်မှာပဲ အမြဲလိုလို မြင်နေချင်မိတာ. . .

“တရားသဘော တရားသဘောနဲ့ ပြောပြောနေတဲ့ မောင့်ကို ဟောဒီလောကကြီးထဲ၊ မြန်မာပြည် မြန်မာ့သမိုင်းထဲက ဂန္ထဝင်ထီးလင်းမြို့လေးမှာ အချိန်ကြာကြာနေစေချင်သေးတာပါ။

မြို့ကလေးကိုချစ်တဲ့စိတ် အမျိုးသားချစ်စိတ်တွေနဲ့ပြည့်ဝနေသူက ကျွန်မမေချိုကို ချစ်တဲ့စိတ်တွေအများကြီးနဲ့ ချစ်တတ်ဖို့တွေကို သင်ပြပေးရဦးမယ်လို့ ဆက်ဆက်ပြောချင်သေးတာ၊ အားကိုးပါတယ်မောင်. . . သိလား. . . အင်း. . . ပြီးတော့ ခုမှပဲ စိတ်အေးရတော့တယ်မောင်ရယ်. . . ”

ကျွန်တော်သည် မေချိုမျက်နှာလေးကို ကြည့်နေမိခဲ့သည်။ ကြည့်၍ မဝနိုင်ခဲ့။ ထိုအခိုက်မြို့၏လျှပ်စစ်ဓါတ်အားပေးစက်မှ နေ့စဉ်မီးပေးချိန်သုံးနာရီသည် (၉) နာရီ၌ ပြီးဆုံးသွားခဲ့၍ လျှပ်စစ်မီးကမှိတ်သွားခဲ့သည်။ လသာမှန်အိမ်နှင့်ဖယောင်းတိုင်ကို ထွန်းညှိခဲ့ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ရှိရာသို့ လေးလေးဒေါ်ခင်သိန်းနှင့်ရီရီမေတို့က လသာမှန်အိမ်ကို ယူဆောင်ကာရောက်လာကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ရှိနေကြရာ စားပွဲဝိုင်းတွင်အတူလာထိုင်ကြသည်။ မေချိုခုနစ် ပြောလာခဲ့သောစကားမလေးများကို ရည်ရွယ်ကာ ကျွန်တော်သည် သူတို့အား စကားတစ်ချို့ကိုပြောမိလေသည်။

တရားသဘောနှင့်ယှဉ်လျက်ဘဝတွင် ရှင်သန်နေထိုင်ခွင့်ကလေးရနေသေးသမျှတော့ အများပြည်သူအကျိုးအတွက် ရောက်လေရာဒေသမှာ ကျရာတာဝန်ထမ်းရွက်ရေးကို ဦးဆွေးဆံမြည့်မညည်းမညူ မပြိုမပြင် ဝန်ထမ်းကောင်းပီသစွာ ဆောင်ရွက်သွားနိုင်ရေးမှာ ကျွန်တော်၏ ခံယူချက်ပင်ဖြစ်ကြောင်းကို သိစေရသည်။

ဟိုဘက်ခေတ်များက သောင်းကျန်းသူတို့က အကြောင်းမရှိ အကြောင်းရှာကာ နယ်မြေလူထုအပေါ် နည်းမျိုးစုံနှင့်နှိပ်စက်ကာစိုးမိုးခဲ့သည်။ ယင်းသို့သောကာလဆိုးများထဲတွင်ပင်လျှင် မိန်းမသားတစ်ဦးဖြစ်သူ ဖွားဖွားလေးက သတ္တိရှိရှိ ရဲရဲဝံ့နှင့် ထီးလင်း

မြို့လေးအတွက်ရော ထီးလင်းမြို့နယ်အကျိုးအတွက်ပါတောင်စဉ် မြင့်တန်းတွေ အထပ်ထပ်ကြား နိုင်ငံတော်၏အရေးကိစ္စများအလို့ငှာသည်လမ်းသည် ခရီးတွေကိုအထပ်ထပ်အခါခါသွားခဲ့ ပြန်ခဲ့ရ ဖူးသည်။

သည်သို့သော အခြေအနေမျိုးနှင့် အခြေအနေမျိုးများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လာခဲ့လျှင် ကျွန်တော်သည်မပြောပလောက်။

ရွာတွေကိုချစ်သည်၊ မြို့ကိုချစ်သည်၊ နယ်မြေဒေသကိုချစ် သည်မှ နိုင်ငံတော်ကိုချစ်သည် ဆိုရာတွင် စကားအရာအပြောသက် သက်မျှဖြင့်တော့ ရာဇဝင်မှာကျန်ခဲ့သည်မဟုတ်။ သမိုင်းမှာ ကျန် ရစ်မည်မဟုတ်။ ကျွန်တော်တို့သမိုင်းလှဘို့ ကျွန်တော်တို့ကြိုပမ်း ဖော်ထုတ်လျက် သမိုင်းစာမျက်နှာအတွက် ပြုယုဂ်ကောင်းတွေ ဖြစ်လာစေရမည်သာဖြစ်သည်။

ရှေးရှေးကအခေါ် (သူရဲ) ဆိုသော ထီးလင်းမြို့လေးသည် မြန်မာ့ရာဇဝင်သမိုင်းစဉ်တွင် မြို့ဂုဏ်ရောင်ထွန်းပြောင်ခဲ့သည့် မြို့လေးဖြစ်သည်။ သူရဲကောင်းများစွာတို့ ထွက်ရှိပေါ်ထွန်းရာ ဖော် ဘွားတို့အုပ်ချုပ်သောမြို့လေးဖြစ်သည်။ အချက်အချာကျကျ ထီး စိုက်နန်းတည် ရှေးဘုရင်နေပြည်တော် ဘုရင်မင်းတရားတို့ နိုင်ငံ တော်အတွက် စစ်သည်သူရဲ အမှုထမ်းကောင်းတို့နှင့်တကွ နာရေး နာခံ အကြပ်တပ်သားပါမကျန် စစ်သည်အင်အား တပ်အင်အားတို့ စုစုစည်းစည်းညီညီညွတ်ညွတ်ဖွဲ့စည်းပိုင်ဆိုင်နေထိုင်ကြရာအရပ် ခံတပ်မြို့ တပ်မြို့လေးလည်းဖြစ်ဘိသည်။

ဤသည်တို့ကို သိပါလျက်နှင့် ကျွန်တော်သည် ကိုယ့်ငှာနု၊ ကိုယ့်ရုံးလုပ်ငန်းမျှနှင့်သာမက မြို့နယ်အတွက်လိုအပ်မှုကြောင့်ပေး အပ်လာသည့် တာဝန်အထွေထွေကို နောက်တွန့်တွန့်ဆုတ်၍ ရေ

သာခိုကာ လှေကြိုစီးခရီးကိုမလိုက်ပါလို၊ သက်တောင့်သက်သာနေ ၍ ရွာဖြင့်မနေပါလို။ မြို့နယ်တိုးတက်ရာ တိုးတက်ကြောင်း၊ ဖွံ့ ဖြိုးကြောင်းရည်ရွယ်ချက်ကောင်းတို့အတွက် အစဉ်တွေးဆကာ လျှင် ရုပ်လုံးပေါ်အောင်ပုံဖော်ပေးချင်သူဖြစ်သည်။ မြို့နယ်အရေး နှင့်စပ်လျဉ်းပါလျှင် အရာရာကို သိထားနားလည်စွာဖြင့် အများ ပြည်သူအကျိုးကို ရည်မျှော်ကာ အလုပ်တာဝန်တွေကို မေချိုသည် လည်း ပိုမိုကာဆောင်ရွက်စေချင်ခဲ့သည်။ မေချိုသည်မြို့နယ်အကျိုး ကိုမျှော်ချင်လျက် မြို့နယ်ကအားထားရမည့် အမျိုးကောင်းသမီးရ တနာလေးတစ်ဦးအဖြစ်နှင့် စိတ်အားထက်သန်ခိုင်မာစွာ ကြိုးစား ဖြည့်ဆည်းပေးနေနိုင်လာပြီလည်း ဖြစ်ခဲ့ပြီဖြစ်သည်ဟု ပြောနိုင် ရသည်။

ဒု-မြို့နယ်ဦးစီးမှူး မေချိုသည် အဓိပ္ပာယ်ပြည့်ဝလှသော ဒေါ်မေကြည်လွင်ချိုအဖြစ်နှင့် အများတကာနှင့် နှိုင်းစာလျှင် လုပ်ပိုင်ခွင့်၊ လုပ်နိုင်ခွင့်၊ ကြိုးစားခွင့်တွေပိုမိုပိုင်ဆိုင်နေသူဖြစ်နေခဲ့ ပါပြီ သူတကာထက်ပို၍ ကြီးကျယ်မြင့်မားသော တာဝန်အရပ်ရပ် ကို ထမ်းဆောင်နေရသူလည်းဖြစ်ခဲ့ပြီမို့ သူ့အင်မတန်တွယ် တာမြတ်နိုးချစ်ခင်ရသည့် ထီးလင်းမြို့နယ်အကျိုးအတွက် ဆထက် ထမ်းပိုးကြိုးစားပေးနိုင်ပါစေ. . . ဟူသော စေတနာစကားရှည်ကြီး ကို ကျွန်တော်ပြောနေမိခဲ့ရပါလေသည်။

ဪ. . . မြန်မာ့သမိုင်း. . . ထီးလင်းမြို့နယ် သမိုင်းတွင် မြန်မာအမျိုးသမီးများလောက အမျိုးသမီးများစွာထဲမှာ ရှားရှားပါး ပါးမိန်းမသားတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့ရသူ မြို့မသူကြီးမဖြစ်သော ယောဂီမယ် တော်ကြီး၊ ဆရာမကြီး၊ ဖွားဖွားလေး ဒေါ်သိန်းမေသည်ကား ချီး

ကျူးဂုဏ်ပြုအားကျဘွယ်ရာအရည်အချင်းများနှင့်ပြည့်စုံသူပါပေ။ ထီးလင်းမြို့နယ်သမိုင်း၌ ရှာမှရှားစံပြုထိုက်သူတစ်ဦးပါပေ။

ထိုယောဂီမယ်တော်ကြီး ခေါ်၊ ဆရာမကြီး ခေါ်၊ ဖွားဖွားလေး ခေါ်၊ ထီးလင်းမြို့မသူကြီးမ ခေါ် ဒေါ်သိန်းမေသည် မေချိုနှင့် ကျွန်တော်အားသူ့အတွေးစများအား ပြောပြခဲ့ဖူးသည်ကို မေချိုက အမှတ်ရလာမိသည်ဟု ပြောပြလာခဲ့သည်။

“ကောင်းသတင်းအဖုံဖုံနဲ့ ဂုဏ်ယူကြရမယ့် ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဖြစ်နိုင်ကြပါစေ” ဆိုသည့်ဖွားဖွားလေး၏ အမှာစကားအတွေးစများတို့အား မေချိုသည် ကြိုးစားကာဖော်ဆောင်ပါမည်ဟု ကျွန်တော်ကို ပြောပြခဲ့လေသည်။ ကတိကိုလည်းပေးခဲ့လေသည်။

ရတက်ကယ်အဖြာဖြာ နေ့ရက်များမှာလ

စာရေးဆရာ၊ ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာ ဆရာကြီးဦးသုခ၏ “ဘသသံရာ” ဇာတ်ကားကြီးကို မြင်ယောင်မိသည်နှင့် ဘဝသံရာ သီချင်းလိုပင် ကျွန်တော်တို့ဘဝက ကြုံနေကြသည်သာဖြစ်ပါသည်။ မတည်မြဲသော လောကသဘာဝကို သိပင်သိလျက်နှင့် ဖြစ်ချင်တိုင်းလည်းမဖြစ်၊ မဖြစ်ချင်လည်းမရသည့်ဘဝအဖြစ်တို့က ရောက်ရှိကြုံတွေ့လာကြရသည့်အခါ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ထိုက်စွာသော ဘဝပျိုးကို သင့်တော်သလို ရွေးချယ်လျှောက်လှမ်းကြရန်သည်သာ အကောင်းဆုံးဟု ထင်မြင်ယူဆထားကြသည်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

ယခု ကျွန်တော်တို့ မျက်စိအောက်မှာပင်လျှင် ဘဝတို့က ပြောင်းလဲ၍ လာခဲ့ရပြီး ကျွန်တော်တို့ အင်မတန်ခင်မင်ရပါသော လယ်စိုက်ရှင်းမန်နေရဂျာကြီး ဆရာဝင်းတစ်ယောက်သည်ကား

သည်မြို့ကလေးနှင့် ကျွန်တော်တို့အား ခွဲခွာ၍ သွားရပါတော့မည်။ လယ်ယာနှင့်သစ်တောဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ မိမိဌာန၊ ဘုတ်ကော်ပိုရေးရှင်းများတွင် တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်သော ပြည်သူ့လုပ်အားနေရာချထားရေးတပွဲ (ပ. လ. ဖ) သို့ ကူးပြောင်းကာ တာဝန်ထမ်းရွက်ရန် နှုတ်ဆက်ပွဲပင် ပြီးခဲ့ပြီ။ ဆည်မြောင်းစတင်တည်ဆောက်ကာ စိုက်ပျိုးမြေများ ဖော်ထုတ်ရေးအတွက် စီမံကိန်းကြီးတစ်ခုကို ဦးစီးတာဝန်ယူအကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရမည့်သူဖြစ်ခဲ့ရပြီ။ လူအင်အား၊ လုပ်သားအင်အား၊ စက်ကိရိယာအင်အား ငွေကြေးအင်အားတွေအများကြီးနှင့် ဒေသကြီးတစ်ခု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရအောင် တာဝန်ကြီးကြီးကိုယူရလေတော့မည်။ သူက ကျွန်တော်တို့ အသိုင်းအဝိုင်းလေးကို နှုတ်ဆက်ကာလည် သွားခဲ့ချေပြီ။

သူသွားခဲ့ပြီးတော့ ကျွန်တော်သည်လည်း ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဆန်းစစ်ဝေဖန်မှုတွေကို လုပ်မိရသည်။ ကျွန်တော်သည်ပင် သည်မြို့လေး၌ ၄ နှစ်ပင် ကျော်လာခဲ့ရပြီ။ သည်အတောအတွင်းကာလများအတွက် ကျွန်တော်တို့ ရုံးချုပ်မှ စာများရောက်ရှိခဲ့သည်။ တစ်နှစ်လျှင် တစ်ကြိမ်တော့ ရောက်ရှိလာနေကျဖြစ်သည်။ ဖြေလိုက ဖြေဆိုနိုင်ရန် ဖြစ်သည်။ အကြောင်းကြားစာ ဖြန့်ဝေပေးပို့မှုတွင် ကျွန်တော်တာဝန်ထမ်းဆောင်ရာ ထီးလင်းမြို့လေးသို့ စာရောက်ရှိမှုက အခက်အခဲရှိခဲ့ရသည်။ မိုးအခါ ချောင်းရေကျခြင်း၊ တောင်ပြိုခြင်း၊ တံတားကျိုးနေခြင်းစသည့်အကြောင်းများကြောင့် ဖြေဆိုရမည့်ရက်က လွန်စွာနီးကပ်ရခြင်းလည်းရှိသလို သွားရေးလာရေးပြန်ရေးကိုလည်း တည့်တွက်မိရကာ ရန်ကုန်မြို့သို့ သွား

ရောက်ကာ ကျွန်တော် မဖြေဖြစ်ခဲ့။ ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ လေ့လာမှု အားကလည်း ရန်ကုန်မြို့ကြီးမှာလို များများလေ့လာအားရှိ မနေနိုင်သဖြင့် နိုင်ငံရပ်ခြားပညာတော်သင် အစီအစဉ်ကို ကျွန်တော် လက်လျှော့၍ နေခဲ့သည်သာ ဖြစ်ရတော့သည်။ ရန်ကုန်ရှိ မိမိဆရာ သမားများကလည်း ကျွန်တော်က တွန်းအားပေးပေပင် ကျွန်တော် ကလည်း ရန်ကုန်သို့ အပြောင်းအရွှေ့လျှောက်ထား၊ ရန်ကုန်ကိုပြန် ဝင်တော့မှ ကြိုးစားတော့မည်ဟု စိတ်မှာဆုံးဖြတ်ထားမိသည်။ မိမိ အသက်အရွယ်အားဖြင့်ကလည်း ငယ်ရွယ်နေသေးသည်မို့ အချိန် တွေ အများကြီး၊ အခွင့်အရေးတွေ အများကြီးရှိပါသေးသည်ဟု သဘောထားကာ နေမိခဲ့သည်ကိုလည်းဖြစ်၍ ပညာတော်သင်ကိစ္စ ကို မဖြေဖြစ်ရခြင်းပါပေ။ ဘာပဲဖြစ်စေ ဘဝတက်လမ်းအတွက် ကျွန်တော် ကြိုးစားရယူမည့်သူ၊ အောင်မြင်ရာအောင်မြင်ကြောင်း၊ ကြီးပွားရာကြီးပွားကြောင်း၊ အများအတွက် အကျိုးပြုနိုင်ရာ ပြုနိုင် ကြောင်းများနှင့် ပြည့်စုံနိုင်ရအောင် ကြိုးစားရမည့်သူဟူ၍လည်း အစဉ်အမြဲစိတ်ထဲတွင် ခံယူထားချက်က ရှိနေပါသည်။ ပျော်ရာမှာ မနေရ၊ တော်ရာမှာ နေနိုင်ရအောင် စွမ်းဆောင်ရပါဦးမည်ဟုလည်း သံန္နိဋ္ဌာန်ချထားမိပါသည်။

အလှည့်အပြောင်းဆိုသည်က တစ်ခါတစ်ရံတွင် ပြောပြ ရန် ခဲယဉ်းတတ်သည်။ မျှော်လင့်မထားပါဘဲနှင့် သူ့အလိုလိုရောက် လာချင်ရောက်လာတတ်သည်။ ကျွန်တော်ကတော့ အကောင်းဆုံး အလှည့်အပြောင်းဖြစ်ဖို့ရာအတွက် အမြဲကြိုးစားနေသည်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးဦးစီးဌာန၏ လုပ်ငန်းများနှင့် စပ်လျဉ်းလာပါလျှင် ဌာနတစ်ခုနှင့်တစ်ခုအရေး

ဆက်ဆံညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ကြရာတွင် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် သင့်တော် ညီညွတ်လက်ခံနိုင်မည့် မဇ္ဈိမအနေအထားဖြစ်ရအောင် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်သောမူကို ကျွန်တော်စွဲကိုင်လေ့ရှိပါသည်။ အတတ် နိုင်ဘူး စီမံကိန်းများ အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင် ရေးကိုလည်း ဖေးမထားပါ။ မဖြစ်နိုင် မဖြစ်သင့်သော အနေ အထားများကို နားလည်ကာသာလျှင် ကျိုးကြောင်းပြ ညီညွတ်စွာ ပြောတတ်ဆိုတတ် ပြောရဲဆိုရဲ စိတ်လည်းရှိပါသည်။ သို့ဖြစ်သော ကြောင့် အများကလည်း လေးစားချစ်ကြည်မှုကို ကျွန်တော်ခံစားရ ပါသည်။ ကျွန်တော့်ဌာနက ခံစားရပါသည်။

“ကဲ. . . ရီရီမေ ရေ မေချို့ဆီကိ တင်ပြစရာရှိတဲ့ မိုးရေချိန် ကိစ္စမှာ မြို့နယ်လယ်စိုက်ရှင်း၊ မြို့နယ်ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန (မြို့နယ်ပြည်သူ့ဆေးရုံ)၊ ကျင်းပြည်သူ့ရဲစခန်း၊ ဆင်စွယ်၊ ဆေးမင်း တော. . . စတဲ့ တိုင်းတွာရေးစခန်းအသီးသီးက ပေးပို့ခဲ့တဲ့စာရင်း၊ လအလိုက်၊ နှစ်အလိုက်စာရင်းတို့ကို တင်ပြလိုက်ပါဦး။ မေချို့စိစစ် သုံးသပ်ပြီးခဲ့ရင် ကိုဝေလင်းကို စက်ရိုက်ဖို့လေး၊ ဖယောင်းဖောက်၊ စက်လှည့်၊ စုစုပေါင်း (၆) စုံလှည့်ရမှာ မေချို့ဆီက အတည်ပြုချက် မှန်ကန်ပြီးပြီဆိုမှ စက်လှည့်နော်. . . ဟုတ်ပြီလား. . . ”

ဒီကဲ့သို့ ပြောနေ စီစဉ်နေစဉ် မေချိုက လချုပ်ငွေစာရင်း တို့ကို စီစဉ်နေခဲ့သည်။

“ဗျို. . . ဆရာရဲ့. . . ဘာတွေအလုပ်များနေတာတုန်း ဗျ. . . အလုပ်အမြဲတမ်းများနေတဲ့ ရုံးပါပဲဗျာ. . . ကျုပ်ဥပဒေရုံး ကတော့ ကျုပ်တို့ ရုံးဝန်ထမ်းတို့သာ ရုံးတက်နေရသလိုဖြစ်နေရဲ့၊ တွက်စရာ ချက်စရာ ရေးစရာ ခြစ်စရာမရှိပေဘူး. . . မရှိဘူးဆို

ရတက နယ်သူနယ်သားတွေက ဥပဒေကို လေးစားလိုက်နာ နားလည်ကြသကဲ့သို့ပဲ . . . အဟမ်း . . . ”ဟု ဥပဒေအရာရှိ ဦးမျိုးက ရောက်လာကာ စကားပြောနေခဲ့သည်။

“ဟုတ်တာပေါ့ဗျာ . . . ဦးမျိုးတို့ရဲ့အလုပ်များရအောင်ဆိုရင် မြို့ကလူတွေ ရွာက လူတွေကို ရန်တိုက်ပေး ရန်ဖြစ်စေရအောင် လုပ်ပေးရမလို့ ဖြစ်နေပြီဗျာ . . . ” ဟုပြောကာ ရုံးထဲရောက်လာသူကတော့ မြို့နယ်လျှပ်စစ်အင်ဂျင်နီယာ ဦးစောပင်ဖြစ်လေသည်။ ဦးစော ပြောလာခဲ့သည့်စကားကြောင့် ကျွန်တော်တို့အားလုံး ရယ်ကြရသေးသည်။ ဦးမျိုးကလည်း အားကျမခံ ပြန်ပြောလာခဲ့သော စကားကိုကြားကြရသော ကျွန်တော်တို့မှာ တခွိုးခွားနှင့် ရယ်ကြရပြန်တော့သည်။

“ဒေါ်မေချိုရေ . . . ဦးစောလာရင် သတိထားကြ သိလား၊ သူက တို့တွေနဲ့တူတာ မဟုတ်ဘူး၊ သင်္ချိုင်းကုန်းကထလာခဲ့သူ စားစရာတွေ ဘာတွေရှိရင် ဖွတ်(ဝှက်) ထားကြ၊ ဖုတ်ဝင်သလို စားလိမ့်မယ်နော် . . . ” ဟူ၏။ အမှန်ကတော့ မြို့နယ်လျှပ်စစ်အင်ဂျင်နီယာ မီးပေးစက်အဆောက်အအုံကြီးက သင်္ချိုင်းကုန်းမြေနေရာအစပ်တွင် ရှိနေသောကြောင့် ယခုကဲ့သို့ ကြံဖန်ကာနောက်၊၍ ပြောပြခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။

သို့ကလိုအတောအတွင်း စာပို့သမားကစာတွေပေးလာသည်ကို ကိုဝေလင်းကယူနေသည်။ ရုံးစာကိုသီးသန့်ခွဲထားကာ ကျွန်တော့်ထံစာတစ်စောင် ပေးလာခဲ့သည်။ ကျွန်တော့်နာမည်ဖြင့် စာမှာ ကျွန်တော့်ရန်ကုန်အိမ် မိဘများကပေးပို့လိုက်သော စာပင်ဖြစ်လေသည်။

“ကဲ . . . ကဲ ဆရာရဲ့ ရေ စာကိုအသာထားဦး၊ ကျုပ်က သင်္ချိုင်းကုန်းကတတ်လာတာ၊ လက်ဖက်ရည်လေးသောက်မလို့ဗျာ အဲ . . . လက်ဖက်ရည်ဒကာကတော့ ဒေါ်မေချိုပေါ့ဗျာ . . . ဟုတ်ဖူးလား . . . ဒေါ်မေချိုက ဗျာ . . . တစ်ဦးတည်းသောသမီး ပြီးတော့ သူ့ဖခင်ကြီးက ရှားစေး အင်တွဲပွဲညက်တွေ ထုတ်လိုက်ပြီ ကြားတယ် . . . တော်တော်မြတ်တယ် သတင်းရတယ် . . . ဒီတော့ သမီးအလိမ္မာလေးဖြစ်သူက လက်ဖက်ရည်ဒကာပေါ့ဗျာ . . . ဟုတ်ဖူးလား . . . ” ဟူ၍ ဦးစောက မေချိုကိုစ၊ ခဲ့သည်။

မေချိုကလည်း ပြန်ပြောလာသည်။

“ဦးစော စကားကြောင့် မေချိုတို့အိမ်တော့ ဓါးပြတိုက်ခံရတော့မယ်ထင်ပါရဲ့ . . . အမှုအသွားအလာနည်းနေတဲ့ ဦးမျိုးရဲ့ ဥပဒေရုံးကိုတော့ မရောက်ပါရစေနဲ့ ရှင် . . . လက်ဖက်ရည်သာမက ပါဘူး မုန့်လဲကျွေးပါမယ်နော် . . . ”

“ဟေး . . . ဒါမှ တို့ညီမလေးကွ . . . ချစ်သူကောင်း ရည်းစားကောင်း ယောက်ျားကောင်းနဲ့တွေ့ပြီလို့ ချစ်ခရီးလမ်းများလဲ သာယာဖြောင့်ဖြူးနိုင်ကြပါစေဗျာ . . . ” ဟူ၍ ဦးမျိုးကတွယ်ခဲ့သည်။ မေချိုကိုပါ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်သို့လိုက်ပါရန် ခေါ်ဆောင်ခဲ့ကြသဖြင့် ကျွန်တော်တို့သည် မြို့လယ်ကမိသားစုလက်ဖက်ရည်ဆိုင်သို့ သွားခဲ့ကြတော့လေသည်။ သည်မြို့လေးမှာသည်လိုပဲ ဝန်ထမ်းအချင်းချင်းက ချစ်ခင်စွာရှိလေသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ ပြောကြဆိုကြရင်းက လက်ဖက်ရည်ဆိုင်၌လည်း ဟိုအကြောင်းသည်အကြောင်း သောင်းပြောင်းထွေလာစကားတွေ ပြောဖြစ်ကြသည်။ သည့်မတိုင်မီလပိုင်းကလေးတွင်

ကျွန်တော်တို့အားလုံးသည် နိုင်ငံတော်အတွက်အရေးကြီးသည့် သမိုင်းရေးအကူအပြောင်းကာလကို ကြုံခဲ့ကြရသည်။ သည်ကာလတွင် ထီးလင်းမြို့လေးသည် အံ့ဩဘွယ်ရာပြောရလောက်အောင် တစ်စုံတစ်ရာသော အပျက်အစီးမရှိခဲ့။ ရုံး၊ တိမ်၊ ကျောင်းမှ အစ ဇရပ်အဆုံး အပျက်အစီးမဖြစ်ခဲ့ရ။ တစ်စုံတစ်ဦးမျှ အသေအပျောက်မရှိခဲ့။ မြို့ပေါ်ရော နယ်မြေတွင်းက ကျေးရွာများအားလုံးသည် မြို့မိမြို့ဖဌာနဆိုင်ရာ အကြီးအကဲများတို့၏ မေတ္တာရပ်ခံမှုအစီအစဉ်အောက်ဝယ် မေတ္တာတရားထားကြခြင်းဖြင့် ငြိမ်းချမ်းစွာ ဝိုင်းဝန်းထိန်းသိမ်းပေးခဲ့ကြ၍ဖြစ်သည်။ တကယ့်ကို အံ့ဩစရာကောင်းလှအောင် စည်းစည်းလုံးလုံး ဖေးဖေးမမရှိခဲ့ကြပါသည်။ သွေးထွက်သံယို လုံးဝမရှိခဲ့ပါလေ။ တပ်မတော်တပ်ရင်းတပ်ဖွဲ့ကပင် များစွာအံ့ဩခဲ့ပါသည်။ မြို့နယ်ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့သာ ရုံးစိုက်ပါသည်။ နာမည်ဆိုး မရှိခဲ့ပါလေ။

ထိုနေ့က ရုံးဆင်းခဲ့ပြီးနောက် အိမ်သို့မပြန်ဖြစ်ကြသေး။ မေချိုမိဘက ခိုင်းထား၍ဟုဆိုကာ မြို့ကွက်သစ်ထဲရှိ သူ့ဆွေမျိုးအိမ်ကို သွားရဦးမည့် အကြောင်း မေချိုကပြောလာခဲ့သည်။ ကျွန်တော့်ကားလည်း လိုက်ခဲ့ပါရန်ခေါ်ခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်၍ မေချိုနှင့်အတူ ရုံးမှထွက်ခဲ့ကြပြီးနောက် လေယာဉ်ကွင်းဟောင်းကြီးအတိုင်း လမ်းလျှောက်ကာသွားဖြစ်ကြသည်။ မေချိုက ကျွန်တော့်အား စကားပြောရန်လည်းရှိသည်ဟု ဆိုလာခဲ့သဖြင့်လည်း သူနှင့်အတူ လိုက်ပါဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ရန်ကုန်အိမ်မှ စာကိုနေ့လယ်ပိုင်းကပင် ကျွန်တော်ဖတ်ရှုခဲ့ပြီးနောက် မေချိုအားလည်းပေးကာ ဖတ်စေခဲ့ပါသည်။ လျှို့ဝှက်ထားစရာ အကြောင်းလည်းမရှိပါချေ။ မရှိတော့ပါလေ။

ရန်ကုန်အိမ်မှစာကို အကြောင်းပြု၍ မေချိုလည်းစာကိုဖတ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် သိရှိပြီးလည်းဖြစ်ပါမည်။ ကျွန်တော့်မိသားစုတွင် ဖေဖေ၊ မေမေ၊ ကျွန်တော်၊ ကျွန်တော့်နှမနှင့် အငယ်ဆုံးညီတို့ပါဝင်ပါသည်။ ကျွန်တော်က အကြီးဆုံးသားဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့်အောက် နှမလေးက ဆေးတက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့ရပြီး ဆရာဝန်မလေးပင်ဖြစ်ခဲ့ပါပြီ။ အငယ်ဆုံးညီငယ်သည် ဘီအီးစီ (ပညာရေးဘွဲ့)ကို အင်္ဂလိပ်စာနှင့် ပြီးဆုံးပြီး မဟာဘွဲ့တက်ရောက်ခွင့်ရရှိခဲ့သော်လည်း ဆက်လက်မသင်ယူဖြစ်တော့ပါ။ ညီငယ်သည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများလုပ်ရန်ကိုသာ စိတ်အားထက်သန်သူဖြစ်ပါသည်။ တက္ကသိုလ်ကဘွဲ့ရသည်ဆိုသည်နှင့် စီးပွားရေးလုပ်ပါတော့သည်။ မိသားစုအားလုံး ညှိနှိုင်းစီစဉ် သဘောတူခဲ့ကြမှုအရ ဘားလမ်း (မဟာပဇ္ဇာလပန်းခြံလမ်း) အထက်တွင် ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် ဆက်စပ်ပစ္စည်းများအရောင်းဆိုင်ကိုဖွင့်ကာ စောစီးစွာနေရာယူနိုင်ခဲ့ပါသည်။ အရောင်းအဝယ်လည်း သွက်ခဲ့ကောင်းမွန်ခဲ့ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ မန္တလေးမြို့ကြီးတွင်ပါ ဈေးကွက်ရှိနိုင်ရန်လည်း ရည်ရွယ်ကာ အချက်အချာကျရာ မြို့လယ်တွင်ဆိုင်ကြီးတစ်ဆိုင်ကို ငှားရမ်းခဲ့သည်။ ရန်ကုန်ကဲ့သို့ပင် ဆိုင်ဖွင့်နိုင်ခဲ့သည်။ ရန်ကုန်မှ မန်နေဂျာတစ်ဦးနှင့် အရောင်းဝန်ထမ်းများကို စေလွှတ်ခန့်အပ်ထားနိုင်ခဲ့ပါသည်။

တဖန် ဟိုတယ်၊ မိုတယ်၊ အင်း စသည်တို့ ဖွင့်လှစ်ခွင့်မူအရ ဗဟန်းရှိမိမိတို့ နေထိုင်ရာ မိသားစုတိုက်ကြီးအား ဟိုတယ်အသွင် ဖန်တီးခဲ့သည်။ ဖေဖေအစီအစဉ်အရဖြစ်သည်။ နှစ်ယောက်အိပ် အခန်း (၃) ခန်း၊ တစ်ယောက်အိပ်ခန်း (၈) ခန်းပါ နှစ်ထပ်တိုက်

ဖြစ်သည်။ မူလကရေကူးကန်လည်းရှိပြီးသားဖြစ်၍ နိုင်ငံရပ်ခြား ခရီးသည်များ အေးအေးချမ်းချမ်း နားခိုချင့်စဖွယ်ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ နိုင်ငံခြားသားဖြစ်ကြသော လာရောက်တည်းခိုသူတို့ကလည်း ဖော်ရွေသောဆက်ဆံရေးနှင့် ဝန်ဆောင်မှုကြောင့် ဧည့်သည်မပြတ် လှ။ မန်နေဂျာနှစ်ဦးကို ခန့်ထားဆောင်ရွက်စေသည်။ ဝန်ထမ်းများ ကိုလည်း ခန့်ထားရသည်။ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကျင့်သုံးချိန် ဖေဖေနှင့် မေမေလည်း ဌာနမှအငြိမ်းစားဘဝကိုပြောင်းလဲခံယူ ကာ ဖေဖေမေမေတို့က ကြီးကြပ်ပေးသောကြောင့်လည်း ရန်ကုန် ဆိုင်နှင့် မန္တလေးဆိုင်တို့က နာမည်ရရောင်းအားကောင်းနေသည်။ မိသားစုပိုင် ဟိုတယ်ကလည်း အဆင်ပြေသည်။ လုပ်ငန်းကိစ္စဝိစ္စ တွေကများတော့ ရေရှည်ကာလတွင် စီးပွားရေးလောက၌ ပိုမို၍ အဆင်ပြေပြေအောင်မြင်တိုးတက် ကြီးပွားလာစေရေးအလို့ငှာ အားအကိုးရဆုံး ဖြစ်မည့်သူဟု ရည်ရွယ်ထားခြင်းခံရသော ကျွန်တော့်အား အားလုံးကတမ်းတမ်းတတ အလိုရှိနေကြသည်။

ငယ်ငယ်ကပင် ကြားနေကျဖေဖေစကားကို နှစ်မဖြစ်သူ ကရေးလာသော စာထဲတွင်ပါလာသည်။ ထိုစကားကို မဖြစ်မနေ ထည့်ရေးခိုင်း၍ ရေးရပါသည်ဟု နှစ်မငယ်ကဆိုထားသည်။

“လူဆိုတာ ပျော်ရာမှာမနေရ။ တော်ရာမှာနေရမယ်ဆိုတဲ့ စကားကိုအများကြီး နားလည်ဖို့လိုတယ်။ မူလတန်းကျောင်းသား ဘဝတုန်းက ကောင်း၊ သင့်၊ ညံ့ ခွဲပြီး အဆင့်သတ်မှတ်ရာမှာ “ကောင်း” ဆိုတာကိုရမှ လူတော်ခေါ်ကြတာ၊ ကျောင်းတစ်ကျောင်း၊ ရွာတစ်ရွာ၊ မြို့တစ်မြို့၊ မိသားစုတစ်စု၊ ပြည်သူတွေနဲ့ နိုင်ငံတော် အားလုံးကောင်းမွန်တိုးတက်တဲ့အဆင့်မှာ ရှိနေရောက်နေတာမျိုး

ဖြစ်နိုင် ဘို့စိတ်ဓာတ်ကိုမွေးကြရမယ်။ အဲဒီစိတ်ဓာတ်မျိုးရှိစေဖို့ ဆိုရင် မိမိကိုယ်မိမိ ပညာရှိသတိဖြစ်ခဲ့ အသိနဲ့မြှင့်တင်သတိပေးနိုင် မှ တော်ရုံကျတယ်။ မတော်မတရားစိတ်မျိုးကိုတော့ ပယ်ပြီး များ များရှိမှများများ ကောင်းကျိုးဆောင်ရွက်နိုင်မယ်လို့ ခံယူထားကြစေ ချင်တာ. . . ”

အထက်ပါ ဖေဖေစကားကိုထည့်ရေးနေရင်း ကျွန်တော် သည် ဂျပန်ဘာသာ၊ စကားတတ်ကျွမ်းအောင်မြင်ခဲ့ပြီး ဒီကိစ္စနှင့် အရေးအကြီးဆုံးကိစ္စရပ်က ပါဝင်လာခဲ့သည်။ မိမိတို့ ဟိုတယ်တွင် လာရောက် တည်းခိုနေကျ ဂျပန်လုပ်ငန်းရှင်သူဌေးကြီးအကြောင်း ကို ဆက်ခဲ့သည်။ ယင်းဂျပန်သူဌေးကြီးသည် အလွန်စေ့စပ်သေချာ သည်။ မကြာမကြာ တည်းခိုလာရင်းက ကျွန်တော်တို့ မိသားစုဝင် အားလုံး၏ အကြောင်းစုံကို သိရှိသွားခဲ့သည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထား သော ငွေကြေးအရင်းအနှီး၊ လုပ်ငန်းများ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုအစရှိသည် တို့ကိုလည်းကောင်း သိသွားခဲ့သည်။ မိသားစုဝင်တို့အားလုံး၏ ပညာအရည်အချင်းများကိုလည်း ချီးကျူးသည်။ အထူးသဖြင့်တော့ ဂျပန်ဘာသာတတ်ကျွမ်းထားသော ကျွန်တော့်အား တွေ့ဆုံခွင့် တောင်းသည်။ ဂျပန်သူဌေးကြီးနှင့် ကျွန်တော်၊ သူ့မိသားစုနှင့် ကျွန်တော့်မိသားစု၊ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ် ဆောင်ချင်သည်။ ကျွန်တော့်အား ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ခေါ်ဆောင်သွား လိုသည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတို့ကို လေ့လာနိုင်ရန်နှင့် နှစ်နိုင်ငံ အကျိုးစီးပွားရေးတိုးဖို့ တောင်းဆိုခဲ့ပြီးဟု နှစ်မငယ်က ရေးလာ သည်။

အဆုံးသတ်အပိုင်းမှာတော့ မေချိုအကြောင်းပါလာခဲ့ သည်။ လယ်စိုက်ရှင်းမန်နေဂျာကြီးဆရာဝင်း၏ ရယ်ရယ်မောမော

တွန်းတွန်းတိုက်တိုက် စကားများနှင့် ကျွန်တော်နှင့် မေချိုကို သဘောတူမိရကြောင်း၊ မေချိုကောင်းကြောင်းတွေပြောလာခဲ့သေးကြောင်းဖြစ်သည်။ ဆရာဝင်းကြီးက ဌာနအပြောင်းအရွှေ့ကိစ္စနှင့် ကျွန်တော်ထံမှ မိသားစုသို့လက်ဆောင်ပေးပို့ခဲ့သည့် ပစ္စည်းများ လာရောက်ပေးသွားခဲ့စဉ်က ပြောကြားထားခဲ့သည့်စကားအချို့တို့ လည်းပါသည်။ ရေးသားထားသည်။

မေချိုနှင့် ကျွန်တော်ချစ်သူတွေဖြစ်နေကြပါပြီဟူသော စကားအားလည်း နှစ်ဦးသားမှတစ်ပါး မည်သူ့အားမျှအသိမပေးခဲ့သည်ကို မေချိုနားလည်ခဲ့ပါသည်။ အသိမပေးပေမင့် အနေအထားကို အကဲခတ်မိ ကောင်းကောင်းနားလည်တတ်သည့် စိတ်ရှိသူတို့က သိပါလိမ့်မည်။ မျက်နှာမြင်ချစ်ခင်ပါစေ၊ အသံကြားသနားပါစေ” ဆိုသည့် ဆုတောင်းကောင်းနှင့် ပြည့်စုံလေသူ မေချိုဟုပြောရမည်လည်းဖြစ်သည်။ မေချိုကိုလည်း ကျွန်တော်မိသားစုက တွေ့ဖူး၊ မြင်ဖူးကြ၍ သဘောကျကြ၊ ချစ်ကြပါသည်။ ဤသည်ကို ရည်ရွယ်ကာလျှင် “မမမေကြည်လွင်ချိုက ကိုကိုရဲရဲချစ်သူလား” ဟုရေးထားကာ ရှုမဝအောင်ချောသည့် ယောသူကေရီထိပ်ထားလေးကို ရန်ကုန်အိမ်ကရာနှုန်းပြည့် ကြိုဆိုနေကြပါကြောင်း၊ ဖေဖေမေမေတို့က သမီးလေးတစ်ယောက် တိုးလာတာပေါ့ဟု ပြောကြကြောင်း တွေ့နှင့် စာကိုအဆုံးသတ်ထားလေသည်။

နှစ်ဦးသားလမ်းလျှောက် စကားပြောလာကြရင်းက လေယာဉ်ကွင်းဟောင်းကြီး အနောက်ဘက်ထိပ် အဆုံးစွန်နား ရောက်လို့လာခဲ့သည်။ မြို့ကွက်သစ်က အနိမ့်ပိုင်းတွင်ရှိသည်။ ခဏလောက်ထိုင်ပြီး စကားတွေပြောချင်သေးသည်ဟု မေချိုက

ပြောလာခဲ့သဖြင့် လေယာဉ်ကွင်းဟောင်းပြင်မှာ လွတ်လွတ်လပ်လပ်အနေအထားလည်းရှိ၍ မြေကြီးပြင်တိုင်ဖြစ်သည်။

“ဟိုး. . . မှာကြည့်စမ်း ဦးရဲရယ်. . . နေမင်းကြီးက အနောက်ချင်းရိုးမတောင်တန်းကြီးမှာ မေးတင်လူနီးနေပြီ၊ နေမင်းကြီးဟာ သူ့ရဲ့တစ်နေ့တာတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရလို့ တာဝန်ကျေတော့မယ့်အချိန်မှာတောင် ဖျော့တော့တဲ့အလင်းရောင်နဲ့ လောကအလှကိုဆောင်နေတယ်ပေါ့။ နေဝင်ဆည်းဆာဆိုတဲ့ အလှအပကို အစွမ်းကုန်ပြသွားခဲ့သေးတာပဲပေါ့။ အဲသည်လိုပဲ မေချိုလေ. . . ဘယ်ကဲ့ပဲရောက်နေ ရောက်နေဒီထီးလင်းမြို့နယ်လေးအတွက် စွမ်းအားရှိသ၍ အကျိုးပြုနိုင်တဲ့သူဖြစ်ချင်တယ်. . . ဖြစ်အောင်လဲ ကြိုးစားမယ်ဦးရဲရယ်. . . ”

တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ဦးရဲရဲ မေချိုတို့ဘဝက တစ်စုံတစ်ခုသော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချမှတ်ကာဘဝလမ်းကို လျှောက်လှမ်းကြရတော့မယ်ဆိုတာ မဝေးတော့ဘူးလို့ တွေးနေမိပြီးခဲ့ပါတယ်၊ ဦးရဲရဲဖေဖေပြောနေကျစကားအတိုင်းပါပဲ၊ အားလုံးကောင်းမွန်တိုးတက်တဲ့ အဆင့်မှာရှိနေ၊ ရောက်နေနိုင်ဖို့နဲ့ ကောင်းကျိုးဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့ဆိုတာကို မေချိုသဘောပေါက်ပါတယ်။ မေချိုကို ဒါရိုက်တာအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ရအောင် လူရာဝင်ဆံ့ကာ အများအတွက် လိုအပ်နေတာတွေနဲ့ လိုအပ်နေတဲ့ ကွက်လပ်တွေကိုဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်စေရအောင် ဦးရဲရဲသားစုက စီစဉ်ထားပါတယ်ဆိုတဲ့ ဟိုးတလောလေးက ဦးရဲရဲရန်ကုန်ကစာကိုပါ မေချိုကောင်းစွာနားလည်ထားပါတယ် ဦးရဲရဲရယ်. . .

တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ဦးရဲရဲမေချိုတို့ဘဝက တစ်စုံတစ်ခုသော ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုချမှတ်ကာ ဘဝလမ်းကိုလျှောက်လှမ်းကြရတော့

မယ်ဆိုတာ မဝေးတော့ဘူးလို့ တွေးနေမိပြီးခဲ့ပါတယ်။ ဦးရဲရဲဖေဖေ ပြောနေကျစကားအတိုင်းပါပဲ။ အားလုံးကောင်းမွန်တိုးတက်တဲ့ အဆင့်မှာရှိနေ၊ ရောက်နေနိုင်ဖို့နဲ့ ကောင်းကျိုးဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့ ဆိုတာကို မေချိုသဘောပေါက်ပါတယ်။ မေချို့ကို ဒါရိုက်တာအဖွဲ့ ဝင်ဖြစ်ရအောင် လူရာဝင်ဆုံကာ အများအတွက် လိုအပ်နေတာ တွေနဲ့ လိုအပ်နေတဲ့ ကွက်လပ်တွေကိုဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်စေရ အောင် ဦးရဲက ဦးရဲမိသားစုက စီစဉ်ထားပါတယ်ဆိုတဲ့ ဟိုးတလော လေးက ဦးရဲရဲရန်ကုန်ကစာကိုပါ မေချိုကောင်းစွာနားလည်ထား ပါတယ် ဦးရဲရယ်။

လူ့ဘဝမှာတိုးတက်တဲ့အမြင်ဆိုတာ လူတိုင်းမှာရှိကြမှာ အမှန်ပါပဲ။ မနက်ဖြန်ဟာ ဒီကနေ့ထက် ပိုကောင်းမွန်လာရမယ် ဆိုတာမျိုးကို လူတိုင်းကမျှော်လင့်ကြတာ အမှန်ပဲဖြစ်တယ်။ မျှော်လဲ မျှော်လင့်ကြရမှာပဲလေ... မျှော်လင့်ကြတယ်ပေါ့။

နိုင်ငံရပ်ခြားကို အထင်ကြီးတဲ့စိတ်နဲ့ သူ့နောက်လိုက်ဖြစ် မသွားဖို့ လိုတယ်။ မဖွံ့ဖြိုးသေးတာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရအောင် ဆိုတာ အပြောနဲ့တော့ မရနိုင်ဘူးဆိုတာရယ်... အပင်ပန်းအနစ် နာခံပြီး စိတ်ရှည်လက်ရှည်နဲ့ လုပ်ငန်းတိုင်းကို စဉ်းစဉ်းစားစား တွေးတွေးခေါ်ခေါ် ချိန်ချိန်ဆဆနဲ့ ကြိုးစားကြရမှာ ကောင်းမွန်တဲ့ နည်းပညာအဆင့်ဆင့်ကို ရယူတတ်ကြရမှာ...။

မေချို့တို့ အထက်တန်းကျောင်းသားဘဝက ရူပဗေဒ ဘာသာရပ်ထဲက နယူတန်ရဲ့ နိယာမလိုပဲပေါ့ "To Every Action There is Equal And Apposite Reaction" ဆိုတာလိုပါပဲ။ သက်ရောက်မှုတိုင်းမှာ သူ့နဲ့ညီမျှတဲ့ တန်ပြန်သက်ရောက်မှုကို မြင်

ဖို့လိုတယ်။ တိုင်းပြည်ကို အကျိုးပြုတယ်... တိုင်းပြည်အတွက် အလုပ်လုပ်ဆိုတဲ့နေရာမှာ၊ တိုင်းပြည်အကျိုးသယ်ပိုးရာမှာ ဘယ် နေရာ ဘယ်ရာထူး ဘယ်အဆင့်ရောက်မှ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းမှ ကုမ္ပဏီ ဝန်ထမ်းမှ စေတနာဝန်ထမ်းမှ အစရှိသဖြင့် ခွဲခြားထားလို့မှ မဖြစ် နိုင်တာ၊ ရောက်ရာနေရာ ကျရာတာဝန်မှာ မညည်းမညူ ကိုယ် အားရှိသမျှ စွမ်းအားရှိသမျှ ဆောင်ရွက်လုပ်ဆောင်ကြမယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်ရှိဖို့ပဲလိုတာ မဟုတ်လား...။

တောင်သူယာလုပ် ဓားမခတ်၊ တံငါသည်၊ သစ်ခုတ်သမား စတဲ့ အလုပ်လုပ်ကိုင်သူအားလုံးအတိုင်း တိုင်းပြည်အတွက် အလုပ် လုပ်နေကြသူတွေပဲလို့ ဆိုကြရတယ်။ သူ့ဟာ ကိုယ့်တာ တာဝန်ကိုယ် စီညီကြလျက် အဖက်ဖက်က တိုးတက်စေရအောင် စွမ်းဆောင်ကြ မယ်ဆိုရင် ရွာကလေးတစ်ရွာမှ ဒီမြို့ကလေးတစ်မြို့ မြို့ပြကြီးဆီ သို့တိုင်အောင် အဆင့်ဆင့်ပြောင်းလဲတိုးတက်လာမှာပါပဲ... ဒါ ကြောင့်လဲပဲ လှေခေတ်၊ လှည်းခေတ်မှ သည်ယနေ့ သင်္ဘော၊ မော် တော်ကား၊ မီးရထား၊ လျှပ်စစ်သံလိုက်ရထား၊ လေယာဉ်ပျံ၊ လူမဲ့ လေယာဉ်ပျံ၊ ဒုံးပျံပြိုဟ်တုတွေ ပေါ်ပေါက်လာ၊ ယနေ့ ကွန်ပျူတာ ဆိုတာ ပေါ်ပေါက်အဆုံးပြုလာနေကြပြီ ခုဆို တီဗီ ဗီဒီယိုခွေတောင် ဒီမြို့လေးကို ရောက်လာခဲ့ရပြီလေ...။

နောက်ကျကျန်ရစ်မနေခဲ့ဖို့နဲ့ တကယ့်တိုင်းပြည်ချစ်တဲ့ စိတ်ကို သေဖို့ဆိုတာဟာ ကျရာဘဝကနေ နိုင်ငံ့အကျိုးသယ်ပိုး ဆောင်ရွက်နေခြင်းပဲ ဖြစ်ရမယ်။ ကြီးမားတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်တွေနဲ့ သက်ရှိထက် ပိုမိုမြင့်မားအောင် စွမ်းဆောင်ပြုချင်တယ်။ အကျိုး သက်ရောက်မှု ပိုမိုဖြစ်ထွန်းလာလိမ့်မယ်လို့လဲ ယုံကြည်တယ်။ ပမာ

ပြောရရင် မူလတန်းပြဆရာမလေးတစ်ယောက်က သူ့အတန်းလေးကိုသာ တာဝန်ယူရတာနဲ့ မြို့နယ်ပညာရေးမှူးကြီးကျတော့ အတန်းစဉ်တွေအားလုံး ကျောင်းတော်ကြီးတစ်ခုလုံးအပြင် တစ်နယ်လုံးအတွင်းမှာရှိကြတဲ့ မူ လယ်၊ ထက် ကျောင်းတွေဟူသမျှတို့ကို တာဝန်ယူနေရသလိုမျိုးပေါ့. . . ။

ဒါတွေကြောင့်လေ. . . မေချိုတော့ အတတ်နိုင်ဆုံး အများပြည်သူအကျိုးအတွက် ရှေ့ရှုပြီး တာဝန်တွေကို ထမ်းဆောင်နိုင်အောင် ကြိုးစားမယ်လို့ လေးလေးနက်နက် ဆုံးဖြတ်ထားသူပါလေ. . . ။

သည်သို့နှယ် မေချိုစကားများကို ကျွန်တော် နားထောင်ခဲ့ရပါသည်။

“ကဲ. . . ဒါတွေ ဒါတွေကြောင့်လေ ဆိုခဲ့လေတဲ့ မေချိုကို ဦးရဲပြောတော့မယ်။ ဒါကဘာလဲဆိုရင် မေချိုနဲ့ ဦးရဲတို့ဟာ အားလုံးအတွက် ရှေ့ရှုပြီး ဆုံးဖြတ်ချက်တွေ ချကြရတော့မယ်. . . အသေချာတော့ နားထောင်နေော် မေချို. . . ။

တစ်အချက်က မေချိုကို ဦးရဲ စေ့စပ်ထိမ်းမြားလက်ထပ်နိုင်ရအောင် ကိုယ့်မိဘနှစ်ပါး ဆွေမျိုးစုံညီနဲ့ မကြာမီရက်ပိုင်းမှာ စေ့စပ်ကြဖို့ ဖေဖေ မေမေတို့က ဦးရဲကို မေးခိုင်းနေပြီ. . . ။

နှစ်အချက်က မေချိုချစ်တဲ့ ဆရာဦးရဲအနေနဲ့ ဒီမြို့နယ် ဦးစီးမှူးရာထူးကနေ နှုတ်ထွက်ခွင့်တောင်းခံဖို့ ဦးရဲရန်ကုန် (ရုံးချုပ်) ကို သွားမှာကိုသဘောတူဖို့ပြောရပြီ. . .

သုံးအချက်က များမကြာမီလထဲမှာပဲ မေချိုဟာဦးရဲရဲ့ နေရာ ရာထူးကိုဆက်ခံရလိမ့်မယ်။ ဆက်ခံပြီးလို့ မကြာသေးမီ

လများမှာပဲ ဒီဌာနဝန်ထမ်းဘဝ အရာထမ်းဘဝက နှုတ်ထွက်ကာ ရန်ကုန်မှာရှိတဲ့ ဦးရဲတို့မိသားစုကုမ္ပဏီရဲ့ ဒါရိုက်တာအဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးအဖြစ်နဲ့ တာဝန်ယူလာရလိမ့်မယ်။

လေးအချက်က နောက်ဆုံးအချက်လဲဖြစ်တယ်။ အဲသည့်အချက်က မေချိုအင်မတန်ခုံမင်လှ ချစ်လှပါတယ်ဆိုတဲ့ ဒီမြို့လေးကိုချစ်လျက်နဲ့ ခွဲခွာရလိမ့်မယ်။ ကြီးမားမြင့်မြတ်တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်တွေနဲ့အတူ ဒီမြို့လေးကို ဒီမြို့နယ်ကိုပိုမိုအကျိုးပြုနိုင်စေရအောင် မတတ်သာလို့ ခွဲခွာခြင်းပဲလို့ ရင်တွင်းမှာခံယူထားတတ်နိုင်ဖို့ပါပဲ မေချိုအချစ်လေးရယ်. . . ”

အထက်ပါစကားများကို ကျွန်တော်ပြောဖြစ်ရတော့ပြီ။ ပြောဖြစ်ခဲ့ရပါပြီ။ မေချိုကျေနပ် နှစ်သက်လိမ့်မည်ဟုလည်း ကျွန်တော် ယုံကြည်ပါသည်လေ။

“ရုတ်တရက်ကြီးဆိုတော့ ဦးရဲရယ်. . . မေချိုဘာပြန်ပြောရမှန်းမသိနိုင်လောက်အောင်ပါပဲလေ. . . တကယ်ပါ. . . သျှောင်နောက်ဆံထုံးပါ ဖြစ်ရမယ့်သဘောမှာ တစ်ဦးတည်းသောသမီးဖြစ်နေတဲ့အဖြစ်၊ ဖေဖေမေမေတို့ကို ချစ်ရတဲ့စိတ်၊ ဖေဖေမေမေတို့ကတော့ သူတို့မွေးရပ်ဇာတိမြေလဲဖြစ်ပြီး အသက်အရွယ်အပိုင်းကလဲ ကြီးလာပြီဆိုတော့ အပြီးအပိုင်သဘောခွဲခွာပြီး ဘယ်တော့မှ သွားကြမှာမဟုတ်ဖူးဆိုတာကို သိထားရတဲ့အဖြစ်တို့ကတစ်ပိုင်း။ ပြီးနောက် ဦးရဲကိုကြင်နာခဲ့ရ ချစ်ခဲ့ရကာ ဦးရဲနဲ့မခွဲမခွာနေလို့တဲ့ စိတ်ကတစ်ပိုင်း. . . ဒီမြို့လေးကလဲ ငွေလဲနွေမို့ မိုးလဲမိုးမို့ ဆောင်းလဲဆောင်းမို့ အင်ကြင်းပိတောက်တွေဝေကြ၊ တိမ်မဲညိုညိုညိုနဲ့ တောင်စဉ်တန်းတို့ကြား မိုးပုလဲတွေရွာသွန်းနေတာကို မြင်ရတတ်

တဲ့မြင်ကွင်းအပြင် သင်္ဇင်ခွာညိုတွေ သင်းပြီးနှင်းတွေမြူတွေပိတ်ဆီးကာ ဆီးနှင်းကျသံတဖြောက်ဖြောက်တွေနဲ့ စိမ်းကြည်အေးမြလှတဲ့ မောချောင်းရေ . . . ဒါတွေကို နှစ်သက်တွယ်တာနေမိရတဲ့ မေချို့ဘဝလေ . . . ”

“ဪ သောကရတက်တွေတဖြာဖြာနဲ့ ဖြစ်နေရပါပေါ့လားရှင်ရယ် . . . တဲ့။”

လွမ်းရတဲ့မြို့သူ

“သင်ဖွားသောမြေ သင့်ဌာနေကား
အခြေတိုးမြင့် ကျန်ကောင်းသင့်၏
သင်၏မျိုးသား စာစကားလည်း
ကြီးပွားတတ်မြင့် ကျန်ကောင်းသင့်၏
သင်ဦးချ၍ အမျှဝေရာ စေတီသာလျှင်
သစ္စာအရောင် ဉာဏ်တန်ဆောင်လည်း
ပြောင်လျက်ဝင်းလျက် ကျန်စေသတည်း တဲ့။”

“ဦးရဲ့ သိပြီးဖြစ်မှာပါ။ ဆရာဇော်ဂျီရဲ့ (၁၉၃၅) ခုနှစ်က စပ်ဆိုထားခဲ့တဲ့ “သင်သေသွားသော်” ကဗျာထဲကစာပိုဒ်လေးလေ။ မေချို့ရင်ထဲ နှလုံးသားထဲ ဦးနှောက်ထဲမှာ တစ်သက်လုံးစွဲမြဲနေမယ့် စာသားလေးတွေပါပဲ ဦးရဲ့ရယ် . . . မေချို့အသွေးအသားထဲမှာ ထာဝရပျော်ဝင်စီးဆင်းနေမယ့် နှလုံးသွေးအလင်္ကာစာသားတွေပါပဲရှင် . . . ဒီကဗျာပိုဒ်ထဲကလို မေချို့အစဉ်အမြဲ ကြိုးစားနေမှာ . . . နာမည်ကောင်းကျန်စေရမှာ . . . ”

ပြောဖို့လိုမယ်မထင်ပေမယ့် ပြောချင်တာကိုပြောပါရစေဦးနော်။ ပိုက်လွန်းလှတယ်လို့တော့ မထင်လိုက်ပါနဲ့ ဦးရဲ့ရယ်။

ဦးရဲ့ကို မေချို့တွယ်တာတယ်၊ ကြင်နာတယ်၊ မြတ်နိုးတယ်၊ ချစ်တယ် ပြောမပြတတ်အောင်ပါလေ . . . ပြီးတော့ လေးစားတယ်၊ ယုံကြည်တယ်၊ ဒီထက်အထူးပြောရရင် အသက်နဲ့ထပ်တူဆိုတဲ့ စကားအတိုင်းပါပဲ . . . ယုံပါနော်”

စွဲစွဲမြဲမြဲ မခွဲရက်နိုင်လောက်အောင် သံယောဇဉ်တွေက နှောင်ဖွဲ့လို့ချစ်နေခဲ့ရပါပြီ . . . ဒီဘဝ ဒီသံသရာသာမက နောက်ဘဝ ဘဝ ဘဝဆက်တိုင်းမှာလဲ ဦးရဲ့ကိုအမြဲအမြဲ ချစ်ခွင့်ပိုင်ဆိုင်နိုင်ပါစေလို့တောင် ပြောချင်တော့တယ်။

ဒီလောက်ထိအောင်ပါဘဲလားလို့ပြောရင် ဘာဖြစ်လို့လဲ သိလား။

ဦးရဲ့လေ ခလေးလူငယ်လူရွယ် လူလတ် လူကြီး ဆွေမျိုးမိဘ မြို့မိမြို့ဖမင်းနိုးရာဇာ အများပြည်သူအားလုံးကို ကြည်ဖြူအောင် ကြည်ဖြူစေရအောင် ချစ်တတ်ဖို့တွေကို စည်းရုံးလို့ပြခဲ့တာပါလား၊ သိပ်တော်တဲ့ ဦးရဲ့ပဲပေါ့။

အားကစားကိုချစ်၊ စာပေကိုချစ်၊ ဘာသာကိုချစ်၊ လူမျိုးစုကိုချစ်၊ ပြည်သူတွေကိုချစ်တဲ့အပြင် သဘာဝကိုပါချစ်တတ်တဲ့သူ၊ သဘာဝနဲ့စပ်လျဉ်းလို့ ဦးရဲ့ပြောတဲ့စကား။

ဘာတဲ့ . . . သစ်ပင်သစ်တောတွေဟာ လူသားတွေကို အကျိုးမဲ့စေတဲ့ ကာဗွန်ဓာတ်တွေကိုဖယ်ရှားပေးပြီး လူသားတွေအတွက်မရှိမဖြစ်လိုအပ်တဲ့ အောက်ဆီဂျင်ဓာတ်ကို ထုတ်လုပ်ပေးတယ်တဲ့၊ ငှက်တစ်ထောင် နှစ်ထောင် တစ်သောင်းမကနားခိုနိုင်တဲ့

သစ်ပင်ကောင်းသဖွယ်ဖြစ်ပါစေ၊ လူသားတွေကို အောက်ဆီဂျင် ထုတ်လုပ်ပေးတဲ့ သစ်ပင် သစ်တောတွေလိုဖြစ်ပါစေတဲ့ . . . ကောင်းလိုက်တဲ့စကားပဲလေ . . . တကယ်ပါ . . . ဦးရဲရဲ့စကားက တန်ဖိုးရှိလိုက်တာ။

ပြီးတော့ သမိုင်းကိုချစ်တတ်တဲ့သူ ဖြစ်စေချင်သတဲ့ . . . သမိုင်းကိုချစ်လို့တာဝန်တွေကို နားလည်တာ၊ ပြည်သူ့သဘောထား တွေကို သိတတ်တာ၊ လူမှုရေး စီးပွားရေး နိုင်ငံရေး ဦးတည်ချက် တွေကို မြင်တတ်တာတွေအားလုံးဟာ ဦးရဲရဲ့ခန္ဓာကိုယ်ထဲက အသက်ရှင်သန်ခြင်းရဲ့ ဖန်တီးမှုလုံးအိမ်ကြီးထဲမှာ သိုမှီးတည်ရှိ ဖွဲ့တည်နေတာမဟုတ်လားတဲ့။

မေချိုတော့လေ . . . ဦးရဲအကြောင်းတွေးမိတိုင်း လူကြီး သူမတွေပြောကြတဲ့စကား “မြေအုတ်တို့ပြိုလေရာ ကျောက်အုတ်နဲ့ အစားထိုး” ဆိုတာကို ဦးရဲကရှေ့ဆောင်လမ်းပြပေးခဲ့ပြီလို့မြင်တယ်။ ဦးရဲကိုယ်စား မေချိုကို အစားထိုးထားနိုင်ခဲ့ပြီ။ မေချိုကလဲ လက်ဆင့်ကမ်းပေးရဦးမှာလို့ တာဝန်သိသိနဲ့ ခံယူထားပြီးပါပြီ . . . မေချိုကိုအစစသင်ပြ ပြောဆို မြော်မြင်တတ်သိစေခဲ့တာတွေ အတွက် ကျေးဇူးတရားတွေက ကြီးမားလှပါတယ် ဆရာရယ်။

ခု လပိုင်းကာလလေးအတွင်းမှာပဲ ဦးရဲပင်ပန်းလွန်းလှ ပါပြီ။ တိုင်းရုံးကို ဗဟိုရုံးချုပ်ကို သွားရောက်ခဲ့ပြီးပြီ အားလုံးက ဦးရဲကိုအလုပ်တာဝန်က မထွက်စေချင် မထွက်စေလိုကြဘူး။ ဌာန ရဲ့ သားကောင်းရတနာ ဝန်ထမ်းကောင်းတစ်ဦး လျော့နည်းသွားရ မယ့်အဖြစ် ရှုမြင်ခဲ့ကြတယ်မဟုတ်လား။ အနာဂတ်အတွက် နှမြော ကြတာအမှန်ပဲ။

ဦးရဲပြောခဲ့ဖူးသလို အခြားတစ်ဖက်မှာ နိုင်ငံတော်ကြီး အတွက်ပိုပြီး အထောက်အပံ့ဖြစ်နိုင်စေရအောင်လို့ဆိုတယ် မဟုတ် လား။

ဟုတ်မှာပါ . . . ဟုတ်ပါတယ်လေ . . . ဒါနဲ့ တစ်ဆက် တည်း နောက်ဆက်တွဲ မေချိုကိစ္စကိုကြည့်ရင် သိနိုင်တာပါ။ ဦးရဲ ရော မေချိုပါ နှစ်ဦးစလုံး တာဝန်မှနှုတ်ထွက်ခွင့်ကို တောင်းခံတင်ပြ လို့ရနိုင်ပေမယ့် အရာရာကိုငဲ့ကွက်ပြီး ဦးရဲစိစဉ်ခဲ့တယ်နော်။ မြို့ နယ်အကျိုး၊ ဌာနအကျိုး၊ နိုင်ငံအကျိုးအတွက် အားလုံးအဆက် အစပ်ကောင်း ကွင်းဆက်မပြတ်စေရလေအောင် မေချိုကိုအလုပ် တာဝန်ကမထွက်စေဘဲ ထားခဲ့ဖြစ်တာ၊ တစ်နှစ်အတွင်းမှာတော့ မေချိုတာဝန်မှ နှုတ်ထွက်ခွင့်ကိုရ နောက်မျိုးဆက်သစ်ကို လက်ဆင့် ကမ်းလွှဲပြောင်းပေး အစစပြေလည်စေရေး ငြိမ်းချမ်းရေးအမြင်နဲ့ စိစဉ်ခဲ့တာ၊ ငဲ့ကွက်မှုထားတတ်တာတွေဟာ “ဘယ်သူသေသေ ငတေမာရင်ပြီးရော” ဆိုတဲ့စိတ်ထားမျိုး စိတ်ညံ့စိတ်ပုပ်စိတ်ယုတ် မျိုးမှ မဟုတ်တာ၊ အနာဂတ်မျိုးဆက်ကို ပျိုးထောင်ဆွဲယူချီတက် စေတာပါလား။

မြို့နယ်ကို ဌာနကိုနိုင်ငံတော်ကို အစစ်အမှန်ချစ်တတ် ခြင်းပါပဲလားဆိုတာ သိရတော့ မေချိုဦးရဲကို သိပ်လေးစားမိတာ အမှန်ပဲ။ ဦးရဲနဲ့ မေချိုအတွက် ကွက်ကွက်လေး၊ ကျဉ်းကျဉ်းလေး သာကြည့်ပြီး သာယာပျော်ရွှင်ရေးကို မျှော်တွေးလျက် အမြင်ကျဉ်း ကျဉ်းနဲ့ ချစ်ခြင်းမေတ္တာမှာ ပျော်ရွှင်စွာနေလို့ရပေမယ့် ဦးရဲဟာ သဘောထားကြီးစွာ လျှော့ချခဲ့တယ်။ တစ်ကိုယ်ကောင်း နှစ်ကိုယ် ကောင်းအမြင်မျိုးကို ဘေးဖယ်နိုင်လျက် အများကောင်းဖို့အရေး

မြင့်မြတ်တဲ့စိတ်ထားမျိုးကို ဆောင်ကြဉ်းနိုင်ခဲ့သူပဲနော်. . . အံ့ဩဂုဏ်ယူ ချီးကျူးမိရပါတယ် ဆရာရယ်. . . ”

အထက်ပါ မေချို၏ကျွန်တော့်အပေါ် ချီးမွမ်းနေမှုများကို နားထောင်နေရသည်မှာ ကြားဖြတ်ကာ “ဟိုး. . . ထား၊ တော်ပါတော့လား ဒေါ်မေချိုခင်ဗျာ” ဟူ၍ သူ့ကိုကြည့်ကာလျှင် ကျွန်တော် စကားဆိုခဲ့၊ “ကျွန်တော့်အားလဲ စကားပြောခွင့်လေးတော့ ခွင့်ပြုပါဦး” ဟုပြောခဲ့ဖြစ်သည်။ “အင်း. . . ဟုတ်ပေသားပဲ ပြော. . . ပြော” ဟူ၍ မေချိုကပြန်လည်စကားဆိုခဲ့လေသည်။

“ကိုယုံနှုတ်ထွက်ခွင့်၊ ခွင့်ပြုအမိန့်စာနဲ့အတူ မေချိုကို မြို့နယ်ဦးစီးဌာနမှူးတာဝန်ယူဖို့နဲ့ ငွေထုတ်သူအရာရှိ (Drawing Officer) ရာထူးခွင့်ပြုမိန့်ပါ ရောက်ရှိလို့လာတော့မှာပါ။ ကိုယ်မေချိုနဲ့ဝေးလို့၊ ဒီမြို့လေးနဲ့ ဝေးလို့၊ အမိမြန်မာပြည်ကြီးနဲ့ ဝေးလို့ နေနေရဦးမယ့် အခိုက်အတန့်ကာလများ နေ့ရက်များမှာလဲ မေချိုတစ်ယောက် ရပ်သူရွာသား၊ မြို့နယ်သူနယ်သားတွေနဲ့ ပြည်သူနဲ့ နိုင်ငံတော်အကျိုးကို စွမ်းစွမ်းတမံ အကျိုးပြုနိုင်ရအောင် ကြိုးစားထမ်းဆောင်နိုင်လိမ့်မယ်ဆိုတာ ဦးရဲမေချိုကို မျှော်လင့်ယုံကြည်ပါတယ်။ ယုံကြည်မှုတွေနဲ့လဲ ဦးရဲပြန်လာမှာပါ”

သည်စကားတွေကို ကျွန်တော်ပြောဖြစ်ရသည်။ ထိုသည့်ခဏမှာပင် မေချိုကကျွန်တော့်အား စကားတွေဆက်ခဲ့ပြန်သည်။

“သေတူရှင်ဖက် ဆောင်ရွက်မကင်း
အချင်းချင်းတွင် အခင်းကြီးငယ်
ရှိခါဝယ်လည်း မဖယ်မသွေ
ညီညာကုန်း၍ ရုန်းကြလေ. . . ” ဆိုတဲ့ စာဆိုရှင်မဟာ

ရဋ္ဌသာရရဲ့ မိန့်မှာခဲ့တာလေးကို မေချိုသဘောပေါက်ရင်း မေချိုအသက်နဲ့ ထပ်တူမျှချစ်ရတဲ့ ဦးရဲကိုကတိပေးပါတယ်ရှင်ရယ်။

ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရကမှာထားခဲ့သလို အဲသည့်စိတ်မျိုးအရင်းခံလို့ ပြီးတော့. . . နောက်နောင်မှာလဲ တော်တော်နဲ့ပြောခွင့် ကြုံရတော့မှာ မဟုတ်လေတော့ မေချိုလေဦးရဲကို စကားတွေတဝကြီးပြောချင်သေးတယ်။ ပြောခွင့်ပြုပါလို့ တောင်းပန်ပါရစေနော် . . . အခွင့်ပြုနော်. . .

လူသမိုင်းနဲ့ ချီပြောရရင် “ဇာတိပုည ဂုဏ်မာန” ဆိုတဲ့ ဆိုရိုးစကားနဲ့အညီ ပုံတောင်ပရိုင်းမိတ် ပုံတောင်လူသားရယ်လို့ ကမ္ဘာမှာလူသားအစ မြန်မာက ရှေးဟောင်းသမိုင်းဝင် ဂုဏ်ဒြပ်ရှိရာနယ်မြေဟာ ပုံတောင်ပုံညာရပ်ဝန်းကြီးပါပဲ။ အဲသည် ဂန္ထဝင်ပုံတောင်ပုံညာတောင်တန်းမြင့်တို့တစ်ခွင် တောင်စဉ်အထပ်ထပ်ဒေသ ယောမြေရပ်ဝန်းမှာ ထီးလင်းမြို့လေးရှိနေတယ်ပေါ့။

တောင်တန်းတွေကြားက ချောင်ကျကျ ထီးလင်းမြို့လေးဟာ ခေတ်အဆက်ဆက် နယ်မြေချစ်၊ အမျိုးချစ်၊ နိုင်ငံချစ်သူအသီးသီး တို့ရဲ့အောက်မှာ သမိုင်းဂုဏ်သိ အရှိန်အဝါခန့်ခြား ထယ်ဝါစွာနဲ့ ဖြတ်သန်းလျှောက်လှမ်းလာခဲ့ကြတာအမှန်ပဲ။ အစဉ်အလာကောင်းနဲ့ ညီညွတ်ခဲ့ကြ၊ ယိုင်းပင်းကြနဲ့ မြို့လေးရဲ့ ဘဝကို လေ့လာလို့ သိနိုင်ပါတယ်လေ. . .

ရှေးရှေးနှစ်ပေါင်းများစွာကပဲ သူရဲကောင်းတွေပေါ်ထွက်ရာ “သူရဲမြို့”လို့ နာမည်သက်မှတ်ခဲ့ပေသည်။ ပုဂံပြည့်ရှင်အလောင်းစည်သူမင်းဟာ ရွှေစင်္ကြာဖောင်တော်နဲ့ ခရီးထွက်ခဲ့၊ သည်အရပ်ဒေသကို ရောက်လာခဲ့၊ ကမ္ဘာထီးဖြူတော်အလိုလိုပွင့်

လင်းခွဲလို့ မြို့နာဂရ ပထမ “ထီးလင်းမြို့” လို့တွင် ရစ်ခွဲစေတယ်။ ထီးဖြူတော်အလိုလိုပွင့်ကာ ရွှေစင်္ကြာဖောင်တော် ရပ်တန့်နားခိုက် မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ရဲ့ ဓာတ်တော်မွေတော်တွေက ရွှေငါးကြင်း ယောင်တူစွာဆောင်လို့ ရိုးရိုးကွန်နဲ့ ဖမ်းအော်မရ၊ ရွှေကွန်နဲ့အုပ် ဖမ်းစေတော့မှသာရတာကြောင့် “ရွှေကွန်အုပ်စေတီတော်” လို့ သမုတ်ကာ တည်ထားကိုးကွယ် ကျောက်စာပါရေးထိုးစေခဲ့တယ် နော်။

ကုန်းဘောင်ခေတ် အလောင်းမင်းတရားကြီး ဦးအောင်ဇေယျ လက်ထက် နက္ခတ်၊ ကောဇာ၊ အခါကောင်းတွေနဲ့ ရဟန်းပညာရှိ ပုဏ္ဏားပညာရှိတို့က ဆောင်ရွက်ကာ ဒုတိယ “ထီးလင်းမြို့” ဖြစ်ခဲ့ ရပြန်ရဲ့ . . .

အတိတ် နိမိတ်ကောင်းနဲ့ တွယ်ချက်ဖြစ်တည်ခဲ့တဲ့ ထီးလင်း မြို့လေးက မြန်မာ့သမိုင်းရဲ့ ခေတ်သစ်စာမျက်နှာများမှာ လွတ်လပ်ရေး ဆိုတဲ့ အချုပ်အခြာအာဏာကို ပြည်သူလူထုတို့က တခဲနက် ရယူ အောင်ပွဲဆင်နိုင်ရအောင် လွတ်လပ်တဲ့ မြန်မာနိုင်ငံဟေ့လို့ ကြွေး ကြော်ဝင့်ကြား ခံစားနိုင်ရအောင် မြန်မာပြည်သား တိုင်းရင်းသား လူမျိုးပေါင်းစုံအတူတကွ နယ်ချဲ့တို့လက်အောက် အနှစ် ၁၀၀ ကျော် သူ့ကျွန်ဘဝကနေ ရုန်းထွက်နိုင်အောင် ကြိုးဖမ်းခဲ့ကြရတာ မဟုတ်လား . . . ။

ကချင်၊ ကယား၊ ကရင်၊ ချင်း၊ မွန်၊ ဗမာ၊ ရခိုင်၊ ရှမ်း၊ ပအိုဝ်းစာစုတို့ လူမျိုးစုပေါင်း (၁၀၀) ကျော် ရောပြွမ်းစုစည်းနေ ထိုင်ကြတဲ့ မေချိုတို့ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ဟာ အားလုံး သော ရဟန်းရှင်လူ တိုင်းရင်းသားပြည်သူတွေရဲ့ ချွေးတွေ၊ သွေးတွေ

နဲ့ တိုက်ပွဲကြီးငယ်တွေကို စည်းစည်းလုံးလုံးနဲ့ အဖွဲ့ဖွဲ့နွဲ့ကာ ခုခံတော် လှန်မောင်းထုတ်ရင်း ညီညွတ်ခိုင်မြဲနိုင်ကြမှသာ လွတ်လပ်ရေးဆို တဲ့ ပန်းကို ဆွတ်ချူဆွတ်လှမ်းယူနိုင်ကြရမှာဖြစ်တယ်လို့ ခံယူသိရှိ ထားကြတယ် . . .

သူတစ်ဦးလဲ ငါတစ်မင်းပြည်တွင်းမှာ အချင်းချင်းသွေးကွဲ ကြ စစ်ခင်းကြရလေအောင်၊ သွေးကွဲကြမှ မြန်မာပြည်နဲ့လူမျိုးစု တွေအပေါ် နယ်ချဲ့တို့က အချိန်ကြာမြင့်စွာ ဂုတ်သွေးစုပ် ပိုမိုနေ လေရဲ့၊ အနောက်မှာ ညိုညိုမှိုင်းမှိုင်း ချင်းရိုးမတောင်ရံ တံတိုင်း မြင့်ကြီးနဲ့ အရှေ့ဘက် ပုံညာပုံတောင် တောင်စဉ်သွယ်သွယ်ကြား က ဒီမြို့လေးကို အမြဲပဲ သတိရနေမိရတာပါ . . .

ဘာပဲပြောပြော ကိုယ့်ငါးချဉ်မို့ ကိုယ်ချဉ်တယ်ပဲ ဆိုကြ စေတော့၊ အပိုစွက်ပြီး ဋီကာချဲ့လို့လဲ မဆိုချင်ဘူး။ ဇစ်မြစ်ရင်း အမှန်ကိုတော့ တစ်ပြားမှမလျော့နိုင်ဘူး။ သမိုင်းကလဲ သိပါတယ် လေ . . .

ထားပါတော့နော် ယုံတမ်းစကား မဟုတ်ဖူးဆိုတာကိုတော့ ယုံပါ . . . စိတ်ချလို့ ယုံပါလေ . . .

ပုံတောင်ပုံညာ တောင်စဉ်တောင်တန်းအသွယ်သွယ်နဲ့ ယောတို့ဌာနေရပ်ဝန်း သူရဲ့အလွမ်းပြတိုက်ထဲက ဘဝအပိုင်းအစ တွေလို့ပဲ ပြောလေမလား . . . သာယာအေးချမ်းလှတဲ့ ထီးလင်း မြို့လေးဆိုတာ နှင်းငွေ့၊ နှင်းစက်၊ နှင်းမှုန်၊ နှင်းဖွဲတွေနဲ့ နေရာအနှံ့ ဖြန့်ကျက်ရစ်ခြုံ သိုင်းထားတတ်တဲ့ သဘာဝနဲ့ . . .

- ရှေးရှေးရာဇဝင်တွေမှာ အခိုင်အမာ နာမည်ရှိထား တဲ့မြို့ . . .

- ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသား တောင်ပေါ်သား၊ မြေပြန့်သားမခွဲခြား တစ်အူထုံဆင်း ညီရင်းအကိုပမာ စုစည်းကြ၊ နွေးထွေး လှတဲ့ အလှူဖြာဝေ စည်းလုံး ညီညွတ်မှုကို ခိုင်မြဲစေခဲ့ရာ ချင်း-ဗမာ ချစ်ကြည်ရေးနဲ့ သွေးစည်းခဲ့ကြတဲ့မြို့... .
- ညီညာ ညီညွတ်ကြဖို့ဆိုရင် ခေတ်မရွေး၊ စနစ်မရွေး၊ အချိန်အခါကာလမရွေး၊ သွေးစည်းညီညွတ်ရေးစိတ်ဓာတ် အလေးအမြတ်ထား ရှေ့တန်းက လိုက်ပါသွားချင်တဲ့မြို့... .
- သောင်းကျန်းသူဆို မကြားချင်၊ မမြင်ချင်၊ အစဉ်အမြဲ ပဲမုန်းတီး “ဆင်စွယ်ရွာက လူသတ်ပွဲကြီး” မျိုးနောင်မပေါ်ပေါက် စေလိုတဲ့စိတ်နဲ့ (၁၉၇၃-၇၄) ခုနှစ်ကစတင်ပြီး ယနေ့တိုင် သူပုန်ဟူ၍မရှိ၊ ဓားပြဟူ၍မရှိ၊ သောင်းကျန်းသူဟူ၍ လုံးဝမရှိသော အဖြူရောင်နယ်မြေစစ်စစ် ဖြစ်တဲ့မြို့... .
- ကမ္ဘာဆိုတာ Global Village ဂလိုဘယ်လ်ဘေးလစ်၍ တဲ့၊ ကမ္ဘာရွာကြီးစနစ်မှာ နည်းပညာဆိုတာတွေဟာ အသစ်အသစ် တိုးတက်လို့ လာနေရာမှာ ထီးလင်းဆိုတဲ့ မြို့လေးမှာလဲ အများနဲ့ ရင်ဘောင်တန်း လှမ်းတွယ်လို့ လိုက်ပါ... . ကျန်ရစ်ကာ မနေရစ်ခဲ့တဲ့မြို့ တပ်မတော်လက်ထက်မှာလဲ ပုံရိပ်ကောင်းတဲ့မြို့
- ဆန်ရေစပါးသီးနှံများ အထူးအထွက်တိုး၊ အထွက်ကောင်း၊ ရိုးရိုးနဲ့သီးထပ်၊ သီးညှပ်ဓာတ်မြေဩဇာ

မျိုးကောင်းမျိုးသန့် ပိုးသတ်ဆေးစသည်တို့ဆိုတာ နည်းပညာအရ အမှန်စိုက်ပျိုး သုံးစွဲကာလျှင် သစ်တစ်ပင်ခုတ်တစ်ပင် ပြန်စိုက် ရာသီဥတုမှန်လို့ ဂရုစိုက်တဲ့မြို့

- ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေး စီမံကိန်းစီမံချက် လိုက်နာလျက် အစဉ်တစိုက် ဖော်ဆောင်အောင် ပြည့်အောင် ဖြည့်စွမ်း အလှမ်းညီညီနဲ့ ညီစေကြတဲ့ မြို့... . မြို့... .

အထူးအလေးထားလျက် အားလုံးကို ပြောချင်သေးရဲ့ သူက ဘာလဲဆိုရင် သမိုင်းကိုသိရင်တော့ တိုင်းချစ်ပြည်ချစ်စိတ်က နည်းလာနိုင်တာမို့ ခေတ်ကာလကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် ကြိုးပမ်းသူတွေဟာ သမိုင်းအသိပညာလိုပါတယ်။ သမိုင်းကို သိရှိနားလည်မှာသာလျှင် သမိုင်းကပေးတဲ့အင်အားတွေကို အခန်းချပြီး ရည်ရွယ်ချက်များကို ဖြည့်စွမ်းနိုင်မှာပါ။ ပြောကြစတမ်းဆိုရရင် အမှန်က ကြိဂံစက္ကယား အချင်း စက်ဝိုင်း အလင်းအမှောင် အသံ အရောင်လှိုင်းရစ်သမ် အားလုံး လောကီ နယ် အတွေးအမြင် တွေဟာ အဆက်အသွယ်ရှိတယ်။ အမှီရှိတယ်။ ပေါင်းစည်းညီညွတ်ရမယ်ပေါ့... .

သမိုင်းကို ချစ်မြတ်နိုးစိတ် ထိန်းသိမ်းလိုစိတ်၊ တန်ဖိုးထားလိုစိတ်၊ သမိုင်းရှင်တို့ကို ကျေးဇူးတင်လိုစိတ်များ ပေါ်ပေါက်လာစေဖို့ကို သိစေချင်တယ် ဆရာရယ်... . စုစည်းညီညွတ်မှုအပိုင်း ညီညွတ်စည်းလုံးခြင်းရဲ့အပိုင်းတွေကို နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း မြင်စေချင်တယ်... .

... အေးလေ...

... မေချိုကတော့ ဒီ ထီးလင်းမြို့လေးကို အမြဲတမ်းပဲ အောက်မေ့ နေမှာ၊ သတိရနေမှာ၊ နှလုံးသားထဲက ရင်ထဲက မမေ့တမ်းပဲ အစဉ် ထာဝရ ရှိနေမိတာမို့လဲ အမြဲတမ်းပဲ လွမ်းရတဲ့မြို့လို့သာ ပြောချင် တော့တယ် ဦးရဲမြင့်လှိုင်ဆိုတဲ့ ဦးရဲ၊ ဦးရဲဆိုတဲ့ ဆရာ၊ ပြီးတော့ မေချိုအရှင်သခင်၊ မေချိုအကြင်နာမေတ္တာရှင် သစ္စာရှင်ဆိုတဲ့ မောင်ရယ်..

... နော်... မောင်လို့...

... လွမ်းရတဲ့မြို့လို့...။

“ဪ နောက်ကွယ်မှာ အနက်အဓိပ္ပာယ်ပြည့်ဝစွာနဲ့ အနှစ်သာရ ရှိလှစွာ မှည့်ခေါ်လို့ ရှင်သန်နေသူ မေကြည်လွင်ချို ဆိုတဲ့ မေချိုရယ်...

ထီးလင်းမြို့ကလေးကို မေချိုက လွမ်းရတဲ့မြို့ တဲ့...

ဒီလိုဆိုခဲ့လေတော့ မေချိုက လွမ်းရတဲ့မြို့သူပေါ့...

မဟုတ်ဖူးလား...

ကိုရဲက အသက်ထက်ဆုံးချစ်ရမယ့် လွမ်းရတဲ့မြို့သူပါလေ နော်...။

ကျွန်တော် မေချိုအား အထက်ပါသို့နွယ် ပြောမိပါလေ သည်။ မေချို ကျေနပ်နေမှာပါလေဟူ၍လည်း ယုံကြည်ယူဆနေမိ ပါလေသည်။

“အိုး... ကိုရဲရယ်... ကျေးဇူးတင်လိုက်ရတာ... တကယ်ပါ... အဟုတ်

ယုတ်စွအဆုံး ပုံတောင် ပုံညာရပ်ဝန်း စုံစမ်းဂနိုင်းမြိုင်ယံ အကွေ့မှာလေ... မယ်ထမ်းလို့ခေါ်ရ ခေါ်ရ၊ လှမ်းခဲ့ပါ့ရယ်လို့

ဂန္ထဝင်ချစ်ကြည်စတမ်းနဲ့ လွမ်းရတဲ့မြို့သူက ဆိုပါရစေတော့ ရှင် ရယ်...

အနန္တ အနန္တငါးပါးဦးထိပ်ထားလျက်-
ကိုယော၊ ဘောဂဗေဒ၊

